

Protokoll

Folkpartiet liberalernas landsmöte
Växjö 19–22 november 2009

Protokoll

Folkpartiet liberalernas landsmöte
Växjö 19–22 november 2009

Innehållsförteckning

§1.	Landsmötet öppnades av Jan Björklund kl. 13.10	6
§2.	Val av landsmötesfunktionärer	6
§3.	Val av justerare	6
§4.	Fråga om landsmötet behörigen utlysts	6
§5.	Fastställande av landsmötets föredragningslista	6
§6.	Partistyrelsens förslag 1: Fastställande av förhandlingsordning	6
§7.	Fråga om tillsättande av utskott samt nominering till dessa	6
§8.	Ajournering.....	7
§9.	Förhandlingarna återupptogs av Ulrika Francke kl. 17.00	8
§10.	Anförande av tillträdande EU-kommissionär Cecilia Malmström	8
§11.	Dagordning för förhandlingspasset	8
§12.	Justerare och rösträknare för förhandlingspasset	8
§13.	Dechargeberättelse	8
§14.	Rapport från riksdagsgruppen.....	8
§15.	Revisorernas berättelse	8
§16.	Partistyrelsens verksamhetsberättelse.....	8
§17.	Fråga om partistyrelsens ansvarsfrihet	8
§18.	Allmänpolitisk debatt samt Avsnitt A, Allmänpolitik (utskott 1, utskottets förslag 1–17)	8
§19.	Ajournering.....	11
§20.	Anförande av partiledare Jan Björklund	12
§21.	Förhandlingarna återupptogs av Jonas Andersson kl. 10.30	12
§22.	Dagordning för förhandlingspasset	12
§23.	Justerare och rösträknare för förhandlingspasset	12
§24.	Partistyrelsens förslag 6: Stadgeändring om fyllnadsval (utskott 3, förslag 6).....	12
§25.	Avsnitt C, Ekonomi: Allmän ekonomisk politik (utskott 3, utskottets förslag 1–3)	12
§26.	Avsnitt C, Ekonomi: Kommunal ekonomi (utskott 3, utskottets förslag 4–7)	13
§27.	Avsnitt C, Ekonomi: Skattepolitik (utskott 3, utskottets förslag 8–20)	14
§28.	Beredningsutskottets förslag 1	16
§29.	Partistyrelsens förslag 2: Medlemsavgift (utskott 3, förslag 2)	16
§30.	Partistyrelsens förslag 3: Följdändringar i partiprogrammet (utskott 3, förslag 3)	16
§31.	Utdelning av Karl Staaff-medalj	16
§32.	Ajournering.....	16
§33.	Förhandlingarna återupptogs av Nina Larsson kl. 13.00	17
§34.	Dagordning för förhandlingspasset	17
§35.	Justerare och rösträknare för förhandlingspasset	17
§36.	Avsnitt D, Näringspolitik och företagande: Allmän entreprenörskapspolitik (utskott 4, utskottets förslag 1–49) .	17
§37.	Avsnitt D, Näringspolitik och företagande: Ett skattesystem för tillväxt och företagsamhet (utskott 4, utskottets förslag 50–74).....	22
§38.	Avsnitt D, Näringspolitik och företagande: Konkurrens, regelförenklingar m.m. (utskott 4, utskottets förslag 75–104)	26
§39.	Bordläggning	29
§40.	Förhandlingspassets avslutande	29
§41.	Förhandlingarna återupptogs av Lars Persson kl. 14.20	30
§42.	Dagordning för förhandlingspasset	30
§43.	Justerare och rösträknare för förhandlingspasset	30
§44.	Anförande av högskole- och forskningsminister Tobias Krantz.....	30
§45.	Avsnitt J, Utbildning och kultur: Allmän utbildningspolitik (utskott 6, utskottets förslag 1–31)	30
§46.	Avsnitt J, Utbildning och kultur: Huvudmannaskapet för skolan (utskott 6, utskottets förslag 32–36).....	35
§47.	Streck i debatten	35
§48.	Avsnitt J, Utbildning och kultur: Huvudmannaskapet för skolan, fortsatt behandling (utskott 6, utskottets förslag 32–36)	35

§49.	Nominering av partiordförande.....	36
§50.	Val av partiordförande	37
§51.	Avsnitt J, Utbildning och kultur: Allmän kulturpolitik (utskott 6, utskottets förslag 115–123)	37
§52.	Bordläggning	38
§53.	Förhandlingspassets avslutande	38
§54.	Förhandlingarna återupptogs av Ulrika Francke kl. 16.42	39
§55.	Dagordning för förhandlingspasset	39
§56.	Justerare och rösträknare för förhandlingspasset	39
§57.	Avsnitt L, Social välfärd: Vårdpolitik (utskott 8, utskottets förslag 131–184)	39
§58.	Bordläggning	46
§59.	Ajournering.....	46
§60.	Förhandlingarna återupptogs av Ulrika Francke kl. 08.30	47
§61.	Dagordning för förhandlingspasset	47
§62.	Justerare och rösträknare för förhandlingspasset	47
§63.	Nominering till partistyrelsen	47
§64.	Nominering av förste vice partiordförande.....	47
§65.	Val av förste vice partiordförande.....	47
§66.	Avsnitt F, Utrikespolitik och försvar: Utrikes- och försvarspolitik (utskott 1, utskottets förslag 1–15)	47
§67.	Avsnitt F, Utrikespolitik och försvar: Biståndspolitik (utskott 1, utskottets förslag 16–22)	49
§68.	Avsnitt J, Utbildning och kultur: Förskola, grundskola, gymnasieskola och fritidshem (utskott 6, utskottets förslag 37–99)	50
§69.	Avsnitt J, Utbildning och kultur: Vuxenutbildning samt övrig skolpolitik (utskott 6, utskottets förslag 100–114)	63
§70.	Beredningsutskottets förslag 2	66
§71.	Beredningsutskottets förslag 3	66
§72.	Byte av förhandlingsordförande	66
§73.	Avsnitt E, Arbetsmarknad: En moderniserad arbetsrätt (utskott 4, utskottets förslag 1–15)	66
§74.	Streck i debatten	66
§75.	Avsnitt E, Arbetsmarknad: En moderniserad arbetsrätt, fortsatt behandling (utskott 4, utskottets förslag 1–15).....	67
§76.	Förhandlingspassets avslutande	71
§77.	Förhandlingarna återupptogs av Jonas Andersson kl. 12.35	72
§78.	Dagordning för förhandlingspasset	72
§79.	Justerare och rösträknare för förhandlingspasset	72
§80.	Avsnitt B, Jämställdhet och demokrati: Integritetspolitik (utskott 2, utskottets förslag 86–97)	72
§81.	Avsnitt B, Jämställdhet och demokrati: Meddelarfrihet (utskott 2, utskottets förslag 81–85)	74
§82.	Avsnitt B, Jämställdhet och demokrati: Demokratipolitik (utskott 2, utskottets förslag 47–80).....	75
§83.	Avsnitt B, Jämställdhet och demokrati: Trossamfund och livsåskådningsfrågor (utskott 2, utskottets förslag 98–105)	79
§84.	Beredningsutskottets förslag 4	81
§85.	Beredningsutskottets förslag 5	81
§86.	Avsnitt B, Jämställdhet och demokrati: Jämställdhetsintegrering och allmänna arbetslivsfrågor (utskott 2, utskottets förslag 1–9)	81
§87.	Avsnitt B, Jämställdhet och demokrati: Jämställdhet i näringslivet (utskott 2, utskottets förslag 10–13)	83
§88.	Bordläggning	84
§89.	Förhandlingspassets avslutande	84
§90.	Förhandlingarna återupptogs av Jonas Andersson kl. 14.42	85
§91.	Dagordning för förhandlingspasset	85
§92.	Justerare och rösträknare för förhandlingspasset	85
§93.	Avsnitt K, Klimat, energi, miljö och kommunikationer: Energikällor och teknikutveckling (utskott 7, utskottets förslag 88–122)	85
§94.	Avsnitt K, Klimat, energi, miljö och kommunikationer: Klimatarbetet globalt och i EU m.m. (utskott 7, utskottets förslag 1–31)	90
§95.	Ajournering.....	90
§96.	Bordläggning	90
§97.	Förhandlingspassets avslutande	90
§98.	Förhandlingarna återupptogs av Nina Larsson kl. 16.15.....	91
§99.	Dagordning för förhandlingspasset	91
§100.	Justerare och rösträknare för förhandlingspasset	91
§101.	Nominering av andre vice partiordförande.....	91
§102.	Val av andre vice partiordförande.....	91

§103.	Beredningsutskottets förslag 6	91
§104.	Avsnitt L, Social välfärd: Tobak, alkohol och narkotika (utskott 8, utskottets förslag 193–205)	91
§105.	Bordläggning	94
§106.	Förhandlingspassets avslutande	94
§107.	Förhandlingarna återupptogs av Lars Persson kl. 18.20	95
§108.	Dagordning för förhandlingspasset	95
§109.	Justerare och rösträknare för förhandlingspasset	95
§110.	Partistyrelsens förslag 4: Den interna jämställdheten i Folkpartiet liberalerna (utskott 3, förslag 4)	95
§111.	Partistyrelsens förslag 5: Översyn av Folkpartiet liberalernas programstruktur (utskott 3, förslag 5)	96
§112.	Avsnitt M, Organisation och stadgar: Förnyelsearbete (utskott 3, utskottets förslag 1–20)	96
§113.	Avsnitt M, Organisation och stadgar: Allmänna organisationsfrågor (utskott 3, utskottets förslag 21–42)	99
§114.	Val av partistyrrelse	102
§115.	Avsnitt D, Näringspolitik och företagande: Upphovsrätt (utskott 4, utskottets förslag 105–110)	103
§116.	Streck i debatten	103
§117.	Avsnitt D, Näringspolitik och företagande: Upphovsrätt, fortsatt behandling (utskott 4, utskottets förslag 105–110)	103
§118.	Beredningsutskottets förslag 8	104
§119.	Bordläggning	105
§120.	Förhandlingspassets avslutande	105
§121.	Förhandlingarna återupptogs av Jonas Andersson kl. 20.10	106
§122.	Dagordning för förhandlingspasset	106
§123.	Justerare och rösträknare för förhandlingspasset	106
§124.	Beredningsutskottets förslag 10	106
§125.	Avsnitt B, Jämställdhet och demokrati: Jämställt föräldraskap (utskott 2, utskottets förslag 14–29)	106
§126.	Förhandlingspassets avslutande	109
§127.	Förhandlingarna återupptogs av Nina Larsson kl. 22.40	110
§128.	Dagordning för förhandlingspasset	110
§129.	Justerare och rösträknare för förhandlingspasset	110
§130.	Beredningsutskottets förslag 9	110
§131.	Beredningsutskottets förslag 11	110
§132.	Avsnitt B, Jämställdhet och demokrati: Övriga jämställdhetsfrågor (utskott 2, utskottets förslag 30–46)	110
§133.	Avsnitt L, Social välfärd: Äldrepolitik (utskott 8, utskottets förslag 61–121)	113
§134.	Streck i debatten	113
§135.	Avsnitt L, Social välfärd: Äldrepolitik, fortsatt behandling (utskott 8, utskottets förslag 61–121)	114
§136.	Beredningsutskottets förslag 7	123
§137.	Beredningsutskottets förslag 12	124
§138.	Beredningsutskottets förslag 13	124
§139.	Förkortad talartid	124
§140.	Avsnitt L, Social välfärd: Barnpolitik (utskott 8, utskottets förslag 1–60)	124
§141.	Beredningsutskottets förslag 14	135
§142.	Förhandlingspassets avslutande	135
§143.	Förhandlingarna återupptogs av Jonas Andersson kl. 01.10	136
§144.	Dagordning för förhandlingspasset	136
§145.	Justerare för förhandlingspasset	136
§146.	Avsnitt L, Social välfärd: Pensioner och ekonomiska trygghetssystem (utskott 8, utskottets förslag 122–130) ..	136
§147.	Avsnitt L, Social välfärd: Handikappfrågor (utskott 8, utskottets förslag 185–192)	137
§148.	Avsnitt K, Klimat, energi, miljö och kommunikationer: Klimatarbetet globalt och i EU m.m., fortsatt behandling (utskott 7, utskottets förslag 1–31)	139
§149.	Avsnitt K, Klimat, energi, miljö och kommunikationer: Klimat och transporter, jord- och skogsbruk, bioenergi samt energieffektivisering (utskott 7, utskottets förslag 32–87)	144
§150.	Avsnitt K, Klimat, energi, miljö och kommunikationer: Infrastruktur (utskott 7, utskottets förslag 157–194)	151
§151.	Avsnitt K, Klimat, energi, miljö och kommunikationer: Samhällsplanering och bostadspolitik (utskott 7, utskottets förslag 149–156)	156
§152.	Avsnitt K, Klimat, energi, miljö och kommunikationer: Djurskydd (utskott 7, utskottets förslag 139–148)	158
§153.	Avsnitt K, Klimat, energi, miljö och kommunikationer: Övriga miljö- och naturvårdsfrågor (utskott 7, utskottets förslag 123–138)	159
§154.	Avsnitt J, Utbildning och kultur: Public service (utskott 6, utskottets förslag 124–130)	161
§155.	Avsnitt J, Utbildning och kultur: Idrottspolitik, spelfrågor m.m. (utskott 6, utskottets förslag 131–135)	163
§156.	Avsnitt E, Arbetsmarknad: Arbetslöshetsförsäkring och arbetsmarknadspolitik (utskott 4, utskottets förslag 25–45)	164
§157.	Ajournering	167

§158.	Förhandlingarna återupptogs av Nina Larsson kl. 08.30	168
§159.	Dagordning för förhandlingspasset	168
§160.	Justerare och rösträknare för förhandlingspasset	168
§161.	Bordlagda ärenden från nattpass III	168
§162.	Nominering och val av ordförande och sex ledamöter i dechargeutskottet	173
§163.	Val av revisorer	173
§164.	Avsnitt H, Integrations- och migrationspolitik: Tiden innan uppehållstillstånd (utskott 2, utskottets förslag 1–14)	174
§165.	Avsnitt H, Integrations- och migrationspolitik: Integration som samhällskontrakt (utskott 2, utskottets förslag 15–29)	176
§166.	Byte av förhandlingsordförande	180
§167.	Avsnitt H, Integrations- och migrationspolitik: Företagsamhet, förortsutveckling samt övrig integrationspolitik (utskott 2, utskottets förslag 30–63)	180
§168.	Avsnitt H, Integrations- och migrationspolitik: Migrationspolitik (utskott 2, utskottets förslag 64–71)	186
§169.	Beredningsutskottets förslag 15	187
§170.	Beredningsutskottets förslag 16	187
§171.	Beredningsutskottets förslag 17	187
§172.	Beredningsutskottets förslag 18	188
§173.	Beredningsutskottets förslag 19	188
§174.	Förhandlingspassets avslutande	188
§175.	Förhandlingarna återupptogs av Ulrika Francke kl. 12.00	189
§176.	Dagordning för förhandlingspasset	189
§177.	Tjänstgörande justerings- och rösträkningsdelegationer	189
§178.	Avsnitt G, Rättspolitik: Grov organiserad brottslighet (utskott 5, utskottets förslag 85–152)	189
§179.	Streck i debatten	189
§180.	Avsnitt G, Rättspolitik: Grov organiserad brottslighet, polisens arbete m.m., fortsatt behandling (utskottets förslag 85–152)	189
§181.	Avsnitt G, Rättspolitik: Brottsofferfrågor (utskott 5, utskottets förslag 1–32)	199
§182.	Avsnitt G, Rättspolitik: Tidiga och tydliga insatser mot unga kriminella (utskott 5, utskottets förslag 33–84) ...	204
§183.	Beredningsutskottets förslag 20	212
§184.	Avsnitt G, Rättspolitik: Övrig rättspolitik (utskott 5, utskottets förslag 153–163)	212
§185.	Avsnitt G, Rättspolitik: Civilrätt (utskott 5, utskottets förslag 164–184)	214
§186.	Nominering av ordförande och sex ledamöter i valberedningen	217
§187.	Val av valberedning	217
§188.	Övriga ärenden som landsmötet beslutar att behandla	217
§189.	Landsmötets avslutande	217

Förhandlingspass 1, 19 november 2009 kl. 13.00–13.30

§1. Landsmötet öppnades av Jan Björklund kl. 13.10

§2. Val av landsmötesfunktionärer

Som ordförande för landsmötet nominerades Jonas Andersson och som vice ordförande för landsmötet Ulrika Francke, Nina Larsson och Lars Persson.

Som förhandlingssekreterare nominerades Erik Ullenhag och som vice förhandlingssekreterare Louise Bendz, Margareta Bosved, Rickard Ydrenäs och Åsa Nilsson Söderström.

Som protokollschef nominerades Martin Andreasson och som biträdande protokollschef Ulf Schyldt. Vidare nominerades Per Altenberg, Andreas Arvidsson, Katarina Bergkvist, Joakim Boberg, Susanne Hagbard, Camilla Hansson, Sofia Karlsson, Sofia Könberg, Karin Liljeblad, Therése Quiding, Daniel Sjöberg, Fredric Skälstad, Jenny Sonesson, Tommy Svensson och Åsa Nilsson Söderström som protokollssekreterare.

Landsmötet beslutade:

- 1 att välja de föreslagna till ordförande för landsmötet
- 2 att välja de föreslagna till förhandlingssekreterare
- 3 att välja de föreslagna till protokollschefer respektive protokollssekreterare

§3. Val av justerare

Som justerare nominerades Niklas Frykman, Södermanland, Christina Holmgren, Västerbotten, Rosie Rothstein, Göteborg och Christer Sörliden, Skåne.

Landsmötet beslutade:

- 4 att välja de föreslagna till justerare, att tjänstgöra växelvis

§4. Fråga om landsmötet behörigen utlysts

Susann Torgerson upplyste att landsmötet kungjorts genom annons i tidningen Nu den 27 november 2008. Stadgarna innehåller krav på att landsmötet ska annonseras minst åtta månader i förväg. Kallelse, föredragningslista och handlingar sändes med e-post till ombud och länsförbund den 15 oktober 2009. Stadgarna innehåller krav på att detta ska skickas ut minst fem veckor före landsmötet. Bägge åtgärderna hade alltså skett väl inom utsatta tider.

Landsmötet beslutade:

- 5 att anse landsmötet behörigen utlyst

§5. Fastställande av landsmötets föredragningslista

Förslag till föredragningslista fanns i handlingarna.

Landsmötet beslutade:

- 6 att fastställa föredragningslistan enligt förslag

§6. Partistyrelsens förslag 1: Fastställande av förhandlingsordning

Förslag till förhandlingsordning fanns i PS-förslag 1.

Landsmötet beslutade:

- 7 att fastställa förhandlingsordningen enligt förslag

§7. Fråga om tillsättande av utskott samt nominering till dessa

Förslag till utskott (enligt bilaga 1 till protokollet) hade utsänts till ombuden i förväg. Vidare nominerades som ledamöter i beredningsutskottet Erik Ullenhag (ordförande) och Britt-Marie Lövgren samt ordföranden för det berörda utskottet. Som sekreterare i beredningsutskottet nominerades Helena Dyrssen.

Landsmötet beslutade:

- 8 att tillsätta utskott enligt utskickat förslag

Signeras:

- 9 att uppdra åt partisekreteraren att godkänna ombudsbyten med avseende på utskottssammansättning
10 att välja de föreslagna till ledamöter och sekreterare i beredningsutskottet

§8. Ajournering

Landsmötet beslutade:

- 11 att ajournera förhandlingarna till den 19 november kl. 17.00

Förhandlingarna ajournerades kl. 13.25.

Förhandlingspass 2, 19 november 2009 kl. 17.00–19.00

§9. Förhandlingarna återupptogs av Ulrika Francke kl. 17.00

§10. Anförande av tillträdande EU-kommissionär Cecilia Malmström

§11. Dagordning för förhandlingspasset

Landsmötet beslutade:

- 12 att fastställa dagordning för förhandlingspasset enligt mötespresidiets förslag

§12. Justerare och rösträknare för förhandlingspasset

Justeringsdelegation för förhandlingspasset utgjordes av Niklas Frykman och Christina Holmgren.

Landsmötet beslutade:

- 13 att välja Svanström, Lill Jansson, Runo Johansson och Stefan Falk till rösträknare för förhandlingspasset

§13. Dechargeberättelse

Dechargeutskottets ordförande Anders Bjurström föredrog dechargeutskottets betänkande.

I debatten yttrade sig Erik Ullenhag och Marcus Claesson.

Landsmötet beslutade:

- 14 att lägga dechargeutskottets betänkande till handlingarna

§14. Rapport från riksdagsgruppen

Den i handlingarna intagna rapporten från riksdagsgruppen anmälades.

Landsmötet beslutade:

- 15 att lägga riksdagsgruppens rapport till handlingarna

§15. Revisorernas berättelse

Revisorernas berättelser för åren 2008 och 2009 föredrogs av Marie Julin.

Landsmötet beslutade:

- 16 att lägga revisionsberättelsen till handlingarna

§16. Partistyrelsens verksamhetsberättelse

Partistyrelsens verksamhetsberättelse för tiden efter landsmötet 2007 föredrogs.

Landsmötet beslutade:

- 17 att lägga partistyrelsens verksamhetsberättelse till handlingarna

§17. Fråga om partistyrelsens ansvarsfrihet

Landsmötet beslutade:

- 18 att bevilja partistyrelsen ansvarsfrihet för åren 2008 och 2009

§18. Allmänpolitisk debatt samt Avsnitt A, Allmänpolitik (utskott 1, utskottets förslag 1–17)

I motion A1 hade yrkats:

- 1 landsmötet uttalar sin välvilliga inställning till ett fördjupat samarbete mellan nuvarande allianspartier som på sikt förhoppningsvis innebär en sammansmältning till ett stort liberalt parti

I motion A2 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen och/eller partiledningen undersöker möjligheten att slå samman Folkpartiet och Centern till ett parti

I motion A3 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet verkar för att allianspartierna FP, M, C och KD ställer upp i riksdagsvalet med en gemensam partibeteckning i riksdagsvalet
- 2 att varje parti har var sin lista så att väljarna kan välja parti inom alliansen

I motion A4 hade yrkats:

1. att Folkpartiet offentligt går ut och deklarerar att allt samarbete med Sverigedemokraterna på alla parlamentariska nivåer inte kommer att bedrivas under kommande mandatperiod eller framdeles

I motion A5 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar att den viktigaste ministerposten nästa mandatperiod är socialministerposten och näst viktigast socialförsäkringsministerposten, migrationsministerposten och miljöministerposten
- 2 att landsmötet fastställer en lista som tar upp de viktigaste sakpolitiska målen nästa mandatperiod, att sänkt skattetryck, kortade vårdköer och fri invandring kommer överst och att ytterligare mål följer därefter
- 3 att landsmötet uttalar att en rapport om det som hände med att-satserna som bifölls 2005 och 2007 snart presenteras
- 4 att landsmötet uttalar att folkpartiministrarna bör utses av partistyrelsen
- 5 att landsmötet uttalar att partiledningen och partisekreteraren bör utses av landsmötena

I motion A6 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna ska anta "För frihet och ansvar" som ideologisk slogan

I motion A7 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalernas partiprogram döps till "Frihet och ansvar"

I motion A8 hade yrkats:

- 1 att landsmötet beslutar att det tydligt ska anslås i Folkpartiets partiprogram att Folkpartiet är Sveriges enda socialliberala parti som tar avstamp i socialliberala värden som frihet, rättvisa och socialt ansvar

I motion A9 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna blir ett liberalt idéparti
- 2 att styrelsen utbildar och stimulerar alla våra medlemmar med kunskaper och erfarenhet om socialliberalism
- 3 att landsmötet utser en grupp som ska formulera ett socialliberalt framtidsdokument som kan presenteras nästa landsmöte. Budskapet ska visa vilka mål vi har för vår socialliberala verksamhet och gärna också en filosofi över vad vi med socialliberalism kan åstadkomma

I motion A10 hade yrkats:

- 1 att partiets namn ändras till "Liberalerna"

I motion A11 hade yrkats:

- 1 att frågan om ändring av partinamn – sedan beslut träffats om att ändra eller avvisa namnbyte genom omröstning vid ordinarie landsmöte – inte åter kan bli föremål för nytt beslut förrän tidigast efter fem år

Partistyrelsen hade yrkat:

- 1 att motion A1 skulle anses besvarad
- 2 att motion A2 skulle anses besvarad
- 3 att motion A3 skulle anses besvarad
- 4 att motion A4 skulle anses besvarad
- 5 att motion A5 yrkande 1 skulle avslås
- 6 att motion A5 yrkande 2 skulle anses besvarat
- 7 att motion A5 yrkande 3 skulle anses besvarat
- 8 att motion A5 yrkande 4 skulle avslås
- 9 att motion A5 yrkande 5 skulle avslås
- 10 att motion A6 skulle avslås
- 11 att motion A7 skulle avslås
- 12 att motion A8 skulle anses besvarad
- 13 att motion A9 skulle anses besvarad
- 14 att motion A10 skulle avslås

15 att motion A11 skulle avslås

Utskottet yrkade:

- 1 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion A1 skulle anses besvarad
- 2 att motion A2 skulle avslås
- 3 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion A3 skulle anses besvarad
- 4 att landsmötet skulle uttala:
”Folkpartiet liberalerna har en fortsatt tydlig linje att inte samarbeta med Sverigedemokraterna eller andra främlingsfientliga partier. För det fall att SD får en vågmästarroll är Alliansen enig om att söka samarbete över blockgränsen, i första hand med Miljöpartiet.”
- 5 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion A4 därmed skulle anses besvarad
- 6 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion A5 yrkande 1 skulle avslås
- 7 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion A5 yrkande 2 skulle anses besvarat
- 8 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion A5 yrkande 3 skulle anses besvarat
- 9 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion A5 yrkande 4 skulle avslås
- 10 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion A5 yrkande 5 skulle avslås
- 11 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion A6 skulle avslås
- 12 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion A7 skulle avslås
- 13 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion A8 skulle anses besvarad
- 14 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion A9 skulle anses besvarad
- 15 att landsmötet skulle uttala:
”Flera landsmöten har slagit fast att hela partinamnet 'Folkpartiet liberalerna' ska användas i vår kommunikation. Detta måste tas på allvar.”
- 16 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion A10 skulle avslås
- 17 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion A11 skulle avslås

I debatten yttrade sig Allan Widman för utskottet, Birgitta Rydberg för partistyrelsen, Olle Schmidt, Mikael Wendt, Johan Lindberg, Runo Johansson, Johan Strandberg, Fredrik Malm, Dietmar Gleich, Sven Bosarfve, Gulan Avci, Carl B. Hamilton, Roger Haddad, Marcus Claesson, Philip Wendahl, Lennart Gabrielsson, Sverker Thorén, Barbro Westerholm, Jakob Nyström, Michael Helmersson, Adam Cwejman, Ulrika Landergren, Hadar Cars och Birgitta Ohlsson.

Runo Johansson yrkade:

- 1 att motion A2 skulle bifallas

Mikael Wendt yrkade:

- 1 att det i Folkpartiets program skulle införas texten: ”Folkpartiet är Sveriges socialliberala parti. Kombinationen av individuell frihet, marknadsekonomi och social trygghet är kärnan i socialliberalismen.”

Morgan Hjalmarsson yrkade:

- 1 att landsmötet skulle uttala sitt stöd för Dawit Isaak
- 2 att landsmötet skulle uttala sitt stöd för Dawit Isaaks familj
- 3 att landsmötet skulle kräva att Dawit Isaak omedelbart frigges

Landsmötet beslutade:

- 19 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion A1 besvarad
- 20 att i enlighet med utskottets yrkande avslå motion A2
- 21 att därmed avslå Runo Johanssons yrkande
- 22 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion A3 besvarad
- 23 att i enlighet med utskottets yrkande uttala:
”Folkpartiet liberalerna har en fortsatt tydlig linje att inte samarbeta med Sverigedemokraterna eller andra främlingsfientliga partier. För det fall att SD får en vågmästarroll är Alliansen enig om att söka samarbete över blockgränsen, i första hand med Miljöpartiet.”
- 24 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion A4 besvarad
- 25 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion A5 yrkande 1
- 26 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion A5 yrkande 2 besvarat
- 27 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion A5 yrkande 3 besvarat

Signeras:

- 28 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion A5 yrkande 4
29 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion A5 yrkande 5
30 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion A6
31 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion A7
32 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion A8 besvarad
33 att avslå Mikael Wendts yrkande
34 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion A9 besvarad
35 att i enlighet med utskottets yrkande uttala:
”Flera landsmöten har slagit fast att hela partinamnet ’Folkpartiet liberalerna’ ska användas i vår
kommunikation. Detta måste tas på allvar.”
36 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion A10
37 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion A11
38 att hänskjuta Morgan Hjalmarssons yrkanden till beredningsutskottet

§19. Ajournering

Landsmötet beslutade:

- 39 att ajournera förhandlingarna till den 20 november kl. 09.30

Förhandlingarna ajournerades kl. 18.30.

Förhandlingspass 3, 20 november 2009 kl. 9.30–12.00

§20. Anförande av partiledare Jan Björklund

§21. Förhandlingarna återupptogs av Jonas Andersson kl. 10.30

§22. Dagordning för förhandlingspasset

Landsmötet beslutade:

- 40 att fastställa dagordningen för förhandlingspasset enligt mötespresidiets förslag

§23. Justerare och rösträknare för förhandlingspasset

Justeringsdelegation för förhandlingspasset utgjordes av Rosie Rothstein och Christer Sörliden.

Landsmötet beslutade:

- 41 att välja Tina Acketoft, Nicke Grahn, Ina Lindström och Tomas Bergstrand till rösträknare för förhandlingspasset

§24. Partistyrelsens förslag 6: Stadgeändring om fyllnadsval (utskott 3, förslag 6)

Partistyrelsen hade yrkat:

- 1 att partistadgarnas § 6 skulle kompletteras med ett nytt moment K med lydelsen:
”K. Fyllnadsval

Om person som av landsmötet har valts till förtroendeuppdrag avgår före landsmöte har partistyrelsen rätt att, om så anses påkallat, utlysa fyllnadsval vid ett partiråd. Val av partiordförande ska dock alltid ske vid landsmöte.”

Utskottet yrkade:

- 1 att bifalla partistyrelsens förslag

Landsmötet beslutade:

- 42 i enlighet med utskottets yrkande att bifalla partistyrelsens förslag

§25. Avsnitt C, Ekonomi: Allmän ekonomisk politik (utskott 3, utskottets förslag 1–3)

I motion C1 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet tar ställning för att alla hävstångsinstrument på riskkapitalmarknaden ska förbjudas

I motion C2 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna verkar för att EU-länderna tillsammans med andra länder genomdriver att bolagsregister och liknande ska utformas så att den verkliga ägarmakten och de huvudsakliga mottagarna av avkastningen måste redovisas öppet, och att s.k. skatteparadis som döljer dessa uppgifter inte ska kunna finnas inbäddade i det västliga ekonomiska systemet

I motion C3 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att uppdatera landsbygdsprogrammet inför valet 2010

Partistyrelsen hade yrkat:

- 1 att motion C1 skulle avslås
2 att motion C2 skulle anses besvarad
3 att motion C3 skulle anses besvarad

Utskottet yrkade:

- 1 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion C1 skulle avslås
2 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion C2 skulle anses besvarad
3 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion C3 skulle anses besvarad

I debatten yttrade sig Ulrika Landergren för utskottet, Carl B. Hamilton för partistyrelsen, Mikael Wendt, Marcus Claesson, Anne Kotavuopio Jatko, Gunnar Andrén, Sven-Åke Vest, Kenneth Carlsson, Roland Karlsson, Anita Brodén, Nicke Grahn och Britt-Marie Lövgren.

Kenneth Carlsson, Nicke Grahn, Anne Kotavuopio Jatko och Roland Karlsson yrkade:

- 1 att motion C3 skulle bifallas

Britt-Marie Lövgren för partistyrelsen yrkade:

- 1 att motion C3 skulle hänskjutas till beredningsutskottet

Landsmötet beslutade:

- 43 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion C1
- 44 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion C2 besvarad
- 45 att i enlighet med Britt-Marie Lövgrens yrkande hänskjuta motion C3 till beredningsutskottet

§26. Avsnitt C, Ekonomi: Kommunal ekonomi (utskott 3, utskottets förslag 4-7)

I motion C4 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet arbetar för att kommunallagens balanskrav, alternativt riktlinjerna för balanskravets tillämpning, måste utformas på ett rimligt sätt, så att kommuner och landsting med stark finansiell ställning har möjlighet att använda finansiella tillgångar under en lågkonjunktur.

I motion C5 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att inom regeringen verka för ett uppdrag åt regeringskansliet att utreda möjligheterna och konsekvenserna av att ge kommunerna en del av den moms som genereras i respektive kommun och utarbeta ett lagförslag till hur en viss procent av momsintäkterna ska kanaliseras till den kommun där skatten genererats

I motion C6 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna ska verka för ett ändrat beräkningssätt vad gäller folkbokförda invånare som underlag för kommuners skatteintäkter och statsbidrag. Ett nytt rättvisande beräkningssätt bör införas, där en kommuns medelfolkmängd under året ska vara bestämmande för skatteintäkter och statsbidrag

Partistyrelsen hade yrkat:

- 1 att landsmötet skulle uttala:
”Det ska skapas en möjlighet för kommuner och landsting att använda överskott från goda tider för att använda i sämre tider. Regelverket för det kommunala balanskravet ska därför ses över. En reformering av regelverket får dock inte rucka på det grundläggande kravet på balans i kommunernas budgetar sett över en konjunkturcykel.”
- 2 att motion C4 därmed skulle anses besvarad
- 3 att motion C5 skulle avslås
- 4 att motion C6 skulle anses besvarad

Utskottet yrkade:

- 4 att partistyrelsens förslag till uttalande skulle bifallas
- 5 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion C4 därmed skulle anses besvarad
- 6 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion C5 skulle avslås
- 7 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion C6 skulle anses besvarad

I debatten yttrade sig Ulrika Landergren för utskottet samt Mikael Wendt.

Mikael Wendt yrkade:

- 1 att partistyrelsens och utskottets förslag till uttalande bifalls med den ändringen att ordet ”landsting” ändras till ”landsting/regioner” och att orden ”för att använda” stryks

Landsmötet beslutade:

- 46 att bifalla Mikael Wendts yrkande
- 47 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande därmed anse motion C4 besvarad

- 48 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion C5
 49 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion C6 besvarad

§27. Avsnitt C, Ekonomi: Skattepolitik (utskott 3, utskottets förslag 8–20)

I motion C7 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att söka hitta en lösning som möjliggör stimulans till att bidra till ideell verksamhet inom ramen för skattesystemet utan att principen om att endast med avdrag för inkomsternas förvärvande åsidosätts

I motion C8 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att statliga stimulanser införs på privat sparande

I motion C9 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet i riksdagen och i Alliansen ska arbeta för att Sverige ska begära omförhandling av skatteavtalet med Danmark

I motion C10 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska arbeta för nordiska avtal, som underlättar pendling och flyttning mellan de nordiska länderna

I motion C11 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna verkar för att avskaffa plikten att lämna in särskild uppgift för de samhällsnyttiga ideella föreningarna

I motion C12 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet tar ställning för att befria alla skydds- och säkerhetsprodukter från moms

I motion C13 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet tar ställning för att momsbefria alla tandvårdsprodukter

I motion C14 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att verka för att de så kallade artistskattereglerna i Sverige harmoniseras med övriga närliggande länder

I motion C15 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att aktivt verka för att golf och ridning erkänns som skattefri friskvård

I motion C16 hade yrkats:

- 1 partistyrelsen ges i uppdrag att verka för ett uppdrag åt regeringskansliet att se över reglerna för den s.k. räntan (skatten) på uppskovsbelopp vid fastighetsförsäljningar gjorda före 2008 och att avskaffa uppskovsskatten eller införa samma regel för uppskovsskatten som för fastighetsavgiften, dvs. fri de första fem åren och halv skatt de följande fem åren vid nybyggnation

I motion C17 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att hänsyn tas till penningvärdets förändring vid beräkning av vinstskatt vid försäljning av villa, fritidshus och bostadsrätt

I motion C18 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att en uppräknings från anskaffningsvärdet inklusive förbättringar ska bli grunden i bedömningen för vad som ska beskattas vid all försäljning av fastighet och insatslägenhet. Överskjutande belopp ska beskattas som inkomst. Ingen vilseledning av ränta ska få förekomma beträffande för den latenta skatteskulden

I motion C19 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar att fastighetsskatten ska avskaffas helt och hållet
 2 att landsmötet uttalar att fastighetstaxeringen ska avskaffas

Partistyrelsen hade yrkat:

- 1 att motion C7 skulle anses besvarad
- 2 att motion C8 skulle anses besvarad
- 3 att motion C9 skulle anses besvarad
- 4 att motion C10 skulle anses besvarad
- 5 att motion C11 skulle anses besvarad
- 6 att motion C12 skulle avslås
- 7 att motion C13 skulle avslås
- 8 att motion C14 skulle anses besvarad
- 9 att motion C15 skulle bifallas
- 10 att motion C16 skulle anses besvarad
- 11 att motion C17 skulle avslås
- 12 att motion C18 skulle avslås
- 13 att motion C19 skulle avslås

Utskottet yrkade:

- 8 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion C7 skulle anses besvarad
- 9 att motion C8 skulle bifallas
- 10 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion C9 skulle anses besvarad
- 11 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion C10 skulle anses besvarad
- 12 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion C11 skulle anses besvarad
- 13 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion C12 skulle avslås
- 14 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion C13 skulle avslås
- 15 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion C14 skulle anses besvarad
- 16 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion C15 skulle bifallas
- 17 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion C16 skulle anses besvarad
- 18 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion C17 skulle avslås
- 19 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion C18 skulle avslås
- 20 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion C19 skulle avslås

I debatten yttrade sig Ulrika Landergren för utskottet, Jan Ertsborn, Mikael Wendt, Carl B. Hamilton för partistyrelsen, Lars Johansson, Rolf Hallberg, Jens Sundström, Gösta Frödin, Ulf Nilsson, Egon Svensson, Karin Schmidt, Gunnar Andrén, Anita Brodén och Jakob Nyström.

Anita Brodén, Gösta Frödin och Ulf Nilsson yrkade:

- 1 att motion C10 skulle bifallas

Carl B. Hamilton yrkade:

- 1 att motion C10 skulle hänskjutas till beredningsutskottet

Mikael Wendt yrkade:

- 1 att motion C14 skulle bifallas

Landsmötet beslutade:

- 50 att i enlighet med partistyrrelsens och utskottets yrkande anse motion C7 besvarad
- 51 att i enlighet med utskottets yrkande bifalla motion C8
- 52 att i enlighet med partistyrrelsens och utskottets yrkande anse motion C9 besvarad
- 53 att i enlighet med Carl B. Hamiltons yrkande hänskjuta motion C10 till beredningsutskottet
- 54 att i enlighet med partistyrrelsens och utskottets yrkande anse motion C11 besvarad
- 55 att i enlighet med partistyrrelsens och utskottets yrkande avslå motion C12
- 56 att i enlighet med partistyrrelsens och utskottets yrkande avslå motion C13
- 57 att i enlighet med partistyrrelsens och utskottets yrkande anse motion C14 besvarad
- 58 att därmed avslå Mikael Wendts yrkande
- 59 att i enlighet med partistyrrelsens och utskottets yrkande bifalla motion C15
- 60 att i enlighet med partistyrrelsens och utskottets yrkande anse motion C16 besvarad
- 61 att i enlighet med partistyrrelsens och utskottets yrkande avslå motion C17
- 62 att i enlighet med partistyrrelsens och utskottets yrkande avslå motion C18
- 63 att i enlighet med partistyrrelsens och utskottets yrkande avslå motion C19

§28. Beredningsutskottets förslag 1

Beredningsutskottet yrkade:

- 1 att landsmötet uttalar att Dawit Isaak omedelbart ska frigges från fängelset i Eritrea
- 2 att landsmötet uttalar sitt stöd för Dawit Isaak och hans familj

I debatten yttrade sig Erik Ullenhag.

Landsmötet beslutade:

- 64 att bifalla beredningsutskottets förslag

§29. Partistyrelsens förslag 2: Medlemsavgift (utskott 3, förslag 2)

Partistyrelsen hade yrkat:

- 1 att länsförbunden för varje redovisad medlem erlägger en avgift om 90 kr under 2010 och år 2011
- 2 att årsavgiften för direktansluten medlem även fortsatt ska vara 250 kronor från och med år 2010

Utskottet yrkade:

- 2 att partistyrelsens förslag skulle bifallas

Landsmötet beslutade:

- 65 att i enlighet med utskottets yrkande bifalla partistyrelsens förslag

§30. Partistyrelsens förslag 3: Följdändringar i partiprogrammet (utskott 3, förslag 3)

Partistyrelsen hade yrkat:

- 1 att landsmötet skulle uppdra åt partistyrelsen att vidta de följdändringar i partiprogrammet som anses nödvändiga med anledning av beslut på årets landsmöte

Utskottet yrkade:

- 3 att partistyrelsens förslag skulle bifallas

Landsmötet beslutade:

- 66 att i enlighet med utskottets yrkande bifalla partistyrelsens förslag

§31. Utdelning av Karl Staaff-medalj

Jan Björklund överlämnade Karl Staaff-medaljen i litet guld till Daniel Tarschys.

§32. Ajournering

Landsmötet beslutade:

- 67 att ajournera förhandlingarna till den 19 november kl. 13.00

Förhandlingarna ajournerades kl. 11.55.

Förhandlingspass 4, 20 november 2009 kl. 12.45–14.15

§33. Förhandlingarna återupptogs av Nina Larsson kl. 13.00

§34. Dagordning för förhandlingspasset

Landsmötet beslutade:

68 att fastställa dagordning för förhandlingspasset enligt mötespresidiets förslag

§35. Justerare och rösträknare för förhandlingspasset

Justeringsdelegation för förhandlingspasset utgjordes av Niklas Frykman och Christina Holmgren.

Landsmötet beslutade:

69 att välja Sara Svanström, Lill Jansson, Runo Johansson och Stefan Falk till rösträknare för förhandlingspasset

§36. Avsnitt D, Näringspolitik och företagande: Allmän entreprenörskapspolitik (utskott 4, utskottets förslag 1–49)

Programgruppen hade föreslagit:

- 1 Sverige behöver en samlad strategi för entreprenörskap och företagande med fokus på växande, innovativa företag och med utgångspunkt i de krav och utmaningar som globaliseringen ger.
- 2 Sätt upp målet att Sverige ska ha det bästa klimatet för innovativa företag i de internationella jämförelser som görs av renommerade organisationer.
- 3 Näringspolitik och företagsfrämjande åtgärder ska systematiskt utvärderas.
- 4 Statens insatser bör renodlas och antalet överlappande aktörer minskas.
- 5 ”En dörr in” – det måste bli lättare att hitta rätt bland aktörer och myndigheter.
- 6 En stark industripolitik för Sverige bör vara en bred politik som levererar gynnsamma förutsättningar för kunskapsintensiva verksamheter i allmänhet.
- 7 God utbildning, från förskola och grundskola till gymnasium, yrkesutbildning, kvalificerad yrkesutbildning, högre utbildning och forskning.
- 8 Den svenska kapitalbeskattningen bör ses över ur ett internationellt och ett ägarperspektiv för att skapa bra förutsättningar för
- 9 Genomför åtgärder som ökar tillgången på riskvilligt kapital i tidiga investeringsskedet.
- 10 Gör det mer förmånligt för företag att satsa på forskning och utveckling, bl.a. genom att införa en skatterabatt för forskningssatsningar.
- 11 Se till att utländska och svenska företag i Sverige har tillgång till kompetens de behöver, t.ex. genom reformerade expertskatteregler och högklassig spetsforskning.
- 12 Öppna upp för mer konkurrens inom offentligt finansierad verksamhet. Det skapar möjligheter för nya framgångsrika företag inom t.ex. vårdsektorn att frodas och växa.
- 13 Inför euron – Sverige bör gå med i valutaunionen fullt ut.
- 14 Stärk industriforskningsinstitutet, organisatoriskt och med resurser.
- 15 Stärk forskningsprogrammet för de mindre företagen, Forska & Väx.
- 16 Inför en FoU-skatterabatt för kostnader för forskning och utveckling i företag.
- 17 Starta fler teknikparker och inkubatorer, även för entreprenörskap sprunget ur källor utanför högskolan.
- 18 Pröva att avdela en del av myndighetsanslagen till innovativ upphandling från mindre företag, ett svenskt SBIR-program.
- 19 Sänk kapitalinkomstskatten.
- 20 Öka statens utbud av riskkapital i sådd- och tidiga faser.
- 21 Ge skatteincitament för satsningar på riskkapital genom riskkapitalavdrag
- 22 Fler affärsänglar – skjut upp reavinstbeskattning vid återinvestering i onoterade företag.
- 23 Utred möjligheten att låta den enskilda pensionsspararen placera av de egna PPM-medlen direkt i onoterade företag.
- 24 Lägga ut statlig finansiering ”på entreprenad” till privata aktörer såsom banker.
- 25 Bättre möjligheter att växa med egna pengar. Inför fri fondering upp till 5 miljoner kronor
- 26 Låt alla företagare registrera sig som företagare i socialförsäkringen.
- 27 Öka valmöjligheterna när det gäller karensdagar upp till 360 dagar i sjukförsäkringen.
- 28 Inkomstbegreppet i sjukförsäkringen bör baseras på tidigare inkomster.
- 29 Gör det möjligt att överlåta tillfällig föräldrapenning för vård av barn även till tjänsteföretag.
- 30 Inför förenklat aktiebolag, med lägre krav på kapital.

Signeras:

31 Genomför förslag om enklare skuldsanering.

I motion D1 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet driver följande linje: 1: Det ska vara enkelt att vara företagare. 2: Det ska löna sig att driva företag. 3: Synen på företagaren ska förändras

I motion D2 hade yrkats:

- 1 att följande punkt tas in som tillägg till programgruppens entreprenörskapsprogram: "Höj medborgarnas kunskap om ett växande näringslivs avgörande betydelse för allas vårt ekonomiska välbefinnande med utgångspunkt i krav och utmaningar som globaliseringen ställer."
- 2 att följande punkt tas in som tillägg till programgruppens entreprenörskapsprogram: "Vinster i företagen är en förutsättning för att de ska leva och växa. Krav och pålagor från myndigheter som begränsar företagens möjlighet att visa vinst ska nog övervägas innan de införs."
- 3 att följande punkt tas in som tillägg till programgruppens entreprenörskapsprogram: "Företagens frihet och möjlighet att agera när deras verksamhet måste anpassas till nya förutsättningar ska maximeras."

I motion D3 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för en nationell strategi för tjänsteinnovationer
- 2 att Folkpartiet ska verka för inrättandet av en tjänsteforskningshub

I motion D4 hade yrkats:

- 2 att Folkpartiet ska verka för att ett riskkapitalavdrag inrättas där privatpersoner får en skattelättnad om 20 procent om de investerar i onoterade bolag. Denna skatterabatt ska kopplas till att om man behåller investeringen i tre år behöver man inte betala reavinstskatt
- 3 att Folkpartiet ska verka för att ovanstående förslag till olika regler införs omgående i skattesystemet

I motion D5 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att sjukförsäkringsavgifterna sänks med 30 procent för levebrödsföretagare i Sverige
- 2 att Folkpartiet ska verka för att möjligheten att införa likt EIS-fonder i England även i Sverige vilket innebär att fonden kan investera i onoterade bolag men aktierna ägs av privatpersonen som investerar i fonden och därmed komma i åtnjutande av skattelättnader
- 3 att Folkpartiet ska verka för att fondregler som kräver investeringar i börsnoterade bolag måste ske till 90 procent av fondens medel och max 10 procent i onoterade bolag (dvs. MTF-bolag) att i stället omfatta 50 procent börsnoterade bolag och 50 procent onoterade bolag men upptagna för handel på godkänd marknadsplats med orderdriven handel
- 4 att Folkpartiet ska verka för att ovanstående förslag till olika regler införs omgående i skattesystemet

I motion D6 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna i enlighet med motionens intentioner ska verka för att företag ska kunna fondera delar av vinsterna före skatt för att kunna ha ekonomiska medel till löner vid framtida sviktande intäkter
- 2 att partistyrelsen ges i uppdrag att arbeta fram de tekniska detaljerna i detta förslag

I motion D7 hade yrkats:

- 1 att man i samband med registreringen av en enskild firma kan söka ett bidrag på t.ex. 20 000 kronor för att köpa datautrustning, kontorsmaterial och för att kunna göra litet reklam för sitt företag. Bidraget kan betalas tillbaka när företaget uppnått en viss vinst

I motion D8 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att förbättra och utveckla småföretagarens trygghetssystem

I motion D9 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar att småföretagarens villkor måste förbättras
- 2 att partistyrelsen ges i uppdrag att verka för att någon form av buffertsystem för nyföretagare utvecklas

I motion D10 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar att fämansföretagare bör ges möjlighet att välja alternativa nivåer för socialförsäkringar och att avgifterna anpassas till vald nivå enligt förslag från utredningen om företagares trygghetssystem (SOU 2008:89)
- 2 att landsmötet uttalar att nyetablerade företagare bör få möjlighet att välja förstärkt grundtrygghet genom att behålla tidigare sjukpenninggrundande inkomst under 36 månader enligt utredningens förslag
- 3 att Folkpartiet verkar för att en utredning kommer till stånd för att utarbeta ett särskilt trygghetssystem för yngre företagare, som tidigare inte haft någon mer betydande inkomst, så beskaffat att en högre ersättningsnivå kan väljas än företagarens faktiska SGI (eller genom andra, kommande regeländringar modifierade SGG) i utbyte mot att företagets sjukförsäkringsavgift på framtida lönedelar över 7,5 basbelopp i första hand används för att betala sådan förmån (ett s.k. carry-back-system). Vissa incitament kan komma att behövas för att säkerställa företagets utveckling, och incitament och sanktioner för att förhindra missbruk

I motion D11 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att införa regler som gör det möjligt för personer som uppbär a-kassa, sjukpenning eller socialbidrag att under en begränsad period få starta ett företag utan att riskera att förlora sin ersättning

I motion D12 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet arbetar för regelförändringar som möjliggör säsongsföretag där ägaren under lågsäsong kan inneha en anställning med sedvanliga sociala och arbetsrättsliga förmåner

Partistyrelsen hade yrkat:

- 1 att programgruppens förslag punkt 1 skulle bifallas
- 2 att programgruppens förslag punkt 2 skulle bifallas
- 3 att programgruppens förslag punkt 3 skulle bifallas
- 4 att programgruppens förslag punkt 4 skulle bifallas
- 5 att programgruppens förslag punkt 5 skulle bifallas
- 6 att motion D1 skulle anses besvarad
- 7 att motion D2 yrkande 1 skulle anses besvarat
- 8 att motion D2 yrkande 2 skulle anses besvarat
- 9 att motion D2 yrkande 3 skulle anses besvarat
- 10 att programgruppens förslag punkt 6 skulle bifallas
- 11 att programgruppens förslag punkt 7 skulle bifallas
- 12 att programgruppens förslag punkt 8 skulle bifallas
- 13 att programgruppens förslag punkt 9 skulle bifallas
- 14 att programgruppens förslag punkt 10 skulle bifallas
- 15 att programgruppens förslag punkt 11 skulle bifallas
- 16 att programgruppens förslag punkt 12 skulle bifallas
- 17 att programgruppens förslag punkt 13 skulle bifallas
- 18 att programgruppens förslag punkt 14 skulle bifallas
- 19 att programgruppens förslag punkt 15 skulle bifallas
- 20 att programgruppens förslag punkt 16 skulle bifallas
- 21 att programgruppens förslag punkt 17 skulle bifallas
- 22 att programgruppens förslag punkt 18 skulle bifallas
- 23 att motion D3 skulle anses besvarad
- 24 att programgruppens förslag punkt 19 skulle bifallas
- 25 att programgruppens förslag punkt 20 skulle bifallas
- 26 att programgruppens förslag punkt 21 skulle bifallas
- 27 att programgruppens förslag punkt 22 skulle bifallas
- 28 att programgruppens förslag punkt 23 skulle bifallas
- 29 att programgruppens förslag punkt 24 skulle bifallas
- 30 att programgruppens förslag punkt 25 skulle bifallas
- 31 att motion D4 yrkande 2 skulle anses besvarat
- 32 att motion D5 yrkande 2 skulle anses besvarat
- 33 att motion D5 yrkande 3 skulle anses besvarat
- 34 att motion D4 yrkande 3 skulle anses besvarat
- 35 att motion D5 yrkande 4 skulle anses besvarat
- 36 att motion D6 skulle anses besvarad

- 37 att motion D7 skulle avslås
- 38 att programgruppens förslag punkt 26 skulle bifallas
- 39 att programgruppens förslag punkt 27 skulle bifallas
- 40 att programgruppens förslag punkt 28 skulle bifallas
- 41 att programgruppens förslag punkt 29 skulle bifallas
- 42 att programgruppens förslag punkt 30 skulle bifallas
- 43 att programgruppens förslag punkt 31 skulle bifallas
- 44 att motion D8 skulle anses besvarad
- 45 att motion D9 skulle anses besvarad
- 46 att motion D5 yrkande 1 skulle anses besvarat
- 47 att motion D10 skulle anses besvarad
- 48 att motion D11 skulle anses besvarad
- 49 att motion D12 skulle anses besvarad

Utskottet yrkade:

- 1 i enlighet med partistyrelsens förslag att programgruppens förslag punkt 1 skulle bifallas
- 2 i enlighet med partistyrelsens förslag att programgruppens förslag punkt 2 skulle bifallas
- 3 i enlighet med partistyrelsens förslag att programgruppens förslag punkt 3 skulle bifallas
- 4 i enlighet med partistyrelsens förslag att programgruppens förslag punkt 4 skulle bifallas
- 5 i enlighet med partistyrelsens förslag att programgruppens förslag punkt 5 skulle bifallas
- 6 i enlighet med partistyrelsens förslag att motion D1 skulle anses besvarad
- 7 i enlighet med partistyrelsens förslag att motion D2 yrkande 1 skulle anses besvarat
- 8 i enlighet med partistyrelsens förslag att motion D2 yrkande 2 skulle anses besvarat
- 9 i enlighet med partistyrelsens förslag att motion D2 yrkande 3 skulle anses besvarat
- 10 i enlighet med partistyrelsens förslag att programgruppens förslag punkt 6 skulle bifallas
- 11 i enlighet med partistyrelsens förslag att programgruppens förslag punkt 7 skulle bifallas
- 12 i enlighet med partistyrelsens förslag att programgruppens förslag punkt 8 skulle bifallas
- 13 i enlighet med partistyrelsens förslag att programgruppens förslag punkt 9 skulle bifallas
- 14 i enlighet med partistyrelsens förslag att programgruppens förslag punkt 10 skulle bifallas
- 15 i enlighet med partistyrelsens förslag att programgruppens förslag punkt 11 skulle bifallas
- 16 i enlighet med partistyrelsens förslag att programgruppens förslag punkt 12 skulle bifallas
- 17 i enlighet med partistyrelsens förslag att programgruppens förslag punkt 13 skulle bifallas
- 18 i enlighet med partistyrelsens förslag att programgruppens förslag punkt 14 skulle bifallas
- 19 i enlighet med partistyrelsens förslag att programgruppens förslag punkt 15 skulle bifallas
- 20 i enlighet med partistyrelsens förslag att programgruppens förslag punkt 16 skulle bifallas
- 21 i enlighet med partistyrelsens förslag att programgruppens förslag punkt 17 skulle bifallas
- 22 i enlighet med partistyrelsens förslag att programgruppens förslag punkt 18 skulle bifallas
- 23 i enlighet med partistyrelsens förslag att motion D3 skulle anses besvarad
- 24 i enlighet med partistyrelsens förslag att programgruppens förslag punkt 19 skulle bifallas
- 25 i enlighet med partistyrelsens förslag att programgruppens förslag punkt 20 skulle bifallas
- 26 i enlighet med partistyrelsens förslag att programgruppens förslag punkt 21 skulle bifallas
- 27 i enlighet med partistyrelsens förslag att programgruppens förslag punkt 22 skulle bifallas
- 28 i enlighet med partistyrelsens förslag att programgruppens förslag punkt 23 skulle bifallas
- 29 i enlighet med partistyrelsens förslag att programgruppens förslag punkt 24 skulle bifallas
- 30 i enlighet med partistyrelsens förslag att programgruppens förslag punkt 25 skulle bifallas
- 31 i enlighet med partistyrelsens förslag att motion D4 yrkande 2 skulle anses besvarat
- 32 i enlighet med partistyrelsens förslag att motion D5 yrkande 2 skulle anses besvarat
- 33 i enlighet med partistyrelsens förslag att motion D5 yrkande 3 skulle anses besvarat
- 34 i enlighet med partistyrelsens förslag att motion D4 yrkande 3 skulle anses besvarat
- 35 i enlighet med partistyrelsens förslag att motion D5 yrkande 4 skulle anses besvarat
- 36 i enlighet med partistyrelsens förslag att motion D6 skulle anses besvarad
- 37 i enlighet med partistyrelsens förslag att motion D7 skulle avslås
- 38 i enlighet med partistyrelsens förslag att programgruppens förslag punkt 26 skulle bifallas
- 39 i enlighet med partistyrelsens förslag att programgruppens förslag punkt 27 skulle bifallas
- 40 i enlighet med partistyrelsens förslag att programgruppens förslag punkt 28 skulle bifallas
- 41 i enlighet med partistyrelsens förslag att programgruppens förslag punkt 29 skulle bifallas
- 42 i enlighet med partistyrelsens förslag att programgruppens förslag punkt 30 skulle bifallas

- 43 i enlighet med partistyrelsens förslag att programgruppens förslag punkt 31 skulle bifallas
- 44 i enlighet med partistyrelsens förslag att motion D8 skulle anses besvarad
- 45 i enlighet med partistyrelsens förslag att motion D9 skulle anses besvarad
- 46 i enlighet med partistyrelsens förslag att motion D5 yrkande 1 skulle anses besvarat
- 47 i enlighet med partistyrelsens förslag att motion D10 skulle anses besvarad
- 48 i enlighet med partistyrelsens förslag att motion D11 skulle anses besvarad
- 49 i enlighet med partistyrelsens förslag att motion D12 skulle anses besvarad

I debatten yttrade sig Eva Flyborg för utskottet, Karin Pilsäter för partistyrelsen, Jan Rejdnell, Berit Krantz, Gunilla Gustafsson, Per-Åke Fredriksson, Helena Sjöberg, Anne-Marie Ekström, Rosie Rothstein, Anders Wettergren, Annika Carp, Gunnar Pihl, Peter Nordebo, Claes Jägevall, Jens Sundström och Dan Möllengård.

Jan Rejdnell yrkade:

- 1 att motion D4 yrkande 2 skulle bifallas
- 2 att motion D4 yrkande 3 skulle bifallas
- 3 att motion D5 skulle bifallas

Peter Nordebo yrkade:

- 1 att motion D5 yrkande 1 skulle bifallas

Per-Åke Fredriksson yrkade:

- 1 att motion D6 skulle bifallas

Annika Carp, Rosie Rothstein och Anders Wettergren yrkade:

- 1 att motion D7 skulle bifallas

Anne-Marie Ekström yrkade:

- 1 att en ny punkt skulle införas i programmet om att kvinnors företagande ska synliggöras

Landsmötet beslutade:

- 70 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 1
- 71 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 2
- 72 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 3
- 73 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 4
- 74 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 5
- 75 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion D1 besvarad
- 76 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion D2 yrkande 1 besvarat
- 77 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion D2 yrkande 2 besvarat
- 78 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion D2 yrkande 3 besvarat
- 79 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 6
- 80 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 7
- 81 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 8
- 82 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 9
- 83 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 10
- 84 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 11
- 85 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 12
- 86 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 13
- 87 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 14
- 88 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 15
- 89 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 16
- 90 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 17
- 91 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 18
- 92 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion D3 besvarad
- 93 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 19
- 94 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 20
- 95 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 21
- 96 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 22
- 97 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 23

- 98 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 24
 99 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 25
 100 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion D4 yrkande 2 besvarat
 101 att därmed avslå Jan Rejdnells yrkande avseende motion D4 yrkande 2
 102 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion D5 yrkande 2 besvarat
 103 att därmed avslå Jan Rejdnells yrkande avseende motion D5 yrkande 2
 104 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion D5 yrkande 3 besvarat
 105 att därmed avslå Jan Rejdnells yrkande avseende motion D5 yrkande 3
 106 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion D4 yrkande 3 besvarat
 107 att därmed avslå Jan Rejdnells yrkande avseende motion D4 yrkande 3
 108 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion D5 yrkande 4 besvarat
 109 att därmed avslå Jan Rejdnells yrkande avseende motion D5 yrkande 4
 110 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion D6 besvarad
 111 att därmed avslå Per-Åke Fredrikssons yrkande
 112 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion D7
 113 att därmed avslå Annika Carps, Rosie Rothsteins och Anders Wettergrens yrkande
 114 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 26
 115 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 27
 116 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 28
 117 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 29
 118 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 30
 119 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 31
 120 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion D8 besvarad
 121 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion D9 besvarad
 122 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion D5 yrkande 1 besvarat
 123 att därmed avslå Peter Nordebos och Jan Rejdnells yrkande avseende motion D5 yrkande 1
 124 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion D10 besvarad
 125 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion D11 besvarad
 126 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion D12 besvarad
 127 att hänskjuta Anne-Marie Ekströms yrkande till beredningsutskottet

§37. Avsnitt D, Näringspolitik och företagande: Ett skattesystem för tillväxt och företagsamhet (utskott 4, utskottets förslag 50–74)

Programgruppen för entreprenörskapsfrågor hade föreslagit:

- 32 Dags för en ny stor skattereform. Med avstamp i globaliseringens utmaningar för jobb och företagande behöver Sverige ta ett samlat grepp om skattesystemet.
 33 Avskaffa ”värnskatten” och sänk den statliga inkomstkatten.
 34 Sänk kapitalinkomstbeskattningen.
 35 Ta bort de skatteregler som drabbar fåmansbolagen (3:12-reglerna).
 36 Sänk arbetsgivaravgifterna. Inför i ett första steg en reduktion på arbetsgivaravgiften på 10 procentenheter för de första 300 000 av lönesumman.
 37 Förbättra villkoren för enskilda näringsidkare.
 38 Förändra skattevillkor för personaloptioner så att nyckelpersonal kan rekryteras i företagen till rimliga kostnader.
 39 Öka rättssäkerheten, bl.a. skattetilläggen och avskaffa företrädaransvaret för skattebetalningar.

Programgruppen för skolfrågor hade föreslagit:

- 1 **Utbildning ska löna sig.** Straffskatten på utbildning – värnskatten – måste därför avskaffas. Möjligheten till livslångt lärande bör dessutom stärkas med individuella kompetenskonton, där människor skattemässigt fördelaktigt ska kunna spara för att finansiera senare studier.

I motion D4 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att slopa fåmansbolagsreglerna, de så kallade 3:12-reglerna

I motion D13 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar att momsen ska göras enhetlig 25 procent för alla varor och tjänster samt breddas så långt det är möjligt, samtidigt som utsatta grupper kompenseras för ökade levnadskostnader
- 2 att det i Folkpartiets entreprenörskapsprogram skrivs in följande stycke: "Momsen ska göras enhetlig 25 procent för alla varor och tjänster samt breddas så långt det är möjligt. Detta kommer att förenkla tillvaron inte minst för landets småföretagare och minska antalet bokföringsfel, samtidigt som nuvarande snedvridningar och utrymme för fusk försvinner."

I motion D14 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar som sin mening att partiet ska verka för återgång till en enhetlig momssats

I motion D15 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar att skattesystemet bör göras om så att alla inkomster belastas med samma procentuella skatteeffekt
- 2 att det i Folkpartiets entreprenörskapsprogram skrivs in följande stycke: "Skattesystemet måste göras om så att olika typer av inkomster beskattas lika hårt. I dagsläget beskattas den arbetsinkomst eller vinst i ett fåmansaktiebolag som överstiger 7,5 basbelopp ungefär tre gånger så hårt som en lika stor reavinst från försäljningen av en bostad. Detta leder till orimliga drivkrafter i samhället genom att avskräcka från arbete och företagande. Därför behövs det en skattereform som åtgärdar denna skevhet."
- 3 att partistyrelsen ges i uppdrag att utreda hur ett förslag på likformig beskattning oavsett typ av inkomst ska se ut

I motion D16 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att verka för att Folkpartiet i sin skattepolitik arbetar för att allt sparande blir skattefritt inom ramen för inkomstskattelagen och att som konsekvens – allt i syfte att uppnå målet att man ska leva på sin lön, inte lån – avdragsrätten för räntor successivt tas bort i samma takt som inkomsträntor blir obeskattade

I motion D17 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att verka för en sänkning av arbetsgivaravgiften så att den på sikt kommer ner mot Europainivå

I motion D18 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för en markant sänkning av arbetsgivaravgiften ner mot den generella Europainivån för småföretag med upp till 49 anställda

I motion D19 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att verka för en sänkning av arbetsgivaravgiften så att den på sikt kommer ned mot Europainivå

I motion D20 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att verka för att arbetsgivaravgiften förändras så att varje företag får en reducerad avgift för några stycken anställda, förslagsvis nio stycken

I motion D21 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet tar ställning för att ta bort arbetsgivaravgiften för nystartade företag under det första året
- 2 att Folkpartiet tar ställning för att nystartade företag ska ha 10 000 kronor i startbidrag för kompetensutveckling och rådgivning i att driva och starta företag

I motion D22 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet tar ställning för en lag om obligatoriska lönebesked till anställda där inbetalda arbetsgivaravgifter framgår

I motion D23 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att uppdragsgivaren till god man blir befriad från skyldighet att betala arbetsgivaravgift alternativt får en reduktion av densamma

I motion D24 hade yrkats:

- 1 att under entreprenörskapsrapportens punkt 33 tilläggs att kommunernas beskattningsrätt bör tas bort

I motion D25 hade yrkats:

- 1 att andra meningen i punkt 1 i det skolpolitiska programmet får lydelsen: "Straffskatten på utbildning – den statliga inkomstkatten – måste därför kraftigt sänkas för att på sikt avskaffas."

I motion D29 hade yrkats:

- 2 att Folkpartiet liberalerna ska arbeta för att sänka arbetsgivaravgifterna

Partistyrelsen hade yrkat:

- 1 att programgruppens förslag punkt 32 skulle bifallas
- 2 att programgruppens förslag punkt 33 skulle bifallas
- 3 att programgruppens förslag punkt 34 skulle bifallas
- 4 att programgruppens förslag punkt 35 skulle bifallas
- 5 att programgruppens förslag punkt 36 skulle bifallas
- 6 att programgruppens förslag punkt 37 skulle bifallas
- 7 att programgruppens förslag punkt 38 skulle bifallas
- 8 att programgruppens förslag punkt 39 skulle bifallas
- 9 att motion D13 skulle anses besvarad
- 10 att motion D14 skulle anses besvarad
- 11 att motion D15 skulle anses besvarad
- 12 att motion D16 skulle avslås
- 13 att motion D17 skulle anses besvarad
- 14 att motion D18 skulle anses besvarad
- 15 att motion D19 skulle anses besvarad
- 16 att motion D29 yrkande 2 skulle anses besvarat
- 17 att motion D20 skulle anses besvarad
- 18 att motion D21 skulle anses besvarad
- 19 att motion D22 skulle avslås
- 20 att motion D23 skulle avslås
- 21 att motion D24 skulle avslås
- 22 att motion D4 yrkande 1 skulle anses besvarat
- 23 att motion D25 skulle avslås
- 24 att punkt 1 i den skolpolitiska rapporten "Dags att sikta ännu högre" skulle ges lydelsen:
"1. Utbildning ska löna sig. Den statliga inkomstkatten bör därför sänkas och värnskatten – straffskatt på utbildning – tas bort. Möjligheten till livslångt lärande bör dessutom stärkas med individuella kompetenskonton, där människor skattemässigt fördelaktigt ska kunna spara för att finansiera senare studier."

Utskottet yrkade:

- 50 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 32 skulle bifallas
- 51 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 33 skulle bifallas
- 52 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 34 skulle bifallas
- 53 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 35 skulle bifallas
- 54 att landsmötet skulle uttala: "Slopandet av 3:12-reglerna är prioriterat."
- 55 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 36 skulle bifallas
- 56 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 37 skulle bifallas
- 57 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 38 skulle bifallas
- 58 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 39 skulle bifallas
- 59 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion D13 skulle anses besvarad
- 60 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion D14 skulle anses besvarad
- 61 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion D15 skulle anses besvarad
- 62 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion D16 skulle avslås
- 63 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion D17 skulle anses besvarad
- 64 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion D18 skulle anses besvarad
- 65 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion D19 skulle anses besvarad
- 66 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion D29 yrkande 2 skulle anses besvarat

- 67 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion D20 skulle anses besvarad
 68 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion D21 skulle anses besvarad
 69 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion D22 skulle avslås
 70 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion D23 skulle avslås
 71 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion D24 skulle avslås
 72 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion D4 yrkande 1 skulle anses besvarat
 73 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion D25 skulle avslås
 74 i enlighet med partistyrelsens yrkande att punkt 1 i den skolpolitiska rapporten "Dags att sikta ännu högre" skulle ges lydelsen:
"1. Utbildning ska löna sig. Den statliga inkomstskatten bör därför sänkas och värnskatten – straffskatt på utbildning – tas bort. Möjligheten till livslångt lärande bör dessutom stärkas med individuella kompetenskonton, där människor skattemässigt fördelaktigt ska kunna spara för att finansiera senare studier."

I debatten yttrade sig Eva Flyborg för utskottet, Karin Pilsäter för partistyrelsen, Pablo Garay, Agneta Isacson, Philip Wendahl, Niklas Frykman, Johan Strandberg, Marcus Claesson, Claes Jägevall, Sven Bosarfve och Jan Rejdnell.

Pablo Garay yrkade:

- 1 att motion D21 skulle bifallas

Johan Strandberg yrkade:

- 1 att motion D24 skulle bifallas

Landsmötet beslutade:

- 128 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 32
 129 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 33
 130 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 34
 131 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 35
 132 att i enlighet med utskottets yrkande uttala: "Slopandet av 3:12-reglerna är prioriterat."
 133 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 36
 134 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 37
 135 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 38
 136 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 39
 137 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion D13 besvarad
 138 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion D14 besvarad
 139 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion D15 besvarad
 140 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion D16
 141 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion D17 besvarad
 142 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion D18 besvarad
 143 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion D19 besvarad
 144 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion D29 yrkande 2 besvarat
 145 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion D20 besvarad
 146 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion D21 besvarad
 147 att därmed avslå Pablo Garays yrkande
 148 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion D22
 149 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion D23
 150 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion D24
 151 att därmed avslå Johan Strandbergs yrkande
 152 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion D4 yrkande 1 besvarat
 153 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion D25
 154 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande ge punkt 1 i den skolpolitiska rapporten "Dags att sikta ännu högre" lydelsen:
"1. Utbildning ska löna sig. Den statliga inkomstskatten bör därför sänkas och värnskatten – straffskatt på utbildning – tas bort. Möjligheten till livslångt lärande bör dessutom stärkas med individuella kompetenskonton, där människor skattemässigt fördelaktigt ska kunna spara för att finansiera senare studier."

§38. Avsnitt D, Näringspolitik och företagande: Konkurrens, regelförenklingar m.m. (utskott 4, utskottets förslag 75–104)

Programgruppen hade föreslagit:

- 40 Uppmuntra internationellt företagande. Sverige ska strida för frihandeln i internationella organisationer.
- 41 Förstärk Exportrådets och Svensk Exportkredits m.fl. möjligheter till stöd för att öka de mindre företagens internationalisering.
- 42 Genomför fortsatta insatser för att få fler företag att etablera sig i Sverige.
- 43 För att underlätta rekrytering av spetskompetens bör en förenkling, breddning och förlängning av expertskatten införas.
- 44 Ökad konkurrens genom fler producenter av offentligfinansierade tjänster.
- 45 Stoppa statliga och kommunala myndigheters näringsverksamhet som snedvrider konkurrensen. Inför lag om konfliktlösning mellan privat och offentlig säljverksamhet.
- 46 Korta handläggningstiderna i plan- och byggprocessen.
- 47 Övervaka den bristande konkurrensen i byggsektorn.
- 48 Eftersträva mindre upphandlingar som underlättar för små företag att delta och stärk upphandlingskompetensen i kommuner, landsting och staten.
- 49 Dela upp samägandet inom elproduktionen så att konkurrensförhållandena stärks.
- 50 Skapa förutsättningar för mer konkurrens och en gemensam nordisk marknad för el-tjänster till kund.
- 51 Intensifiera arbetet med att minska företagens administrativa börda med 25 procent.
- 52 Utbildningens mål ska definieras om från att leda till anställningsbarhet till försörjning genom anställning eller företagande i skolans styrdokument.
- 53 Kompetensutveckling av lärare inom området entreprenörskap och entreprenöriellt lärande.
- 54 Ökad samverkan mellan skola och näringsliv.
- 55 Finansiellt stöd till organisationer som på ett framgångsrikt sätt arbetar med entreprenörskap i skolan, t.ex. Ung Företagsamhet, Snilleblixarna med flera.
- 56 Alla gymnasieprogram ska ge utrymme för att inom ramen för ordinarie kurser använda undervisningsmetoden att prova på att starta och driva företag.

I motion D2 hade yrkats:

- 4 att följande punkt tas in som tillägg till programgruppens entreprenörskapsprogram: ”Beakta särskilt exportindustrins krav och utvecklingsmöjligheter vid övergripande politiska beslut vars konsekvenser påverkar Sverige under många år framåt.”
- 5 att följande punkt tas in som tillägg till programgruppens entreprenörskapsprogram: ”Exporten av varor och tjänster har en avgörande betydelse för välbefindandet i vissa länder. Sverige är ett av dessa. Vi ska därför uppmuntra internationellt företagande och strida för frihandel i internationella organisationer.”

I motion D26 hade yrkats:

- 1 att texten i femte stycket under Tillväxt och internationalisering, andra meningen, kompletteras till att lyda: ”För de mindre och medelstora företagen behövs, förutom en infrastruktur av information och rådgivning om export och annan verksamhet utomlands, en medveten uppbyggnad av exportkompetens i det enskilda företaget genom insatser av olika kompetenta aktörer såsom enskilda rådgivare, konsulter och näringslivets egna organisationer. Denna kompetensuppbyggnad behöver stödjas. Stödet bör ges så nära företagen som möjligt, helst direkt till dem i form av konsultcheckar med ett minimum av byråkrati och utan att någon enskild stödjande organisation särskilt gynnas.” Meningen ”Denna verksamhet behöver stärkas, bland annat inom ramen för Exportrådet” utgår
- 2 att punkt 41 ska lyda: ”Stärk de mindre och medelstora företagens möjligheter till internationalisering genom att kanalisera visst stöd till företagen, så att de kan välja att anlita kompetent stöd genom konsulter, enskilda rådgivare, näringslivets organisationer såsom handelskammaren, Företagarna, m.fl. samt Exportrådet. Stärk även Svensk Exportkredits och Swedfunds möjligheter att finansiera aktiviteter i inom internationalisering, export och utlandsetablering.”

I motion D27 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att införa lagstadgad lokal utmaningsrätt i Sverige

I motion D28 hade yrkats:

- 1 att följande infogas i partiprogrammet: "Folkpartiet ska verka för en skärpning av konkurrenslagstiftningen med tydliga gränser för vilka typer av verksamheter som kan bedrivas av bolag där statliga anslag ingår som finansiering."

I motion D29 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna ska arbeta för att förenkla reglerna för hushållsnära tjänster
- 3 att Folkpartiet liberalerna ska bli det parti som förenklar regler och öppnar möjligheter för småföretag och entreprenörskap

I motion D30 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för entreprenörskap i skolan, dvs. att skolan ska fostra, främja och utveckla elevernas initiativförmåga, kreativitet och färdigheter i att förverkliga sina idéer i syfte att bygga en egen verksamhet

I motion D31 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska se över systemet för ersättning för förlorad arbetsinkomst för politiskt engagerade företagare. De ska rätt till pension och ersättning för förlorad inkomst som bättre stämmer med verkligheten och som stämmer bättre med ersättningen som de personer får som inte är företagare

I motion D32 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att riva upp den nya kassaregisterlagen

I motion D33 hade yrkats:

- 1 att Sverige fasar ut systemet med röststarka och röstsvaga aktier

I motion D34 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att utreda revisorns roll i svenska företag med avseende på balansen mellan oväld och objektivitet i revisionen å ena sidan och ekonomisk rådgivning och företagslojalitet å andra sidan
- 2 att partistyrelsen ges i uppdrag att i denna utredning jämföra revisorns roll och position i svenska företag med motsvarande i andra jämförbara länder
- 3 att partistyrelsen ges i uppdrag att verka för att kraven på revisorsfunktionen samordnas inom EU

Partistyrelsen hade yrkat:

- 1 att programgruppens förslag punkt 40 skulle bifallas
- 2 att programgruppens förslag punkt 41 skulle bifallas
- 3 att programgruppens förslag punkt 42 skulle bifallas
- 4 att programgruppens förslag punkt 43 skulle bifallas
- 5 att motion D26 skulle anses besvarad
- 6 att motion D2 yrkande 4 skulle anses besvarat
- 7 att motion D2 yrkande 5 skulle anses besvarat
- 8 att programgruppens förslag punkt 44 skulle bifallas
- 9 att landsmötet skulle uttala:
"För att öka konkurrensen inom offentligt finansierade tjänster bör lokal utmaningsrätt införas på kommunal nivå."
- 10 att motion D27 därmed skulle anses besvarad
- 11 att programgruppens förslag punkt 45 skulle bifallas
- 12 att motion D28 skulle anses besvarad
- 13 att programgruppens förslag punkt 46 skulle bifallas
- 14 att programgruppens förslag punkt 47 skulle bifallas
- 15 att programgruppens förslag punkt 48 skulle bifallas
- 16 att programgruppens förslag punkt 49 skulle bifallas
- 17 att programgruppens förslag punkt 50 skulle bifallas
- 18 att punkt 51 i programförslaget skulle ges lydelsen:
"Intensifiera arbetet med att minska företagens administrativa börda med 25 procent. Fortsätt arbetet även efter 2010."
- 19 att motion D29 yrkande 1 skulle anses besvarat
- 20 att motion D29 yrkande 3 skulle anses besvarat
- 21 att programgruppens förslag punkt 52 skulle bifallas

- 22 att programgruppens förslag punkt 53 skulle bifallas
- 23 att programgruppens förslag punkt 54 skulle bifallas
- 24 att programgruppens förslag punkt 55 skulle bifallas
- 25 att programgruppens förslag punkt 56 skulle bifallas
- 26 att motion D30 skulle anses besvarad
- 27 att motion D31 skulle avslås
- 28 att motion D32 skulle anses besvarad
- 29 att motion D33 skulle avslås
- 30 att motion D34 skulle anses besvarad

Utskottet yrkade:

- 75 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 40 skulle bifallas
- 76 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 41 skulle bifallas
- 77 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 42 skulle bifallas
- 78 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 43 skulle bifallas
- 79 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion D26 skulle anses besvarad
- 80 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion D2 yrkande 4 skulle anses besvarat
- 81 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion D2 yrkande 5 skulle anses besvarat
- 82 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 44 skulle bifallas
- 83 i enlighet med partistyrelsens yrkande att landsmötet skulle uttala:
"För att öka konkurrensen inom offentligt finansierade tjänster bör lokal utmaningsrätt införas på kommunal nivå."
- 84 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion D27 därmed skulle anses besvarad
- 85 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 45 skulle bifallas
- 86 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion D28 skulle anses besvarad
- 87 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 46 skulle bifallas
- 88 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 47 skulle bifallas
- 89 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 48 skulle bifallas
- 90 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 49 skulle bifallas
- 91 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 50 skulle bifallas
- 92 i enlighet med partistyrelsens yrkande att punkt 51 i programförslaget skulle ges lydelsen:
"Intensifiera arbetet med att minska företagens administrativa börda med 25 procent. Fortsätt arbetet även efter 2010."
- 93 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion D29 yrkande 1 skulle anses besvarat
- 94 att motion D29 yrkande 3 skulle bifallas
- 95 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 52 skulle bifallas
- 96 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 53 skulle bifallas
- 97 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 54 skulle bifallas
- 98 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 55 skulle bifallas
- 99 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 56 skulle bifallas
- 100 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion D30 skulle anses besvarad
- 101 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion D31 skulle avslås
- 102 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion D32 skulle anses besvarad
- 103 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion D33 skulle avslås
- 104 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion D34 skulle anses besvarad

I debatten yttrade sig Eva Flyborg för utskottet, Karin Pilsäter för partistyrelsen, Annika Carp, Marcus Grundén, Per-Åke Fredriksson, Anna Steele Karlström, Sven Åke Vest, Erik Lindborg, Gunnar Pihl och Mark Klamberg.

Erik Lindborg yrkade:

- 1 att motion D26 skulle bifallas

Per-Åke Fredriksson yrkade:

- 1 att motion D27 skulle bifallas

Marcus Grundén yrkade:

- 1 att motion D27 skulle avslås

- 2 att motion D28 skulle avslås
 3 att landsmötet skulle besluta att Folkpartiet kräver certifierade upphandlare, lika bedömning av LOV i länsrätterna, att möjligheten till subjektivitet ska tas bort från LOV samt att nytt förslag till LOV ska tas fram

Annika Carp yrkade:

- 1 att motion D29 yrkande 1 skulle bifallas

Mark Klamberg yrkade:

- 1 att motion D30 skulle bifallas

Landsmötet beslutade:

- 155 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 40
 156 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 41
 157 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 42
 158 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 43
 159 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion D26 besvarad
 160 att därmed avslå Erik Lindborgs yrkande
 161 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion D2 yrkande 4 besvarat
 162 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion D2 yrkande 5 besvarat
 163 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 44
 164 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande uttala:
 ”För att öka konkurrensen inom offentligt finansierade tjänster bör lokal utmaningsrätt införas på kommunal nivå.”
 165 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande därmed anse motion D27 besvarad
 166 att därmed avslå Per-Åke Fredrikssons och Marcus Grundéns yrkanden avseende motion D27
 167 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 45
 168 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion D28 besvarad
 169 att därmed avslå Marcus Grundéns yrkande avseende motion D28
 170 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 46
 171 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 47
 172 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 48
 173 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 49
 174 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 50
 175 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande ge programpunkt 51 lydelsen: ”Intensifiera arbetet med att minska företagens administrativa börda med 25 procent. Fortsätt arbetet även efter 2010.”
 176 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion D29 yrkande 1 besvarat
 177 att därmed avslå Annika Carps yrkande
 178 att i enlighet med utskottets yrkande bifalla motion D29 yrkande 3
 179 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 52
 180 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 53
 181 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 54
 182 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 55
 183 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 56
 184 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion D30 besvarad
 185 att därmed avslå Mark Klambers yrkande
 186 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion D31
 187 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion D32 besvarad
 188 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion D33
 189 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion D34 besvarad
 190 att hänskjuta Marcus Grundéns yrkande om LOV till beredningsutskottet

§39. Bordläggning

Landsmötet beslutade:

- 191 att bordlägga punkt 7 på dagordningen

§40. Förhandlingspassets avslutande

Förhandlingspasset avslutades kl. 14.00.

Förhandlingspass 5, 20 november 2009 kl. 14.20–16.40

§41. Förhandlingarna återupptogs av Lars Persson kl. 14.20

§42. Dagordning för förhandlingspasset

Landsmötet beslutade:

192 att fastställa dagordning för förhandlingspasset enligt mötespresidiets förslag

§43. Justerare och rösträknare för förhandlingspasset

Justeringsdelegation för förhandlingspasset utgjordes av Rosie Rothstein och Christer Sörliden.

Landsmötet beslutade:

193 att välja Nicke Grahn, Tomas Bergstrand, Ina Lindström och Tina Acketoft till rösträknare för förhandlingspasset

§44. Anförande av högskole- och forskningsminister Tobias Krantz

§45. Avsnitt J, Utbildning och kultur: Allmän utbildningspolitik (utskott 6, utskottets förslag 1–31)

Programgruppen hade föreslagit:

- 2 Sverige behöver en bildningspolitik. Läsningen stärker barnens fantasi och bidrar till framgång i skolan. Skolbibliotekens ställning i skollagen måste stärkas och vi behöver en strategi för att främja läsning.
- 3 Den ensidiga satsningen på kvantitet i högskolan undergräver vår konkurrensförmåga. Fler högskoleplatser ska bara skapas om kvaliteten kan säkerställas. Högskolans resursfördelningssystem måste gynna hög akademisk kvalitet. Vi vill se en fortsatt hög nivå på forskningsanslagen.
- 4 Lärarna är skolans viktigaste resurs. Sveriges mest begåvade ungdomar måste rekryteras till läraryrket. Lärarnas löner borde motsvara värdet av deras arbetsuppgifter. Skolvärlden måste lära av näringslivets rekryteringsmetoder för att få de bäst lämpade att söka sig till läraryrket.
- 5 Lärarutbildningens krav, kvalitet och studietakt måste höjas. Antalet utbildningsplatser bör begränsas för att göra utbildningen mer exklusiv, och studenterna ska genomgå ett lämplighetstest innan de antas på utbildningen.
- 6 En lärarlegitimation kvalitetssäkrar läraryrket och höjer dess attraktionskraft. Innan läraren får sin legitimation ska han eller hon ha genomgått ett provår under ledarskap av en mer erfaren lärare. Även behörighetskraven till läraryrket måste förtydligas – i framtiden ska läraren ha utbildning mot rätt skolform, årskurs och ämne.
- 7 Framgångsrika skolsystem kännetecknas av stora satsningar på lärarnas klassrumsfärdigheter. Sverige måste studera andra länders sätt att utveckla klassrumsfärdigheter och bli bättre på att ta tillvara best-practice-erfarenheter. Det behövs också bättre utvecklingsmöjligheter och fler karriärtjänster, t.ex. lektorat och kvalificerade lärare. Lärarlyftet bör permanentas.
- 8 En rektor ska vara pedagogisk ledare på sin skola. Därför måste rektorsrollen avbyråkratiseras. I skollagen ska det också ställas högre krav på rektorernas utbildning och kompetens. Det bör finnas karriärsteg även för rektorer, samtidigt som dåliga rektorer måste kunna avsättas.
- 9 Vi vill att skolan ska ställa höga krav och ha positiva förväntningar på alla elever. Deras kunskaper ska utvärderas med betyg från årskurs sex, nationella prov från årskurs tre och skriftliga omdömen från årskurs ett.
- 10 Alla elever ska ha rätt till stöd, stimulans och utmaningar. Det gäller både elever som halkar efter i undervisningen och elever som är studiebegåvade. En särskild rätt till stödinsatser bör skrivas in i skollagen. Läsa-skriva-räkna-satsningen ska bevaras och utvecklas. På högstadiet ska det bli möjligt att anordna profilklasser i teoretiska ämnen där eleverna antas med kunskapstester. Kunskapen och erfarenheterna kring mentorsprogram – där t.ex. högskolestudenter ger stöd och läxhjälp till barn från utsatta miljöer – bör tas till vara.

I motion J1 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att villkoren för det svenska statliga stödet till akademisk undervisning i svenska i utlandet inte binds samman med krav på Sverigefrämjande verksamhet
- 2 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att villkoren för svenskt statligt stöd till utländsk akademisk undervisning i svenska utformas i överensstämmelse med respekten för akademisk lärofrihet
- 3 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att myndighetsansvaret för stöd till akademisk undervisning i svenska i utlandet överförs från Svenska institutet till Institutet för språk och folkminnen

Signeras:

- 4 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att hela det svenska språkområdet, det vill säga förutom Sverige även det officiellt tvåspråkiga Finland, blir delaktigt i arbetet med att stödja svenskundervisningen i världen

I motion J2 hade yrkats:

- 1 att den enskildes forskningsfrihet i Folkpartiet liberalernas högskole- och forskningspolitik ska ges större vikt än lärosätenas administrativa frihet
- 2 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att nuvarande centrala bestämmelser om obligatorisk, extern sakkunniggranskning vid tillsättning av tillsvidareanställningar som forskare eller lärare ska kvarstå

I motion J3 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att staten, som svarar för högskolorna, ska se över möjligheterna att stötta kommunerna när det gäller att finansiera distansundervisningen

I motion J4 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att minska de hinder som olika regelverk, såsom studiestödslagen och studiestödsförordningen, socialtjänstlagen och lagen om allmän försäkring, medför för de individer som på grund av sjukdom tvingas till en nyorientering på arbetsmarknaden
- 2 att Folkpartiet ska verka för att det ska vara möjligt att beviljas studiemedel för att studera på deltid för att underlätta återgången till arbete för personer med partiell ersättning från Försäkringskassan
- 3 att Folkpartiet ska verka för att de som på grund av sjukdom måste genomgå en ny utbildning kan erbjudas ett alternativt och mer förmånligt studiemedel än vad som är möjligt i dag
- 4 att Folkpartiet ska verka för att det ska bli möjligt att beviljas anstånd med återbetalning av tidigare studielån under nya studier
- 5 att Folkpartiet ska verka för att dagens åldersgränser höjs så att också äldre ska kunna beviljas studielån och studiemedel för att läsa in en ny yrkesutbildning

I motion J5 hade yrkats:

- 1 att alla kursers omfattning ska värderas i timmar i stället för i poäng

I motion J6 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att staten vidtar åtgärder som gör det möjligt för den enskilde att översätta sin utbildning eller examen från annat land
- 2 att Folkpartiet ska verka för att Arbetsförmedlingen möjliggör för den enskilde att genomgå utbildning inom ramen för arbetsmarknadsåtgärder

I motion J7 hade yrkats:

- 1 att landsmötet beslutar uttala att ämnesdidaktiken, flumskolans främsta fiende, måste uppvärderas, ges en stor roll i lärarutbildningen och en helt ny sådan inom Skolverket

I motion J8 hade yrkats:

- 1 att landsmötet beslutar uttala, att kollegiet ska återskapas i skolorna, att rektors uppgifter ska delas i en administrativ och en pedagogisk tjänstedel samt att lärarna åläggs tystnadsplikt

I motion J9 hade yrkats:

- 1 att staten återtar arbetsgivaransvaret för lärarna från kommunerna
- 2 att lärarlönerna kopplas till riksdagsarvodena med inriktningen att en adjunktslön ska motsvara 100 procent av ett riksdagsarvode precis som på 1960-talet
- 3 att övriga lärarkategorier också får sina löner kopplade till procent av riksdagsarvodena

I motion J10 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet aktivt verkar för att uppvärdera läraryrket lönemässigt
- 2 att utreda möjligheten att läraryrkets lönenivå kopplas till antingen riksdagsarvodenas storlek eller till vad statligt anställda med jämförbar utbildning (t.ex. jurister, civilingenjörer) tjänar

I motion J11 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att den som anställs som rektor ska vara behörig att undervisa på den utbildningsnivå som man blir rektor för

I motion J12 hade yrkats:

- 1 att landsmötet beslutar uttala att det är viktigt att förstå, att grundskolans problem främst skapas av den s.k. sammanhållna klassens struktur samt att stora insatser på en rad områden måste göras för att ändra förhållandena till det bättre

I motion J13 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att skolan som profession, under rektors ansvar, förtydligar att klassindelning görs och beslutas av rektor

I motion J14 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att skolplikten upphör i samband med att man uppnår målen i grundskolans år 9, inte när man fyllt 16 år

I motion J15 hade yrkats:

- 1 att en ny mening införs efter mening fyra i punkt 10 i det skolpolitiska programmet: "Elever som inte uppnår målen i läsa-skriva-räkna-garantin ska ha rätt till ytterligare en termin eller ett läsår för att nå målen."
- 2 att en ny mening införs i slutet av punkt 19 i det skolpolitiska programmet: "Skolor som inte motsvarar förväntningarna ska ifrågasättas."

I motion J16 hade yrkats:

- 1 att punkt 9 får följande lydelse: "Vi vill att skolan ska ställa höga krav och ha positiva förväntningar på alla elever. Deras kunskaper ska utvärderas med betyg från årskurs sex, nationella prov från årskurs tre och skriftliga omdömen från förskoleklass."

I motion J17 hade yrkats:

- 1 att landsmötet beslutar att betyget godkänd avskaffas i grundskolan och ersätts med sifferbetyg

I motion J18 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att betyg införs i svensk skola från årskurs 3

I motion J19 hade yrkats:

- 1 att verka för ett stopp på betygslöft som inte motsvarar elevens kunskapsnivå
- 2 att insatser görs för att höja elevernas kunskapsnivå, där bl.a. betydelser av hemläxor är ett måste
- 3 att eleverna på ett tidigt stadium får lära sig studieteknik

I motion J20 hade yrkats:

- 1 att följande tillägg görs till punkt 10 i programmet "Dags att sikta ännu högre": "Mentorsprogram ska även kunna inrättas för gymnasieelever som stöttar barn i lägre skolår. Deltagande i programmet noteras i betyget. En merit inför framtida arbetsliv."

Partistyrelsen hade yrkat:

- 1 att programgruppens förslag punkt 2 skulle bifallas
- 2 att programgruppens förslag punkt 3 skulle bifallas
- 3 att motion J1 skulle anses besvarad
- 4 att motion J2 skulle anses besvarad
- 5 att motion J3 skulle anses besvarad
- 6 att motion J4 skulle anses besvarad
- 7 att motion J5 skulle avslås
- 8 att motion J6 yrkande 1 skulle anses besvarat
- 9 att motion J6 yrkande 2 skulle anses besvarat
- 10 att programgruppens förslag punkt 4 skulle bifallas
- 11 att programgruppens förslag punkt 5 skulle bifallas
- 12 att programgruppens förslag punkt 6 skulle bifallas
- 13 att programgruppens förslag punkt 7 skulle bifallas
- 14 att motion J7 skulle anses besvarad
- 15 att motion J8 skulle anses besvarad
- 16 att motion J9 skulle anses besvarad

- 17 att motion J10 skulle anses besvarad
- 18 att programgruppens förslag punkt 8 skulle bifallas
- 19 att motion J11 skulle anses besvarad
- 20 att motion J12 skulle anses besvarad
- 21 att motion J13 skulle anses besvarad
- 22 att motion J14 skulle anses besvarad
- 23 att motion J15 yrkande 1 skulle anses besvarat
- 24 att motion J15 yrkande 2 skulle anses besvarat
- 25 att programgruppens förslag punkt 9 skulle bifallas
- 26 att motion J16 yrkande 1 skulle avslås
- 27 att motion J17 skulle avslås
- 28 att motion J18 skulle anses besvarad
- 29 att motion J19 skulle anses besvarad
- 30 att motion J20 skulle anses besvarad
- 31 att programgruppens förslag punkt 10 skulle bifallas

Utskottet yrkade:

- 1 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 2 skulle bifallas
- 2 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 3 skulle bifallas
- 3 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J1 skulle anses besvarad
- 4 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J2 skulle anses besvarad
- 5 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J3 skulle anses besvarad
- 6 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J4 skulle anses besvarad
- 7 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J5 skulle avslås
- 8 att motion J6 yrkande 1 skulle bifallas med följande ändring:
att Folkpartiet ska verka för att staten vidtar åtgärder som *ökar möjligheten* för den enskilde att översätta sin utbildning eller examen från annat land
- 9 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J6 yrkande 2 skulle anses besvarat
- 10 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 4 skulle bifallas
- 11 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 5 skulle bifallas
- 12 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 6 skulle bifallas
- 13 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 7 skulle bifallas
- 14 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J7 skulle anses besvarad
- 15 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J8 skulle anses besvarad
- 16 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J9 skulle anses besvarad
- 17 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J10 skulle anses besvarad
- 18 att partistyrelsens förslag till programpunkt 8 skulle bifallas med följande ändring:
”En rektor ska vara pedagogisk ledare på sin skola. Därför måste rektorsrollen avbyråkratiseras. I skollagen ska det också ställas högre krav på rektorernas utbildning och kompetens. Det bör finnas karriärsteg även för rektorer, samtidigt som dåliga rektorer måste kunna *skiljas från sitt rektorsuppdrag*.”
- 19 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J11 skulle anses besvarad
- 20 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J12 skulle anses besvarad
- 21 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J13 skulle anses besvarad
- 22 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J14 skulle anses besvarad
- 23 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J15 yrkande 1 skulle anses besvarat
- 24 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J15 yrkande 2 skulle anses besvarat
- 25 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 9 skulle bifallas
- 26 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J16 yrkande 1 skulle avslås
- 27 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J17 skulle avslås
- 28 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J18 skulle anses besvarad
- 29 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J19 skulle anses besvarad
- 30 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J20 skulle anses besvarad
- 31 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 10 skulle bifallas

Utskottsreservation 1

Axel Darvik reserverade sig i utskottet till förmån för att motion J6 yrkande 2 bifalls med följande tillägg: ”att Folkpartiet ska verka för att Arbetsförmedlingen möjliggör för den enskilde *med utländsk examen* att genomgå utbildning inom ramen för arbetsmarknadsåtgärder.”

Utskottsreservation 3

Gulli Håkansson och Axel Darvik reserverade sig i utskottet till förmån för att sista meningen i programpunkt 8 ändras till: ”Det bör finnas karriärsteg även för rektorer.”

I debatten yttrade sig Christer Nylander för utskottet, Lotta Edholm för partistyrelsen, Roger Haddad, Axel Darvik, Helena Sjöberg, Runo Johansson, Malin Danielsson, Mikael Wendt, Marcus Claesson, Mats Persson, Mats Hasselgren, Sven-Åke Vest, Anna Attergren Granath, Morgan Hjalmarsson, Lina Nordquist, Christoffer Fagerberg, Tobias Krantz och Gulli Håkansson.

Sven-Åke Vest yrkade:

- 1 att meningen ”Vässa kvaliteten genom att specialisera universitet och högskolor.” skulle läggas till i programpunkt 3

Helena Sjöberg yrkade:

- 1 att motion J3 skulle bifallas

Axel Darvik och Morgan Hjalmarsson yrkade:

- 1 att utskottsreservation 1 skulle bifallas

Runo Johansson yrkade:

- 1 att motion J10 skulle bifallas

Helena Sjöberg yrkade:

- 1 att motion J10 yrkande 1 skulle bifallas

Morgan Hjalmarsson och Gulli Håkansson yrkade:

- 1 att utskottsreservation 3 skulle bifallas

Mikael Wendt yrkade:

- 1 att motion J11 skulle bifallas

Landsmötet beslutade:

- 194 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 2
- 195 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 3
- 196 att därmed avslå Sven-Åke Vests yrkande
- 197 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J1 besvarad
- 198 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J2 besvarad
- 199 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J3 besvarad
- 200 att därmed avslå Helena Sjöbergs yrkande
- 201 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J4 besvarad
- 202 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion J5
- 203 att i enlighet med utskottets yrkande bifalla motion J6 yrkande 1 med den ändringen att Folkpartiet ska verka för att staten vidtar åtgärder som ökar möjligheten för den enskilde att översätta sin utbildning eller examen från annat land
- 204 att bifalla Axel Darviks och Morgan Hjalmarssons yrkande och därmed bifalla motion J6 yrkande 2 med den ändringen att Folkpartiet ska verka för att Arbetsförmedlingen möjliggör för den enskilde med utländsk examen att genomgå utbildning inom ramen för arbetsmarknadsåtgärder
- 205 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 4
- 206 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 5
- 207 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 6
- 208 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 7
- 209 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J7 besvarad
- 210 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J8 besvarad
- 211 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J9 besvarad
- 212 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J10 besvarad
- 213 att därmed avslå Runo Johanssons och Helena Sjöbergs yrkanden

- 214 att i enlighet med utskottets yrkande ge programpunkt 8 följande lydelse:
 ”En rektor ska vara pedagogisk ledare på sin skola. Därför måste rektorsrollen avbyråkratiseras. I skollagen ska det också ställas högre krav på rektorernas utbildning och kompetens. Det bör finnas karriärsteg även för rektorer, samtidigt som dåliga rektorer måste kunna skiljas från sitt rektorsuppdrag.”
- 215 att därmed avslå Morgan Hjalmarssons och Gulli Håkansons yrkande avseende programpunkt 8
- 216 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J11 besvarad
- 217 att därmed avslå Mikael Wendts yrkande
- 218 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J12 besvarad
- 219 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J13 besvarad
- 220 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J14 besvarad
- 221 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J15 yrkande 1 besvarat
- 222 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J15 yrkande 2 besvarat
- 223 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 9
- 224 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion J16 yrkande 1
- 225 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion J17
- 226 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J18 besvarad
- 227 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J19 besvarad
- 228 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J20 besvarad
- 229 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 10

Reservation 1

Mikael Wendt reserverade sig till förmån för bifall till motion J11.

Reservation 2

Morgan Hjalmarsson, Gulli Håkanson och Mikael Wendt reserverade sig till förmån för bifall till utskottsreservation 3.

§46. Avsnitt J, Utbildning och kultur: Huvudmannaskapet för skolan (utskott 6, utskottets förslag 32–36)

I debatten yttrade sig Christer Nylander för utskottet, Tobias Krantz för partistyrelsen, Bo Cedergårdh, Jan Jönsson, Helena von Schantz och Åsa Nilser.

§47. Streck i debatten

Presidiet yrkade:

- 1 att streck skulle sättas i debatten

Landsmötet beslutade:

- 230 att bifalla presidiets förslag

§48. Avsnitt J, Utbildning och kultur: Huvudmannaskapet för skolan, fortsatt behandling (utskott 6, utskottets förslag 32–36)

Programgruppen hade yrkat:

- 11 Det är hög tid att genomföra en övergång till ett modernt statligt huvudmannaskap för skolan. Alla elever, oavsett var de bor i landet, ska ha samma chans till utbildning och kunskap. Timplanen garanterar alla elever en miniminivå av lärarledd undervisning i samtliga ämnen. Den bör därför bevaras.

I motion J16 hade yrkats:

- 2 att punkt 11 får följande lydelse:
 ”Det är hög tid att genomföra en övergång till ett modernt statligt huvudmannaskap för skolan. Alla elever, oavsett var de bor i landet, ska ha samma chans till utbildning och kunskap. Normen för skriftliga omdömen ska därför fastställas nationellt. Timplanen garanterar alla elever en miniminivå av lärarledd undervisning i samtliga ämnen. Den bör därför bevaras.”

I motion J21 hade yrkats:

- 1 att skolans huvudmannaskap återförs till staten så att skolan återigen blir ett nationellt ansvar för en jämlik och likvärdig skola i hela vårt avlånga land
- 2 att erforderliga ändringar i partiprogrammet görs

- 3 att landsmötet uppmanar Folkpartiet liberalernas riksdagsgrupp att inom alliansen driva frågan om att återbörda huvudmannaskapet till staten

I motion J22 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna ska intensifiera arbetet med ett statligt huvudmannaskap för den offentliga svenska skolan i sin helhet

I motion J23 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet tar ställning för att skollagen ändras så att godkända fristående skolor och gymnasieskolor med rikstäckande intag finansieras direkt från staten till ägare av den enskilda skolan. Efter en tid av 5 år nyttjas erfarenheten från perioden till att utarbeta ett system för statlig finansiering av alla skolor

Partistyrelsen hade yrkat:

- 1 att programgruppens förslag punkt 11 skulle bifallas
2 att motion J21 skulle anses besvarad
3 att motion J22 skulle anses besvarad
4 att motion J23 skulle anses besvarad
5 att motion J16 yrkande 2 skulle anses besvarat

Utskottet yrkade:

- 32 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 11 skulle bifallas
33 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion J21 skulle anses besvarad
34 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion J22 skulle anses besvarad
35 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion J23 skulle anses besvarad
36 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion J16 yrkande 2 skulle anses besvarat

Utskottsreservation 4

Lars Hansson och Britta Edholm reserverade sig i utskottet till förmån för att första meningen i punkt 11 ändras till: "En starkare styrning av skolan ska ske inom ramen för ett kommunalt huvudmannaskap."

I den fortsatta debatten yttrade sig Anders Albäck, Brita Edholm, Lars Hansson, Lars Åhman, Ina Lindström, Ulf Nilsson, Gerd Adolfsson, Anders Ekegren, Minna Klintz, Christoffer Fagerberg, Ulrika Landergren, Morgan Hjalmarsson, Helena Sjöberg, Runo Johansson, Christer Nylander, Lennart Gabrielsson och Helene Odenjung.

Brita Edholm, Anders Ekegren, Lars Hansson, Morgan Hjalmarsson, Jan Jönsson och Minna Klintz yrkade:

- 1 att utskottsreservation 4 skulle bifallas

Åsa Nilser yrkade:

- 1 att motion J22 skulle bifallas

Landsmötet beslutade:

- 231 att i enlighet med partistyrrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 11
232 att därmed avslå Brita Edholms, Anders Ekegrens, Lars Hanssons, Morgan Hjalmarssons, Jan Jönssons och Minna Klintz yrkande
233 att i enlighet med partistyrrelsens och utskottets yrkande anse motion J21 besvarad
234 att i enlighet med partistyrrelsens och utskottets yrkande anse motion J22 besvarad
235 att därmed avslå Åsa Nilser yrkande
236 att i enlighet med partistyrrelsens och utskottets yrkande anse motion J23 besvarad
237 att i enlighet med partistyrrelsens och utskottets yrkande anse motion J16 yrkande 2 besvarat

Reservation 3

Minna Klintz reserverade sig till förmån för bifall till utskottsreservation 4.

§49. Nominering av partiordförande

Valberedningens ordförande Lennart Olsson nominerade Jan Björklund.

§50. Val av partiordförande

Landsmötet beslutade:

238 att enhälligt välja Jan Björklund till partiordförande intill nästa landsmöte

§51. Avsnitt J, Utbildning och kultur: Allmän kulturpolitik (utskott 6, utskottets förslag 115–123)

I motion J72 hade yrkats:

1 att landsmötet uttalar vad som anförs i motionen om att införa en svensk minnesdag tillägnad Raoul Wallenbergs minne

I motion J73 hade yrkats:

1 att Folkpartiet ska arbeta för att skapa en särskild fond med offentliga medel för uppbyggnad av kulturens eget strukturskapital

I motion J74 hade yrkats:

1 att Folkpartiet ska arbeta för att donationer till kulturella ändamål ska bli avdragsgilla för stiftelser och privatpersoner

I motion J75 hade yrkats:

1 att partistyrelsen ges i uppdrag att komplettera partiprogrammets avsnitt om kultur med ett stycke av följande innebörd: ”Jämställdhet i kulturlivet är lika viktigt som jämställdhet på övriga samhällsområden. Det måste vara en jämn fördelning mellan kvinnor och män i kulturinstitutioner och på övriga kulturella arenor. Mäns dominans i näringslivet har aktualiserats under senare tid. Det är dags att också uppmärksamma den manliga dominansen inom kulturområdet. Det behövs fler kvinnliga chefer inom kulturen.”

I motion J76 hade yrkats:

1 att Folkpartiet ska verka för att fria (licensbetalda) digitala HDTV-sändningar införs i marknätet så snart som möjligt

I motion J77 hade yrkats:

1 att kultur såsom konst, musik, sång, teater och dans ska bli ett viktigt komplement till andra saker i en rehabiliteringsprocess hos långtidssjukskrivna och inom demensvården

I motion J78 hade yrkats:

1 att partistyrelsen ges i uppdrag att ta initiativ till att en arbetsgrupp utses i syfte att arbeta fram ett kulturpolitiskt handlingsprogram för Folkpartiet som kan utgöra grund för arbetet i valrörelsen 2010

I motion J79 hade yrkats:

1 att landsmötet uttalar att även kulturskolans och musikskolans rektorer och lärare ska komma i åtnjutande av läraryft och rektorsutbildning

I motion J80 hade yrkats:

1 att Folkpartiet ska verka för att ett bibliotek med böcker av svenska författare skapas på Internet i nationell regi

Partistyrelsen hade yrkat:

- 1 att motion J72 skulle bifallas
- 2 att motion J73 skulle anses besvarad
- 3 att motion J74 skulle anses besvarad
- 4 att motion J75 skulle anses besvarad
- 5 att motion J76 skulle anses besvarad
- 6 att motion J77 skulle anses besvarad
- 7 att motion J78 skulle anses besvarad
- 8 att motion J79 skulle anses besvarad
- 9 att motion J80 skulle anses besvarad

Utskottet yrkade:

115 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J72 skulle bifallas

- 116 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J73 skulle anses besvarad
- 117 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J74 skulle anses besvarad
- 118 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J75 skulle anses besvarad
- 119 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J76 skulle anses besvarad
- 120 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J77 skulle anses besvarad
- 121 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J78 skulle anses besvarad
- 122 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J79 skulle anses besvarad
- 123 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J80 skulle anses besvarad

I debatten yttrade sig Christer Nylander för utskottet, Ann-Cathrine André för partistyrelsen, Madeleine Sjöstedt, Helena Bargholz, Percy Nessling, Anna Starbrink, Fredrik Malm, Kenneth Carlsson, Nicke Grahns, Mikael Wendt, Tobias Krantz, Axel Darvik och Ulla-Britt Hagström.

Nicke Grahns, Madeleine Sjöstedt och Anna Starbrink yrkade:

- 1 att motion J73 skulle bifallas
- 2 att motion J74 skulle bifallas

Percy Nessling yrkade:

- 1 att motion J78 skulle bifallas

Landsmötet beslutade:

- 239 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla motion J72
- 240 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J73 besvarad
- 241 att därmed avslå Nicke Grahns, Madeleine Sjöstedts och Anna Starbrinks yrkande avseende motion J73
- 242 att i enlighet med Nicke Grahns, Madeleine Sjöstedts och Anna Starbrinks yrkande bifalla motion J74
- 243 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J75 besvarad
- 244 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J76 besvarad
- 245 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J77 besvarad
- 246 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J78 besvarad
- 247 att därmed avslå Percy Nesslings yrkande
- 248 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J79 besvarad
- 249 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J80 besvarad

Reservation 4

Gunnar André reserverade sig mot beslutet att bifalla motion J74 och anförde: ”Jag är för låga skatter så att människor kan göra vad de vill för sina nettoinkomster. Jag anser att de enda avdrag som skall vara legala för intäkternas förvärvande är kostnader för just de beskattningsbara inkomsterna. Därför är jag emot avdrag för fackföreningsavgifter, till kulturella ändamål, till ideella organisationer och alla andra avdrag av vad slag de vara må som inte utgör kostnader för inkomsternas förvärvande. Jag är också emot att företag, kommuner eller andra associationer för avdragsrätt för inte bara ridning och golf utan också andra fritidssysselsättningar. Om företagen etc. vill stimulera till ökad fritidssysselsättning som kostar pengar, bör de höja lönen så att de anställda har råd med det. Dessutom har företagare inte motsvarande ’förmån’. Det kan synas orättvist, men jag tycker att det skall gälla alla. Vårt skattesystem liknar en schweizerost. Vi liberaler bör minska hålen – och göra osten större så att vi kan sänka skattetrycket och sänka skattesatserna.”

§52. Bordläggning

Landsmötet beslutade:

- 250 att bordlägga ärendena 6, 7, 11 och 12 på dagordningen

§53. Förhandlingspassets avslutande

Förhandlingarna avslutades kl. 16.40.

Förhandlingspass 6, 20 november 2009 kl. 16.30–18.30

§54. Förhandlingarna återupptogs av Ulrika Francke kl. 16.42

§55. Dagordning för förhandlingspasset

Landsmötet beslutade:

- 251 att fastställa dagordning för förhandlingspasset enligt mötespresidiets förslag

§56. Justerare och rösträknare för förhandlingspasset

Justeringsdelegation för förhandlingspasset utgjordes av Niklas Frykman och Christina Holmgren.

Landsmötet beslutade:

- 252 att välja Sara Svanström, Runo Johansson, Lill Jansson och Stefan Falk till rösträknare för förhandlingspasset

§57. Avsnitt L, Social välfärd: Vårdpolitik (utskott 8, utskottets förslag 131–184)

I motion G4 hade yrkats:

- 2 att bandspelare ska användas i mottagningsrummen inom psykiatrin för att stärka rätts säkerheten

I motion J54 hade yrkats:

- 2 att Folkpartiet ska verka för att privat hälso- och sjukvård i ökad utsträckning bedrivs i stiftelseform

I motion L51 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för en nationell, enhetlig och rättssäker hälso- och sjukvård i Sverige
2 att partistyrelsen ges i uppdrag att verka för att rehabilitering, särskilt i förebyggande syfte och för en ökad hälsa, får samma status som operationer och mediciner i Sverige

I motion L52 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att en genomgripande översyn av rådande principer för prioritering inom hälso- och sjukvården genomförs
2 att Folkpartiet ska verka för att en framtida översyn av prioriteringsprinciperna inkluderar kriterier och principer för generella begränsningar av det offentliga åtagandet
3 att Folkpartiet ska verka för att kostnadseffektivitetsprincipen skärps för att kunna appliceras vid val mellan olika typer av vårdbehov

I motion L53 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att arbeta för att det som nationellt mål införs att väntetiden på akutmottagningar från det man skrivs in tills man skrivs ut eller skickas vidare inom sjukhuset får vara maximalt fyra timmar

I motion L54 hade yrkats:

- 1 att ett nytt organdonationsregister inrättas
2 att enbart de som inte vill donera sina organ ska finnas i registret
3 att alla andra automatiskt anses ha gett sitt samtycke till organdonation

I motion L55 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att lagen ändras så att landstingen ges frihet att förhandla om läkemedelspriser

I motion L56 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att patientskyddslagen ändras så att Socialstyrelsen blir skyldig att informera arbetsgivaren om missbruk föreligger hos en sjukvårdspersonal

I motion L57 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna ska verka för en svensk och europeisk standardisering av digital patientjournalföring, för att optimera kompatibiliteten mellan olika vårdgivares system
2 att Folkpartiet liberalerna på olika håll ska verka för att kompatibla patientdatajournalssystem införs inom hela hälso- och sjukvården

- 3 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att patienten i större utsträckning än nu ska ges möjlighet att boka tid för läkarbesök på webben

I motion L58 hade yrkats:

- 1 att uppdraga åt partistyrelsen att ta lämpliga initiativ för att inom alliansregeringen starta en procedur för samordning av sjukvårdens olika system, digitala som fysiska, så att all info kan nås via en ingång

I motion L59 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att ett aktuellt förskrivningsregister/medicinlista upprätthålls på nationell nivå innehållande som minimum de substanser som avses, aktuellt syfte med medicinen samt att texten är på såväl svenska som engelska
- 2 att Folkpartiet ska verka för att behandlande instanser inom EU får tillgång till det svenska förskrivningsregistret inklusive rätt att uppdatera

I motion L60 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar som sin mening att en nollvision för vårdskador bör införas i den svenska sjukvården

I motion L61 hade yrkats:

- 1 att det på lämpligt ställe i partiprogrammet skriver in att ett sätt för att förbättra samarbetet mellan kommunerna och landstingen om de äldre och psykiskt sjuka skulle kunna vara att staten inför ett särskilt statsbidrag för de kommuner och landsting som bildar gemensamma nämnder

I motion L62 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att försäkringsbolagens lagstadgade rätt att få ta del av patientjournaler och genetisk information begränsas
- 2 att Folkpartiet ska verka för att den patientjournalinformation som finns hos försäkringsbolagen rensas inom 6 månader efter beslut om beviljande eller avslag om sökt försäkring
- 3 att Folkpartiet ska verka för att försäkringsbolag inte ska få ta del av genetisk information om försäkringstagare via sjukvården

I motion L63 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att ge sjukvårdshuvudmännen juridiska möjligheter att visitera vårdsökande, besökare och lokaler för att stoppa medtagande av vapen och tillhyggen samt att kunna söka upp insmugglad narkotika

I motion L64 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar sig för en specialistutbildning för sjuksköterskor i äldresjukvård att ompröva diagnoser och uppföljning av insatt läkemedelsbehandling, remittering till läkare vid behov
- 2 att landsmötet uttalar sig för ett införande av förskrivningsrätt för specialistutbildade apotekare

I motion L65 hade yrkats:

- 1 att apotekare ska få förskrivningsrätt för läkemedel baserat på ansvar och kompetens som för alla andra som förskriver läkemedel
- 2 att rådgivning inom högkostnadsskyddet omgående införs, så att patienter och anhöriga får möjlighet till en oberoende bedömning av kvaliteten i läkemedelsbehandlingen

I motion L66 hade yrkats:

- 1 att mätmetoderna att uppfylla vårdgarantin i primärvården inom landstingen ses över

I motion L67 hade yrkats:

- 1 att modern IT-teknik utnyttjas för registrering i första hand inom det egna landstinget så att patienterna slipper registrera högkostnadsskyddet manuellt
- 2 att även besök hos privata vårdgivare och i andra landsting om möjligt bör ingå i utnyttjandet av IT-tekniken

I motion L68 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att en person som sammanbor med en hos kronofogden restförd individ ska ha rätt till ett ekonomiskt förbehållsbelopp vid sjukdom, behov av tandläkare eller sjukvård

I motion L69 hade yrkats:

- 1 att läkarutbildningen ska styras mot områdena geriatrik, psykiatri och allmänmedicin

I motion L70 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar att vårdköande borde få vända sig på sitt hemlandstings bekostnad till utförare av både primär- och specialiserad vård i valfritt landsting
- 2 att landsmötet uttalar att en barnvåldtäktsperson i alla fall kan vara vuxenläkare vid en vårdcentral
- 3 att landsmötet uttalar att en mördare i alla fall får vara läkare vid en vårdcentral
- 5 att landsmötet uttalar att avlidna svenskers lämpliga organ och vävnader bör tas tillvara oavsett vad för inställning anhöriga eller de avlidna haft
- 6 att landsmötet uttalar att sprutor för missbruk bör få säljas till narkomaner

I motion L71 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för etablering av specialistcentra för människor med sällsynta sjukdomar
- 2 att Folkpartiet ska verka för att initiativ tas till stimulans av forskning om sällsynta sjukdomar, deras orsak, behandling och förebyggande

I motion L72 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att kunskaperna om modern sårbehandling sprids i hälso- och sjukvården och omsorgen

I motion L73 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för införandet av regionala trafikmedicinska centra

I motion L74 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att en central budget skapas på landstings- eller riksnivå för att täcka kostnaderna för sår läkemedel

I motion L75 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att låta alla dialyspatienter få handikappersättning, oavsett ålder, för att kunna ha råd att få dialys i hemmet

I motion L76 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar att Folkpartiet ska verka för att bygga ut hälso- och sjukvårdens behandling för transsexuella, så att tillgången till adekvat vård och behandling garanteras i hela landet

I motion L77 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att en framtida könstillhörighetslag inte innehåller ett krav på kastrering
- 2 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att en framtida könstillhörighetslag ska bygga på individens rätt att själv definiera sitt eget juridiska kön

I motion L78 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar att alla barn oavsett kön ska vara skyddade mot omskärelse av könsorganen, tills de uppnått myndig ålder så att de själva eventuellt kan välja att utföra en sådan operation
- 2 att det i Folkpartiets barnpolitiska program införs följande text: "Alla barn oavsett kön ska ha rätt att slippa få sina könsorgan omskurna såvida inte läkare bedömer att det är nödvändigt av medicinska skäl. Redan i dag förbjuder svensk lag stympling av flickors könsorgan. Folkpartiet vill nu även skydda pojkar från att bli utsatta för omskärelse på grund av föräldrarnas religion, kulturella sedvänja eller godtycke. Om en individ själv frivilligt vill genomföra omskärelse av sitt könsorgan så får detta ske först sedan individen har fyllt 18 år och därmed som vuxen kan besluta själv. Vid lägre ålder är det svårt för ett barn att fatta ett självständigt beslut. Med en lägre åldersgräns skulle risken vara stor att vissa barn utsätts för starka påtryckningar från föräldrar eller omgivning att genomgå operationen. För att en sådan religiöst/estetiskt motiverad operation ska kunna ske på ett medicinskt säkert sätt kan den allmänna sjukvården erbjuda sig att utföra operationen till självkostnadspris. Dock ska sådana icke medicinskt motiverade operationer inte subventioneras med skattemedel."

I motion L79 hade yrkats:

- 1 att barnprogrammet kompletteras med en punkt med krav på att omskärelse av gossebarn förbjuds

- 2 att landsmötet uppmanar partiets landstingsledamöter att verka för att omskärelse av gossebarn inte utförs på de landstingsdrivna sjukhusen
- 3 att landsmötet uppmanar riksdagsgruppen att verka för ett förbud mot omskärelse av gossebarn

I motion L80 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att stärka rätts säkerheten på de psykiatriska mottagningarna i Sverige
- 2 att Folkpartiet ska verka för att bandspelare ska användas på psykmottagningarna för att stärka patientens rätts säkerhet
- 3 att Folkpartiet ska verka för att underläkare förbjuds att arbeta som om de är leg. psykiatriker på psykmottagningarna
- 4 att Folkpartiet ska verka för att överläkare eller klinikchefer ska tvingas läsa igenom underläkarnas anamnesupptagning genast efter anamnesupptagning och journalskrivning
- 5 att Folkpartiet ska verka för att landstingen ska stå skadeståndsskyldiga för de olagliga tvångsintagningar, som underläkare och överläkare gjort sig skyldiga till

I motion L81 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för en regel som innebär att högst 2 procent av den totala mängden fett i ett livsmedel får vara industriellt framställt transfett
- 2 att Folkpartiet ska verka för att ekonomiska styrmedel ska användas för att minska totalkonsumtionen av fett

I motion L82 hade yrkats:

- 1 att hälsokontroller ska erbjudas i förebyggande syfte av primärvården, dvs. av husläkare

I motion L83 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar att legitimation för socionomer ska införas

I motion L84 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna arbetar för en förstärkt social forskning inom alla sociala fält

I motion L85 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att tydliggöra tandvårdens viktiga roll i arbetet med att förebygga och upptäcka omsorgsbrist och övergrepp mot barn

I motion L86 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att föreslå ett batteri av kraftfulla förebyggande åtgärder för att motverka dålig munhygien, vilka dessutom kommer att spara miljardtals kronor

I motion L87 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska ta initiativ till att avskaffa den nuvarande tandvårdsreformen eller förändra denna så att effekterna blir de man avsåg från början

Partistyrelsen hade yrkat:

- 1 att motion L51 yrkande 1 skulle anses besvarat
- 2 att motion L51 yrkande 2 skulle anses besvarat
- 3 att motion L52 skulle anses besvarad
- 4 att landsmötet skulle uttala:
”Folkpartiet ska verka för att varje landsting ska utreda möjligheterna att införa en väntetidsgaranti inom akutsjukvården.”
- 5 att motion L53 därmed skulle anses besvarad
- 6 att motion L54 skulle avslås
- 7 att motion L70 yrkande 5 skulle avslås
- 8 att motion L55 skulle anses besvarad
- 9 att motion L56 skulle anses besvarad
- 10 att motion L57 skulle anses besvarad
- 11 att motion L58 skulle anses besvarad
- 12 att motion L59 skulle anses besvarad

- 13 att landsmötet skulle uttala:
 ”Folkpartiet ska verka för införandet av en statlig ekonomisk stimulans till de landsting som minskar antalet vårdskador.”
- 14 att motion L60 därmed skulle anses besvarad
- 15 att motion L61 skulle anses besvarad
- 16 att motion L62 yrkande 1 skulle anses besvarat
- 17 att motion L62 yrkande 2 skulle avslås
- 18 att motion L62 yrkande 3 skulle anses besvarat
- 19 att motion L63 skulle bifallas
- 20 att motion L64 skulle avslås
- 21 att motion L65 yrkande 1 skulle avslås
- 22 att motion L65 yrkande 2 skulle anses besvarat
- 23 att motion L66 skulle anses besvarad
- 24 att motion L67 skulle anses besvarad
- 25 att motion L68 skulle avslås
- 26 att motion L69 skulle anses besvarad
- 27 att motion J54 yrkande 2 skulle avslås
- 28 att motion L70 yrkande 1 skulle avslås
- 29 att motion L70 yrkande 2 skulle avslås
- 30 att motion L70 yrkande 3 skulle avslås
- 31 att motion L70 yrkande 6 skulle avslås
- 32 att motion L71 skulle bifallas
- 33 att motion L72 skulle anses besvarad
- 34 att motion L73 skulle anses besvarad
- 35 att motion L74 skulle anses besvarad
- 36 att motion L75 skulle bifallas
- 37 att motion L76 skulle bifallas
- 38 att motion L77 yrkande 1 skulle bifallas
- 39 att motion L77 yrkande 2 skulle anses besvarat
- 40 att motion L78 skulle avslås
- 41 att motion L79 skulle avslås
- 42 att motion L80 yrkande 2 skulle avslås
- 43 att motion G4 yrkande 2 skulle avslås
- 44 att motion L80 yrkande 1 skulle anses besvarat
- 45 att motion L80 yrkande 5 skulle anses besvarat
- 46 att motion L80 yrkande 3 skulle anses besvarat
- 47 att motion L80 yrkande 4 skulle anses besvarat
- 48 att motion L81 skulle anses besvarad
- 49 att motion L82 skulle anses besvarad
- 50 att motion L83 skulle anses besvarad
- 51 att motion L84 skulle anses besvarad
- 52 att motion L85 skulle bifallas
- 53 att motion L86 skulle avslås
- 54 att motion L87 skulle avslås

Utskottet yrkade:

- 131 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L51 yrkande 1 skulle anses besvarat
- 132 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L51 yrkande 2 skulle anses besvarat
- 133 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L52 skulle anses besvarad
- 134 i enlighet med partistyrelsens yrkande att landsmötet skulle uttala:
 ”Folkpartiet ska verka för att varje landsting ska utreda möjligheterna att införa en väntetidsgaranti inom akutsjukvården.”
- 135 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L53 därmed skulle anses besvarad
- 136 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L54 skulle avslås
- 137 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L70 yrkande 5 skulle avslås
- 138 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L55 skulle anses besvarad
- 139 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L56 skulle anses besvarad
- 140 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L57 skulle anses besvarad

- 141 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L58 skulle anses besvarad
 142 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L59 skulle anses besvarad
 143 i enlighet med partistyrelsens yrkande att landsmötet skulle uttala:
 ”Folkpartiet ska verka för införandet av en statlig ekonomisk stimulans till de landsting som minskar antalet
 vårdskador.”
 144 att motion L60 skulle bifallas
 145 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L61 skulle anses besvarad
 146 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L62 yrkande 1 skulle anses besvarat
 147 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L62 yrkande 2 skulle avslås
 148 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L62 yrkande 3 skulle anses besvarat
 149 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L63 skulle bifallas
 150 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L64 skulle avslås
 151 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L65 yrkande 1 skulle avslås
 152 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L65 yrkande 2 skulle anses besvarat
 153 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L66 skulle anses besvarad
 154 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L67 skulle anses besvarad
 155 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L68 skulle avslås
 156 att motion L69 skulle bifallas
 157 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J54 yrkande 2 skulle avslås
 158 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L70 yrkande 1 skulle avslås
 159 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L70 yrkande 2 skulle avslås
 160 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L70 yrkande 3 skulle avslås
 161 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L70 yrkande 6 skulle avslås
 162 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L71 skulle bifallas
 163 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L72 skulle anses besvarad
 164 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L73 skulle anses besvarad
 165 att motion L74 skulle bifallas
 166 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L75 skulle bifallas
 167 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L76 skulle bifallas
 168 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L77 yrkande 1 skulle bifallas
 169 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L77 yrkande 2 skulle anses besvarat
 170 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L78 skulle avslås
 171 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L79 skulle avslås
 172 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L80 yrkande 2 skulle avslås
 173 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G4 yrkande 2 skulle avslås
 174 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L80 yrkande 1 skulle anses besvarat
 175 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L80 yrkande 5 skulle anses besvarat
 176 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L80 yrkande 3 skulle anses besvarat
 177 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L80 yrkande 4 skulle anses besvarat
 178 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L81 skulle anses besvarad
 179 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L82 skulle anses besvarad
 180 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L83 skulle anses besvarad
 181 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L84 skulle anses besvarad
 182 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L85 skulle bifallas
 183 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L86 skulle avslås
 184 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L87 skulle avslås

I debatten yttrade sig Mats Persson för utskottet, Barbro Westerholm för partistyrelsen, Bengt Eliasson, Tommy Rydfeldt, Birgitta Rydberg, Bengt-Åke Nilsson, Linda Axäng, Fredrik van den Broek, Gunilla Berg, Håkan Berg, Gert Ohlsson, Karolina Wallström, Christer Sörliden, Tommy Lundkvist, Jens Sundström, Thomas af Bjur, Marianne Olofsson Reuterskiöld, Fredrik Malm, Anna Attergren Granath, Kent Lewén, Christoffer Fagerberg, Mikael Wendt, Ismail Kamil, Tove af Geijerstam, Avni Dervishi, Michael Helmersson, Björn Brändewall, Gulan Avci, Fanny Johnson, Yngve Filipsson, John Bruun, Lars Alderfors, Eva Halling, Sven Bosarfve och Per-Åke Fredriksson.

Linda Axäng, Michael Helmersson, Erik Johansson, Ina Lindström, Maria Magnusson, Gabriele Peteri och Owe Österberg yrkade:

- 1 att motion L56 skulle bifallas

Fanny Johnson yrkade:

1 att motion L67 skulle bifallas

Fredrik van den Broek, Björn Brändewall, Pierre Edström, Carina Hultgren, Mathias Karlsson, Tommy Lundkvist och Fatima Svanå yrkade:

1 att motion L78 skulle bifallas

Fredrik van den Broek, Kent Lewén och Gert Ohlsson yrkade:

1 att motion L79 skulle bifallas

Mikael Wendt yrkade:

1 att motion L84 skulle bifallas

Landsmötet beslutade:

- 253 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L51 yrkande 1 besvarat
- 254 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L51 yrkande 2 besvarat
- 255 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L52 besvarad
- 256 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande uttala:
”Folkpartiet ska verka för att varje landsting ska utreda möjligheterna att införa en väntetidsgaranti inom akutsjukvården.”
- 257 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande därmed anse motion L53 besvarad
- 258 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion L54
- 259 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion L70 yrkande 5
- 260 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L55 besvarad
- 261 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L56 besvarad
- 262 att därmed avslå Linda Axängs, Michael Helmerssons, Erik Johanssons, Ina Lindströms, Maria Magnussons, Gabriele Peteris och Owe Österbergs yrkande
- 263 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L57 besvarad
- 264 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L58 besvarad
- 265 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L59 besvarad
- 266 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande uttala:
”Folkpartiet ska verka för införandet av en statlig ekonomisk stimulans till de landsting som minskar antalet vårdskador.”
- 267 att i enlighet med utskottets yrkande bifalla motion L60
- 268 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L61 besvarad
- 269 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L62 yrkande 1 besvarat
- 270 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion L62 yrkande 2
- 271 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L62 yrkande 3 besvarat
- 272 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla motion L63
- 273 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion L64
- 274 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion L65 yrkande 1
- 275 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L65 yrkande 2 besvarat
- 276 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L66 besvarad
- 277 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L67 besvarad
- 278 att därmed avslå Fanny Johnsons yrkande
- 279 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion L68
- 280 att i enlighet med utskottets yrkande bifalla motion L69
- 281 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion J54 yrkande 2
- 282 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion L70 yrkande 1
- 283 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion L70 yrkande 2
- 284 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion L70 yrkande 3
- 285 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion L70 yrkande 6
- 286 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla motion L71
- 287 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L72 besvarad
- 288 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L73 besvarad
- 289 att i enlighet med utskottets yrkande bifalla motion L74
- 290 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla motion L75
- 291 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla motion L76

- 292 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla motion L77 yrkande 1
 293 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L77 yrkande 2 besvarat
 294 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion L78
 295 att därmed avslå Fredrik van den Broeks, Björn Brändewalls, Pierre Edströms, Carina Hultgrens, Mathias Karlssons, Tommy Lundkvists och Fatima Svanås yrkande avseende motion L78
 296 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion L79
 297 att därmed avslå Fredrik van den Broeks, Kent Lewéns och Gert Ohlssons yrkande avseende motion L79
 298 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion L80 yrkande 2
 299 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion G4 yrkande 2
 300 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L80 yrkande 1 besvarat
 301 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L80 yrkande 5 besvarat
 302 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L80 yrkande 3 besvarat
 303 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L80 yrkande 4 besvarat
 304 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L81 besvarad
 305 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L82 besvarad
 306 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L83 besvarad
 307 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L84 besvarad
 308 att därmed avslå Mikael Wendts yrkande
 309 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla motion L85
 310 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion L86
 311 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion L87

Reservation 5

Linda Axäng, Erik Johansson, Ina Lindström, Maria Magnusson, Gabriele Peteri och Owe Österberg reserverade sig till förmån för bifall till motion L56.

§58. Bordläggning

Landsmötet beslutade:

- 312 att bordlägga ärende 5 och 6 på dagordningen

§59. Ajournering

Landsmötet beslutade:

- 313 att ajournera förhandlingarna till den 21 november kl. 08.30

Förhandlingarna ajournerades kl. 17.48.

Förhandlingspass 7, 21 november 2009 kl. 08.30–12.30

§60. Förhandlingarna återupptogs av Ulrika Francke kl. 08.30

§61. Dagordning för förhandlingspasset

Landsmötet beslutade:

314 att fastställa dagordning för förhandlingspasset enligt mötespresidiets förslag

§62. Justerare och rösträknare för förhandlingspasset

Justeringsdelegation för förhandlingspasset utgjordes av Rosie Rothstein och Christer Sörliden.

Landsmötet beslutade:

315 att välja Tomas Bergström, Tina Acketoft, Ina Lindström och Nicke Grahn till rösträknare för förhandlingspasset.

§63. Nominering till partistyrelsen

Valberedningen nominerade genom ordförande Lennart Olsson följande personer till ledamöter av partistyrelsen:

Jonas Andersson, Lotta Edholm, Roger Haddad, Carl B. Hamilton, Claes Jägevall, Tobias Krantz, Nina Larsson, Håkan Lindh, Britt-Marie Lövgren, Birgitta Ohlsson, Johan Pehrson, Birgitta Rydberg, Nyamko Sabuni, Carina Sándor, Olle Schmidt, Torkild Strandberg, Jens Sundström, Sverker Thorén, Maria Wallhager, Staffan Werme och Barbro Westerholm.

Inga övriga nomineringar inkom.

§64. Nominering av förste vice partiordförande

Valberedningen nominerade genom ordförande Lennart Olsson som Folkpartiets förste vice ordförande Cecilia Malmström.

§65. Val av förste vice partiordförande

Landsmötet beslutade:

316 att enhälligt välja Cecilia Malmström till förste vice partiordförande

§66. Avsnitt F, Utrikespolitik och försvar: Utrikes- och försvarspolitik (utskott 1, utskottets förslag 1–15)

I motion F1 hade yrkats:

1 att Folkpartiet ska verka för att Sverige för en tydligare Burmapolitik

I motion F2 hade yrkats:

1 att landsmötet uttalar att Folkpartiet liberalerna inte ska uppmana till bojkott av internationella mästerskap och landskamper på grund av politiska skäl

I motion F3 hade yrkats:

1 att Folkpartiet ska verka för att en genomgripande utrikesförvaltningsutredning tillsätts med det snaraste

I motion F4 hade yrkats:

1 att partistyrelsen ges i uppdrag att uppmana våra företrädare i landet kommuner och landsting att intensifiera ansträngningarna om EU-information, och därtill information om när finansiering av projekt har skett med EU-medel

I motion F5 hade yrkats:

1 att landsmötet uttalar gillande över tanken att högre valdeltagande i Europaparlamentsvalen är angeläget
2 att partistyrelsen ges i uppdrag att initiera diskussion på regerings- och EU-nivå om att antalet mandat per land i Europaparlamentet blir kopplat till medlemslänternas valdeltagande
3 att landsmötet uttalar sitt gillande över tanken att ovanstående yrkande kan ingå i ett nytt grundfördrag inom EU, som har initierats under Sveriges tid som ordförandeland 2009

I motion F6 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar att Sverige ska ha en öppen och positiv attityd till deltagande i ett eventuellt förstärkt samarbete på försvarsområdet inom EU

I motion F7 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för ett förstärkt säkerhetssamarbete (både militärt och civilt) i Europa

I motion F8 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska arbeta för att försvaret organisatoriskt ska samlas under två garnisoner, en Garnison Nord och en Garnison Syd, som var och en för sig ska kunna genomföra utbildning och övning i en bred förbandsstruktur

I motion F9 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar att samordnad mönstring och antagning till polisiära och militära utbildningar kan bli aktuellt
- 2 att partistyrelsen ges i uppdrag att ta fram en rapport om hur polis och militär kan samverka, framförallt men inte bara, vad det gäller samordnad mönstring och antagning till polisiära och militära utbildningar
- 3 att Folkpartiet liberalerna verkar för att samordna skattefinansierade verksamheter, för ett effektivare resursutnyttjande i samhället

I motion F10 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar sig för behovet av en bred luftförsvarsutredning

I motion F11 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att luftvärnssystemet robotsystem 23 förbandssätts och utvecklas

I motion F12 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att ett fullgott luftförsvar av Mälardalen bibehålles genom att Uppsala/Ärna F 16 kvarstår som militär övningsbas med beredskapsuppgifter för stridsflyg och transportflyg

I motion F13 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar att Folkpartiet verkar för att i Sverige skapa ett samarbete över landsgränser vad det gäller militär övningsverksamhet
- 2 att partistyrelsen ges i uppdrag att ta fram en rapport om hur man i Sverige kan skapa ett samarbete över landsgränser vad det gäller militär övningsverksamhet

Partistyrelsen hade yrkat:

- 1 att motion F1 skulle anses besvarad
- 2 att motion F2 skulle anses besvarad
- 3 att motion F3 skulle anses besvarad
- 4 att motion F4 skulle anses besvarad
- 5 att motion F5 yrkande 1 skulle anses besvarat
- 6 att motion F5 yrkande 2 skulle avslås
- 7 att motion F5 yrkande 3 skulle avslås
- 8 att motion F6 skulle anses besvarad
- 9 att motion F7 skulle anses besvarad
- 10 att motion F8 skulle avslås
- 11 att motion F9 skulle avslås
- 12 att motion F10 skulle anses besvarad
- 13 att motion F11 skulle avslås
- 14 att motion F12 skulle anses besvarad
- 15 att motion F13 skulle anses besvarad

Utskottet yrkade:

- 1 att motion F1 skulle bifallas
- 2 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion F2 skulle anses besvarad
- 3 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion F3 skulle anses besvarad

- 4 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion F4 skulle anses besvarad
- 5 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion F5 yrkande 1 skulle anses besvarat
- 6 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion F5 yrkande 2 skulle avslås
- 7 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion F5 yrkande 3 skulle avslås
- 8 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion F6 skulle anses besvarad
- 9 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion F7 skulle anses besvarad
- 10 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion F8 skulle avslås
- 11 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion F9 skulle avslås
- 12 att motion F10 skulle bifallas
- 13 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion F11 skulle avslås
- 14 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion F12 skulle anses besvarad
- 15 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion F13 skulle anses besvarad

I debatten yttrade sig Allan Widman för utskottet, Roger Haddad för partistyrelsen, Mikael Wendt, Birgitta Ohlsson, Hans Lindblad, Cecilia Wigström, Karin Schmidt och Karl-Erik Andersson.

Nina Lundström yrkade:

- 1 att motion F2 skulle bifallas

Mikael Wendt och Cecilia Wigström yrkade:

- 1 att motion F6 skulle bifallas

Karin Schmidt yrkade:

- 1 att landsmötet skulle uttala: ”Landsmötet/Sveriges regering protesterar kraftigt mot att en ung kvinna stenades tisdagen den 17 november i Somalia. Hon var tidigare gift och hennes enda brott var att hon älskade en ogift man och fick ett dödfött barn med honom. Den milis som stenade henne rekryterade tidigare unga män från en fritidsgård i Rinkeby.”

Landsmötet beslutade:

- 317 att i enlighet med utskottets yrkande bifalla motion F1
- 318 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion F2 besvarad
- 319 att därmed avslå Nina Lundströms yrkande
- 320 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion F3 besvarad
- 321 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion F4 besvarad
- 322 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion F5 yrkande 1 besvarat
- 323 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion F5 yrkande 2
- 324 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion F5 yrkande 3
- 325 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion F6 besvarad
- 326 att därmed avslå Mikael Wendts och Cecilia Wigströms yrkande
- 327 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion F7 besvarad
- 328 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion F8
- 329 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion F9
- 330 att i enlighet med utskottets yrkande bifalla motion F10
- 331 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion F11
- 332 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion F12 besvarad
- 333 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion F13 besvarad
- 334 att hänskjuta Karin Schmidts yrkande till beredningsutskottet

Reservation 6

Nina Lundström reserverade sig till förmån för motion F2.

§67. Avsnitt F, Utrikespolitik och försvar: Biståndspolitik (utskott 1, utskottets förslag 16–22)

I motion F14 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att familjeplaneringsinsatser ska ha högst prioritet i det svenska biståndsarbetet samt att partiet verkar för en sådan inriktning också i internationella organ

I motion F15 hade yrkats:

- 1 att förvaltningsbidraget till Sida ökar i takt med biståndsbudgeten

I motion F16 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att verka för att det svenska internationella biståndet inriktas på åtgärder och former som bidrar till egenutveckling i mottagarländerna
- 2 att partistyrelsen ges i uppdrag att verka för att man inom biståndsverksamheten koncentrerar verksamheten på projekt och avstår från budgetstöd och övergripande programstöd
- 3 att partistyrelsen ges i uppdrag att verka för att bistånd inte ges till länder med egen krigsmakt

I motion F17 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att det statliga biståndet tydligare kopplas till mänskliga fri- och rättigheter med fokus på HBT-personers situation

I motion F18 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar att åtminstone hälften av Sveriges utvecklingssamarbete bör handla om livsuppehållande saker

Partistyrelsen hade yrkat:

- 1 att motion F14 skulle anses besvarad
- 2 att motion F15 skulle anses besvarad
- 3 att motion F16 yrkande 1 skulle anses besvarat
- 4 att motion F17 skulle anses besvarad
- 5 att motion F18 skulle anses besvarad
- 6 att motion F16 yrkande 2 skulle avslås
- 7 att motion F16 yrkande 3 skulle avslås

Utskottet yrkade:

- 16 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion F14 skulle anses besvarad
- 17 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion F15 skulle anses besvarad
- 18 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion F16 yrkande 1 skulle anses besvarat
- 19 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion F17 skulle anses besvarad
- 20 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion F18 skulle anses besvarad
- 21 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion F16 yrkande 2 skulle avslås
- 22 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion F16 yrkande 3 skulle avslås

I debatten yttrade sig Birgitta Ohlsson för partistyrelsen, Anita Brodén och Lars Wedén.

Lars Wedén yrkade:

- 1 att motion F14 skulle bifallas

Landsmötet beslutade:

- 335 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion F14 besvarad
- 336 att därmed avslå Lars Wedéns yrkande
- 337 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion F15 besvarad
- 338 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion F16 yrkande 1 besvarat
- 339 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion F17 besvarad
- 340 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion F18 besvarad
- 341 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion F16 yrkande 2
- 342 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion F16 yrkande 3

§68. Avsnitt J, Utbildning och kultur: Förskola, grundskola, gymnasieskola och fritidshem (utskott 6, utskottets förslag 37–99)

Programgruppen hade yrkat:

12. Trygghet och studiero är en förutsättning för lärande. Föräldrarnas information om deras barns sociala utveckling och förande i skolan måste förbättras, och därför att föräldrakontrakt införs. Alla brott som begås i

- skolan bör polisanmälas och det ska råda nolltolerans mot kränkande språkbruk. Lärarnas befogenheter måste stärkas, t.ex. genom att göra det möjligt att tillfälligt stänga av en elev. Gymnasieskolan är en frivillig skolform, men när en elev är antagen och har accepterat sin plats ska det råda närvaroplikt.
13. Mobbning är ett av de värsta uttrycken för bristande respekt för klasskamrater och medmänniskor. Kraven på skolornas anti-mobbningsarbete bör därför skärpas och de anti-mobbningsprogram som används ska vara bevisat fungerande. Vid misstanke om mobbning ska skolans personal ha anmälningsskyldighet. En utredning bör se över om mobbning ska vara straffbart och om en skolfridslagstiftning kan skapas.
 14. Alla elever ska få utvecklas utifrån sina egna intressen och förmågor, utan att hindras av traditionella könsroller. Vi vill därför fortsätta alliansregeringens arbete för bättre jämställdhet i skolan, bland annat genom att förlänga de fortbildningssatsningar som nu genomförs. Skolornas metoder måste kvalitetssäkras. I framtiden bör endast evidensbaserade metoder få användas. Skolan måste ha kompetens att arbeta med hedersrelaterade frågor och möjligheten till befrielse från undervisning i grundskolan bör helt avskaffas.
 15. Elevernas hälsa påverkar deras studieresultat. Vi vill göra en satsning på elevhälsan. I skollagen ska det framgå att elever ska ha tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Kommunernas befintliga personal, t.ex. socialarbetare, bör ta ett större ansvar och vara mer synliga i skolan. Även frivilliginsatser bör uppmuntras och tas tillvara av skolor och kommuner.
 16. Skolan måste verka för att eleverna ska ha goda motions- och kostvanor. Eleverna bör ha fler idrottslektioner och mer rörelse i skolan. Det ska inte vara möjligt för en skola att t.ex. under en skidresa "blockläsa" alla idrottslektioner, i stället ska eleverna ha rätt till idrott under hela sin skolgång. Svensk skolmat är unik och håller generellt sett hög standard. I skollagen bör det tydligt framgå att skolmaten ska vara näringsriktig.
 17. Svensk förskola är unik. Genom en blandning av pedagogik och lek utvecklas barnen till starkare individer, samtidigt som grunden läggs för framtida skolframgångar. Vi vill fortsätta utvecklingen av förskolan genom att, i den takt ekonomin så medger, erbjuda fler timmar i allmän förskola. Ambitionerna för barnens språk- och matematikutveckling ska höjas. I utanförskapsområden ska barnen erbjudas särskilt stöd för att utveckla sina kunskaper i svenska språket. Kommuner som inte förmår att erbjuda plats i förskolan inom fyra månader ska vara skadeståndsskyldiga. Skolinspektionen ska granska hur de enskilda förskolorna lever upp till läroplanens pedagogiska ambitioner samt vilka fysiska och resursmässiga förutsättningar som finns för en utvecklande förskola.
 18. För att höja förskolläraryrkets status vill vi införa en förskollärarlegitimation och tydliga karriärvägar. Inom det särskilda Förskollärarlyftet ska både förskollärare och barnskötare erbjudas fortbildning. Inom fortbildningssatsningen bör man även satsa på kultur och skapande i förskolan. Alla förskolchefer ska gå den obligatoriska rektorsutbildningen. Förskoleklassen bör bli den första årskursen i en tioårig grundskola.
 19. Skolan kan vara en murbräcka mot segregationen. Genom en bra skola ges varje elev möjlighet att utveckla sina kvaliteter och förmågor oavsett social bakgrund. Vi vill att möjligheten till studiehandledning och läsläsning på modersmål ska utökas, samtidigt menar vi att den ordinarie undervisningen i grundskolan ska ske på svenska. Endast i undantagsfall bör ämnesundervisningen ske på modersmål. Magnetskolor ska utvecklas i socialt utsatta områden genom att framgång belönas.
 20. Ambitionerna för nyanlända elever ska höjas. Omedelbart vid ankomsten till Sverige ska dessa elevers kunskaper valideras. Det behövs en tydligare statlig styrning och kvalitetssäkring av förberedelseklasserna. Föräldrarna bör också erbjudas kunskaper om det svenska skolsystemet. Vid behov ska barn med traumatiska erfarenheter vara garanterade professionellt stöd. Gömda flyktbarn ska ha rätt till skolgång.
 21. Friskolor är ett viktigt komplement och en välkommen konkurrent till den kommunala skolan. Det ska råda likvärdiga villkor mellan kommunala och fristående skolor. En friskola ska kunna överklaga en kommuns beslut om ersättning. Om en friskola har låg kvalitet bör den inte få dela ut någon vinst. Rättsäkerheten för elever med funktionsnedsättning bör stärkas genom en rätt att överklaga beslut om skolplacering. I skollagen bör kraven på fristående skolhuvudmän skärpas, t.ex. måste även de dela värderingar om demokrati och de mänskliga rättigheterna. Skolinspektionens möjlighet att ingripa mot skolor och huvudmän – kommunala såväl som fristående – bör skärpas.
 22. Fritidshemmens potential bör bättre tas tillvara. Vi vill att målen för verksamheten ses över. En utgångspunkt i en sådan översyn bör vara att fritidshemmen i ökad utsträckning ska stödja skolarbetet, till exempel med läxhjälp.
 23. I särskolan får barn och ungdomar med utvecklingstörning den specialistkunskap och gemenskap som krävs för en trygg studiegång. Särskolan ska därför bevaras som egen skolform. Kommunerna ska vara skyldiga att göra gedigna undersökningar av elevers behov inför val av skolform. Föräldrarnas rätt att välja skolform ska slås fast i skollagen.
 24. Gymnasieskolan ska vara anpassad efter att ungdomar är olika. Det ska finnas tydliga program och inriktningar, oavsett om eleven vill läsa vidare på högskolan eller gå direkt ut i arbetslivet. Yrkes eleverna ska kunna välja om de vill läsa in högskolebehörighet, antingen inom sitt program eller senare på komvux.

Yrkesprogrammen ska kunna läsas i skolan eller som lärlingsutbildning på en arbetsplats. Skolverket ska granska och godkänna lokala kurser och inriktningar – specialutformade program bör helt avskaffas. Alla program ska avslutas med en tydlig examen.

25. Det behövs moderna och flexibla lösningar för att fler elever ska lämna gymnasieskolan med tillräckliga kunskaper för att klara vuxenlivet. Dagens individuella program måste ses över. Om en elev inte är behörig till gymnasieskolans nationella program ska kommunen erbjuda eleven att gå ett preparandår. Gymnasieskolan måste också bli bättre på att ta emot elever som inte klarar behörighetskraven. Det är inte rimligt att målet för alla IV-program är att eleverna går över till ett nationellt program, i vissa fall kan det vara bättre att eleverna erbjuds kortare yrkesutbildningar med stora inslag av arbetsplatsförlagt lärande.

I motion B56 hade yrkats:

- 6 att Folkpartiet ska verka för att religiösa friskolor förbjuds

I motion J15 hade yrkats:

- 3 att en ny mening införs i slutet av punkt 24 i det skolpolitiska programmet: "För att få en rättvis betygsbedömning bör ett system med examinatorer på gymnasieskolan utredas."

I motion J24 hade yrkats:

- 1 att följande mening läggs till punkt 22 i skolprogrammet: "Alla skolor ska använda forskningsbaserade åtgärdsprogram mot mobbning som ger bevisad effekt."
 2 att följande mening läggs till punkt 22 i skolprogrammet: "Medlingsmetoder som går ut på att mobboffret gör eftergifter gentemot mobbarna ska inte användas."
 3 att fjärde meningen under punkt 22 i skolprogrammet stryks och ersätts med: "Skolan ska ha möjlighet och skyldighet att förflytta mobbare om inga andra åtgärder hjälper."
 4 att följande mening läggs till punkt 22 i skolprogrammet: "Särskild skolgång ska anordnas för grundskoleelever som förflyttas på grund av att de trakasserar andra."

I motion J25 hade yrkats:

- 1 att skolpolitiska programmet, punkt 12, fjärde meningen ges följande lydelse: "Skolans befogenheter måste stärkas, t.ex. genom att göra det möjligt att tillfälligt stänga av en elev och i stället ge undervisning utanför skolan, exempelvis i hemmet eller i en skolakut."

I motion J26 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar att ett åtgärdsprogram alltid ska följa de elever som avstängs från skolans undervisning
 2 att partistyrelsen ges i uppdrag att ta fram rapport om hur detta ska kunna genomföras
 3 att Folkpartiet liberalerna ska verka för ett skärpt åtgärdsprogram för elever med anpassningssvårigheter

I motion J27 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag verka för ett uppdrag åt regeringskansliet att utreda möjligheterna att etablera ett system för obligatorisk föräldranärvaro i skolan
 2 att partistyrelsen ges i uppdrag verka för ett uppdrag åt regeringskansliet att föreslå relevant lagstiftning för dess genomförande

I motion J28 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att regelverket utreds i syfte att möjliggöra för gymnasieskolor att, att i vissa fall, kontakta hemmaboende myndiga elever angående frågor om elevens resultat, närvaro och hälsa
 2 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att regelverket ändras så att lärare kan sätta deadlines under terminernas gång – som måste respekteras och där det kan finnas maktmedel som innebär ett omöjliggörande av att kunna lämna in allt i klump
 3 att ovanstående punkter, eventuellt i omformulerat skick, förs in i Folkpartiets skolprogram

I motion J29 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att åtgärder vidtas för att förbättra den psykiska och fysiska miljön i grund- och gymnasieskolan
 2 att brott mot lagar och regler i skolan ska medföra polisutredning

I motion J30 hade yrkats:

- 1 att landsmötet beslutar uttala att kraftfulla åtgärder ska vidtas inom grundskolan som kan hindra rekrytering till utanförskap

I motion J31 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet i sitt handlingsprogram skriver in att skolhälsovården i framtiden borde tas om hand av landstingen/de framtida regionkommunerna

I motion J32 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att alla elever ska ha uniform

I motion J33 hade yrkats:

- 1 att punkt 16 får följande lydelse: "Skolan ska verka för att eleverna ska ha goda motions- och kostvanor. Eleverna ska gärna ha någon form av fysisk aktivitet varje dag. Alla elever i grund- och gymnasieskola ska garanteras minst tre lärarledda idrottslektioner per vecka. Det ska inte vara möjligt för en skola att t.ex. under en skidresa "blockläsa" alla idrottslektioner, i stället ska eleverna ha rätt till idrott och motion under hela sin skolgång. Svensk skolmat är unik och håller generellt sätt hög standard. I skollagen bör det tydligt framgå att skolmaten ska vara näringsriktig."
- 2 att punkt 19 får följande lydelse: "Skolan kan vara en murbräcka mot segregationen. Det är ytterst angeläget att varje elev ges möjlighet att lära sig behärska det svenska språket. Genom en bra skola ges varje elev möjlighet att utveckla sina kvaliteter och förmågor oavsett social bakgrund. Vi vill att möjligheten till studiehandledning och läxläsning på modersmål ska utökas. Ämnesundervisning på modersmål är en rättighet för elever från de nationella minoriteterna och bör även i övrigt kunna äga rum där detta bidrar till funktionell tvåspråkighet och där läraren är behörig för detta."
- 3 att sista meningen i punkt 20 får följande lydelse: "Barn till gömda och papperslösa ska – trots att uppehållstillstånd saknas – ha rätt till skolgång."
- 4 att punkt 23 får följande lydelse: "I särskolan får barn och ungdomar med utvecklingsstörning den specialistkunskap och gemenskap som krävs för en trygg studiegång. Särskolan ska därför bevaras som en egen skolform. Kommunerna ska vara skyldiga att göra gedigna undersökningar av elevernas behov inför val av skolform. Elever med fastställd diagnos som motiverar placering i särskola ska ha rätt till särskola."

I motion J34 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att läroämnet biologi får utökad undervisningstid i såväl grundskola som gymnasium

I motion J35 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att rättstavning är ett tydligt mål i kursplanen för svenska på grundskolan
- 2 att Folkpartiet ska verka för att främja det nationella projektet "När ska barnen lära sig stava till ordet stjärna?" med start i mångkulturella områden mellan skola och föräldrar

I motion J36 hade yrkats:

- 1 att valet av moderna språk regleras så att alla grundskoleelever påbörjar språkstudierna samtidigt i årskurs 6
- 2 att det inleds med ett "prova-på-år" med reglerad undervisningstid i de språk som erbjuds vid varje enskild skola
- 3 att språkvalet, som därmed görs först inför årskurs 7, förbereds med en obligatorisk information om målspråksländerna, arbetsmarknadens behov och om den fria rörligheten inom Europa

I motion J37 hade yrkats:

- 1 att moderna språk (ett andra främmande språk) blir ett obligatoriskt och behörighetsgivande ämne i grundskolan
- 2 att nödutgången språkval svenska/engelska tas bort

I motion J38 hade yrkats:

- 1 att landsmötet beslutar uttala en särskild uppskattning av de samhällsorienterande ämnenas betydelse för elevernas fostran till demokrati och för deras förståelse av en globaliserad omvärld

I motion J39 hade yrkats:

- 1 att landsmötet beslutar uttala att geografi bör införas som gemensamt ämne på alla program i den nya gymnasieskolan

I motion J40 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att engelska införs som obligatoriskt skolämne från första klass

I motion J41 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att barn med hörselskada får rätt till att lära sig teckenspråk som modersmål i grundskolan

I motion J42 hade yrkats:

- 1 att stycke tre under rubriken "Satsa på förskolelärarnas kunskaper", som lyder "Det är varken möjligt eller önskvärt att all personal i förskolan är högskoleutbildad. Det kommer därför alltid finnas behov av duktiga barnskötare. Deras kompetens bör tas tillvara och även barnskötare måste få bättre möjligheter till fortbildning", stryks i sin helhet ur skolprogrammet

I motion J43 hade yrkats:

- 1 att stycke två under rubriken "Satsa på förskollärarnas kunskaper" skrivs om till följande: "Personalens utbildningsnivå är det som mest avgör förskolans kvalitet. *Därför ska lärarprogrammen för lärare i förskola, förskoleklass, fritidshem och grundskolans tidigare år förlängas från dagens tre och ett halvt år till fyra.* Målet bör vara att två tredjedelar av personalen i förskolan ska vara utbildade förskollärare. Dessutom ska en förskollärlägitimation införas. Förskollärare ska ges ökad chans att utvecklas genom fortbildning och ökat ansvarstagande, därför behövs fler karriärvägar för förskollärare. Efter fördjupande studier bör man till exempel kunna bli ansvarig för den pedagogiska utvecklingen på förskolan eller bli särskilt kvalificerad förskollärare med inriktning på att utveckla små barns förmågor inom språk, matematik och naturvetenskap."

I motion J44 hade yrkats:

- 1 att meningen "Förskoleklassen bör bli den första årskursen i en tioårig grundskola" ändras till: "Förskoleklassen ska bli den första årskursen i en tioårig grundskola."

I motion J45 hade yrkats:

- 1 att punkt 17 i det skolpolitiska programmet ska kompletteras med följande mening: "Från 3 års ålder ska de barn som får smäsyskon ha rätt att vara kvar i förskoleverksamheten för att fortsätta att utveckla sina kunskaper och sina sociala kontakter."

I motion J46 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna i enlighet med motionens intentioner ska verka för att barn vars föräldrar är föräldralösa för vård av annat barn ska få ökad tillgång till förskoleverksamheten än de 3 timmar per dag eller 15 timmar i veckan som i dag är ett minimum enligt gällande lagstiftning

I motion J47 hade yrkats:

- 1 att förskolan och skolbarnsomsorg ska vara avgiftsfri och rättighet för alla barn

I motion J48 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att kommunerna inte tillåts att stänga av barn från förskola eller fritidshem då vårdnadshavaren inte betalar barnomsorgsavgiften till kommunen

I motion J49 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna i enlighet med motionens intentioner ska verka för att kommunernas möjligheter att låta storleken på barngrupperna i förskolan växa begränsas genom att sätta ett tak på hur stora grupperna får vara

I motion J50 hade yrkats:

- 1 att skolpolitiska programmet, punkt 19, tredje meningen, ges följande lydelse: "Vi vill att möjligheten till studiehandledning och läxläsning på modersmålet ska utökas." Fjärde meningen stryks

I motion J51 hade yrkats:

- 1 att meningen "Endast i undantagsfall bör ämnesundervisning ske på modersmål" i punkt 19 i förslaget till nytt skolpolitiskt program ändras till "Ämnesundervisning ska kunna ske på elevens modersmål"

I motion J52 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna ställer sig bakom principen om att svenska ska talas under lektionstid, med undantag för undervisning i främmande språk, undervisning på främmande språk i internationella skolor samt handledning på och undervisning i hemspråk
- 2 att Folkpartiet liberalerna ska föra en politik som syftar till att denna princip blir verklighet

I motion J53 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar att det är nödvändigt att förändra modersmålslärares status i den svenska skolan
- 2 att modersmålslärare ska involveras i anseende till deras kulturella bakgrunder i kampen mot hedersrelaterat våld och förtryck

I motion J54 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet även fortsatt ska verka för konkurrensutsatt vård och skola
- 3 att Folkpartiet ska verka för att privat skolverksamhet i ökad utsträckning bedrivs i stiftelseform

I motion J55 hade yrkats:

- 1 att det skolpolitiska programmet tillförs en ny punkt med följande lydelse: "Alla elever ska ha samma rätt att välja skola, fristående eller kommunal, både inom och utom den egna kommunen, oavsett förutsättningar eller behov. Elevens hemkommun ska vara skyldig att betala för minst samma stöd som gäller för övriga behovselever i den mottagande kommunen."

I motion J56 hade yrkats:

- 1 att landsmötet tar ställning för att skolans värdegrund, såsom den uttrycks i skolans läroplaner, inte ska förknippas med någon viss religion

I motion J57 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar att man avser att bättre reglera hur det ska gå till när elever byter skola samt inför etablering och skolstart
- 2 att partistyrelsen ges i uppdrag att ta fram en rapport om hur dessa nya krav ska utformas, exempelvis genom införande av ansökningstid. Det kan även gälla andra regler och krav än de som tas upp i denna motion
- 3 att Folkpartiet liberalerna verkar för bättre reglering, för att uppnå en mer konkurrensneutral kommunal och fri skola

I motion J58 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att det ska införas ett lägstakrav på antalet elever innan en friskola får starta

I motion J59 hade yrkats:

- 1 att skolprogrammet kompletteras med punkten:
"Låt dem som behöver det mest gå i de bästa skolorna. På orter med flera skolor ska närhetsprincipen ersättas med ett system där barn från områden med olika karaktär blandas. Urvalet bör ske utifrån en viktad lottning, så att barn som utifrån sin adress kan förväntas ha mest svårigheter i skolan i större utsträckning hamnar på de skolor som visar bäst resultat. Föräldrar som inte är nöjda med den skola barnet blir hänvisat till kan byta i mån av plats, precis som i dag. Resursstarka föräldrar utnyttjar sin valfrihet i större utsträckning, vilket är en ytterligare källa till segregation. Kommunen bör utforma information om skolval på ett sätt så att segregeringseffekter minimeras."

I motion J60 hade yrkats:

- 1 att Skolinspektionen får i uppdrag att inspektera att rätt elever blir inskrivna i särskolan
- 2 att Skolinspektionen även får i uppdrag att inspektera att redan inskrivna elever är placerade i rätt skolform
- 3 att felaktigt inskrivna elever i särskolan ska kompenseras för förlorade år
- 4 att Skolinspektionen ska inspektera att kommunerna följer lagar och förordningar

I motion J61 hade yrkats:

- 1 att sista stycket i förslaget till skolprogram, avsnittet "Tydliga inriktningar", tillförs meningen: "Kärnämnen i dagens mening ska därför försvinna ur gymnasieskolan, för att i stället bättre tillfredsställa och möta elevens behov."

I motion J62 hade yrkats:

- 1 att under skolprogrammets punkt tio tilläggs att obligatoriska ämnen på gymnasiet tas bort och i grundskolan de tre kärnämnen räcker som påtvingade
- 2 att under skolprogrammets punkt 26 tilläggs att anordnare av arbetsmarknadsutbildning, kvalificerad yrkesutbildning, komvux, högskola och folkhögskola med plats över bör få erbjuda obehöriga sökande ett av en myndighet godkänt inträdesprov
- 3 att under skolprogrammets punkt 20 tilläggs att asylsökande bör omfattas av skolplikten
- 4 att skolprogrammet meddelar att hörande bör tillåtas vid dövskolor
- 5 att under skolprogrammets punkt 16 tilläggs att skolmaten på gymnasiet bör bli avgiftsfri

I motion L2 hade yrkats:

- 2 att det skolpolitiska programmet tillförs en ny punkt med följande lydelse: "Alla barn och ungdomar har rätt till utbildning. Föräldrarnas ansvar för sina barns skolgång måste förtydligas. Om föräldrarna inte kommer tillrätta med sina barns skolfrånvaro ska skolan anmäla skolket till socialtjänsten. Socialtjänsten och skolan har ett gemensamt ansvar när barn uteblir från skolan i stor omfattning. Samverkansteam mellan skola och socialtjänst bör inrättas för att arbeta med elever som inte går till skolan."

I motion L3 hade yrkats:

- 2 att stycke 15 i den skolpolitiska rapporten får lydelsen: "Elevernas hälsa påverkar deras studieresultat. Vi vill göra en satsning på elevhälsan. I skollagen ska det framgå att elever ska ha lika lagstadgad tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Kommunernas befintliga personal, t.ex. socialarbetare, bör ta ett större ansvar och vara mer synliga i skolan. Även frivilliginsatser bör uppmuntras och tas tillvara av skolor och kommuner."

Partistyrelsen hade yrkat:

- 1 att en ny mening med följande lydelse skulle läggas till i programmets punkt 13:
"Medlingsprogram som går ut på att mobbade elever gör eftergifter gentemot mobbarna ska inte användas."
- 2 att programgruppens förslag punkt 13 i övrigt skulle bifallas
- 3 att motion J24 skulle anses besvarad
- 4 att motion J25 skulle anses besvarad
- 5 att motion J26 skulle anses besvarad
- 6 att motion J27 skulle anses besvarad
- 7 att motion J28 skulle anses besvarad
- 8 att programgruppens förslag punkt 12 skulle bifallas
- 9 att programgruppens förslag punkt 14 skulle bifallas
- 10 att motion J29 skulle anses besvarad
- 12 att motion J30 skulle anses besvarad
- 13 att skolprogrammet skulle tillföras en ny punkt med lydelsen:
"Alla barn och ungdomar har rätt till utbildning. Föräldrarnas ansvar för sina barns skolgång måste förtydligas. Om föräldrarna inte kommer tillrätta med sina barns skolfrånvaro ska skolan anmäla skolket till socialtjänsten. Socialtjänsten och skolan har ett gemensamt ansvar när barn uteblir från skolan i stor omfattning. Samverkansteam mellan skola och socialtjänst bör inrättas för att arbeta med elever som inte går till skolan."
- 14 att motion L2 yrkande 2 därmed skulle bifallas
- 15 att programgruppens förslag punkt 15 skulle bifallas
- 16 att motion L3 yrkande 2 skulle anses besvarat
- 17 att motion J31 skulle avslås
- 18 att motion J32 skulle avslås
- 19 att skolprogrammets punkt 16 skulle få lydelsen:
"Skolan måste verka för att eleverna ska ha goda motions- och kostvanor. Eleverna bör ha fler idrottslektioner och mer rörelse i skolan, och gärna ha någon form av fysisk aktivitet varje dag. Det ska inte vara möjligt för en skola att t.ex. under en skidresa 'blockläsa' alla idrottslektioner, i stället ska eleverna ha rätt till idrott under hela sin skolgång. Svensk skolmat är unik och håller generellt sett hög standard. I skollagen bör det tydligt framgå att skolmaten ska vara näringsriktig."
- 20 att motion J33 yrkande 1 skulle anses besvarat
- 21 att motion J34 skulle anses besvarad
- 22 att motion J35 skulle anses besvarad
- 23 att motion J36 skulle anses besvarad

- 24 att motion J37 skulle anses besvarad
 25 att motion J38 skulle anses besvarad
 26 att motion J39 skulle anses besvarad
 27 att motion J40 skulle bifallas
 28 att motion J41 skulle anses besvarad
 29 att motion J42 skulle avslås
 30 att motion J43 skulle avslås
 31 att skolprogrammets punkt 18 skulle ges lydelsen:
 ”För att höja förskolläraryrkets status vill vi införa en förskolläraryrkets legitimation och tydliga karriärvägar. Inom det särskilda Förskolläraryrket ska både förskollärare och barnskötare erbjudas fortbildning. Inom fortbildningssatsningen bör man även satsa på kultur och skapande i förskolan. Alla förskolechefer ska gå den obligatoriska rektorsutbildningen. Förskoleklassen ska bli den första årskursen i en tioårig grundskola.”
- 32 att motion J44 därmed skulle bifallas
 33 att motion J45 skulle avslås
 34 att motion J46 skulle avslås
 35 att motion J47 skulle avslås
 36 att motion J48 skulle avslås
 37 att motion J49 skulle anses besvarad
 38 att programgruppens förslag punkt 17 skulle bifallas
 39 att skolprogrammets punkt 19 skulle få lydelsen:
 ” Skolan kan vara en murbräcka mot segregationen. Genom en bra skola ges varje elev möjlighet att utveckla sina kvaliteter och förmågor oavsett social bakgrund. Modersmålsundervisning är en rättighet för elever med utländsk bakgrund. De nationella minoriteterna har rätt till såväl modersmålsundervisning som ämnesundervisning på sitt modersmål. Vi vill att möjligheten till studiehandling och läsläsning på modersmålet ska utökas, samtidigt menar vi att den ordinarie undervisningen i grundskolan bör ske på svenska. För nyanlända kan ämnesundervisningen under en kortare tid ske på modersmålet.”
- 40 att motion J33 yrkande 2 skulle anses besvarat
 41 att motion J50 skulle anses besvarad
 42 att motion J51 skulle anses besvarad
 43 att motion J52 skulle anses besvarad
 44 att motion J53 skulle anses besvarad
 45 att sista meningen i punkt 20 skulle få lydelsen:
 ”Barn till gömda och papperslösa ska, trots att uppehållstillstånd saknas, ha rätt till skolgång. Skolan bör vara en frizon när det gäller polishämtning och avvisning.”
- 46 att programgruppens förslag punkt 20 i övrigt skulle bifallas
 47 att motion J33 yrkande 3 skulle anses besvarat
 48 att skolprogrammets punkt 21 skulle få lydelsen:
 ”Friskolor är ett viktigt komplement och en välkommen konkurrent till den kommunala skolan. Även skolor som drivs i bolagsform är en viktig del av mångfalden och det politiska ansvaret är att se till att kvaliteten upprätthålls. Om en vinstdrivande skola inte håller tillräckligt god kvalitet bör vinstutdelning anses som en försvårande omständighet vid inspektionen av skolan. Rättsäkerheten för elever med funktionsnedsättning bör stärkas genom en rätt att överklaga beslut om skolplacering. I skollagen bör kraven på fristående skolhuvudmän skärpas, t.ex. måste även de dela värderingar om demokrati och de mänskliga rättigheterna. Skolinspektionens möjlighet att ingripa mot skolor och huvudmän – kommunala såväl som fristående – bör skärpas.”
- 49 att motion J54 yrkande 1 och 3 skulle anses besvarade
 50 att motion J55 skulle anses besvarad
 51 att motion B56 yrkande 6 skulle anses besvarat
 52 att motion J56 skulle anses besvarad
 54 att motion J57 skulle anses besvarad
 55 att motion J58 skulle anses besvarad
 56 att programgruppens förslag punkt 22 skulle bifallas
 57 att motion J59 skulle avslås
 58 att skolprogrammets punkt 23 skulle få lydelsen:
 ”I särskolan får barn och ungdomar med utvecklingsstörning den specialistkunskap och gemenskap som krävs för en trygg studiegång. Särskolan ska därför bevaras som egen skolform. Kommunerna ska vara skyldiga att göra gedigna undersökningar av elevers behov inför val av skolform. Föräldrarnas rätt att välja skolform, såvida deras beslut inte uppenbarligen strider mot barnets bästa, ska slås fast i skollagen.”

- 59 att motion J60 skulle anses besvarad
- 60 att motion J33 yrkande 4 skulle anses besvarat
- 61 att programgruppens förslag punkt 24 skulle bifallas
- 62 att programgruppens förslag punkt 25 skulle bifallas
- 63 att motion J61 skulle anses besvarad
- 64 att motion J15 yrkande 3 skulle anses besvarat
- 65 att motion J62 skulle avslås

Utskottet yrkade:

- 37 i enlighet med partistyrelsens yrkande att en ny mening med följande lydelse skulle läggas till i programmet punkt 13:
 ”Medlingsprogram som går ut på att mobbade elever gör eftergifter gentemot mobbarna ska inte användas.”
- 38 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 13 i övrigt skulle bifallas
- 39 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J24 skulle anses besvarad
- 40 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J25 skulle anses besvarad
- 41 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J26 skulle anses besvarad
- 42 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J27 skulle anses besvarad
- 43 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J28 skulle anses besvarad
- 44 att programgruppens förslag punkt 12 skulle bifallas med det tillägget att partistyrelsen skulle ges i uppdrag att göra redaktionella ändringar i texten
- 45 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 14 skulle bifallas
- 46 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J29 skulle anses besvarad
- 47 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J30 skulle anses besvarad
- 48 i enlighet med partistyrelsens yrkande att det skolpolitiska programmet skulle tillföras en ny punkt med lydelsen:
 ”Alla barn och ungdomar har rätt till utbildning. Föräldrarnas ansvar för sina barns skolgång måste förtydligas. Om föräldrarna inte kommer tillrätta med sina barns skolfråvaror ska skolan anmäla skolket till socialtjänsten. Socialtjänsten och skolan har ett gemensamt ansvar när barn uteblir från skolan i stor omfattning. Samverkansteam mellan skola och socialtjänst bör inrättas för att arbeta med elever som inte går till skolan.”
- 49 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L2 yrkande 2 därmed skulle bifallas
- 50 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 15 skulle bifallas
- 51 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L3 yrkande 2 skulle anses besvarat
- 52 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J31 skulle avslås
- 53 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J32 skulle avslås
- 54 att partistyrelsens förslag till programpunkt 16 skulle bifallas med följande ändring:
 ”Skolan måste verka för att eleverna ska ha goda motions- och kostvanor. Eleverna bör ha fler idrottslektioner och mer rörelse i skolan, och ~~gärna~~ ha någon form av fysisk aktivitet varje dag. Det ska inte vara möjligt för en skola att t.ex. under en skidresa ’blockläsa’ alla idrottslektioner, i stället ska eleverna ha rätt till idrott under hela sin skolgång. Svensk skolmat är unik och håller generellt sett hög standard. I skollagen bör det tydligt framgå att skolmaten ska vara näringsriktig.”
- 55 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J33 yrkande 1 skulle anses besvarat
- 56 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J34 skulle anses besvarad
- 57 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J35 skulle anses besvarad
- 58 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J36 skulle anses besvarad
- 59 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J37 skulle anses besvarad
- 60 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J38 skulle anses besvarad
- 61 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J39 skulle anses besvarad
- 62 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J40 skulle bifallas
- 63 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J41 skulle anses besvarad
- 64 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J42 skulle avslås
- 65 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J43 skulle avslås
- 66 i enlighet med partistyrelsens yrkande att det skolpolitiska programmet punkt 18 skulle ges lydelsen:
 ”För att höja förskolläraryrkets status vill vi införa en förskolläraryrkets legitimation och tydliga karriärvägar. Inom det särskilda Förskolläraryrket ska både förskollärare och barnskötare erbjudas fortbildning. Inom fortbildningssatsningen bör man även satsa på kultur och skapande i förskolan. Alla förskolechefer ska gå den obligatoriska rektorsutbildningen. Förskoleklassen ska bli den första årskursen i en tioårig grundskola.”
- 67 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J44 därmed skulle bifallas

- 68 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J45 skulle avslås
 69 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J46 skulle avslås
 70 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J47 skulle avslås
 71 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J48 skulle avslås
 72 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J49 skulle anses besvarad
 73 att partistyrelsens förslag avseende punkt 17 skulle bifallas med följande ändring:
 ”Svensk förskola är unik. Genom en blandning av pedagogik och lek utvecklas barnen till starkare individer, samtidigt som grunden läggs för framtida skolframgångar. Vi vill fortsätta utvecklingen av förskolan genom att, i den takt ekonomin så medger, erbjuda fler timmar i allmän förskola. Ambitionerna för barnens språk- och matematikutveckling ska höjas. I utanförskapsområden I bostadsområden där svenska språket inte är tillräckligt etablerat ska barnen erbjudas särskilt stöd för att utveckla sina kunskaper i svenska språket. Kommuner som inte förmår att erbjuda plats i förskolan inom fyra månader ska vara skadeståndsskyldiga. Skolinspektionen ska granska hur de enskilda förskolorna lever upp till läroplanens pedagogiska ambitioner samt vilka fysiska och resursmässiga förutsättningar som finns för en utvecklande förskola.”
- 74 i enlighet med partistyrelsens yrkande att det skolpolitiska programmet punkt 19 skulle få lydelsen:
 ” Skolan kan vara en murbräcka mot segregationen. Genom en bra skola ges varje elev möjlighet att utveckla sina kvaliteter och förmågor oavsett social bakgrund. Modersmålsundervisning är en rättighet för elever med utländsk bakgrund. De nationella minoriteterna har rätt till såväl modersmålsundervisning som ämnesundervisning på sitt modersmål. Vi vill att möjligheten till studiehandling och läsläsning på modersmålet ska utökas, samtidigt menar vi att den ordinarie undervisningen i grundskolan bör ske på svenska. För nyanlända kan ämnesundervisningen under en kortare tid ske på modersmålet.”
- 75 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J33 yrkande 2 skulle anses besvarat
 76 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J50 skulle anses besvarad
 77 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J51 skulle anses besvarad
 78 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J52 skulle anses besvarad
 79 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J53 skulle anses besvarad
 80 i enlighet med partistyrelsens yrkande att sista meningen i punkt 20 skulle få lydelsen:
 ”Barn till gömda och papperslösa ska, trots att uppehållstillstånd saknas, ha rätt till skolgång. Skolan bör vara en frizon när det gäller polishämtning och avvisning.”
- 81 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 20 i övrigt skulle bifallas
 82 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J33 yrkande 3 skulle anses besvarat
 83 att partistyrelsens förslag till programpunkt 21 skulle bifallas med följande ändring:
 ”Friskolor är ett viktigt komplement och en välkommen konkurrent till den kommunala skolan. Även skolor som drivs i bolagsform är en viktig del av mångfalden och det politiska ansvaret är att se till att kvaliteten upprätthålls. Om en vinstdrivande friskola inte håller tillräckligt god kvalitet bör vinstutdelning utdelning till ägarerna anses som en försvarande omständighet vid inspektionen av skolan. Rättsäkerheten för elever med funktionsnedsättning bör stärkas genom en rätt att överklaga beslut om skolplacering. I skollagen bör kraven på fristående skolhuvudmän skärpas, t.ex. måste även de dela värderingar om demokrati och de mänskliga rättigheterna. Skolinspektionens möjlighet att ingripa mot skolor och huvudmän – kommunala såväl som fristående – bör skärpas.”
- 84 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J54 yrkande 1 och 3 skulle anses besvarade
 85 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J55 skulle anses besvarad
 86 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B56 yrkande 6 skulle anses besvarat
 87 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J56 skulle anses besvarad
 88 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J57 skulle anses besvarad
 89 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J58 skulle anses besvarad
 90 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 22 skulle bifallas
 91 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J59 skulle avslås
 92 i enlighet med partistyrelsens yrkande att det skolpolitiska programmet punkt 23 skulle få lydelsen:
 ”I särskolan får barn och ungdomar med utvecklingstörning den specialistkunskap och gemenskap som krävs för en trygg studiegång. Särskolan ska därför bevaras som egen skolform. Kommunerna ska vara skyldiga att göra gedigna undersökningar av elevers behov inför val av skolform. Föräldrarnas rätt att välja skolform, såvida deras beslut inte uppenbarligen strider mot barnets bästa, ska slås fast i skollagen.”
- 93 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J60 skulle anses besvarad
 94 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J33 yrkande 4 skulle anses besvarat
 95 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 24 skulle bifallas
 96 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 25 skulle bifallas
 97 att motion J61 skulle avslås

- 98 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J15 yrkande 3 skulle anses besvarat
 99 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J62 skulle avslås

I debatten yttrade sig Christer Nylander för utskottet, Lotta Edholm för partistyrelsen, Roger Haddad, Jan Jönsson, Karin Granbom Ellison, Helena von Schantz, Mats Ivarsson, Per-Åke Fredriksson, Jimmy Henriksson, Åse Sundström, Axel Darvik, Mikael Wendt, Anna-Karin Åslund, Fatima Svanå, Anna Mårtensson, Nina Lundström, Solveig Hellquist, Brita Edholm, Björn Brändewall, Ninos Maraha, Avni Dervishi, Johan Strandberg och Dan Möllengård.

Jan Jönsson yrkade med instämmande från utskottet:

- 1 att fjärde meningen i partistyrelsens förslag till punkt 12 i det skolpolitiska programmet skulle ändras till:
 ”Skolans befogenheter måste stärkas, t.ex. genom att göra det möjligt att tillfälligt stänga av en elev och i stället ge undervisning och stöd utanför skolan.”

Jimmy Henriksson yrkade:

- 1 att det i partistyrelsens och utskottets förslag till ny punkt i det skolpolitiska programmet (utskottsförslag 48) skulle strykas följande mening: ”Samverkansteam mellan skola och socialtjänst bör inrättas för att arbeta med elever som inte går till skolan.”

Anna Steele Karlström yrkade:

- 1 att motion J33 skulle bifallas

Gullvy Jonsson yrkade:

- 1 att motion J34 skulle bifallas

Karin Granbom Ellison och Helena von Schantz yrkade:

- 1 att motion J36 skulle bifallas
 2 att motion J37 skulle bifallas

Björn Brändewall yrkade:

- 1 att motion J40 skulle avslås

Helena Sjöberg yrkade:

- 1 att motion J41 skulle bifallas

Veronica Almroth yrkade:

- 1 att det i partistyrelsens och utskottets förslag till punkt 18 i det skolpolitiska programmet skulle göras tillägget:
 ”Alla pedagogiska ledare ska benämnas som rektorer.”

Per-Åke Fredriksson, Mats Ivarsson och Åse Sundström yrkade:

- 1 att motion J46 skulle bifallas

Per-Åke Fredriksson, Mats Ivarsson och Fatima Svanå yrkade:

- 1 att motion J49 skulle bifallas

Solveig Hellquist yrkade:

- 1 att landsmötet skulle uttala att föräldraledigas barns tillgång till förskolans pedagogiska verksamhet ska bedömas utifrån barnets bästa

Jan Jönsson yrkade:

- 1 att det i partistyrelsens och utskottets förslag till punkt 19 i det skolpolitiska programmet skulle strykas orden
 ”samtidigt menar vi att den ordinarie undervisningen i grundskolan bör ske på svenska”

Renate Moberg yrkade:

- 1 att den sista meningen i partistyrelsens och utskottets förslag till punkt 19 i det skolpolitiska programmet skulle ändras till: ”Ämnesundervisning ska kunna ske på modersmålet om behov finns.”

Nina Lundström yrkade:

1 att motion J33 yrkande 2 skulle bifallas

Avni Dervishi yrkade:

1 att det i partistyrelsens och utskottets förslag till sista mening i punkt 20 i det skolpolitiska programmet skulle göras den ändringen att ordet "avvisning" byts till "utvisning"

Roger Haddad yrkade:

1 att motion J58 skulle bifallas

Axel Darvik och Ann-Katrin Åslund yrkade:

1 att motion J58 skulle hänskjutas till beredningsutskottet

Johan Strandberg yrkade:

1 att motion J62 yrkande 1 skulle bifallas

Landsmötet beslutade:

343 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande lägga till en ny mening med följande lydelse i
programpunkt 13:
"Medlingsprogram som går ut på att mobbade elever gör eftergifter gentemot mobbarna ska inte användas."
344 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande i övrigt bifalla programgruppens förslag punkt 13
345 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J24 besvarad
346 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J25 besvarad
347 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J26 besvarad
348 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J27 besvarad
349 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J28 besvarad
350 att bifalla Jan Jönssons och utskottets i debatten framlagda yrkande att fjärde meningen i programpunkt 12 ges
lydelsen: "Skolans befogenheter måste stärkas, t.ex. genom att göra det möjligt att tillfälligt stänga av en elev
och i stället ge undervisning och stöd utanför skolan."
351 att i enlighet med utskottets yrkande i övrigt bifalla programgruppens förslag punkt 12 med tillägg av ett
uppdrag åt partistyrelsen att göra redaktionella ändringar i texten
352 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 14
353 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J29 besvarad
354 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J30 besvarad
355 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande tillföra det skolpolitiska programmet en punkt med
lydelsen:
"Alla barn och ungdomar har rätt till utbildning. Föräldrarnas ansvar för sina barns skolgång måste förtydligas.
Om föräldrarna inte kommer tillrätta med sina barns skolfrånvaro ska skolan anmäla skolket till socialtjänsten.
Socialtjänsten och skolan har ett gemensamt ansvar när barn uteblir från skolan i stor omfattning.
Samverkansteam mellan skola och socialtjänst bör inrättas för att arbeta med elever som inte går till skolan."
356 att därmed avslå Jimmy Henrikssons yrkande
357 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande därmed bifalla motion L2 yrkande 2
358 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 15
359 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L3 yrkande 2 besvarat
360 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion J31
361 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion J32
362 att bifalla utskottets yrkande avseende programpunkt 16
363 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J33 yrkande 1 besvarat
364 att därmed avslå Anna Steele Karlströms yrkande avseende motion J33 yrkande 1
365 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J34 besvarad
366 att därmed avslå Gullvy Jonssons yrkande
367 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J35 besvarad
368 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J36 besvarad
369 att därmed avslå Karin Granbom Ellisons och Helena von Schantz yrkande avseende motion J36
370 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J37 besvarad
371 att därmed avslå Karin Granbom Ellisons och Helena von Schantz yrkande avseende motion J37
372 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J38 besvarad
373 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J39 besvarad

374 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla motion J40
 375 att därmed avslå Björn Brändewalls yrkande
 376 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J41 besvarad
 377 att därmed avslå Helena Sjöbergs yrkande
 378 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion J42
 379 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion J43
 380 att bifalla partistyrelsens och utskottets yrkande avseende programpunkt 18
 381 att därmed avslå Veronica Almroths yrkande
 382 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande därmed bifalla motion J44
 383 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion J45
 384 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion J46
 385 att därmed avslå Per-Åke Fredrikssons, Mats Ivarssons och Åse Sundströms yrkande avseende motion J46
 386 att avslå Solveig Hellquists yrkande
 387 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion J47
 388 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion J48
 389 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J49 besvarad
 390 att därmed avslå Per-Åke Fredrikssons, Mats Ivarssons och Fatima Svanås yrkande avseende motion J49
 391 att bifalla utskottets yrkande avseende programpunkt 17
 392 att bifalla Jan Jönssons yrkande avseende programpunkt 19
 393 att i övrigt bifalla partistyrelsens förslag till programpunkt 19
 394 att därmed avslå Renate Mobergs yrkande
 395 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J33 yrkande 2 besvarat
 396 att därmed avslå Nina Lundströms och Anna Steele Karlströms yrkande avseende motion J33 yrkande 2
 397 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J50 besvarad
 398 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J51 besvarad
 399 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J52 besvarad
 400 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J53 besvarad
 401 att bifalla partistyrelsens och utskottets yrkande avseende sista meningen i programpunkt 20
 402 att därmed avslå Avni Dervishis yrkande
 403 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande i övrigt bifalla programgruppens förslag punkt 20
 404 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J33 yrkande 3 besvarat
 405 att därmed avslå Anna Steele Karlströms yrkande avseende motion J33 yrkande 3
 406 att bifalla utskottets yrkande avseende programpunkt 21
 407 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J54 yrkande 1 och 3 besvarade
 408 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J55 besvarad
 409 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion B56 yrkande 6 besvarat
 410 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J56 besvarad
 411 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J57 besvarad
 412 att i enlighet med Axel Darviks och Ann-Katrin Åslunds yrkande hänskjuta motion J58 till beredningsutskottet
 413 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 22
 414 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion J59
 415 att bifalla partistyrelsens och utskottets yrkande avseende programpunkt 23
 416 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J60 besvarad
 417 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J33 yrkande 4 besvarat
 418 att därmed avslå Anna Steele Karlströms yrkande avseende motion J33 yrkande 4
 419 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 24
 420 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 25
 421 att i enlighet med utskottets yrkande avslå motion J61
 422 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J15 yrkande 3 besvarat
 423 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion J62
 424 att därmed avslå Johan Strandbergs yrkande

§69. Avsnitt J, Utbildning och kultur: Vuxenutbildning samt övrig skolpolitik (utskott 6, utskottets förslag 100–114)

Programgruppen hade yrkat:

26. Vuxenutbildning är en möjlighet för individen att, av egen kraft, stärka sin ställning i samhället och arbetslivet. Vi vill införa en rätt för yrkeselever att läsa in högskolebehörighet inom komvux. Samtidigt måste möjligheterna till konkurrenskomplettering begränsas.
27. Svenskundervisningen för invandrare (sfi) har fått skarp kritik och måste därför få ett kvalitetslyft. Alla studerande ska ha rätt till undervisning på rätt nivå, det ska inte vara så att en studievän person placeras i samma klass som en analfabet. Målen för undervisningen måste förtydligas och undervisningen ska utvärderas med nationella prov. En sfi-bonus bör införas för studerande som klarar utbildningen på utsatt tid. Lärare på sfi ska fortbildas.
28. Den nya Yrkeshögskolan ger människor chans att få en gedigen yrkesinriktad utbildning. Yrkeshögskolan ska utvecklas mycket nära arbetsmarknaden. Det är viktigt att den nödvändiga utbyggnaden av antalet platser under lågkonjunkturer inte sker på bekostnad av kvalitet i utbildningen och förankring med arbetsmarknaden.
29. Sverige ska kunna stå starkt i en global konkurrens om jobb och investeringar. Entreprenörskap är därför ett viktigt perspektiv i skolan. Skolverket bör ges i uppdrag att samla in och sprida goda exempel på arbete med entreprenörskap i skolan. Lärare ska få fortbildning. Kunskaper i entreprenörskap ska ingå som en naturlig del i gymnasieskolans program och alla gymnasister ska ges möjlighet att prova på företagande.

I motion J63 hade yrkats:

- 1 att landsmötet beslutar uttala att rätten till gymnasial vuxenutbildning ska garanteras liksom att den gymnasiala vuxenutbildningen ska vara likvärdig med gymnasiets

I motion J64 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för ett avskaffande av 20-årsregeln för inträde i vuxenutbildningen

I motion J65 hade yrkats:

- 1 att punkt 29, sista meningen, i det skolpolitiska programmet ändras att kunskaper i entreprenörskap bör ingå som en naturlig del i grundskolans högstadium samt gymnasieskolans program och att alla elever ges möjlighet att prova på företagande

I motion J66 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att det i grundskolans och gymnasieskolans läroplaner skrivs in att lärare ska fostra, främja och utveckla elevernas initiativförmåga, kreativitet och färdigheter i att förverkliga sina idéer och bygga en egen verksamhet

I motion J67 hade yrkats:

- 1 att under rubriken ”Förbättra lärarutbildningen i skolprogrammet” föra in följande text som eget stycke efter femte stycket: ”Informations- och kommunikationsteknologi, IKT, ska ingå som omfattande och naturligt inslag i lärarutbildningen samt grundskolans och gymnasieskolans undervisning. IKT har i dag en svag ställning i förhållande till andra ämnesområden och används inte i större utsträckning som pedagogiskt verktyg. IKT har många fördelar som i den nuvarande situationen inte tas tillvara. T.ex. är IKT ett mycket gott hjälpmedel i specialundervisning, tekniken ger oss möjligheter till mer varierad och individuellt anpassade undervisning. Därtill behöver skolan ta en progressiv teknisk roll gällande implementeringen av ny teknik, vilket ökar Sveriges konkurrenskraft på världsmarknaden.”

I motion J68 hade yrkats:

- 1 att en ny punkt införs i skolrapporten med lydelsen: ”En demokratikanon bör tas fram med texter som haft särskild betydelse för framväxten av friheten för att användas i grundskola, gymnasium, folkhögskolor och sfi-undervisning.”

I motion J69 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiets fokus inom skolpolitiken ska vara förändring av pedagogik, metoder och organisation så att skolan blir en lärande miljö som fostrar, främjar och utvecklar elevers förmåga att se sina möjligheter och förverkligar sina idéer och livsmål bl.a. egna verksamheter

I motion J70 hade yrkats:

- 1 att motionen genomförs enligt förslaget

I motion J71 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att en handlingsplan med kampanj- och tävlingsinslag upprättas för ökad stimulans till skolor att delta i olika program inom EU
- 2 att Folkpartiet ska verka för att särskilda ekonomiska resurser avsätts som stipendier eller dylikt så att alla som vill har möjlighet att söka

Partistyrelsen hade yrkat:

- 1 att programgruppens förslag punkt 26 skulle bifallas
- 2 att motion J63 skulle anses besvarad
- 3 att motion J64 skulle anses besvarad
- 4 att programgruppens förslag punkt 27 skulle bifallas
- 5 att programgruppens förslag punkt 28 skulle bifallas
- 6 att motion J65 skulle anses besvarad
- 7 att motion J66 skulle anses besvarad
- 8 att programmets punkt 29 skulle få lydelsen:
”Sverige ska kunna stå starkt i en global konkurrens om jobb och investeringar. Entreprenörskap är därför ett viktigt perspektiv i skolan. Skolverket bör ges i uppdrag att samla in och sprida goda exempel på arbete med entreprenörskap i skolan. Lärare ska få fortbildning. Kunskaper i entreprenörskap ska ingå som en naturlig del i grundskolan och gymnasieskolan. Alla gymnasister ska ges möjlighet att prova på företagande.”
- 9 att en ny punkt skulle läggas till det skolpolitiska programmet med lydelsen:
”Vi vill genomföra en riktad satsning på att rusta upp Sveriges skollokaler. En viktig del i en sådan upprustning är att förbättra tillgängligheten och därmed valfriheten för elever med funktionsnedsättning. Läromedel ska vara moderna och aktuella – sponsring av läromedel är acceptabelt under förutsättning att det tydligt redovisas för elever och lärare. För att garantera att Sverige ligger väl framme i teknikutvecklingen bör en ny satsning på informations- och kommunikationsteknologi genomföras i skolan.”
- 10 att motion J67 därmed skulle anses besvarad
- 11 att motion J68 skulle bifallas
- 12 att motion J69 skulle anses besvarad
- 13 att motion J70 skulle anses besvarad
- 14 att motion J71 skulle anses besvarad
- 15 att en ny punkt skulle läggas till det skolpolitiska programmet med lydelsen:
”**Utred förutsättningarna för att göra kinesiska möjligt att läsa för alla elever på gymnasiet.** Globalisering förändrar världen. Kina är en växande världsmakt av betydelse. Alla elever ska på sikt ha möjlighet att läsa kinesiska på gymnasieskolan. Folkpartiet vill stärka kinesiskans ställning genom att på tio års sikt ge den samma status som spanskan. Ett första steg blir att utreda förutsättningarna för en sådan reform, speciellt utifrån perspektivet att säkra tillräckligt många behöriga lärare i språket.”

Utskottet yrkade:

- 100 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 26 skulle bifallas
- 101 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J63 skulle anses besvarad
- 102 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J64 skulle anses besvarad
- 103 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 27 skulle bifallas
- 104 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 28 skulle bifallas
- 105 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J65 skulle anses besvarad
- 106 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J66 skulle anses besvarad
- 107 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programmets punkt 29 skulle få lydelsen:
”Sverige ska kunna stå starkt i en global konkurrens om jobb och investeringar. Entreprenörskap är därför ett viktigt perspektiv i skolan. Skolverket bör ges i uppdrag att samla in och sprida goda exempel på arbete med entreprenörskap i skolan. Lärare ska få fortbildning. Kunskaper i entreprenörskap ska ingå som en naturlig del i grundskolan och gymnasieskolan. Alla gymnasister ska ges möjlighet att prova på företagande.”
- 108 i enlighet med partistyrelsens yrkande att en ny punkt skulle läggas till det skolpolitiska programmet med lydelsen:
”Vi vill genomföra en riktad satsning på att rusta upp Sveriges skollokaler. En viktig del i en sådan upprustning är att förbättra tillgängligheten och därmed valfriheten för elever med funktionsnedsättning. Läromedel ska

vara moderna och aktuella – sponsring av läromedel är acceptabelt under förutsättning att det tydligt redovisas för elever och lärare. För att garantera att Sverige ligger väl framme i teknikutvecklingen bör en ny satsning på informations- och kommunikationsteknologi genomföras i skolan.”

109 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J67 därmed skulle anses besvarad

110 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J68 skulle bifallas

111 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J69 skulle anses besvarad

112 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J70 skulle anses besvarad

113 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J71 skulle anses besvarad

114 i enlighet med partistyrelsens yrkande att en ny punkt skulle läggas till det skolpolitiska programmet med lydelsen:

”**Utred förutsättningarna för att göra kinesiska möjligt att läsa för alla elever på gymnasiet.** Globalisering förändrar världen. Kina är en växande världsmakt av betydelse. Alla elever ska på sikt ha möjlighet att läsa kinesiska på gymnasieskolan. Folkpartiet vill stärka kinesiskans ställning genom att på tio års sikt ge den samma status som spanskan. Ett första steg blir att utreda förutsättningarna för en sådan reform, speciellt utifrån perspektivet att säkra tillräckligt många behöriga lärare i språket.”

I debatten yttrade sig Gulli Håkansson, Kristina Grapenholm, Nina Lundström, Christer Nylander, Helena Sjöberg, Runo Johansson, Rosie Rothstein, Dan Möllengård, Tobias Krantz och Gunnar Pihl.

Kristina Grapenholm yrkade:

1 att det i partistyrelsens och utskottets förslag till punkt 26 i det skolpolitiska programmet skulle strykas meningen: ”Samtidigt måste möjligheterna till konkurrenskomplettering begränsas.”

Anita Brodén, Dan Möllengård, Gunnar Pihl och Rosie Rothstein yrkade:

1 att motion J65 skulle bifallas

Gunnar Pihl yrkade:

1 att motion J66 skulle bifallas

Landsmötet beslutade:

425 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 26

426 att därmed avslå Kristina Grapenholms yrkande

427 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J63 besvarad

428 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J64 besvarad

429 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 27

430 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 28

431 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J65 besvarad

432 att därmed avslå Anita Brodéns, Dan Möllengårds, Gunnar Pihls och Rosie Rothsteins yrkande avseende motion J65

433 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J66 besvarad

434 att därmed avslå Gunnar Pihls yrkande avseende motion J66

435 att bifalla partistyrelsens och utskottets yrkande avseende programpunkt 29

436 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande lägga till en ny punkt i det skolpolitiska programmet med lydelsen:

”Vi vill genomföra en riktad satsning på att rusta upp Sveriges skollokaler. En viktig del i en sådan upprustning är att förbättra tillgängligheten och därmed valfriheten för elever med funktionsnedsättning. Läromedel ska vara moderna och aktuella – sponsring av läromedel är acceptabelt under förutsättning att det tydligt redovisas för elever och lärare. För att garantera att Sverige ligger väl framme i teknikutvecklingen bör en ny satsning på informations- och kommunikationsteknologi genomföras i skolan.”

437 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande därmed anse motion J67 besvarad

438 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla motion J68

439 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J69 besvarad

440 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J70 besvarad

441 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J71 besvarad

442 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande lägga till en ny punkt i det skolpolitiska programmet med lydelsen:

”**Utred förutsättningarna för att göra kinesiska möjligt att läsa för alla elever på gymnasiet.** Globalisering förändrar världen. Kina är en växande världsmakt av betydelse. Alla elever ska på sikt ha möjlighet att läsa

kinesiska på gymnasieskolan. Folkpartiet vill stärka kinesiskans ställning genom att på tio års sikt ge den samma status som spanskan. Ett första steg blir att utreda förutsättningarna för en sådan reform, speciellt utifrån perspektivet att säkra tillräckligt många behöriga lärare i språket.”

§70. Beredningsutskottets förslag 2

Beredningsutskottet yrkade med anledning av motion C10:

- 1 att landsmötet uttalar att det måste bli enklare för människor att arbeta i ett nordiskt land och bo i ett annat
- 2 att landsmötet uttalar att partistyrelsen måste verka för att regeringen tar än mer kraftfulla initiativ tillsammans med de nordiska grannländerna för att komma till rätta med de oklarheter i regelverk och regeltillämpning som fortfarande finns kvar

I debatten yttrade sig Erik Ullenhag.

Landsmötet beslutade:

- 443 att bifalla beredningsutskottets förslag

§71. Beredningsutskottets förslag 3

Beredningsutskottet yrkade med anledning av motion C3:

- 1 att landsmötet uttalar att det är av vikt att Folkpartiet i den generella politiken har i åtanke:
 - att stad och landsbygd bygger tillsammans en helhet
 - att hållbar tillväxt i hela landet ska främjas
 - att landsbygdens entreprenörer har stor betydelse när de nya lösningarna för klimatåtgärder ska sökas
 - att en väl utbyggd IT-infrastruktur är en förutsättning för en levande landsbygd

I debatten yttrade sig Erik Ullenhag för beredningsutskottet, Sven-Åke Vest, Anne Kotavuopio Jatko, Mats Hasselgren, Johan Nopp, Nicke Grahn, Nina Larsson och Gunnar Nordmark.

Sven-Åke Vest yrkade med instämmande från beredningsutskottet:

- 1 att beredningsutskottets förslag skulle bifallas med den ändringen att ”IT-infrastruktur” ändras till ”infrastruktur”

Anne Kotavuopio Jatko yrkade:

- 1 att motion C3 skulle bifallas

Landsmötet beslutade:

- 444 att bifalla Sven-Åke Vests och beredningsutskottets i debatten framlagda yrkande
- 445 att avslå Anne Kotavuopio Jatkos yrkande

§72. Byte av förhandlingsordförande

Lars Persson övertog ordförandeskapet kl. 10.30.

§73. Avsnitt E, Arbetsmarknad: En moderniserad arbetsrätt (utskott 4, utskottets förslag 1–15)

I debatten yttrade sig Eva Flyborg för utskottet, Erik Ullenhag för partistyrelsen, Lennart Rydberg, Gunnar Broman, Anna Steele Karlström, Linnéa Darell, Mikael Wendt, Rosie Rothstein, Helena Sjöberg, Mathias Sundin, Per-Åke Fredriksson, Joakim Härdner, Jacob Nyström, Anders Albäck, Marie Wahlgren, Adam Cwejman, Gunilla Gustafsson, Jan Rejdnell, Erik Lindborg, Philip Wendahl, Agneta Berliner, Lennart Rohdin, Annika Carp, Karolina Wallström, Håkan Lindh, Per Hansson, Sven Bosarfe, Niklas Frykman, Birgitta Ohlsson, Avni Dervishi och Carl B. Hamilton.

§74. Streck i debatten

Landsmötet beslutade:

- 446 att streck i debatten skulle sättas

§75. Avsnitt E, Arbetsmarknad: En moderniserad arbetsrätt, fortsatt behandling (utskott 4, utskottets förslag 1–15)

Programgruppen hade yrkat:

- 1 **Den svenska modellen har flera fördelar.** Idén om avtalsfrihet och möjlighet till kollektivavtal står sig också på 2000-talet. Den svenska arbetsmarknadsmodellen ger utrymme för flexibla och lokala lösningar. Parternas ansvar för att vårda ingångna avtal bidrar till arbetsfred.
- 2 **Parterna borde medverka till en modernisering.** Den svenska arbetsmarknaden har genomgått stora strukturförändringar sedan 1970-talet. För att ta tillvara utvecklingskraften i det svenska näringslivet behöver arbetsmarknadens regelverk ses över, till exempel genom ett nytt huvudavtal. Folkpartiet vill rikta en stark uppmaning till parterna att konstruktivt medverka till spelregler som kombinerar tillväxtkraft med trygghet i förändringen. Detta uppnås bäst genom avtal.
- 3 **Fler och växande företag ger fler jobb.** Arbetsmarknadspolitiken kan inte ses isolerat utan hänger ihop med närings- och företagarpolitiken och den ekonomiska politiken i stort. Det viktigaste som kan göras för att skapa en dynamisk arbetsmarknad är att stärka företagsklimatet inte minst genom entreprenörskap och se till att det lönar sig för den enskilde att arbeta, utbilda sig och ta risker.
- 4 **EU-medlemskapet hotar inte den svenska modellen.** Lavalutredningen visar att grunderna i den svenska arbetsmarknadsmodellen inte behöver förändras ur ett EU-perspektiv. Vi säger ja till fri rörlighet för arbetstagare inom EU och ja till ett medlemslands rätt att själv avgöra sin arbetsmarknadsmodell. Det är dock oroande att de svenska Socialdemokraterna och Europafacket anser att hela direktivet bör rivas upp. Det skapar osäkerhet och riskerar att leda till förändringar i direktivet som hotar den svenska modellen.
- 5 **LAS behövs, men bör moderniseras.** Det lagstadgade anställningsskyddet behövs för att garantera alla löntagares rättigheter, oavsett om de tillhör ett kollektivavtalsreglerat område eller ej. Regelverket vid uppsägningar skulle dock behöva moderniseras på ett par punkter så att det passar dagens näringsliv och så att företag vågar växa och anställa.
- 6 **Utvidga tvåpersonersundantaget.** Alla arbetsgivare, och inte som i dag enbart arbetsgivare med högst 10 anställda, ska ha rätt att undanta två personer från turordningen vid personalneddragningar. Det tar bort den olyckliga tröskeffekt som finns i dagens regelverk. Möjligheten att undanta två personer kan också vara viktig för många mindre företag som behöver anpassa personalstyrkan i krisens spår. Även företag med över 10 anställda behöver få den möjligheten.
- 7 **Kompetens bör få väga tyngre vid neddragningar.** I enlighet med Globaliseringsrådets förslag bör parterna avtalsvägen låta kompetens (mätt enligt kriterier som de berörda parterna är eniga om) få väga tyngre vid avgörandet av vilka anställda som får stanna vid neddragningar. Sådana möjligheter finns redan på vissa avtalsområden, men bör tillämpas bredare. Om parterna inte kan nå en sådan överenskommelse, så bör det övervägas om lagändringar behöver göras för att mildra de problem som dagens turordningsregler kan innebära. En väg skulle kunna vara att öka antalet personer som får undantas från turordningsreglerna från två till fyra.
- 8 **Proportionalitet vid stridsåtgärder.** Det förekommer att facket missbrukar sin konflikträtt. Fackets agerande har i vissa fall inneburit att företagare som erbjuder bra villkor och har nöjda anställda har avslutat sin verksamhet. Ett missbruk av konflikträtten från fackets sida försämrar företagsklimatet och riskerar att skada trovärdigheten för den svenska arbetsmarknadsmodellen. Om parterna fortsatt inte visar återhållsamhet i stridsåtgärder bör det införas en lagstadgad proportionalitetsregel i svensk konflikträtt. Den närmare utformningen måste övervägas noggrant.
- 9 **Avskaffa fackets vetorätt vid upphandlingar.** Fackliga organisationer ska inte ha rätt att inlägga veto mot entreprenörer under återopande av medbestämmandelagen.

I motion E1 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar att LAS bör avskaffas

I motion E2 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar att parterna på arbetsmarknaden ska ta sitt ansvar för att minska utanförskapet på arbetsmarknaden
- 2 att partistyrelsen ges i uppdrag att verka för att staten initierar samtal med parterna för att påtala deras ansvar för alla medborgarnas möjligheter på arbetsmarknaden

I motion E3 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att regelverket inklusive LAS ses över och anpassas till ett differentierat system för 0–9 anställda

I motion E4 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att turordningsreglerna tas bort för mikroföretag med upp till nio anställda för att underlätta kapacitets- och personalanpassning

I motion E5 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att 10 personer får undantas från turordningsreglerna i lagen om anställningsskydd (LAS)
- 2 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att turordningsreglerna i lagen om anställningsskydd (LAS) avskaffas helt för företag med upp till 50 anställda

I motion E6 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att lagen om anställningsskydd reformeras så att kompetens och skicklighet vägs in som parametrar utöver ren anställningstid vid turordning vid uppsägning på grund av arbetsbrist

I motion E7 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar: "Turordningsreglerna enligt LAS § 22 ska avskaffas. För att undvika att arbetsgivare använder arbetsbrist som svepskäl för att göra sig av med anställda som de ogillar så ska återanställningsrätten enligt LAS § 25 behållas. De regler mot diskriminering som gäller vid anställning ska gälla även vid uppsägning pga. arbetsbrist."

I motion E8 hade yrkats:

- 1 att arbetsgivares beslut om undantag i turordningskretsen ska kunna överprövas i domstol eller motsvarande

I motion E9 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för ett införande av ett s.k. flexicuritysystem inom arbetsmarknadspolitiken

I motion E10 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att ta bort möjligheten till strids- och sympatiåtgärder mot företag som inte har kollektivavtal
- 2 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att stridsåtgärder mot tredje part inte ska vara tillåtna
- 3 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att kollektivavtal inte får vara ett krav vid offentlig upphandling
- 4 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att införa en proportionalitetsregel som begränsar rätten till strids- och sympatiåtgärder

I motion E11 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att fackföreningar utan kollektivavtal, på område där det finns kollektivavtal, ej har rätt att strejka i avsikt att erhålla kollektivavtal
- 2 att Folkpartiet ska verka för att ett skiljedomsförfarande införes som efter ansökan avgör vilken organisation som har kollektivavtalsrätten för ett visst område av arbetsmarknaden

I motion E12 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att avskaffa de fackliga organisationernas vetorätt i lagen om medbestämmande i arbetslivet (MBL)

Partistyrelsen hade yrkat:

- 1 att programgruppens förslag punkt 1 skulle bifallas
- 2 att programgruppens förslag punkt 2 skulle bifallas
- 3 att programgruppens förslag punkt 3 skulle bifallas
- 4 att programgruppens förslag punkt 4 skulle bifallas
- 5 att programgruppens förslag punkt 5 skulle bifallas
- 6 att motion E1 skulle avslås
- 7 att motion E2 skulle anses besvarad

- 8 att programgruppens förslag punkt 6 skulle bifallas
- 9 att motion E3 skulle anses besvarad
- 10 att motion E4 skulle avslås
- 11 att motion E5 skulle avslås
- 12 att programgruppens förslag punkt 7 skulle bifallas
- 13 att motion E6 skulle anses besvarad
- 14 att motion E7 skulle avslås
- 15 att motion E8 skulle avslås
- 16 att motion E9 skulle anses besvarad
- 17 att programpunkt 8 skulle ges lydelsen:

”Proportionalitet vid stridsåtgärder. Det förekommer att facket missbrukar sin konflikträtt. Fackets agerande har i vissa fall inneburit att företagare som erbjuder bra villkor och har nöjda anställda har avslutat sin verksamhet. Ett missbruk av konflikträtten från fackets sida försämrar företagsklimatet och riskerar att skada trovärdigheten för den svenska arbetsmarknadsmodellen. Om parterna fortsatt inte visar återhållsamhet i stridsåtgärder bör det införas en lagstadgad proportionalitetsregel i svensk konflikträtt. En utredning om den närmare utformningen av en sådan regel kan behöva tillsättas framdeles beroende på utvecklingen på arbetsmarknaden.”

- 18 att motion E10 yrkande 4 skulle anses besvarat
- 19 att motion E10 yrkande 2 skulle avslås
- 20 att motion E10 yrkande 1 skulle avslås
- 21 att motion E11 skulle avslås
- 22 att programgruppens förslag punkt 9 skulle bifallas
- 23 att motion E12 därmed skulle bifallas
- 24 att motion E10 yrkande 3 skulle anses besvarat

Utskottet yrkade:

- 1 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 1 skulle bifallas
- 2 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 2 skulle bifallas
- 3 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 3 skulle bifallas
- 4 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 4 skulle bifallas
- 5 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 5 skulle bifallas
- 6 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion E1 skulle avslås
- 7 att motion E2 skulle bifallas
- 8 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 6 skulle bifallas
- 9 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion E3 skulle anses besvarad
- 10 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion E4 skulle avslås
- 11 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion E5 skulle avslås
- 12 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 7 skulle bifallas
- 13 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion E6 skulle anses besvarad
- 14 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion E7 skulle avslås
- 15 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion E8 skulle avslås
- 16 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion E9 skulle anses besvarad
- 17 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programpunkt 8 skulle ges lydelsen:
”Proportionalitet vid stridsåtgärder. Det förekommer att facket missbrukar sin konflikträtt. Fackets agerande har i vissa fall inneburit att företagare som erbjuder bra villkor och har nöjda anställda har avslutat sin verksamhet. Ett missbruk av konflikträtten från fackets sida försämrar företagsklimatet och riskerar att skada trovärdigheten för den svenska arbetsmarknadsmodellen. Om parterna fortsatt inte visar återhållsamhet i stridsåtgärder bör det införas en lagstadgad proportionalitetsregel i svensk konflikträtt. En utredning om den närmare utformningen av en sådan regel kan behöva tillsättas framdeles beroende på utvecklingen på arbetsmarknaden.”
- 18 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion E10 yrkande 4 skulle anses besvarat
- 19 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion E10 yrkande 2 skulle avslås
- 20 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion E10 yrkande 1 skulle avslås
- 21 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion E11 skulle avslås
- 22 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 9 skulle bifallas
- 23 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion E12 därmed skulle bifallas
- 24 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion E10 yrkande 3 skulle anses besvarat

I den fortsatta debatten yttrade sig Gösta Frödin, Peter Nordebo, Michael Helmersson, Mikael Janson, Marcus Grundén, Karin Pilsäter, Johan Pehrson, Malin Danielsson, Birgitta Ohlsson, Karin Schmidt, Adam Cwejman, Per-Åke Fredriksson, Eva Flyborg för utskottet, Lennart Rydberg, Helena Sjöberg, Gunnar Nordmark, Mikael Wendt, Mark Klamberg, Avni Dervishi, Håkan Lindh, Jens Sundström och Erik Ullenhag.

Anna Steele Karlström, Rosie Rothstein och Karolina Wallström yrkade:

1 att motion E3 skulle bifallas

Gunilla Gustafsson yrkade:

1 att motion E4 skulle bifallas

Annika Carp, Niklas Frykman, Gunilla Gustafsson, Anna Steele Karlström, Erik Lindborg, Jan Rejdne, Lennart Rohdin, Helena Sjöberg, Mathias Sundin och Mikael Wendt yrkade:

1 att motion E5 skulle bifallas

Agneta Berliner yrkade:

1 att motion E5 yrkande 1 skulle bifallas

Per-Åke Fredriksson och Karolina Wallström yrkade:

1 att motion E6 skulle bifallas

Karin Schmidt och Marie Wahlgren yrkade:

1 att motion E9 skulle bifallas

Michael Helmersson yrkade:

1 att partistyrelsens och utskottets förslag till programpunkt 8 skulle bifallas med den ändringen att de två sista meningarna ersätts med: "Det bör införas en lag om proportionalitet vid stridsåtgärder."

Mikael Wendt yrkade:

1 att motion E10 yrkande 1 skulle bifallas

2 att motion E10 yrkande 2 skulle bifallas

3 att motion E10 yrkande 3 skulle bifallas

Agneta Berliner, Gunilla Gustafsson, Jan Rejdne och Mikael Wendt yrkade:

1 att motion E10 yrkande 4 skulle bifallas

Landsmötet beslutade:

447 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 1

448 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 2

449 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 3

450 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 4

451 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 5

452 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion E1

453 att i enlighet med utskottets yrkande bifalla motion E2

454 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 6

455 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion E3 besvarad

456 att därmed avslå Anna Steele Karlströms, Rosie Rothsteins och Karolina Wallströms yrkande avseende motion E3

457 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion E4

458 att därmed avslå Gunilla Gustafssons yrkande avseende motion E4

459 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion E5

460 att därmed avslå Agneta Berliners, Annika Carps, Niklas Frykmans, Gunilla Gustafssons, Anna Steele Karlströms, Erik Lindborgs, Jan Rejdnes, Lennart Rohdins, Helena Sjöbergs, Mathias Sundins och Mikael Wendts yrkande avseende motion E5

461 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 7

462 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion E6 besvarad

463 att därmed avslå Per-Åke Fredrikssons och Karolina Wallströms yrkande avseende motion E6

- 464 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion E7
 465 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion E8
 466 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion E9 besvarad
 467 att därmed avslå Karin Schmidts och Marie Wahlgrens yrkande avseende motion E9
 468 att bifalla partistyrelsens och utskottets yrkande avseende programpunkt 8
 469 att därmed avslå Michael Helmersson yrkade avseende programpunkt 8
 470 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion E10 yrkande 4 besvarat
 471 att därmed avslå Agneta Berliners, Gunilla Gustafssons, Jan Rejdnells och Mikael Wendts yrkande avseende motion E10 yrkande 4
 472 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion E10 yrkande 2
 473 att därmed avslå Mikael Wendts yrkande avseende motion E10 yrkande 2
 474 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion E10 yrkande 1
 475 att därmed avslå Mikael Wendts yrkande avseende motion E10 yrkande 1
 476 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion E11
 477 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 9
 478 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande därmed bifalla motion E12
 479 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion E10 yrkande 3 besvarat
 480 att därmed avslå Mikael Wendts yrkande avseende motion E10 yrkande 3

Reservation 7

Agneta Berliner, Jakob Nyström, Lennart Rohdin och Mikael Wendt reserverade sig till förmån för bifall till motion E5.

Reservation 8

Lennart Rohdin reserverade sig till förmån för bifall till motion E6.

Reservation 9

Mikael Wendt reserverade sig till förmån för bifall till motion E10.

Reservation 10

Agneta Berliner reserverade sig till förmån för bifall till motion E10 yrkande 4 och anförde: "Jag vill se en lagstadgad proportionalitetsregel som begränsar konflikträtten och möjligheten att hota med blockad för att få igenom kollektivavtal."

§76. Förhandlingspassets avslutande

Förhandlingspasset avslutades kl. 12.30.

Förhandlingspass 8, 21 november 2009 kl. 12.30–14.30

§77. Förhandlingarna återupptogs av Jonas Andersson kl. 12.35

§78. Dagordning för förhandlingspasset

Landsmötet beslutade:

481 att fastställa dagordning för förhandlingspasset enligt mötespresidiets förslag

§79. Justerare och rösträknare för förhandlingspasset

Justeringsdelegation för förhandlingspasset utgjordes av Niklas Frykman och Christina Holmgren.

Landsmötet beslutade:

482 att välja Sara Svanström, Runo Johansson, Lill Jansson och Stefan Falk till rösträknare för förhandlingspasset

§80. Avsnitt B, Jämställdhet och demokrati: Integritetspolitik (utskott 2, utskottets förslag 86–97)

I motion B45 hade yrkats:

- 1 att en ny tilläggsmening införs på sidan 20 i partiprogrammet: ”Krav på integritetskonsekvensutredning bör införas inför varje beslut om offentliga och halvo offentliga system som kan påverka medborgarnas personliga integritet.”

I motion B46 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att beställa en övergripande och jämförande utredning gällande den grad av övervakning och påverkan av den personliga integriteten som människan i dag utsätts för, från någon eller några som står fria från de övervakande bolagens och statens inflytande
- 2 att Folkpartiet liberalerna kraftfullt ska verka för att den personliga integriteten i Sverige ska värnas och försvaras

I motion B47 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna ska genomföra en make-over så att partiet åter ska upplevas som den tydligaste motkraften till övervakningssamhällets framväxt i svenskt samhällsliv
- 2 att partistyrelsen som ett led i detta ges i uppdrag att åter ta upp, sammanställa och redovisa inkomna samrådsvar från 2008, och sedan vidarebearbetar dessa för ett förnyat och mer radikalt ställningstagande med utgångspunkten att den personliga integriteten så långt möjligt i alla sammanhang ges ett administrativt och rättsligt skydd, såvida inte säkerhetsintressen, vitala samhällsfunktioner och andra allmänt erkända överordnade värden i ett liberalt samhälle – dessutom i lag noga angivna fall och efter domstolsprövning – motiverar undantag

I motion B48 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att se över möjligheten för att stärka den personliga integriteten på Internet så att människor inte kränks

I motion B49 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att regeringsformen kompletteras med ett skydd för medborgaren att behålla sin rätt till information via Internet (eller motsvarande informationsmedium) utan inskränkning och därmed inte kunna utestängas från information
- 2 att Folkpartiet ska verka för att regeringsformen ska kompletteras med ett stadgande av innebörd att varje medborgare är skyddad gentemot det allmänna mot intrång som sker i hemlighet eller utan samtycke och som i betydande mån innebär övervakning eller kartläggning av den enskildes personliga förhållanden

I motion B50 hade yrkats:

- 1 att en ny tilläggsmening införs på sidan 20 i partiprogrammet: ”Förbud bör införas mot att bygga upp tekniska system som i masskala identifierar människor på offentliga platser.”

I motion B51 hade yrkats:

- 1 att en ny tilläggsmening införs på sidan 20 i partiprogrammet: ”Möjligheten att på offentliga platser läsa av människor via radioetiketter (RFID) via kläder eller andra tillhörigheter måste regleras i lag.”

Signeras:

I motion B52 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att all lagstiftning inom Sverige görs teknikneutral
- 2 att Folkpartiet ska verka för att all lagstiftning inom EU görs teknikneutral

Partistyrelsen hade yrkat:

- 1 att en ny mening skulle läggas till i slutet på sista stycket under rubriken "Rättstrygghet och rättssäkerhet" i partiprogrammet, med lydelsen:
"I alla direktiv till utredningar om ny lagstiftning ska obligatoriskt ingå ett uppdrag att bedöma regelförändringars effekter för människors personliga integritet, på samma sätt som det i dag görs en bedömning av effekterna för t.ex. jämställdheten, miljön och regionala utvecklingen."
- 2 att motion B45 därmed skulle anses besvarad
- 3 att motion B46 skulle anses besvarad
- 4 att motion B47 skulle anses besvarad
- 5 att motion B48 skulle anses besvarad
- 6 att motion B49 yrkande 1 skulle anses besvarat
- 7 att motion B50 skulle anses besvarad
- 8 att landsmötet skulle uttala:
"Möjligheten att otillbörligen läsa av människor via radioetiketter (RFID) i kläder eller andra tillhörigheter ska regleras i lag och missbruk straffbeläggas."
- 9 att motion B51 därmed skulle anses besvarad
- 10 att motion B52 yrkande 1 skulle anses besvarat
- 11 att motion B52 yrkande 2 skulle anses besvarat
- 12 att motion B49 yrkande 2 skulle anses besvarat

Utskottet yrkade:

- 86 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att en ny mening skulle läggas till i slutet på sista stycket under rubriken "Rättstrygghet och rättssäkerhet" i partiprogrammet, med lydelsen:
"I alla direktiv till utredningar om ny lagstiftning ska obligatoriskt ingå ett uppdrag att bedöma regelförändringars effekter för människors personliga integritet, på samma sätt som det i dag görs en bedömning av effekterna för t.ex. jämställdheten, miljön och regionala utvecklingen."
- 87 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion B45 därmed skulle anses besvarad
- 88 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion B46 skulle anses besvarad
- 89 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion B47 skulle anses besvarad
- 90 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion B48 skulle anses besvarad
- 91 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion B49 yrkande 1 skulle anses besvarat
- 92 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion B50 skulle anses besvarad
- 93 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att landsmötet skulle uttala:
"Möjligheten att otillbörligen läsa av människor via radioetiketter (RFID) i kläder eller andra tillhörigheter ska regleras i lag och missbruk straffbeläggas."
- 94 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion B51 därmed skulle anses besvarad
- 95 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion B52 yrkande 1 skulle anses besvarat
- 96 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion B52 yrkande 2 skulle anses besvarat
- 97 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion B49 yrkande 2 skulle anses besvarat

I debatten yttrade sig Cecilia Wigström för utskottet, Olle Schmidt för partistyrelsen, Mikael Wendt, Ulf Keijer, Birgitta Ohlsson, Mark Klamberg och Niklas Frykman.

Ulf Keijer yrkade:

- 1 att motion B47 skulle bifallas

Gunilla Almesåker yrkade:

- 1 att motion B49 skulle bifallas

Landsmötet beslutade:

- 483 att i enlighet med partistyrrelsens och utskottets yrkande lägga till en mening i slutet på sista stycket under rubriken "Rättstrygghet och rättssäkerhet" i partiprogrammet, med lydelsen:
"I alla direktiv till utredningar om ny lagstiftning ska obligatoriskt ingå ett uppdrag att bedöma

regelförändringars effekter för människors personliga integritet, på samma sätt som det i dag görs en bedömning av effekterna för t.ex. jämställdheten, miljön och regionala utvecklingen.”

- 484 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande därmed anse motion B45 besvarad
 485 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion B46 besvarad
 486 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion B47 besvarad
 487 att därmed avslå Ulf Keijers yrkande
 488 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion B48 besvarad
 489 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion B49 yrkande 1 besvarat
 490 att därmed avslå Gunilla Almesåkers yrkande avseende motion B49 yrkande 1
 491 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion B50 besvarad
 492 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande uttala:
 ”Möjligheten att otillbörligen läsa av människor via radioetiketter (RFID) i kläder eller andra tillhörigheter ska regleras i lag och missbruk straffbeläggas.”
 493 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande därmed anse motion B51 besvarad
 494 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion B52 yrkande 1 besvarat
 495 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion B52 yrkande 2 besvarat
 496 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion B49 yrkande 2 besvarat
 497 att därmed avslå Gunilla Almesåkers yrkande avseende motion B49 yrkande 2

Särskilt yttrande 1

Gunilla Almesåker ställde sig bakom motion B49.

§81. Avsnitt B, Jämställdhet och demokrati: Meddelarfrihet (utskott 2, utskottets förslag 81–85)

I motion B41 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet medverkar till att belysa hur lagstiftningen behöver utvecklas för att underlätta att anställda i offentligt finansierade vårdverksamheter som drivs i aktiebolagsform får samma meddelarfrihet som finns i offentligt driven verksamhet

I motion B42 hade yrkats:

- 1 att meddelar- och yttrandefrihet införs för anställda i all skattefinansierad verksamhet
 2 att offentlighetsprincipen införs inom all vård- och omsorgsverksamhet
 3 att utnyttjande av meddelar- och yttrandefrihet ej får utgöra grund för arbetsrättsliga åtgärder

I motion B43 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att grundlagsskyddad meddelarfrihet garanteras för all skattefinansierad skolverksamhet

I motion B44 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar att riksdagsgruppen för Folkpartiet liberalerna bör ta initiativ till en översyn av befintliga regelverk jämte förslag på kompletterande dito

Partistyrelsen hade yrkat:

- 1 att landsmötet skulle uttala:
 ”Det behövs ett starkare lagskydd för den som avslöjar allvarliga missförhållanden i offentligt finansierad verksamhet. Särskilt viktigt är detta i vårdsektorn och annan verksamhet där enskildas liv och hälsa berörs. En lagstiftning om efterforskningsförbud i offentligt finansierad verksamhet som bedrivs enligt hälso- och sjukvårdslagen behöver därför utredas.”
 2 att motion B41 skulle anses besvarad
 3 att motion B42 skulle anses besvarad
 4 att motion B43 skulle anses besvarad
 5 att motion B44 skulle anses besvarad

Utskottet yrkade:

- 81 att bifalla partistyrelsens förslag till landsmötesuttalande med följande ändring:
 ”Det behövs ett starkare lagskydd för den som avslöjar allvarliga missförhållanden i offentligt finansierad verksamhet. Särskilt viktigt är detta i vårdsektorn och annan verksamhet där enskildas liv och hälsa berörs. En

lagstiftning om efterforskningsförbud i offentligt finansierad verksamhet som bedrivs enligt hälso- och sjukvårdslagen behöver därför utredas.”

- 82 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B41 skulle anses besvarad
- 83 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B42 skulle anses besvarad
- 84 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B43 skulle anses besvarad
- 85 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B44 skulle anses besvarad

I debatten yttrade sig Birgitta Rydberg, Lars Åhman, Gert Ohlsson och Mikael Trolin.

Landsmötet beslutade:

- 498 att i enlighet med utskottets yrkande uttala:
 ”Det behövs ett starkare lagskydd för den som avslöjar allvarliga missförhållanden i offentligt finansierad verksamhet. Särskilt viktigt är detta i vårdsektorn och annan verksamhet där enskildas liv och hälsa berörs. En lagstiftning om efterforskningsförbud i offentligt finansierad verksamhet behöver därför utredas.”
- 499 i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion B41 besvarad
- 500 i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion B42 besvarad
- 501 i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion B43 besvarad
- 502 i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion B44 besvarad

§82. Avsnitt B, Jämställdhet och demokrati: Demokratipolitik (utskott 2, utskottets förslag 47–80)

I motion B18 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att rikets statschef utses på demokratisk väg, och att monarkin därmed ersätts av ett republikanskt statsskick

I motion B19 hade yrkats:

- 1 att en tilläggsmening införs i partiprogrammet sidan 4 i avslutningen av andra stycket vid rubriken ”Frihet och förankringar” med lydelsen: ”Sveriges statsskick bör vara republik.”

I motion B20 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att Sverige blir en republik

I motion B21 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet tar ställning för ett avskaffande av arvsmonarkin
- 2 att statsöverhuvudet – oavsett dess titel – ska väljas i offentliga val

I motion B22 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna med stöd av vad som anförs i motionen accepterar idén om den experimentella demokratin, och som ett uttryck för detta aktualiserar frågan om ett direkt inflytande av blankrösterna vid riksdagsval så att dessa påverkar det totala antalet valda riksdagsmän

I motion B23 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalernas partiprogram tillförs meningen: ”Storleken på partistöd och antalet valbara platser i folkvalda församlingar ska stå i relation till folkets valdeltagande.”
- 2 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att storleken på partistöd och antalet valbara platser i folkvalda församlingar ska stå i relation till folkets valdeltagande

I motion B24 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska arbeta för att någon valkrets redan i valet 2010 får möjlighet att pröva röstning via nätet
- 2 att Folkpartiet ska arbeta för att alla röstberättigande ska ha möjlighet att rösta via nätet i valet 2014

I motion B25 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att redan inför de allmänna valen den 19 september 2010 arbeta för att tillhandahållandet av aktuella, korrekta, kompletta och tillförlitliga valsedlar i landets alla vallokaler – inklusive platser med förtidsröstning – sker genom nyttjande av modern datadistributionsteknik

I motion B26 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar att mandatperioderna bör kortas

- 2 att landsmötet uttalar att småpartisparrarna tas bort
- 3 att landsmötet uttalar att elektronisk röstning bör tillåtas i samband med riksdagsvalen
- 4 att landsmötet uttalar att riksdagskandidater får tillgodogöra sig personkryss från alla valkretsarna
- 5 att landsmötet uttalar att ett obegränsat antal kandidater får kryssas på en lista

I motion B27 hade yrkats:

- 1 att Sverige inför en partispär till kommunfullmäktige på 4 procent av väljarnas röster
- 2 att Sverige höjer partisparren för landsting/regionfullmäktige till 4 procent

I motion B28 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att verka för ändring i kommunallagen så att uppdelning av kommuner i valkretsar också kräver utjämningsmandat

I motion B29 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att inom regeringen verka för att avveckla landstingen/regionerna och fördela dagens ansvarsområden på staten (länsstyrelse/regionstyrelse) och kommunerna (kommunalförbund)

I motion B30 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska ställa sig bakom en fortsatt regionbildning i linje med det beslut som regeringen redan fattat som innebär att även befolkningsmässigt mindre landsting, som till exempel Norrbotten, ska kunna ansöka om att bilda region
- 2 att staten tar ett större ansvar för sjukhusvården

I motion B31 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet anser att funktionella motiv ska bilda bas för regionindelningen
- 2 att Folkpartiet markerar att den primärkommunala nivån ska utgöra bas för regionindelningen, inte läns- eller landstingsnivån
- 3 att Folkpartiets ståndpunkt ska vara att regionindelningen i sin struktur tar hänsyn till konkurrensförutsättningar gentemot EU och globalt som motiv för att bygga ett ekonomiskt starkt Sverige
- 4 att Folkpartiets ståndpunkt ska vara att regionindelningen bygger på insikten om en långsiktigt hållbar systematik baserad på tillväxt, funktionella beroenden och framtida utvecklingsmöjligheter
- 5 att partistyrelsen ges i uppdrag att arbeta fram en rapport om regionindelningen (hänvisning till partiprogrammet under rubriken "Att förvalta medborgarnas förtroende", s. 38, "Regioner")

I motion B32 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att Region Skånes och Västra Götalands politiska mandat ska utökas i framtiden för att innefatta fler politiska ansvarsområden som regionerna är redo att axla

I motion B33 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet verkar för att Försäkringskassan ska betala en förseningsavgift till enskild person som drabbas av orimligt långa handläggningstider

I motion B34 hade yrkats:

- 1 att alla statliga tjänster som myndighetschef utannonseras (utom de tjänster som riksdagen beslutar ska undantas)
- 2 att de politiskt tillsatta statliga myndighetscheferna ska ha en mandatperiod på 4 år som sammanfaller med riksdagens mandatperiod

I motion B35 hade yrkats:

- 1 att IT-nivån höjs på Sveriges myndigheter så att dessa verktyg används på ett snabbt och effektivt sätt till nytta för landets medborgare och till nytta för dem som myndigheterna kommer i kontakt med inom ramen för sitt verksamhetsområde
- 2 att arbetet med den s.k. 24-timmarsmyndigheten utvecklas, förnyas och får kraft på nytt

I motion B36 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet avvisar grundlagsutredningens förslag om förstärkt folkinitiativ
- 2 att möjligheten att genomdriva folkomröstningar genom folkinitiativ avskaffas

I motion B37 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna ska agera för en ändring av kommunallagen, innebärande att kommun-, landstings- och regionstyrelserna enbart består av de partier som bildar majoritet och att detta genomförs i första hand som en försöksverksamhet i vissa kommuner

I motion B38 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att karantänsregler införs för statsråd och högre tjänstemän i regeringskansliet innan de börjar ett nytt arbete

I motion B39 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska ta ställning för att inkomstgarantin för tidigare riksdagsledamöter ska kortas från max 15 år till max 2 år

I motion B40 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar att icke-parlamentariker bör få ingå i riksdagsutskotten

I motion B52 hade yrkats:

- 3 att Folkpartiet ska verka för att en författningsdomstol införs i Sverige

I motion L70 hade yrkats:

- 4 att landsmötet uttalar att ingen regionförstoring bör permanentas utan att ha föregåtts av en folkomröstning

Partistyrelsen hade yrkat:

- 1 att motion B18 skulle avslås
- 2 att motion B19 skulle avslås
- 3 att motion B20 skulle avslås
- 4 att motion B21 skulle avslås
- 5 att motion B52 yrkande 3 skulle anses besvarat
- 6 att motion B22 skulle avslås
- 7 att motion B23 skulle avslås
- 8 att motion B24 skulle anses besvarad
- 9 att motion B26 yrkande 3 skulle anses besvarat
- 10 att motion B25 skulle anses besvarad
- 11 att motion B26 yrkande 1 skulle avslås
- 12 att motion B26 yrkande 2 skulle avslås
- 13 att motion B26 yrkande 4 skulle anses besvarat
- 14 att motion B26 yrkande 5 skulle anses besvarat
- 15 att motion B27 skulle avslås
- 16 att motion B28 skulle anses besvarad
- 17 att motion B29 skulle avslås
- 18 att motion B30 yrkande 2 skulle avslås
- 19 att motion L70 yrkande 4 skulle avslås
- 20 att motion B31 yrkande 2 skulle avslås
- 21 att motion B31 yrkande 5 skulle avslås
- 22 att motion B30 yrkande 1 skulle anses besvarat
- 23 att motion B31 yrkande 1 skulle anses besvarat
- 24 att motion B31 yrkande 3 skulle anses besvarat
- 25 att motion B31 yrkande 4 skulle anses besvarat
- 26 att motion B32 skulle anses besvarad
- 27 att motion B33 skulle bifallas
- 28 att motion B34 skulle anses besvarad
- 29 att motion B35 skulle anses besvarad
- 30 att motion B36 skulle anses besvarad
- 31 att motion B37 skulle anses besvarad
- 32 att motion B38 skulle anses besvarad
- 33 att motion B39 skulle avslås
- 34 att motion B40 skulle avslås

Utskottet yrkade:

- 47 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B18 skulle avslås
- 48 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B19 skulle avslås
- 49 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B20 skulle avslås
- 50 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B21 skulle avslås
- 51 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B52 yrkande 3 skulle anses besvarat
- 52 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B22 skulle avslås
- 53 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B23 skulle avslås
- 54 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B24 skulle anses besvarad
- 55 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B26 yrkande 3 skulle anses besvarat
- 56 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B25 skulle anses besvarad
- 57 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B26 yrkande 1 skulle avslås
- 58 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B26 yrkande 2 skulle avslås
- 59 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B26 yrkande 4 skulle anses besvarat
- 60 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B26 yrkande 5 skulle anses besvarat
- 61 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B27 skulle avslås
- 62 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B28 skulle anses besvarad
- 63 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B29 skulle avslås
- 64 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B30 yrkande 2 skulle avslås
- 65 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L70 yrkande 4 skulle avslås
- 66 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B31 yrkande 2 skulle avslås
- 67 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B31 yrkande 5 skulle avslås
- 68 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B30 yrkande 1 skulle anses besvarat
- 69 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B31 yrkande 1 skulle anses besvarat
- 70 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B31 yrkande 3 skulle anses besvarat
- 71 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B31 yrkande 4 skulle anses besvarat
- 72 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B32 skulle anses besvarad
- 73 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B33 skulle bifallas
- 74 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B34 skulle anses besvarad
- 75 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B35 skulle anses besvarad
- 76 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B36 skulle anses besvarad
- 77 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B37 skulle anses besvarad
- 78 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B38 skulle anses besvarad
- 79 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B39 skulle avslås
- 80 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B40 skulle avslås

I debatten yttrade sig Cecilia Wigström för utskottet, Olle Schmidt för partistyrelsen, Ulf Keijer, Gunilla Almesåker, Håkan Welin, Dietmar Gleich, Christoffer Fagerberg, Johan Strandberg, Gunnar Broman, Jens Sundström och Lennart Rohdin.

Christoffer Fagerberg, Dietmar Gleich och Fatima Svanå yrkade:

- 1 att motion B19 skulle bifallas

Johan Strandberg yrkade:

- 1 att motion B26 yrkande 1 skulle bifallas

Jens Sundström yrkade:

- 1 att motion B30 skulle bifallas

Håkan Welin yrkade:

- 1 att motion B31 yrkande 1 skulle bifallas
- 2 att motion B31 yrkande 2 skulle bifallas
- 3 att motion B31 yrkande 5 skulle bifallas

Landsmötet beslutade:

- 503 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion B18
- 504 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion B19

Signeras:

- 505 att därmed avslå Christoffer Fagerbergs, Dietmar Gleichs och Fatima Svanås yrkande
 506 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion B20
 507 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion B21
 508 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion B52 yrkande 3 besvarat
 509 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion B22
 510 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion B23
 511 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion B24 besvarad
 512 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion B26 yrkande 3 besvarat
 513 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion B25 besvarad
 514 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion B26 yrkande 1
 515 att därmed avslå Johan Strandbergs yrkande
 516 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion B26 yrkande 2
 517 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion B26 yrkande 4 besvarat
 518 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion B26 yrkande 5 besvarat
 519 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion B27
 520 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion B28 besvarad
 521 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion B29
 522 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion B30 yrkande 2
 523 att därmed avslå Jens Sundströms yrkande avseende motion B30 yrkande 2
 524 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion L70 yrkande 4
 525 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion B31 yrkande 2
 526 att därmed avslå Håkan Welins yrkande avseende motion B31 yrkande 2
 527 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion B31 yrkande 5
 528 att därmed avslå Håkan Welins yrkande avseende motion B31 yrkande 5
 529 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion B30 yrkande 1 besvarat
 530 att därmed avslå Jens Sundströms yrkande avseende motion B30 yrkande 1
 531 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion B31 yrkande 1 besvarat
 532 att därmed avslå Håkan Welins yrkande avseende motion B31 yrkande 1
 533 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion B31 yrkande 3 besvarat
 534 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion B31 yrkande 4 besvarat
 535 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion B32 besvarad
 536 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla motion B33
 537 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion B34 besvarad
 538 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion B35 besvarad
 539 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion B36 besvarad
 540 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion B37 besvarad
 541 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion B38 besvarad
 542 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion B39
 543 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion B40

Reservation 11

Lennart Rohdin reserverade sig till förmån för bifall till motion B30.

§83. Avsnitt B, Jämställdhet och demokrati: Trossamfund och livsåskådningsfrågor (utskott 2, utskottets förslag 98–105)

I motion B53 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar sig för att begravningslagen (1990:1144) förändras så att allmänna begravningsplatser med tillräckligt antal gravplatser och andra gravanläggningar av allmänt förekommande slag ska anordnas och hållas av Sveriges kommuner
- 2 att kommunerna sedan får, om de så önskar, ansöka till regeringen om att överlåta ansvaret till annan aktör vid särskilda fall att anordna och hålla allmänna begravningsplatser

I motion B54 hade yrkats:

- 1 att det infogas i partiprogrammet att Folkpartiet ska verka för att Svenska kyrkans begravningsmonopol avskaffas

I motion B55 hade yrkats:

- 1 att det infogas i partiprogrammet att Folkpartiet ska verka för att sekulära livssynsorganisationer och religiösa trossamfund ska behandlas lika av staten när det gäller juridisk ställning och rättigheter
- 2 att det infogas i partiprogrammet att Folkpartiet ska verka för att sekulära livssynsorganisationer och religiösa trossamfund ska behandlas lika av staten när det gäller möjligheterna att erhålla ekonomiskt stöd eller hjälp med uppbörden av medlemsavgifter

I motion B56 hade yrkats:

- 1 att ett nytt stycke läggs till under rubriken "Det öppna samhället" i partiprogrammet: "I vårt samhälle samsas en mängd olika kulturer och livsåskådningar, sekulära såväl som religiösa. För att människor med vitt skilda värderingar ska kunna samlas under en och samma lag i samhället, är det viktigt att denna inte blir ett instrument för den ena eller andra uppfattningen utan vilar på neutralitet och saklighet. Liksom skiljandet av kyrka och stat var ett viktigt steg framåt, behöver den svenska lagen sekulariseras."
- 2 att Folkpartiet ska verka för att inga trossamfund ska få hjälp av statliga myndigheter med intern administration eller insamling av medlemsavgifter
- 4 att Folkpartiet ska verka för att ett generellt system med röddagskonto ersätter dagens helgdagar
- 5 att Folkpartiet ska verka för att det allmänna tar över ansvaret för begravningsverksamheten

I motion B57 hade yrkats:

- 1 att landsmötet tar ställning för införandet av en eller flera helgdagar för religiösa minoriteter i Sverige i syfte att öka integrationen och bryta utanförskapet för dessa grupper

Partistyrelsen hade yrkat:

- 1 att motion B53 skulle avslås
- 2 att motion B54 skulle avslås
- 3 att motion B56 yrkande 5 skulle avslås
- 4 att motion B55 skulle avslås
- 5 att motion B56 yrkande 2 skulle avslås
- 6 att motion B56 yrkande 1 skulle avslås
- 7 att motion B56 yrkande 4 skulle avslås
- 8 att motion B57 skulle avslås

Utskottet yrkade:

- 98 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B53 skulle avslås
- 99 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B54 skulle avslås
- 100 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B56 yrkande 5 skulle avslås
- 101 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B55 skulle avslås
- 102 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B56 yrkande 2 skulle avslås
- 103 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B56 yrkande 1 skulle avslås
- 104 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B56 yrkande 4 skulle avslås
- 105 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B57 skulle avslås

I debatten yttrade sig Cecilia Wigström för utskottet, Lars Johansson, Dietmar Gleich, Björn Guström och Anna Karin Carstensen.

Björn Guström yrkade:

- 1 att motion B53 skulle bifallas

Dietmar Gleich och Lars Johansson yrkade:

- 1 att motion B54 skulle bifallas

Landsmötet beslutade:

- 544 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion B53
- 545 att därmed avslå Björn Guströms yrkande
- 546 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion B54
- 547 att därmed avslå Dietmar Gleichs och Lars Johanssons yrkande
- 548 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion B56 yrkande 5

- 549 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion B55
 550 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion B56 yrkande 2
 551 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion B56 yrkande 1
 552 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion B56 yrkande 4
 553 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion B57

§84. Beredningsutskottets förslag 4

Beredningsutskottet yrkade:

- 1 att landsmötet skulle infoga en ny punkt efter punkt 5 i det näringspolitiska programmet "Ett Sverige fyllt av entreprenörskap och företag" med lydelsen: "Ytterligare åtgärder måste göras för att öka antalet kvinnliga företagare."

I debatten yttrade sig Britt-Marie Lövgren för beredningsutskottet, Tove af Geijerstam, Anne-Marie Ekström och Bengt-Åke Nilsson.

Tove af Geijerstam yrkade:

- 1 att beredningsutskottets förslag skulle avslås

Bengt-Åke Nilsson yrkade:

- 1 att beredningsutskottets förslag skulle bifallas med den justeringen att orden "antalet kvinnliga företagare" byts mot "kvinnors företagande"

Landsmötet beslutade:

- 554 att bifalla Bengt-Åke Nilssons yrkande
 555 att i övrigt bifalla beredningsutskottets förslag
 556 att därmed avslå Tove af Geijerstams yrkande

§85. Beredningsutskottets förslag 5

Beredningsutskottet yrkade:

- 1 att avslå Marcus Grundéns yrkande om LOV

I debatten yttrade sig Erik Ullenhag.

Landsmötet beslutade:

- 557 bifalla beredningsutskottets förslag

§86. Avsnitt B, Jämställdhet och demokrati: Jämställdhetsintegrering och allmänna arbetslivsfrågor (utskott 2, utskottets förslag 1–9)

Programgruppen hade föreslagit:

- 1 Strama upp jämställdhetspolitiken. Insatser ska vara långsiktiga och välgrundade. Tydliga mål och indikatorer behövs. Satsa mer på forskning, metodutveckling och utvärdering, mindre på projekt.
 2 att stat, kommun och landsting tillsammans tar fram och använder metoder för att motverka sjukskrivningar bland de anställda, med särskilt fokus på kvinnor. Offentliga arbetsgivare har ett ansvar att komma tillrätta med de högre sjukskrivningstalen bland kvinnor.
 3 att Försäkringskassan åläggs att intensifiera arbetet för att motverka de könsskillnader som finns gällande bedömningar av arbetsskador. Enligt Riksrevisionen finns det stora skillnader i hur kvinnors och mäns arbetsskador bedöms av Försäkringskassan. Kvinnor har fler otydliga diagnoser vilket leder till att kvinnors sjukdomar i mindre utsträckning klassas som arbetsskador och som därmed också ger rätt till lägre arbetsskadeersättningar. Försäkringskassan måste därför se över sina riktlinjer för att minska könsskillnaderna.
 4 att Arbetsförmedlingen undersöker bakgrunden till varför fler män än kvinnor får lönebidrag och föreslår åtgärder för att jämna ut könsskillnaderna. Trots att kvinnorna står för 60 procent av ohälsotalet får fler män än kvinnor lönebidrag. Det är en ohållbar logik och Folkpartiet liberalerna vill därför att Arbetsförmedlingen ges i uppdrag att se över könsskillnaderna som omgärdar lönebidragen.

I motion B1 hade yrkats:

- 1 att till punkt 1, "Strama upp jämställdhetspolitiken", lägga till texten: "Folkpartiet kommer att verka för att en förordning om jämställdhetsintegrering införs."

I motion B2 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska arbeta för att Sveriges kommuner arbetar med fler och bättre genusbaserade fördelningsnycklar i de kommunala ekonomisystemen och att Folkpartiet ska verka för att det sker en grundläggande översyn på området

I motion B3 hade yrkats:

- 1 att texten i punkt 2 i jämställdhetsrapporten ändras till: "Att stat, kommun och landsting tillsammans tar fram och använder metoder för att motverka sjukskrivningar bland de anställda, med särskilt fokus på kvinnor och män som ofta är sjukskrivna eller långtidssjukskrivna. Offentliga arbetsgivare har ett ansvar att komma tillrätta med de högre sjukskrivningstalen för både kvinnor och män."

I motion B4 hade yrkats:

- 1 att i Folkpartiets jämställdhetsprogram inarbeta riktlinjer och rekommendationer om hur vi kan påskynda frågan om lika lön för lika arbete oavsett kön

Partistyrelsen hade yrkat:

- 1 att programgruppens förslag punkt 1 skulle bifallas
- 2 att landsmötet skulle uttala:
"Jämställdhetsintegrering har visat sig vara en mycket användbar strategi i jämställdhetsarbetet och arbetet bör breddas och utvecklas till fler områden."
- 3 att motion B1 därmed anses skulle besvarad
- 4 att motion B2 skulle anses besvarad
- 5 att programmets punkt 2 skulle ges lydelsen:
"Att stat, kommun och landsting tillsammans tar fram och använder metoder för att motverka ohälsa bland de anställda, med särskilt fokus på kvinnor. Offentliga arbetsgivare har ett ansvar att komma tillrätta med de högre sjukskrivningstalen bland kvinnor."
- 6 att motion B3 skulle avslås
- 7 att programgruppens förslag punkt 3 skulle bifallas
- 8 att programgruppens förslag punkt 4 skulle bifallas
- 9 att motion B4 skulle anses besvarad

Utskottet yrkade:

- 1 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 1 skulle bifallas
- 2 i enlighet med partistyrelsens yrkande att landsmötet skulle uttala:
"Jämställdhetsintegrering har visat sig vara en mycket användbar strategi i jämställdhetsarbetet och arbetet bör breddas och utvecklas till fler områden."
- 3 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B1 därmed skulle anses besvarad
- 4 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B2 skulle anses besvarad
- 5 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programmets punkt 2 skulle ges lydelsen:
"Att stat, kommun och landsting tillsammans tar fram och använder metoder för att motverka ohälsa bland de anställda, med särskilt fokus på kvinnor. Offentliga arbetsgivare har ett ansvar att komma tillrätta med de högre sjukskrivningstalen bland kvinnor."
- 6 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B3 skulle avslås
- 7 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 3 skulle bifallas
- 8 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 4 skulle bifallas
- 9 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B4 skulle anses besvarad

Utskottsreservation 1

Kjell Björkqvist reserverade sig i utskottet för förmån för att en ny punkt läggs till i jämställdhetsrapporten med följande lydelse: "**Stärk kvinnors ställning på arbetsmarknaden.** Kvinnors och mäns arbete har alltid värderas olika till kvinnors nackdel. Vi vill inleda en liberal kampanj vars syfte är att höja de kvinnodominerade yrkenas status och löner gentemot liknande mansdominerade yrken. Vi vill bekämpa den lönediskriminering som finns för att män och kvinnor ska ha samma lön för lika eller likvärdigt arbete. Vi vill bland annat göra detta genom att utarbeta riktlinjer och rekommendationer för Folkpartiets förtroendevalda i stat, landsting och kommun."

I debatten yttrade sig Cecilia Wigström för utskottet, Helene Odenjung för partistyrelsen, Kjell Björkqvist, Fredrik van den Broek, Jens Sundström, Helena Holmberg, Ylva Särnmark och Nyamko Sabuni.

Ylva Särnmark yrkade:

- 1 att motion B1 skulle bifallas

Fredrik van den Broek yrkade:

- 1 att motion B3 skulle bifallas

Kjell Björkqvist yrkade:

- 1 att utskottsreservation 1 skulle bifallas

Helene Odenjung för partistyrelsen yrkade:

- 1 att Kjell Björkqvists yrkande skulle hänskjutas till beredningsutskottet

Landsmötet beslutade:

- 558 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 1
 559 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande uttala:
 ”Jämställdhetsintegrering har visat sig vara en mycket användbar strategi i jämställdhetsarbetet och arbetet bör breddas och utvecklas till fler områden.”
 560 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande därmed anse motion B1 besvarad
 561 att därmed avslå Ylva Särnmarks yrkande
 562 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion B2 besvarad
 563 att bifalla partistyrelsens och utskottets yrkande avseende programmets punkt 2
 564 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion B3
 565 att därmed avslå Fredrik van den Broeks yrkande
 566 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 3
 567 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 4
 568 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion B4 besvarad
 569 att bifalla Helene Odenjungs yrkande och därmed hänskjuta Kjell Björkqvists yrkande till beredningsutskottet

§87. Avsnitt B, Jämställdhet och demokrati: Jämställdhet i näringslivet (utskott 2, utskottets förslag 10–13)

Programgruppen hade föreslagit:

- 5 **Utforma en jämställdhetsrankning av svenska företag.** Rankningen kan skötas av Diskrimineringsombudsmannen, eller genom ett samarbete mellan arbetsmarknadens parter och DO. Den kan bygga på redan tillgängliga uppgifter kompletterat med frivilligt inskickade uppgifter från företagen.

I motion B5 hade yrkats:

- 1 att punkt 5 i programförslaget utgår

I motion B6 hade yrkats:

- 1 att en ny punkt förs in i rapporten ”En liberal offensiv för ökad jämställdhet” som får följande lydelse: ”För att minska diskriminering av kvinnor på grund av kön i svenska börsbolags styrelser ska könsfördelningen i börsbolags valberedningar bestå av minst 40 procent kvinnor.”

I motion B7 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska driva frågan om en könskvoteringslag för offentligt ägda bolag samt privatägda publika aktiebolag

Partistyrelsen hade yrkat:

- 1 att programgruppens förslag punkt 5 skulle bifalls
 2 att motion B5 yrkande 1 skulle avslås
 3 att motion B6 skulle avslås
 4 att motion B7 skulle avslås

Partistyrerereservation

Jens Sundström hade i partistyrelsen reserverat sig till förmån för att det efter programgruppens punkt 5 införs en ny punkt med lydelsen: ”**Jämnare könsfördelning i bolagsstyrelser.** Att ta till vara kompetensen bland både kvinnor och män i vårt samhälle är viktigt även i styrelserummen. Ökningen av antalet kvinnor i börsbolagsstyrelserna har stannat

av på en nivå strax under 20 procent. Offentligt ägda bolag och publika aktiebolag ska fram till 2012 leda utvecklingen mot en styrelserepresentation där det finns minst 30 procent ledamöter av vardera könet. Om detta mål inte nås är Folkpartiet beredd att utreda en lagstiftning på området liknande den lagstiftning som redan införts i Norge.”

Utskottet yrkade:

- 10 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 5 skulle bifallas
- 11 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B5 yrkande 1 skulle avslås
- 12 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B6 skulle avslås
- 13 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B7 skulle avslås

I debatten yttrade sig Cecilia Wigström för utskottet, Helene Odenjung för partistyrelsen, Mikael Wendt, Birgitta Ohlsson, Jens Sundström, Charlotte Klötz, Helena Sjöberg, Charlotta Schenholm, Charlotte Branting, Mikael Trolin, Nicke Grahn, Karin Pilsäter, Nyamko Sabuni, Bengt-Åke Nilsson, Karin Schmidt, Jan Rejdne och Rosie Rothstein.

Nicke Grahn, Rosie Rothstein, Helena Sjöberg, Fatima Svanå, Mikael Trolin och Mikael Wendt yrkade:

- 1 att motion B6 skulle bifallas

Charlotta Schenholm yrkade:

- 1 att motion B7 skulle bifallas

Jens Sundström och Mikael Wendt yrkade:

- 1 att Jens Sundströms partistyrrelsereservation avseende jämnare könsfördelning i bolagsstyrelser skulle bifallas

Landsmötet beslutade:

- 570 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 5
- 571 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion B5 yrkande 1
- 572 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion B6
- 573 att därmed avslå Nicke Grahns, Rosie Rothsteins, Helena Sjöbergs, Fatima Svanås, Mikael Trolins och Mikael Wendts yrkande avseende motion B6
- 574 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion B7
- 575 att därmed avslå Charlotta Schenholms yrkande
- 576 att avslå Jens Sundströms och Mikael Wendts yrkande avseende jämnare könsfördelning i bolagsstyrelser

§88. Bordläggning

Landsmötet beslutade:

- 577 att bordlägga ärende 10 och 11 på dagordningen

§89. Förhandlingspassets avslutande

Förhandlingspasset avslutades kl 14.41.

Förhandlingspass 9, 21 november 2009 kl. 14.30–16.15

§90. Förhandlingarna återupptogs av Jonas Andersson kl. 14.42

§91. Dagordning för förhandlingspasset

Landsmötet beslutade:

578 att fastställa dagordning för förhandlingspasset enligt mötespresidiets förslag

§92. Justerare och rösträknare för förhandlingspasset

Justeringsdelegation för förhandlingspasset utgjordes av Rosie Rothstein och Christer Sörliden.

Landsmötet beslutade:

579 att välja Tina Acketoft, Ina Lindström, Nicke Grahn och Tomas Bergström till rösträknare för förhandlingspasset

§93. Avsnitt K, Klimat, energi, miljö och kommunikationer: Energikällor och teknikutveckling (utskott 7, utskottets förslag 88–122)

Programgruppen hade föreslagit:

- 71 De svenska kärnkraftsreaktorerna faller för åldersstrecket från början av 2020-talet och därefter. En planeringsmarginal på 12–15 år behövs för att säkra försörjningstryggheten så att Sverige inte blir beroende av importerad fossilbaserad el och för att motverka stigande elpriser. Alliansen har kommit överens om att de tio reaktorer som nu är i drift kan komma att ersättas av maximalt tio nya reaktorer på de platser där reaktorer i dag är lokaliserade.
- 72 Avvecklas kärnkraften blir det synnerligen svårt för Sverige att uppnå våra och EU:s ambitiösa mål om minskade utsläpp av växthusgaser med 75–90 procent till 2050, om vi inte samtidigt accepterar en strukturomvandling som innebär drastisk kapitalförstöring och nedläggning av viktiga delar av Sveriges basindustri, samt lägre ekonomisk tillväxt.
- 73 Folkpartiet står som garant för den biologiska mångfald och de naturvärden som utbyggda älvar och älvsträckor representerar. De fyra nationalälvarna, liksom övriga vattenområden som nämns i Miljöbalken 4:6, ska bevaras orörda.
- 74 Det finns ändå en viss, men relativt begränsad, potential för ökad användning av vattenkraft i Sverige, dels genom uppgradering av befintliga verk, dels genom användning av ny ”strömningsvatten”-teknik som ger upphov till mindre ingrepp i naturen än traditionella dammbyggen.
- 75 Skydda bäckar, åar och andra mindre vattendrag mot exploatering.
- 76 Systemet med elcertifikat infördes för att ekonomiskt stödja utbyggnad av småskaliga vattenkraftverk trots deras miljöförstörande inverkan. Nyttan i form av ökad eltillförsel vid fortsatt utbyggnad står dock inte i proportion till skadan på biologisk mångfald, åar, bäckar och andra små vattendrag.
- 77 Inget statligt stöd bör utgå till småskalig vattenkraft efter det att nuvarande överenskommelser och kontrakt löpt ut. Vi accepterar uppgradering och effektivitetshöjning i existerande anläggningar på marknadens villkor.
- 78 På grund av systemet med elcertifikat har realvärdet av statligt finansierade miljöåtgärder i form av vattenköp urgröpts och reducerats väsentligt. Realvärdet bör återställas och lagen ändras så att inte certifikatintäkten inräknas i anläggningens nytta.
- 79 Ytterligare utbyggnad av småskalig vattenkraft skulle bidra mycket lite till ökad eltillförsel.
- 80 Elcertifikatsystemets mål om mer förnybar energi bör nås utan att ny småskalig vattenkraft byggs.
- 80 Vågkraft är ett nytt energislag som är ett intressant komplement till annan klimatsmart energiproduktion. Tillståndprocessen vid etablering av vågkraftverk bör förenklas och snabbas upp.
- 81 En ny planeringsram för vindkraft på 30 TWh till år 2020 fastställs, enligt Energimyndighetens remissbehandlade förslag, varav 20 TWh till lands och 10 TWh till havs (Alliansöverenskommelsen).
- 82 Planprocessen för vindkraft förenklas, genom att den så kallade dubbelprövningen avskaffas. Samtidigt ges kommunen medbestämmande genom att kommunfullmäktiges godkännande krävs för projekt som tillståndsprövas enligt Miljöbalken (dvs. större verk eller vindkraftparker). (Alliansöverenskommelsen).
- 83 Förutsättningarna för utbyggnad av vindkraftparker till havs bör studeras särskilt. Det gäller bl.a. nätanslutningsregler, olika strandstaters konkurrerande stödssystem, förutsättningar för gemensamma projekt enligt förnybardirektivet, etc. (Alliansöverenskommelsen)
- 84 Den snabba globala expansionen av vindkraften kommer att stimulera fortsatt teknikutveckling, vilket successivt driver ner kostnaderna.

- 85 I dagsläget är vindkraftselen, särskilt vad det gäller havsbaserad vindkraft, förhållandevis dyr i jämförelse med vatten- och kärnkraftsel.
- 86 Vindkraftens fördelar finns framför allt i småskalig och lokalt inriktad energiproduktion. Det ger möjligheter för nya aktörer på energimarknaden, som enskilda, småföretag, kooperativ och bostadsrättsföreningar. Den elprisdämpande effekten kan för dessa aktörer bli betydande.
- 87 Utbyggnaden av vindkraften måste ske med beaktande av natur- och kulturvärden samt av friluftslivets intressen. Riksentresset obruten kust är särskilt viktigt att värna.
- 88 Forskning och utveckling rörande solenergi bör uppmuntras och stödjas.
- 89 Kostnaderna för att producera solen är i dag höga och kostnadsminskningar genom teknikutveckling har hittills varit blygsamma. Nu pågår dock en snabb teknikutveckling. Det kommer att leda till effektivare produkter och lägre produktionskostnader
- 90 Generella styrmedel bör i första hand användas för att stimulera efterfrågan på klimatsmart elenergi, inklusive solenergi
- 91 De genomgripande förändringar som energipolitiken och samhället står inför – globalt, nationellt och regionalt – ställer stora krav på ny teknologi. Det öppnar upp många nya möjligheter som svenska företag bör ta tillvara.

I motion K2 hade yrkats:

- 5 att punkt 86 i förslaget till klimatprogram kompletteras i enlighet med förslag i motionen
- 9 att avsnittet om vattenkraft och vågkraft kompletteras med en ny punkt i enlighet med motionen

I motion K4 hade yrkats:

- 2 att landsmötet korrigerar skrivningarna om vindkraft på sidan 54 så att de inte ger olika budskap ("Certifikatsystemet för förnybar elproduktion ska vidareutvecklas. Ett nytt mål med 25 TWh bör sättas för år 2020." respektive "En ny planeringsram för vindkraft på 30 TWh till år 2020 fastställs, enligt Energimyndighetens remissbehandlade förslag, varav 20 TWh till lands och 10 TWh till havs.") Eftersom de två punkterna ger olika budskap bör skrivningen korrigeras
- 3 att landsmötet uttalar som sin mening att det behövs en seriös och förutsättningslös analys av möjligheterna till en utbyggnad av den svenska vattenkraften

I motion K13 hade yrkats:

- 1 att i punkt 71 i klimatprogrammet lägga till följande text: "Forskning är en viktig del i utvecklingen av kärnkraften. I den kärnkraftsfientliga tid som rått har en av de utbildnings- och forskningsreaktorer som funnits tagits bort. En utbildnings- och forskningsreaktor bör åter startas för att samla kompetens inför den framtida kärnkraftsutbyggnaden. Denna utbildnings- och forskningsreaktor bör med fördel placeras vid Studsvik i Nyköping."

I motion K14 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar att bonuspengar för anställda inom kärnkraften bör tas bort
- 2 att landsmötet uttalar att fler oanmällda inspektioner vid kärnkraftverken behövs

I motion K15 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för en ökad forskning kring nästa generations kärnkraft i Sverige och EU, gärna genom påskyndade processer (fast track)
- 2 att Folkpartiet ska få regeringen att verka för att samarbetskluster bildas mellan universitet, kraftindustrin, myndigheter och industriföretag för utveckling av nästa generations kärnkraft

I motion K16 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att till nästa landsmöte utreda frågan om hur kylvattnet från landets kärnkraftverk kan tillvaratas

I motion K17 hade yrkats:

- 1 att i förslaget till klimatrappport stryka punkt 87, dvs. sista punkten under avsnitt 9.5 Vindkraft: "Utbyggnaden av vindkraften måste ske med beaktande av natur- och kulturvärden samt av friluftslivets intressen. Riksentresset obruten kust är särskilt viktigt att värna."

I motion K18 hade yrkats:

- 1 att energibeskattningen bör göras om och stödet till vindkraft utredas

I motion K19 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna i det framtida energipolitiska arbetet beaktar de synpunkter som i motionen anförts om svensk elproduktion

I motion K20 hade yrkats:

- 1 att subventionerna för elproduktion från förnybara källor bör behållas

Partistyrelsen hade yrkat:

- 1 att motion K13 skulle anses besvarad
- 2 att motion K14 skulle anses besvarad
- 3 att motion K15 skulle anses besvarad
- 4 att motion K16 skulle anses besvarad
- 5 att programgruppens förslag punkt 71 skulle bifallas
- 6 att programgruppens förslag punkt 72 skulle bifallas
- 7 att en ny punkt skulle införas efter punkt 72 i förslaget till klimatprogram med lydelsen:
”Sverige var tidigare ledande inom kärnteknisk forskning, men på grund av den så kallade tankeförbudslagen har vi tappat mark de senaste decennierna. Förstärkningar behöver därför göras både i svensk kärnteknisk grundutbildning och forskning för att öka kunskapen och driva på teknikutvecklingen.”
- 8 att motion K4 yrkande 3 skulle avslås
- 9 att motion K2 yrkande 9 skulle bifallas
- 10 att programgruppens förslag punkt 73 skulle bifallas
- 11 att programgruppens förslag punkt 74 skulle bifallas
- 12 att programgruppens förslag punkt 75 skulle bifallas
- 13 att programgruppens förslag punkt 76 skulle bifallas
- 14 att programgruppens förslag punkt 77 skulle bifallas
- 15 att programgruppens förslag punkt 78 skulle bifallas
- 16 att programgruppens förslag punkt 79 skulle bifallas
- 17 att programgruppens förslag punkt 80 skulle bifallas
- 18 att en ny punkt skulle införas efter punkt 80 i förslaget till klimatprogram med lydelsen:
”Det är viktigt att tillvarata fritidsfiskets miljöintressen och att i de reglerade vattendragen säkra fiskets fria vandringsvägar genom bland annat laxtrappor.”
- 19 att motion K17 skulle anses besvarad
- 20 att motion K18 skulle anses besvarad
- 21 att motion K19 skulle anses besvarad
- 22 att motion K20 skulle anses besvarad
- 23 att motion K2 yrkande 5 skulle anses besvarat
- 24 att motion K4 yrkande 2 skulle anses besvarat
- 25 att programgruppens förslag punkt 81 skulle bifallas
- 26 att programgruppens förslag punkt 82 skulle bifallas
- 27 att programgruppens förslag punkt 83 skulle bifallas
- 28 att programgruppens förslag punkt 84 skulle bifallas
- 29 att programgruppens förslag punkt 85 skulle bifallas
- 30 att programgruppens förslag punkt 86 skulle bifallas
- 31 att programgruppens förslag punkt 87 skulle bifallas
- 32 att programgruppens förslag punkt 88 skulle bifallas
- 33 att programgruppens förslag punkt 89 skulle bifallas
- 34 att programgruppens förslag punkt 90 skulle bifallas
- 35 att programgruppens förslag punkt 91 skulle bifallas

Utskottet yrkade:

- 88 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion K13 skulle anses besvarad
- 89 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion K14 skulle anses besvarad
- 90 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion K15 skulle anses besvarad
- 91 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion K16 skulle anses besvarad
- 92 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 71 skulle bifallas
- 93 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 72 skulle bifallas
- 94 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att en ny punkt skulle införas efter punkt 72 i förslaget till klimatprogram med lydelsen:

”Sverige var tidigare ledande inom kärnteknisk forskning, men på grund av den så kallade tankeförbudslagen har vi tappat mark de senaste decennierna. Förstärkningar behöver därför göras både i svensk kärnteknisk grundutbildning och forskning för att öka kunskapen och driva på teknikutvecklingen.”

- 95 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K4 yrkande 3 skulle avslås
- 96 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K2 yrkande 9 skulle bifallas
- 97 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 73 skulle bifallas
- 98 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 74 skulle bifallas
- 99 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 75 skulle bifallas
- 100 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 76 skulle bifallas
- 101 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 77 skulle bifallas
- 102 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 78 skulle bifallas
- 103 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 79 skulle bifallas
- 104 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 80 skulle bifallas
- 105 i enlighet med partistyrelsens yrkande att en ny punkt skulle införas efter punkt 80 i förslaget till klimatprogram med lydelsen:

”Det är viktigt att tillvarata fritidsfiskets miljöintressen och att i de reglerade vattendragen säkra fiskets fria vandringsvägar genom bland annat laxtrappor.”

- 106 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K17 skulle anses besvarad
- 107 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K18 skulle anses besvarad
- 108 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K19 skulle anses besvarad
- 109 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K20 skulle anses besvarad
- 110 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K2 yrkande 5 skulle anses besvarat
- 111 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K4 yrkande 2 skulle anses besvarat
- 112 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 81 skulle bifallas
- 113 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 82 skulle bifallas
- 114 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 83 skulle bifallas
- 115 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 84 skulle bifallas
- 116 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 85 skulle bifallas
- 117 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 86 skulle bifallas
- 118 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 87 skulle bifallas
- 119 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 88 skulle bifallas
- 120 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 89 skulle bifallas
- 121 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 90 skulle bifallas
- 122 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 91 skulle bifallas

I debatten yttrade sig Nina Lundström för utskottet, Carl B. Hamilton för partistyrelsen, Olle Schmidt, Helena Holmberg, Lars Johansson, Karl-Erik Andersson, Anna Steele Karlström, Johan Nopp, Hadar Cars, Michael Helmersson, Anita Brodén, Ulla Orring, Mikael Trolin, Sverker Thorén, Peter Nygren, Nicke Grahn, Anders Albäck, Annika Beijbom, Liselott Hagberg, Allan Widman, Håkan Borg, Mikael Wendt, Sven-Åke Vest, Anders Ekegren, Esse Petersson, Lars Tysklind, Leiph Berggren, Stefan Falk och Bodil Ericsson.

Olle Schmidt yrkade:

- 1 att landsmötet skulle uttala att Folkpartiet ska ta ställning för ytterligare utbyggnad av kärnkraft utöver ersättning av de tio nuvarande reaktorerna och att placering av nya reaktorer i Barsebäck då ska övervägas

Karl-Erik Andersson yrkade:

- 1 att motion K13 skulle bifallas

Johan Nopp yrkade:

- 1 att motion K15 skulle bifallas

Anna Steele Karlström och Peter Nygren yrkade:

- 1 att motion K17 skulle bifallas

Liselott Hagberg yrkade:

- 1 att det till punkt 72 i klimatprogrammet skulle göras tillägget: ”samt att verka för att experimentell forskning i nukleär teknik åter kan bedrivas i Sverige”

Mikael Trolin yrkade:

1 att motion K20 skulle bifallas

Anna Steele Karlström yrkade:

1 att det till klimatprogrammets avsnitt "Slutsatser om kärnkraft" skulle läggas en ny punkt med lydelsen:
"Utbyggnaden av kärnkraften måste ske med beaktande av natur- och kulturvärden som friluftslivets intressen.
Riksintresset obruten kust är särskilt viktigt att värna."

Landsmötet beslutade:

580 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K13 besvarad
581 att därmed avslå Karl-Erik Anderssons yrkande
582 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K14 besvarad
583 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K15 besvarad
584 att därmed avslå Johan Nopps yrkande
585 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K16 besvarad
586 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 71
587 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 72
588 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande införa en ny punkt efter punkt 72 i klimatprogrammet med lydelsen:
"Sverige var tidigare ledande inom kärnteknisk forskning, men på grund av den så kallade tankeförbudslagen har vi tappat mark de senaste decennierna. Förstärkningar behöver därför göras både i svensk kärnteknisk grundutbildning och forskning för att öka kunskapen och driva på teknikutvecklingen."
589 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion K4 yrkande 3
590 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla motion K2 yrkande 9
591 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 73
592 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 74
593 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 75
594 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 76
595 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 77
596 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 78
597 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 79
598 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 80
599 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande införa en ny punkt efter punkt 80 i klimatprogrammet med lydelsen:
"Det är viktigt att tillvarata fritidsfiskets miljöintressen och att i de reglerade vattendragen säkra fiskets fria vandringsvägar genom bland annat laxtrappor."
600 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K17 besvarad
601 att därmed avslå Anna Steele Karlströms och Peter Nygrens yrkande avseende motion K17
602 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K18 besvarad
603 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K19 besvarad
604 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K20 besvarad
605 att därmed avslå Mikael Trolins yrkande
606 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K2 yrkande 5 besvarat
607 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K4 yrkande 2 besvarat
608 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 81
609 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 82
610 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 83
611 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 84
612 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 85
613 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 86
614 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 87
615 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 88
616 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 89
617 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 90
618 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 91
619 att hänskjuta Olle Schmidts, Anna Steele Karlströms och Liselott Hagbergs yrkanden om kärnkraft till beredningsutskottet

§94. Avsnitt K, Klimat, energi, miljö och kommunikationer: Klimatarbetet globalt och i EU m.m. (utskott 7, utskottets förslag 1–31)

I debatten yttrade sig Nina Lundström för utskottet, Jan Hemming, Karl-Erik Andersson, Annika Beijbom, Per-Olov Olsson, Anita Brodén och Sten Jonsson.

§95. Ajournering

Landsmötet beslutade:

620 att ajournera den fortsatta behandlingen av punkt 5 på dagordningen till nattpasset

§96. Bordläggning

Landsmötet beslutade:

621 att bordlägga ärende 6–12 på dagordningen

§97. Förhandlingspassets avslutande

Förhandlingspasset avslutades kl. 16.15.

Förhandlingspass 10, 21 november 2009 kl. 16.15–18.00

§98. Förhandlingarna återupptogs av Nina Larsson kl. 16.15

§99. Dagordning för förhandlingspasset

Landsmötet beslutade:

622 att fastställa dagordning för förhandlingspasset enligt mötespresidiets förslag

§100. Justerare och rösträknare för förhandlingspasset

Justeringsdelegation för förhandlingspasset utgjordes av Niklas Frykman och Christina Holmgren.

Landsmötet beslutade:

623 att välja Sara Svanström, Runo Johansson, Stefan Falk och Lill Johansson till rösträknare för förhandlingspasset

§101. Nominering av andre vice partiordförande

Valberedningens ordförande Lennart Olsson nominerade Helene Odenjung.

§102. Val av andre vice partiordförande

Landsmötet beslutade:

624 att enhälligt välja Helene Odenjung till andre vice partiordförande intill nästa landsmöte

§103. Beredningsutskottets förslag 6

Beredningsutskottet yrkade:

- 1 att landsmötet uttalar att Sverige långsiktigt kan spela en roll för att minska Europas användning av fossila bränslen genom att exportera koldioxidfri el till Europas länder
- 2 att landsmötet uttalar att Sverige på lång sikt bör öppna möjligheter inte bara för att ersätta befintlig kärnkraft utan också vid behov öka antalet kärnkraftsreaktorer.
- 3 att landsmötet uttalar att vi nu på allvar behöver börja arbetet med att även bygga ut förnybara energislag och energieffektivisera

I debatten yttrade sig Erik Ullenhag för beredningsutskottet, Olle Schmidt, Gösta Frödin, Nina Lundström, Lars Tysklind och Sverker Thorén.

Gösta Frödin yrkade:

- 1 att ordet ”börja” i beredningsutskottets yrkande 3 byts ut mot ”intensifiera”

Landsmötet beslutade:

- 625 att bifalla beredningsutskottets yrkande 1
- 626 att bifalla beredningsutskottets yrkande 2
- 627 att bifalla Gösta Frödins yrkande
- 628 att i övrigt bifalla beredningsutskottets yrkande 3

§104. Avsnitt L, Social välfärd: Tobak, alkohol och narkotika (utskott 8, utskottets förslag 193–205)

I motion L96 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att tillsätta en arbetsgrupp för att se över kunskapsläget och formulera förslag till Folkpartiets alkohol- och narkotikapolitik utifrån en socialliberal humanistisk, pragmatisk och restriktiv linje

I motion L97 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att det som villkor för statligt eller kommunalt stöd till idrott krävs att föreningens verksamhet är alkoholfri, att föreningen säger nej till sponsring från alkoholföretag och marknadsföring av alkohol i anslutning till idrottsevenemang, och att föreningen stöder arbetet för en alkoholfri uppväxt
- 2 att Folkpartiet ska stöda alkohollagsutredningens förslag att normaltiden för alkoholservering ska vara kl. 11.00–01.00, och att servering kan medges längst till kl. 03.00
- 3 att Folkpartiet ska verka för att tillsynen över alkohollagens regler för marknadsföring av alkoholdrycker ska skötas av Statens Folkhälsoinstitut

I motion L98 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska fortsatt arbeta för en solidarisk, restriktiv alkoholpolitik
- 2 att Folkpartiet ska fortsatt verka för att varje land inom EU ska ha rätt att själv bestämma reglerna för införsel av alkoholdrycker
- 3 att Folkpartiet ska stöda alkohollagsutredningens förslag att kommersiell förmedling av privatimport av alkoholdrycker ska vara förbjuden
- 4 att Folkpartiet ska verka för ett effektivt system för att se till att svensk alkoholskatt betalas för all privatimport av alkoholdrycker, utom i de fall där en resande själv för in tillåtna mängder över gränsen för personligt bruk

I motion L99 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att Sveriges kommuner genom enkla regler och genom sina näringslivsorgan underlättar för entreprenörer inom ett nyktare nöjesliv

I motion L100 hade yrkats:

- 1 att landsmötet tar ställning för att alkoholmonopolet inte ska bidra till en onödig klimatbelastning, så långt detta inte står i konflikt med folkhälsomålen
- 2 att landsmötet uttalar som sin mening att onödiga transporter av s.k. taxfree-varor bör minimeras och i förlängningen avskaffas

I motion L101 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen, med anledning av framlagda rapporter från arbetsgrupper, ges i uppdrag att fastställa direktiv till arbetsgrupper inför kommande landsmöten, där det fastslås att förslag som berör sociala förhållanden i samhället ska grundas på kunskap och erfarenhet av vad som är de väsentliga orsakerna till brott, sjukdomar och sociala missförhållanden

I motion L102 hade yrkats:

- 1 att cigarettpaket i Sverige ska ha varningstexten "Att dö i lungcancer kan skada din hälsa allvarligt"

I motion L103 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska driva på för att ingen alkohol ska få serveras efter kl. 01.30, dvs. att lagen om förlängda serveringstillstånd ska avskaffas

I motion L104 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar följande: "Alkohol ligger bakom en stor del av den grova våldsbrottsligheten. Folkpartiet bör därför verka för stärkta insatser mot alkoholmissbruk, liksom en restriktiv utdelning av utskänkningstillstånd. Tillstånd ska kunna dras in både när krogägaren missköter sina åtaganden, liksom när ordningsstörningarna för omgivningen blir alltför påtagliga."

I motion L105 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att gårdsförsäljning av vin ska vara tillåtet i Sverige

I motion L106 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna aktivt ska arbeta för att gårdsförsäljning av vin gjort på frukt och bär även ska bli tillåtet i Sverige

Partistyrelsen hade yrkat:

- 1 att motion L96 skulle anses besvarad
- 2 att motion L97 yrkande 1 skulle anses besvarat
- 3 att motion L97 yrkande 3 skulle avslås
- 4 att motion L98 skulle anses besvarad
- 5 att motion L99 skulle anses besvarad
- 6 att motion L100 skulle avslås
- 7 att motion L101 skulle anses besvarad
- 8 att motion L102 skulle anses besvarad
- 9 att motion L97 yrkande 2 skulle avslås
- 10 att motion L103 skulle avslås
- 11 att motion L104 skulle anses besvarad

- 12 att motion L105 skulle avslås
- 13 att motion L106 skulle avslås

Utskottet yrkade:

- 193 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L96 skulle anses besvarad
- 194 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L97 yrkande 1 skulle anses besvarat
- 195 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L97 yrkande 3 skulle avslås
- 196 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L98 skulle anses besvarad
- 197 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L99 skulle anses besvarad
- 198 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L100 skulle avslås
- 199 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L101 skulle anses besvarad
- 200 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L102 skulle anses besvarad
- 201 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L97 yrkande 2 skulle avslås
- 202 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L103 skulle avslås
- 203 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L104 skulle anses besvarad
- 204 att motion L105 skulle bifallas
- 205 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L106 skulle avslås

I debatten yttrade sig Mats Persson för utskottet, Barbro Westerholm för partistyrelsen, Birgitta Rydberg, Linda Axäng, Christer Nylander, Fredrik Malm, Gabriel Romanus, Abit Dundar, Cecilia Wikström, Ulf Nilsson, Peter Nordebo, Morgan Hjalmarsson, Håkan Lindh, Jan Ertsborn, Maria Wallhager, Johan Nopp, Olle Schmidt, Gerd Adolfsson, Esse Petersson, Christoffer Fagerberg, Jan Jönsson, Mikael Wendt, Ann-Cathrine André, Gert Ohlsson, Anders Wettergren, Jens Sundström, Linnéa Darell, Maria Lundqvist-Brömster, Mathias Karlsson, Kent Pettersson, Willis Josefsson, Joakim Hårdner, Håkan Borg, Tina Acketoft, Kaj Gustafsson, Carl B. Hamilton, Yngve Filipsson, Michael Helmersson, Marianne Normark, Liselott Hagberg, Claes Jägevall, Marcus Claesson, Gunnar Nordmark, Lars Lundquist, Philip Wendahl, Håkan Welin, Eva Halling, Lennart Rydberg, Kent Lewén och Erik Ullenhag..

Jan Jönsson yrkade:

- 1 att motion L97 yrkande 2 skulle bifallas

Willis Josefsson yrkade:

- 1 att motion L98 skulle bifallas

Håkan Borg yrkade:

- 1 att motion L99 skulle hänskjutas till beredningsutskottet

Willis Josefsson och Jan Jönsson yrkade:

- 1 att motion L104 skulle bifallas

Linda Axäng, Linnéa Darell och Maria Magnusson yrkade:

- 1 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L105 skulle avslås

Gerd Adolfsson, Kaj Gustafsson, Mattias Karlsson och Kent Pettersson yrkade:

- 1 att motion L106 skulle bifallas

Mats Persson yrkade:

- 1 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att gårdsförsäljning av vin ska vara tillåtet i Sverige, under förutsättning att det är förenligt med Systembolagets försäljningsmonopol

Lennart Rydberg yrkade:

- 1 att prövningen av Finlands regler för gårdsförsäljning ska inväntas innan Folkpartiet tar ställning

Erik Ullenhag yrkade:

- 1 att motionerna L105 och L106 samt Mats Perssons och Lennart Rydbergs yrkanden skulle hänskjutas till beredningsutskottet

Landsmötet beslutade:

- 629 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L96 besvarad

- 630 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L97 yrkande 1 besvarat
631 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion L97 yrkande 3
632 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L98 besvarad
633 att därmed avslå Willis Josefssons yrkande avseende motion L98
634 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L99 besvarad
635 att därmed avslå Håkans Borgs yrkande
636 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion L100
637 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L101 besvarad
638 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L102 besvarad
639 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion L97 yrkande 2
640 att därmed avslå Jan Jönssons yrkande avseende motion L97 yrkande 2
641 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion L103
642 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L104 besvarad
643 att därmed avslå Willis Josefssons och Jan Jönssons yrkande avseende motion L104
644 att bifalla Erik Ullenhags yrkande
645 att därmed hänskjuta motionerna L105 och L106 samt Mats Perssons och Lennart Rydbergs yrkanden till beredningsutskottet

§105. Bordläggning

Landsmötet beslutade:

- 646 att bordlägga ärende 7–11 på dagordningen

§106. Förhandlingspassets avslutande

Förhandlingspasset avslutades kl. 18.20.

Förhandlingspass 11, 21 november 2009 kl. 18.00–20.00

§107. Förhandlingarna återupptogs av Lars Persson kl. 18.20

§108. Dagordning för förhandlingspasset

Landsmötet beslutade:

647 att fastställa dagordning för förhandlingspasset enligt mötespresidiets förslag

§109. Justerare och rösträknare för förhandlingspasset

Justeringsdelegation för förhandlingspasset utgjordes av Rosie Rothstein och Christer Sörliden.

Landsmötet beslutade:

648 att välja Tina Acketoft, Thomas Bergstrand, Ina Lindström och Nicke Grahn till rösträknare för förhandlingspasset

§110. Partistyrelsens förslag 4: Den interna jämställdheten i Folkpartiet liberalerna (utskott 3, förslag 4)

Partistyrelsen hade yrkat:

1 att landsmötet utfärdar följande rekommendationer och uppdrag:

1. Rekommendera följande till länsförbund och kommunföreningar:

1.1. Gå till väljarna med en varvad lista 2010

Vartannat namn på valsedeln bör vara en kvinna, vartannat namn en man. Detta gäller särskilt de översta platserna på listan. Om listan trots detta inte är varvad bör den på annat sätt ha en jämn könsfördelning.

1.2. Åstadkomma en jämn könsfördelning av de olika listornas förstanamn

I det fall flera listor finns inom kommunen, för landstinget genom landstingsvalkretsar och inom länsförbundet flera riksdagslistor bör dessa växelvis toppas av kvinnor och män. Detta kräver i förekommande fall samverkan mellan nomineringskommittéerna för de olika listorna.

1.3. Aktivt initiera ett arbete från nomineringskommittéerna

Kommittén måste arbeta aktivt, uppsökande och förberedande för att skapa underlag för nomineringsmöten att fatta beslut enligt rekommendationen.

1.4. Åstadkomma varierad representation i styrelser och nämnder

Då platser i styrelser och nämnder fördelas bör nomineringskommittén föreslå en varvad representation, särskilt när det gäller de tyngsta posterna i de centrala nämnderna och styrelserna, liksom när det gäller fördelning mellan ordinarie platser och ersättarplatser.

1.5. Aktivt arbeta med jämställdhetsintegrering

Länsförbund och kommunföreningar bör se till att den interna jämställdheten integreras i allt löpande arbete.

Ansvar för detta ska ligga på samma instanser och beslutsfattare som leder verksamheten i stort.

Jämställdhetsintegrering av interna partiverksamheten kan innebära kartläggningar av könsfördelning, analyser av arbetsmetoder och arbetsklimat, utbildningar för förtroendevalda m.m. Särskilda åtgärder bör göras för att göra nomineringskommittéerna delaktiga i arbetet.

2. Uppdra följande åt partistyrelsen:

2.1. Jämn könsfördelning i arbetsgrupper

Tillse att det normalt är en fördelning på minst 40 procent av vardera könet i centrala arbetsgrupper och programgrupper

2.2. Jämställd profil

Tillse att partiet har en tydlig jämställdhetsprofil genom att det är en jämn könsfördelning bland Folkpartiets företrädare i samtliga externa och interna arrangemang samt i partiets centrala marknadsföring.

2.3. Aktiv jämställdhetsintegrering och jämställdhetsanalys

Integrera jämställdhetsperspektivet i Folkpartiets beslutsfattande på central nivå och i partiet som helhet. Uppmärksamma jämställdhetsfrågorna genom t.ex. seminarier vid riksmöten eller grupp- eller länsledningskonferenser, konferenser för nomineringskommittéer m.m. samt dialog även med riksdagsgruppen. Följ upp könsfördelningen bland Folkpartiets medlemmar och förtroendevalda.

2.4. Jämställdhetsboks slut

Presentera i verksamhetsberättelsen inför varje landsmöte ett jämställdhetsboks slut innehållande en kartläggning och utvärdering av den gångna perioden.

3. Uppdra åt dechargeutskottet att granska partistyrelsens jämställdhetsboks slut som en del av verksamhetsberättelsen.

Utskottet yrkade:

4 att partistyrelsens förslag 4 skulle bifallas

I debatten yttrade sig Ulrika Landergren för utskottet.

Landsmötet beslutade:

649 att i enlighet med utskottets yrkande bifalla partistyrelsens förslag 4

§111. Partistyrelsens förslag 5: Översyn av Folkpartiet liberalernas programstruktur (utskott 3, förslag 5)

Partistyrelsen hade yrkat:

1 att landsmötet ställer sig bakom de principer för utveckling av Folkpartiets programstruktur som redovisats i landsmöteshandlingarna

Utskottet yrkade:

5 att partistyrelsens förslag 5 skulle bifallas

Landsmötet beslutade:

650 att i enlighet med utskottets yrkande bifalla partistyrelsens förslag 5

§112. Avsnitt M, Organisation och stadgar: Förnyelsearbete (utskott 3, utskottets förslag 1–20)

I motion M1 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalernas stadgar § 2 och 3 kompletteras så att man även kan vara medlem i ett länsförbund på Internet
- 2 att Folkpartiet liberalernas stadgar justeras så att partiets ordförande och styrelse väljs genom medlemsomröstning på Internet
- 3 att Folkpartiet liberalernas lista till Europaparlamentsvalet 2014 utses genom medlemsomröstning på Internet
- 4 att partistyrelsen ges i uppdrag att utarbeta en form för hur förarbetet till nästa partiprogram (programgrupper, motionsförfarande m.m.) kan genomföras med en öppen metod på Internet
- 5 att partistyrelsen ges i uppdrag att utarbeta en form för hur de sakpolitiska nätverkens arbete kan organiseras på Internet
- 6 att Folkpartiet liberalernas stadgar publiceras på partiets hemsida

I motion M2 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet skaffar en god IT-strategi/webbstrategi med mål, vision och konkret genomförandeplan för att skapa ett parti som effektivt använder sig av IT internt och externt för att sprida partiets budskap för att på så sätt skapa kontakt med våra väljare och få fler väljare

I motion M3 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att möjliggöra kommentarer på sidor under www.folkpartiet.se, samt att fastställa riktlinjer för dessa kommentarers moderering

I motion M4 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att skapa ett länsförbund på nätet

- 2 att stadgarna för Folkpartiet liberalerna, § 3 första meningen ändras till: "Folkpartiet liberalernas medlemmar är sammanslutna i föreningar på lokal nivå och/eller i nätverk."
- 3 att stadgarna för Folkpartiet liberalerna, § 3 ändras och det läggs till tre nya meningar efter den andra meningen: "Nätverken ingår i länsförbundet på nätet. Det är upp till varje medlem att avgöra var han/hon ska vara medlem och därmed vara ombudsgrundande till landsmötet. Ingen medlem kan vara ombudsgrundande på mer än ett ställe."

I motion M5 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att i Folkpartiets stadgar öppna för sympatisörskap och/eller andra

I motion M6 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att utforma enkla betalningssätt för medlemsavgift och gåvor via hemsidan i enlighet med motionens förslag

I motion M7 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar att Folkpartiet ska verka för att införa en nivå av medlemskap för individer som inte vill engagera sig i de olika politiska föreningarna men ändå stöttar den liberala ideologin
- 2 att landsmötet uttalar att Folkpartiet ska aktivt tillvarata på möjligheten att utnyttja denna grupp för opinionsbildning

I motion M8 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag åter pröva frågan om sammanhållande medlemskort

I motion M9 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att verka för att riksorganisationen övertar huvudansvaret för inkassering av partiets medlemsavgifter

I motion M10 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet centralt ska fakturera en procentsats av det kommunala partistödet i stället för att plocka av kommunföreningarna nästan hela medlemsavgiften för varje medlem

I motion M11 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet tar bort rabatten på medlemsavgiften för medlemmar under 25 år som också är medlemmar i LUF och i stället tillämpar samma avgift för alla oavsett ålder

I motion M12 hade yrkats:

- 1 att avskaffa förekomsten av tionden/kansliavgifter i Folkpartiet liberalerna
- 2 att partistyrelsen ges i uppdrag att ta fram riktlinjer för alternativa inkomstkällor till lokalföreningarna

Partistyrelsen hade yrkat:

- 1 att motion M2 skulle bifallas
- 2 att motion M1 yrkande 4 skulle anses besvarat
- 3 att motion M1 yrkande 6 skulle anses besvarat
- 4 att motion M3 skulle anses besvarad
- 5 att motion M1 yrkande 2 skulle avslås
- 6 att motion M1 yrkande 3 skulle anses besvarat
- 7 att motion M1 yrkande 1 skulle anses besvarat
- 8 att motion M1 yrkande 5 skulle anses besvarat
- 9 att motion M4 skulle avslås
- 10 att partistadgarna, 2 § 2 stycket, skulle tillföras tre nya meningar i slutet:
"Partistyrelsen fattar beslut om den övergripande utformningen av partiets system för hantering av medlemsavgifter. Inför sådana beslut ska partistyrelsen inhämta länsförbundens synpunkter. Partistyrelsen fattar även beslut om avgift för nya medlemmar som ansluter sig via riksorganisationen."
- 11 att motion M5 skulle anses besvarad
- 12 att motion M6 skulle anses besvarad
- 13 att motion M7 skulle anses besvarad
- 14 att motion M8 skulle anses besvarad
- 15 att motion M12 yrkande 2 skulle anses besvarat

- 16 att motion M9 skulle anses besvarad
- 17 att motion M11 skulle avslås
- 18 att landsmötet skulle uttala att det bör finnas en skriftlig överenskommelse mellan lokal-/kommunförening och länsförbund, som preciserar vilka tjänster länsförbundet erbjuder föreningen, som underlag för transaktioner av lokalt partistöd
- 19 att motion M10 skulle avslås
- 20 att motion M12 yrkande 1 skulle avslås

Utskottet yrkade:

- 1 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion M2 skulle bifallas
- 2 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion M1 yrkande 4 skulle anses besvarat
- 3 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion M1 yrkande 6 skulle anses besvarat
- 4 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion M3 skulle anses besvarad
- 5 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion M1 yrkande 2 skulle avslås
- 6 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion M1 yrkande 3 skulle anses besvarat
- 7 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion M1 yrkande 1 skulle anses besvarat
- 8 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion M1 yrkande 5 skulle anses besvarat
- 9 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion M4 skulle avslås
- 10 i enlighet med partistyrelsens yrkande att partistadgarna, 2 § 2 stycket, skulle tillföras tre nya meningar i slutet: ”Partistyrelsen fattar beslut om den övergripande utformningen av partiets system för hantering av medlemsavgifter. Inför sådana beslut ska partistyrelsen inhämta länsförbundens synpunkter. Partistyrelsen fattar även beslut om avgift för nya medlemmar som ansluter sig via riksorganisationen.”
- 11 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion M5 skulle anses besvarad
- 12 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion M6 skulle anses besvarad
- 13 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion M7 skulle anses besvarad
- 14 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion M8 skulle anses besvarad
- 15 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion M12 yrkande 2 skulle anses besvarat
- 16 att motion M9 skulle avslås
- 17 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion M11 skulle avslås
- 18 i enlighet med partistyrelsens yrkande att landsmötet skulle uttala att det bör finnas en skriftlig överenskommelse mellan lokal-/kommunförening och länsförbund, som preciserar vilka tjänster länsförbundet erbjuder föreningen, som underlag för transaktioner av lokalt partistöd
- 19 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion M10 skulle avslås
- 20 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion M12 yrkande 1 skulle avslås

I debatten yttrade sig Ulrika Landergren för utskottet, Britt-Marie Lövgren för partistyrelsen, Mats Hasselgren och Stefan Saläng.

Britt-Marie Lövgren yrkade:

- 1 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion M9 skulle anses besvarad

Stefan Saläng yrkade:

- 1 att motion M9 skulle bifallas

Presidiet yrkade:

- 1 att motion M5 skulle avslås

Landsmötet beslutade:

- 651 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla motion M2
- 652 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion M1 yrkande 4 besvarat
- 653 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion M1 yrkande 6 besvarat
- 654 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion M3 besvarad
- 655 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion M1 yrkande 2
- 656 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion M1 yrkande 3 besvarat
- 657 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion M1 yrkande 1 besvarat
- 658 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion M1 yrkande 5 besvarat
- 659 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion M4

- 660 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande införa följande tillägg i slutet av partistadgarna, 2 § 2 stycket:
 ”Partistyrelsen fattar beslut om den övergripande utformningen av partiets system för hantering av medlemsavgifter. Inför sådana beslut ska partistyrelsen inhämta länsförbundens synpunkter. Partistyrelsen fattar även beslut om avgift för nya medlemmar som ansluter sig via riksorganisationen.”
- 661 att i enlighet med presidiets yrkande avslå motion M5
- 662 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion M6 besvarad
- 663 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion M7 besvarad
- 664 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion M8 besvarad
- 665 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion M12 yrkande 2 besvarat
- 666 att i enlighet med utskottets yrkande avslå motion M9
- 667 att därmed avslå Britt-Marie Lövgrens och Stefan Salängs yrkanden
- 668 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion M11
- 669 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande uttala att det bör finnas en skriftlig överenskommelse mellan lokal-/kommunförening och länsförbund, som preciserar vilka tjänster länsförbundet erbjuder föreningen, som underlag för transaktioner av lokalt partistöd
- 670 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion M10
- 671 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion M12 yrkande 1

§113. Avsnitt M, Organisation och stadgar: Allmänna organisationsfrågor (utskott 3, utskottets förslag 21–42)

I motion M13 hade yrkats:

- 1 att den begränsning av motionsrätten till landsmötet till max 4 000 tecken som partistyrelsen beslutat ska upphöra

I motion M14 hade yrkats:

- 1 att medlemmar som inte är ombud ska få samma talartid som ombuden på landsmötet, då ens egna motioner behandlas
- 2 att när landsmötesmotioner undertecknas av en grupp personer, så ska den utökade talartiden endast gälla den översta undertecknaren eller, i andra hand, en person som utsetts av motionsgruppen

I motion M15 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsens yrkande ska sitta i direkt anslutning till respektive landsmötesmotion
- 2 att utskottets svar ska hänvisa till motionens beteckning
- 3 att handlingarna till landsmötet ska finnas på Folkpartiets hemsida minst fem veckor före landsmötet
- 4 att protokollet från utskotten ska finnas tillgängliga för ombud och närvarande medlemmar så fort det är praktiskt möjligt

I motion M16 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att komma med förslag på hur årsmötesdagar och tillhörande motionstider kan justeras och eventuella motionsperioder införas i våra stadgar för att fler motioner från enskilda medlemmar ska kunna förankras inom partiet på årsmöten och därigenom bygga större majoriteter inom länsförbund och regioner inför landsmöten

I motion M17 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna antar policyn att våra riksdagsledamöter endast i undantagsfall bör väljas som ordförande för våra länsförbund

I motion M18 hade yrkats:

- 1 att i Folkpartiet liberalernas stadgar, under moment I, 2 st., införa meningen: ”I valberedningens förslag till ledamöter av partistyrelsen får endast hälften av kandidaterna inneha politiska uppdrag som är arvoderade på halvtid eller mer.”
- 2 att i Folkpartiet liberalernas stadgar införa en ny paragraf, efter § 9: ”§ 10. Arbetsgrupper. Partistyrelsen kan tillsätta arbetsgrupper för att ta fram förslag inför landsmöten och partiråd. I dessa arbetsgrupper får endast hälften av ledamöterna inneha politiska uppdrag som är arvoderade på halvtid eller mer.” Efterföljande paragrafer omnumreras.

I motion M19 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar att ett förtroendeuppdrag som är av heltidskaraktär ska kunna innehas maximalt tre mandatperioder i rad
- 2 att landsmötet uttalar att man efter fullgjort förtroendeuppdrag av heltidskaraktär inte ska kunna omväljas förrän efter lika lång tidsperiod som man tidigare innehade uppdraget
- 3 att landsmötets ställningstagande inte ska tillämpas retroaktivt

I motion M20 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet fastställa som policy att välja in max 4 personer från samma postadress i partistyrelsen för att uppnå bättre geografisk spridning

I motion M21 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar att provvalssystemet med ettor och tvåor bör bytas ut

I motion M22 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska inrätta ett kvalitetsråd för att säkerställa att partiets kommunföreningar lever upp till partiets syfte och mål, följer stadgar och använder normala mötesformalia
- 2 att kvalitetsrådet ska bestå av minst en fristående jurist, centrala liberaler, men inga aktiva folkpartipolitiker
- 3 att kvalitetsrådet ska omgärdas av formalia för att dokumentera mottagande och handläggning av frågor rörande kommunföreningarna samt att respons når till den klagande inom rimlig tid

I motion M23 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar sig för ett antagande av en miljöpolicy för Folkpartiet liberalerna
- 2 att partistyrelsen ges i uppdrag att utforma miljöpolicy med utgångspunkt av motivtexten i motionen

I motion M24 hade yrkats:

- 1 att landsmötet beslutar utdela ett demokrati- och fredspris varje landsmötesår till lämplig person/er eller organisation/er som på ett engagerat och inspirerande sätt arbetat för främjande av demokrati och fred.
- 2 att partistyrelsen ges i uppdrag att utforma Karl Staaffs demokrati- och fredspris

I motion M25 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska ta fram en strategi för statsråds och riksdagsledamöters besök

I motion M26 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet på ett riksmöte provar system med personligt möte som beskrivs i motionen

I motion M27 hade yrkats:

- 1 att landsmötet beslutar tillsätta en ”författningsgrupp” för att dels utreda, dels till nästa landsmöte lägga förslag om följande frågor: a) partiets image, b) partiets ledning, c) partiets krav på en författningsdomstol

I motion M28 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar att Folkpartiet centralt mellan valrörelserna bör finansiera en kampanjaktivitet per månad och kommun samt måltidsersättning åt deltagarna
- 2 att landsmötet uttalar att medlemsavgiften sänks till åtminstone 60 kronor
- 3 att landsmötet uttalar att Folkpartiet centralt nästa år hel- eller delfinansierar matkostnader för en valstuga per kommun

I motion M29 hade yrkats:

- 1 att det vin som serveras på Folkpartiets kommande riks- och landsmöten i så stor utsträckning som möjligt bör komma från Libanon

I motion M30 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att komma med förslag på hur aktiva i kommunföreningarna dels kan uppmuntras, dels kan få hjälp med att hålla sina lokala hemsidor uppdaterade

I motion M31 hade yrkats:

- 1 att ett mindre symboliskt värdebevis i form av ett mindre arvode utdelas för deltagande i politiken

I motion M32 hade yrkats:

- 1 att tidningen Nu blir gratis till medlemmar och ideellt arbetande liberaler (medlemmar), pensionärer och (skol)ungdomar

I motion M33 hade yrkats:

- 1 att ordet ras tas bort ur texten under rubriken "Lagar och förordningar" i tredje stycket i "Policy för förtroendevalda och kandidater vid extern kommunikation och opinionsbildning"

Partistyrelsen hade yrkat:

- 1 att landsmötet skulle uttala:
"Arbetet med att förbättra interndemokratien, genom att bland annat utveckla och effektivisera motionsprocessen, samt skapa utrymme för debatt, ska fortsätta."
- 2 att motion M13 skulle anses besvarad
- 3 att motion M14 skulle anses besvarad
- 4 att motion M15 skulle anses besvarad
- 5 att motion M16 skulle anses besvarad
- 6 att motion M17 skulle avslås
- 7 att motion M18 skulle avslås
- 8 att motion M19 skulle avslås
- 9 att motion M20 skulle avslås
- 10 att motion M21 skulle avslås
- 11 att motion M22 skulle avslås
- 12 att motion M23 skulle bifallas
- 13 att motion M24 skulle anses besvarad
- 14 att motion M25 skulle anses besvarad
- 15 att motion M26 skulle anses besvarad
- 16 att motion M27 skulle avslås
- 17 att motion M28 skulle anses besvarad
- 18 att motion M29 skulle avslås
- 19 att motion M30 skulle anses besvarad
- 20 att motion M31 skulle avslås
- 21 att motion M32 skulle anses besvarad
- 22 att motion M33 skulle anses besvarad

Utskottet yrkade:

- 21 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att landsmötet skulle uttala:
"Arbetet med att förbättra interndemokratien, genom att bland annat utveckla och effektivisera motionsprocessen, samt skapa utrymme för debatt, ska fortsätta."
- 22 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion M13 skulle anses besvarad
- 23 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion M14 skulle anses besvarad
- 24 att motion M15 yrkande 1 skulle bifallas
- 25 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion M15 yrkande 2 skulle anses besvarad
- 26 att motion M15 yrkande 3 skulle bifallas
- 27 att motion M15 yrkande 4 skulle bifallas
- 28 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion M16 skulle anses besvarad
- 29 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion M17 skulle avslås
- 30 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion M18 skulle avslås
- 31 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion M19 skulle avslås
- 32 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion M20 skulle avslås
- 33 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion M21 skulle avslås
- 34 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion M22 skulle avslås
- 35 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion M23 skulle bifallas
- 36 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion M24 skulle anses besvarad
- 37 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion M25 skulle anses besvarad
- 38 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion M26 skulle anses besvarad
- 39 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion M27 skulle avslås
- 40 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion M28 skulle anses besvarad
- 41 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion M29 skulle avslås

- 42 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion M30 skulle anses besvarad
 43 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion M31 skulle avslås
 44 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion M32 skulle anses besvarad
 25 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion M33 skulle anses besvarad

I debatten yttrade sig Ulrika Landergren för utskottet, Britt-Marie Lövgren för partistyrelsen, Jan Jönsson, Anita Brodén, Marianne Åhman, Britt-Marie Norelius, Björn Brändewall och Sara Svanström.

Björn Brändewall och Jan Jönsson yrkade:

- 1 att motion M14 skulle bifallas

Marianne Åhman yrkade

- 1 att handlingar även ska vara utsända i pappersformat fem veckor före landsmötet enligt gällande stadgar.

Britt-Marie Norelius yrkade:

- 1 att motion M22 skulle bifallas
 2 att det befintliga etiska rådet får ansvar för klagomål i linje med motion M22

Landsmötet beslutade:

- 672 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande uttala:
 ”Arbetet med att förbättra interndemokratien, genom att bland annat utveckla och effektivisera motionsprocessen, samt skapa utrymme för debatt, ska fortsätta.”
 673 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion M13 besvarad
 674 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion M14 besvarad
 675 att därmed avslå Björn Brändewalls och Jan Jönssons yrkande
 676 att i enlighet med utskottets yrkande bifalla motion M15 yrkande 1
 677 att avslå Marianne Åhmans yrkande
 678 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion M15 yrkande 2 besvarat
 679 att i enlighet med utskottets yrkande bifalla motion M15 yrkande 3
 680 att i enlighet med utskottets yrkande bifalla motion M15 yrkande 4
 681 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion M16 besvarad
 682 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion M17
 683 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion M18
 684 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion M19
 685 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion M20
 686 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion M21
 687 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion M22
 688 att avslå Britt-Marie Norelius båda yrkanden
 689 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla motion M23
 690 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion M24 besvarad
 691 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion M25 besvarad
 692 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion M26 besvarad
 693 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion M27
 694 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion M28 besvarad
 695 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion M29
 696 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion M30 besvarad
 697 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion M31
 698 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion M32 besvarad
 699 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion M33 besvarad

§114. Val av partistyrelse

Valberedningen hade nominerat:

Jonas Andersson, Partille, Lotta Edholm, Stockholm, Roger Haddad, Västerås, Carl B. Hamilton, Stockholm, Claes Jägevall, Tibro, Tobias Krantz, Jönköping, Nina Larsson, Karlstad, Håkan Lindh, Skellefteå, Britt-Marie Lövgren, Umeå, Birgitta Ohlsson, Stockholm, Johan Pehrson, Örebro, Birgitta Rydberg, Stockholm, Nyamko Sabuni, Stockholm, Carina Sándor, Skinnskatteberg, Olle Schmidt, Malmö, Torkild Strandberg, Landskrona, Jens Sundström, Alvik,

Norrbottnen, Sverker Thorén, Västervik, Maria Wallhager, Stockholm, Staffan Werme, Örebro och Barbro Westerholm, Stockholm till ledamöter av partistyrelsen intill nästa landsmöte.

I debatten yttrade sig Lennart Olsson för valberedningen.

Landsmötet beslutade:

- 700 att välja Jonas Andersson, Partille, Lotta Edholm, Stockholm, Roger Haddad, Västerås, Carl B. Hamilton, Stockholm, Claes Jägevall, Tibro, Tobias Krantz, Jönköping, Nina Larsson, Karlstad, Håkan Lindh, Skellefteå, Britt-Marie Lövgren, Umeå, Birgitta Ohlsson, Stockholm, Johan Pehrson, Örebro, Birgitta Rydberg, Stockholm, Nyamko Sabuni, Stockholm, Carina Sándor, Skinnskatteberg, Olle Schmidt, Malmö, Torkild Strandberg, Landskrona, Jens Sundström, Alvik, Norrbotten, Sverker Thorén, Västervik, Maria Wallhager, Stockholm, Staffan Werme, Örebro och Barbro Westerholm, Stockholm till ledamöter av partistyrelsen intill nästa landsmöte

§115. Avsnitt D, Näringspolitik och företagande: Upphovsrätt (utskott 4, utskottets förslag 105–110)

I debatten yttrade sig Gunnar Andrén, Karin Pilsäter, Madeleine Sjöstedt, Adam Cwejman, Christer Nylander, Lars Åhman, Mikael Wendt, Karl-Erik Andersson, Linda Nordlund, Johan Nopp, Mathias Sundin, Ulrika Landergren, Anna-Karin Carstensen, Christoffer Fagerberg och Jakob Nyström.

§116. Streck i debatten

Presidiet yrkade:

- 1 att streck i debatten skulle sättas

Landsmötet beslutade:

- 701 att bifalla presidiet förslag

§117. Avsnitt D, Näringspolitik och företagande: Upphovsrätt, fortsatt behandling (utskott 4, utskottets förslag 105–110)

I motion D35 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att verka för en utredning om en ny upphovsrättslag
- 2 att partistyrelsen ges i uppdrag att utarbeta Folkpartiets ställningstagande kring den nya upphovsrätten med utgångspunkt i den positiva syn på Internets möjligheter till informationsspridning som ges uttryck för i motionen
- 3 att den nya upphovsrättslagstiftningen måste söka efter en bättre balans mellan upphovsrättsinnehavares intressen och allmänintresset genom att utöka de legala möjligheter fildelningen och andra tekniker ger

I motion D36 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att ett europeiskt system för universella skyldigheter och rättigheter för att få information på Internet som bl.a. tillåter fildelning och nya publika informationsverksamheter på Internet.

I motion D37 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet verkar för att se över hur reglerna för copyright kan göras mer liberala och tidsrymden kortas

Partistyrelsen hade yrkat:

- 1 att landsmötet skulle uppdraga åt partistyrelsen att konstruktivt verka för att lösa de existerande problemen i ersättningsfrågan med bibehållande av de grundläggande värden som upphovsrätten tillkommit för att skydda
- 2 att motion D35 skulle anses besvarad
- 3 att landsmötet skulle uttala att Folkpartiet ska verka för ökad allmän tillgänglighet av information som framställs med offentliga medel
- 4 att motion D36 därmed skulle anses besvarad
- 5 att landsmötet skulle uttala att krav på generellt utsträckta skyddstider på upphovsrättens område bör bedömas mycket restriktivt och att tiderna i många fall bör förkortas
- 6 att motion D37 därmed skulle anses besvarad

Utskottet yrkade:

- 105 att partistyrelsens förslag till uppdrag om upphovsrätten skulle avslås
- 106 att motion D35 skulle bifallas

- 107 i enlighet med partistyrelsens yrkande att landsmötet skulle uttala att Folkpartiet ska verka för ökad allmän tillgänglighet av information som framställs med offentliga medel
- 108 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion D36 därmed skulle anses besvarad
- 109 i enlighet med partistyrelsens yrkande att landsmötet skulle uttala att krav på generellt utsträckta skyddstider på upphovsrättens område bör bedömas mycket restriktivt och att tiderna i många fall bör förkortas
- 110 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion D37 därmed skulle anses besvarad

I den fortsatta debatten yttrade sig Cecilia Wikström, Mikael Trolin, Ida Edlund, Madeleine Sjöstedt, Adam Cwejman, Patrik Silverudd, Jessica Presits, Fredrik Malm, Tobias Krantz, Mikael Wendt, Per-Åke Fredriksson, Anna Bernemalm Lindqvist, Johan Nopp, Christoffer Fagerberg, Håkan Welin, Ulrika Landergren och Erik Ullenhag.

Karin Pilsäter och Mikael Wendt yrkade:

- 1 att partistyrelsens yrkande avseende uppdrag om upphovsrätten skulle bifallas
- 2 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion D35 anses skulle besvarad

Karl-Erik Andersson yrkade:

- 1 att motion D36 skulle bifallas

Mikael Wendt yrkade:

- 1 att partistyrelsens förslag till uttalande om skyddstider på upphovsrättens område skulle avslås
- 2 att motion D37 skulle avslås

Erik Ullenhag yrkade:

- 1 att partistyrelsens yrkande om uppdrag avseende uppdrag om upphovsrätten samt motion D35 skulle hänskjutas till beredningsutskottet

Landsmötet beslutade:

- 702 att hänskjuta partistyrelsens yrkande avseende uppdrag om upphovsrätten samt motion D35 till beredningsutskottet
- 703 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande uttala att Folkpartiet ska verka för ökad allmän tillgänglighet av information som framställs med offentliga medel
- 704 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion D36 besvarad
- 705 att därmed avslå Karl-Erik Anderssons yrkande
- 706 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande uttala att krav på generellt utsträckta skyddstider på upphovsrättens område bör bedömas mycket restriktivt och att tiderna i många fall bör förkortas
- 707 att därmed avslå Mikael Wendts yrkande avseende skyddstider på upphovsrättens område
- 708 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion D37 besvarad
- 709 att därmed avslå Mikael Wendts yrkande avseende motion D37

§118. Beredningsutskottets förslag 8

Beredningsutskottet yrkade med anledning av motion L105 och L106 samt därtill hörande yrkanden:

- 1 att landsmötet skulle uttala att Folkpartiet liberalerna slår vakt om en restriktiv alkoholkpolitik
- 2 att landsmötet skulle uttala att Folkpartiet liberalerna ska avvakta utfallet av den rättsliga prövningen av den finska gårdsförsäljningen. Om den prövningen visar att gårdsförsäljningen av vin är förenligt med ett bibehållande av Systembolagets nuvarande försäljningsmonopol, kan Folkpartiet liberalerna öppna för att gårdsförsäljning av vin ska tillåtas också i Sverige

I debatten yttrade sig Erik Ullenhag, Mats Persson, Gabriel Romanus, Michael Helmersson och Carl B. Hamilton.

Michael Helmersson och Niklas Lehrsön yrkade:

- 1 att beredningsutskottets förslag skulle avslås

Michael Helmersson, Niklas Lehrsön och Gabriel Romanus yrkade:

- 1 att motion L105 skulle avslås

Gabriel Romanus yrkade:

1 att motion L106 skulle avslås

Landsmötet beslutade:

710 att bifalla beredningsutskottets förslag

711 att därmed avslå Michael Helmerssons och Niklas Lehrsjöns yrkande avseende beredningsutskottets förslag

712 att därmed avslå Michael Helmerssons, Niklas Lehrsjöns och Gabriel Romanus yrkande avseende motion L105

713 att därmed avslå Gabriel Romanus yrkande avseende motion L106

Reservation 12

Carl B. Hamilton och Maria Lundqvist-Brömster reserverade sig mot beredningsutskottets förslag och till förmån för avslag på motion L105.

Särskilt yttrande 2

Carl B. Hamilton anförde: ”Att hänga upp FP:s och Sveriges agerande på Finlands är ogenomtänkt eftersom den finska situationen är annorlunda än den svenska.”

Reservation 13

Marianne Normark reserverade sig mot beredningsutskottets förslag och till förmån för avslag på motion L106.

Reservation 14

Gunnar Andrén, Gösta Frödin, Malin Hedberg, Michael Helmersson, Niklas Lehrsjön, Gert Ohlsson, Ulla Orring, Niklas Wikström och Marianne Åhman reserverade sig mot beredningsutskottets förslag och till förmån för avslag på motion L105 och L106.

Särskilt yttrande 3

Gunnar Andrén anförde: ”Jag är helt emot att öppna för privata vinstintressen inom detaljhandelsledet med vin och sprit.”

Reservation 15

Christina Holmgren reserverade sig mot beredningsutskottets förslag.

§119. Bordläggning

Landsmötet beslutade:

714 att bordlägga dagordningspunkterna 11 och 12

§120. Förhandlingspassets avslutande

Förhandlingspasset avslutades kl. 20.08.

Förhandlingspass natt I, 21 november 2009 kl. 20.10–22.35

§121. Förhandlingarna återupptogs av Jonas Andersson kl. 20.10

§122. Dagordning för förhandlingspasset

Landsmötet beslutade:

715 att fastställa dagordning för förhandlingspasset enligt mötespresidiets förslag

§123. Justerare och rösträknare för förhandlingspasset

Justeringsdelegation för förhandlingspasset utgjordes av Niklas Frykman och Christina Holmgren.

Landsmötet beslutade:

716 att välja Sara Svanström, Marcus Claesson, Lill Jansson och Henrik Edlund till rösträknare för förhandlingspasset

§124. Beredningsutskottets förslag 10

Beredningsutskottet yrkade med anledning av motion D35 samt partistyrelsens yrkande avseende uppdrag om upphovsrätten:

- 1 att landsmötet ger partistyrelsen i uppdrag att verka för en utredning om en ny upphovsrättslag
- 2 att landsmötet ger partistyrelsen i uppdrag att utarbeta Folkpartiets ställningstagande kring den nya upphovsrätten med utgångspunkt i den positiva synen på Internets möjligheter till informationsspridning som ges uttryck för i motion D35
- 3 att landsmötet uttalar att den upphovsrättslagstiftningen måste söka efter en bättre balans mellan upphovsrättshavarens intressen och allmänintresset genom att utöka de legala möjligheterna fildelning och andra tekniker ger
- 4 att landsmötet uttalar att en given utgångspunkt är att upphovsrätten ska vara kvar

I debatten yttrade sig Erik Ullenhag för beredningsutskottet.

Landsmötet beslutade:

717 att bifalla beredningsutskottets förslag

§125. Avsnitt B, Jämställdhet och demokrati: Jämställt föräldraskap (utskott 2, utskottets förslag 14–29)

Programgruppen hade föreslagit:

- 6 **Underlätta för ensamstående föräldrar att försörja sig själva.** Ensamstående föräldrar med låga inkomster, ofta kvinnor, har höga marginaleffekter. Vi vill därför utforma särskilda stöd för att möjliggöra för ensamstående föräldrar att kunna försörja sig själva och bli mindre bidragsberoende, t.ex. utbildningsstöd och ökade möjlighet för flyttbidrag för att flytta till ett bättre betalt arbete. Det behövs också en bred översyn av försörjningsstöd, bostadsbidrag, barnbidrag och underhåll för att minska marginaleffekterna för ensamstående föräldrar.
- 7 **Ta fram ett åtgärdsprogram som kan användas av bland annat kommunernas familjerådgivning, för att uppmuntra till delat ansvar för barnen vid separationer.** Det finns otaliga exempel på barn och pappor som efter separationer mister kontakten med varandra. Förutom den känslomässiga förlusten så leder detta många gånger till att mammorna hamnar i en sämre ekonomisk situation. Det är därför viktigt av flera skäl att föräldrar delar på vårdnaden vid separationer.
- 8 **Förenkla och fördubbla utbetalningen av jämställdhetsbonus – så att pengarna blir ett bidrag och inte en skattereduktion.** Införandet av jämställdhetsbonus i föräldraförsäkringen är en viktig hörnsten i den liberala jämställdhetspolitiken. I dag betalas jämställdhetsbonus ut som skattereduktion, då skatten sänks för den förälder som tagit ut flest föräldrapenningsdagar. Vi vill ändra detta så att bonusen sätts in direkt på vederbörandes lönekonto.
- 9 **Att rätten till jämställdhetsbonus även ska omfatta arbetslösa och sjukskrivna föräldrar och inte enbart arbetande eller studerande föräldrar.** I dag har enbart arbetande och studerande föräldrar rätt till jämställdhetsbonus. Ett jämställt föräldraskap är bra för barnen, familjen och samhället. Av den anledningen vill vi även att arbetslösa och sjukskrivna föräldrar ska få del av bonusen.

- 10 **Inför jämställdhetsbonus i den tillfälliga föräldrapenningen för vård av sjukt barn.** Mammorna tar ut den största delen av tillfällig föräldrapenning, s.k. vab-dagar. För att öka jämställdheten för uttaget av vab-dagar – liksom i föräldraförsäkringen – vill vi införa en jämställdhetsbonus i systemet.
- 11 **Inför en mer flexibel arbetstidslagstiftning.** Många upplever tillvaron som oerhört pressande och stressande. Ansvar för familj, barn, gamla föräldrar och arbete ska rymmas på dygnets tjugofyra timmar. Att få större makt över sin tid genom en mer flexibel arbetstidslagstiftning skulle bidra till minskad stress.
- 12 **Inför en utökad skattereduktion för hushållsnära tjänster till barnfamiljer.** Vi vill utöka dagens 50-procentiga skattereduktion ytterligare för dagens barnfamiljer, så att fler får råd att ta hjälp med städning och därmed få mer tid över till familjen.
- 13 **Erbjud barnomsorg också på obekvämt arbetstid till dem som har behov av det på grund av sitt arbete och sin familjesituation.** Alla föräldrar arbetar inte mellan nio och fem och de som arbetar i branscher med andra tider måste ha rätt till en god barnomsorg även andra tider. Den barnomsorgspeng som regeringen infört kommer att underlätta för denna grupp föräldrar.

I motion B5 hade yrkats:

- 2 att punkt 12 i programförslaget utgår
- 3 att reservation 2 i programförslaget bifalls med det undantaget att den sista meningen i den utgår

I motion B8 hade yrkats:

- 1 att i jämställdhetsrapporten skriva in att föräldradagar borde få överlåtas till en barnpassare

I motion B9 hade yrkats:

- 1 att en ny punkt förs in i jämställdhetsrapporten "En liberal offensiv för ökad jämställdhet": "För att öka pappornas närvaro i familjen, och stärka kvinnornas ställning på arbetsmarknaden, bör föräldraförsäkringen vara individuell."

I motion B10 hade yrkats:

- 1 att en ny punkt förs in i jämställdhetsrapporten "En liberal offensiv för ökad jämställdhet": "För att öka pappornas deltagande i och anknytning till familjen, stärka barnens rätt till sina föräldrar och förstärka kvinnornas ställning på arbetsmarknaden bör föräldraförsäkringen tredelas. En del var öronmärkt till respektive förälder och en del att fördela fritt."

I motion B11 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalernas linje är att föräldraförsäkringen tredelas. Det innebär att en tredjedel av föräldraledigheten tillfaller respektive förälder och att en tredjedel kan fördelas fritt mellan föräldrarna

I motion B12 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet verkar för att de s.k. pappamånaderna avskaffas

I motion B13 hade yrkats:

- 1 att den nuvarande lydelsen i punkt 13 i jämställdhetsrapporten "En liberal offensiv för ökad jämställdhet" stryks och ersätts med: "Alla kommuner ska erbjuda barnomsorg också på obekvämt arbetstid till dem som har behov av det på grund av sitt arbete och sin familjesituation. Alla föräldrar arbetar inte mellan nio och fem och de som arbetar i branscher med andra tider måste ha rätt till en god barnomsorg även andra tider. Rätten till barnomsorg på oregelbunden arbetstid bör därför skrivas in i skollagen."

Partistyrelsen hade yrkat:

- 1 att programgruppens förslag punkt 6 skulle bifallas
- 2 att programgruppens förslag punkt 7 skulle bifallas
- 3 att programmets punkt 8 skulle ges lydelsen:
"Gör jämställdhetsbonusen enklare och större. Införandet av jämställdhetsbonus i föräldraförsäkringen är en viktig hörnsten i den liberala jämställdhetspolitiken. Men metoden är krånglig och pengarna kommer långt efteråt. Vi vill övergå till ett så enkelt system som möjligt där varje dag som motsvaras av en dag som den andra föräldern tar ut ska ge ersättning. Pengarna ska sättas in på lönekontot. Vi vill också höja nivån på bonusen."
- 4 att programgruppens förslag punkt 9 skulle bifallas
- 5 att programgruppens förslag punkt 10 skulle bifallas
- 6 att motion B8 skulle avslås

- 7 att motion B9 skulle avslås
- 8 att motion B10 skulle avslås
- 9 att motion B11 skulle avslås
- 10 att motion B12 skulle avslås
- 11 att programgruppens förslag punkt 11 skulle bifallas
- 12 att programgruppens förslag punkt 12 skulle bifallas
- 13 att motion B5 yrkande 2 skulle avslås
- 14 att programgruppens förslag punkt 13 skulle bifallas
- 15 att motion B5 yrkande 3 skulle avslås
- 16 att motion B13 skulle avslås

Partistyrereservation 1

Karin Pilsäter hade i partistyrelsen reserverat sig till förmån för att programmets punkt 8 skulle ges lydelsen: ”Gör jämställdhetsbonusen enklare. Införandet av jämställdhetsbonus i föräldraförsäkringen är en viktig hörnsten i den liberala jämställdhetspolitiken. Men metoden är krånglig och pengarna kommer långt efteråt. Vi vill övergå till ett så enkelt system som möjligt där varje dag som motsvaras av en dag som den andra föräldern tar ut ska ge ersättning. Pengarna ska sättas in på lönekontot.”

Utskottet yrkade:

- 14 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 6 skulle bifallas
- 15 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 7 skulle bifallas
- 16 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att programmets punkt 8 skulle ges lydelsen:
”**Gör jämställdhetsbonusen enklare och större.** Införandet av jämställdhetsbonus i föräldraförsäkringen är en viktig hörnsten i den liberala jämställdhetspolitiken. Men metoden är krånglig och pengarna kommer långt efteråt. Vi vill övergå till ett så enkelt system som möjligt där varje dag som motsvaras av en dag som den andra föräldern tar ut ska ge ersättning. Pengarna ska sättas in på lönekontot. Vi vill också höja nivån på bonusen.”
- 17 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 9 skulle bifallas
- 18 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 10 skulle bifallas
- 19 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion B8 skulle avslås
- 20 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion B9 skulle avslås
- 21 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion B10 skulle avslås
- 22 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion B11 skulle avslås
- 23 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion B12 skulle avslås
- 24 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 11 skulle bifallas
- 25 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 12 skulle bifallas
- 26 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion B5 yrkande 2 skulle avslås
- 27 att programgruppens förslag punkt 13 avslås
- 28 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion B5 yrkande 3 skulle avslås
- 29 att motion B13 skulle bifallas

Utskottsreservation 4

Jan Jönsson, Abit Dundar, Mats Siljebrand och Eva Halling reserverade sig i utskottet till förmån för att programgruppens förslag punkt 12 avslås.

Utskottsreservation 5

Karolina Hilding, Philip Wendahl, Maria Magnusson och Cecilia Wigström reserverade sig i utskottet till förmån för programgruppens förslag 13.

I debatten yttrade sig Cecilia Wigström för utskottet, Helene Odenjung för partistyrelsen, Tina Acketoft, Karin Pilsäter, Elisabeth Mattsson, Linda Nordlund, Jessica Bagge, Nyamko Sabuni, Amelie Tarschys Ingre, Helena Holmberg, Birgitta Ohlsson, Britt-Marie Lövgren, Helena von Schantz, Cecilia Malmström, Charlotte Klötz, Per Altenberg, Ylva Särnmark, Magnus Källström, Lill Jansson, Cecilia Festin Stenlund, Mikael Janson, Mats Ivarsson, Fatima Svanå, Sabina Ausfelt, Mathias Sundin, Roger Haddad, Anna Steele Karlström, Barbro Westerholm, Mikael Wendt, Martin Ångeby, Charlotta Schenholm, Lennart Rydberg, Jan Jönsson, Håkan Lindh, Per-Åke Fredriksson, Bríta Edholm, Mats Hasselgren, Paula Rabenius, Bengt Olsson, Helena Sjöberg, Anna-Karin Carstensen, Anne-Marie Ekström, Sven Bosarfve, Leiph Berggren, Ann-Marie Johansson, Jimmy Henriksson, Cecilia Elfving, Mikael Trolin, Tobias Krantz,

Lars Lundquist, Solveig Hellquist, Avni Dervishi, Lennart Rohdin, Gulan Avci, Fredrik Malm, Lennart Gabrielsson, Sara Svanström, Adam Cwejman, Gabriel Romanus, Ewa Callhammar, Christoffer Fagerberg, Karolina Wallström och Erik Ullenhag.

Karin Pilsäter yrkade:

1 att reservation 1 i partistyrelsen angående jämställdhetsbonus skulle bifallas

Per Altenberg, Sven Bosarfve, Mats Ivarsson, Anna Steele Karlström, Britt-Marie Lövgren, Elisabeth Mattsson, Birgitta Ohlsson, Paula Rabenius, Charlotta Schenholm, Fatima Svanå, Ylva Särnmark och Barbro Westerholm yrkade:

1 att motion B10 skulle bifallas

Amelie Tarschys Ingre och Helena von Schantz yrkade:

1 att rätten till samtidig föräldraledighet för mamman och pappan i samband med ett barns födelse utökas från 10 till 25 dagar under barnets tre första månader. Det innebär ingen utökning av föräldradagarna

Jan Jönsson yrkade:

1 i enlighet med utskottsreservation 4 att punkt 12 i jämställdhetsprogrammet skulle avslås

Ewa Callhammar, Roger Haddad, Karolina Hilding och Britt-Marie Lövgren yrkade:

1 i enlighet med utskottsreservation 5 att partistyrelsens förslag angående programgruppens förslag 13 skulle bifallas

Landsmötet beslutade:

- 718 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 6
- 719 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 7
- 720 att bifalla partistyrelsens och utskottets yrkande avseende programpunkt 8
- 721 att därmed avslå Karin Pilsäters yrkande
- 722 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 9
- 723 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 10
- 724 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion B8
- 725 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion B9
- 726 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion B10
- 727 att därmed avslå Per Altenbergs, Sven Bosarfves, Mats Ivarssons, Anna Steele Karlströms, Britt-Marie Lövgrens, Elisabeth Mattssons, Birgitta Ohlssons, Paula Rabenius, Charlotta Schenholms, Fatima Svanås, Ylva Särnmarks och Barbro Westerholms yrkande avseende motion B10
- 728 att avslå Amelie Tarschys Ingres och Helena von Schantz yrkande
- 729 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion B11
- 730 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion B12
- 731 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 11
- 732 att bifalla Jan Jönssons yrkande avseende utskottsreservation 4
- 733 att därmed avslå partistyrelsens och utskottets yrkande avseende programpunkt 12
- 734 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion B5 yrkande 2
- 735 att bifalla Ewa Callhammars, Roger Haddads, Karolina Hildings och Britt-Marie Lövgrens yrkande avseende utskottsreservation 5
- 736 att därmed i enlighet med partistyrelsens yrkande bifalla programpunkt 13
- 737 att därmed i enlighet med partistyrelsens yrkande avslå motion B13
- 738 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion B5 yrkande 3

Reservation 16

Cecilia Festin Stenlund reserverade sig till förmån för bifall till motion B13.

§126. Förhandlingspassets avslutande

Förhandlingspasset avslutades kl. 22.39.

Förhandlingspass natt II, 21 november 2009 kl. 22.40–00.59

§127. Förhandlingarna återupptogs av Nina Larsson kl. 22.40

§128. Dagordning för förhandlingspasset

Landsmötet beslutade:

739 att fastställa dagordning för förhandlingspasset enligt mötespresidiets förslag

§129. Justerare och rösträknare för förhandlingspasset

Justeringsdelegation för förhandlingspasset utgjordes av Rosie Rothstein och Christer Sörliden.

Landsmötet beslutade:

740 att välja Tina Acketoft, Thomas Bergstrand, Ina Lindström och Nicke Grahn till rösträknare för förhandlingspasset

§130. Beredningsutskottets förslag 9

Beredningsutskottet yrkade:

1 att landsmötet uttalar att förtryck av kvinnor aldrig kan accepteras – och detta förtryck tar sig särskilt vidriga uttryck när kvinnor utsätts för stening

I debatten yttrade sig Erik Ullenhag för beredningsutskottet.

Landsmötet beslutade:

741 att bifalla beredningsutskottets förslag

§131. Beredningsutskottets förslag 11

Beredningsutskottet yrkade:

1 att landsmötet beslutar att komplettera det jämställdhetspolitiska programmet med följande punkt:
”Stärk kvinnors ställning på arbetsmarknaden. Kvinnors och mäns arbete har alltid värderats olika till kvinnors nackdel. Vi vill bekämpa lönediskriminering. Män och kvinnor ska ha samma lön för lika eller likvärdigt arbete. Vi vill uppmana de folkpartister som har ansvar för löneförhandlingar i kommuner, landsting och regioner att verka för en rättvis lönesättning mellan kvinnor och män.”

I debatten yttrade sig Erik Ullenhag för beredningsutskottet.

Landsmötet beslutade:

742 att bifalla beredningsutskottets förslag

§132. Avsnitt B, Jämställdhet och demokrati: Övriga jämställdhetsfrågor (utskott 2, utskottets förslag 30–46)

Programgruppen hade föreslagit:

- 14 **Att föräldrautbildning än mer ska satsa på att stärka papporna i sin föräldraroll.** Att pappor blir mer närvarande i sina barns liv har alla – inte minst barnen – allt att vinna på. Därför vill vi än mer att papporna lyfts fram i föräldrautbildningar.
- 15 **Att gärningsmän som bryter mot besöksförbudet ska för ses med fotboja.** Även livvaktsskydd kan behövas i mycket svåra fall där gärningsmannen är känd och kontinuerligt vägrar att lämna kvinnan i fred.
- 16 **Inför kommunarrest för misshandlande män och i vissa fall även länsarrest.** I riktigt grova fall av våld mot kvinnor, så kallad grov kvinnofridskränkning, där besöksförbudet ständigt kränkts anser vi att kommunarrest ska kunna införas för misshandlande män.
- 17 **Tillsätta en haverikommission som utreder varje fall då en kvinna mister livet till följd av brott begångna av närstående.** Efter det fruktansvärda mordet på pojken Bobby 2006 har alliansregeringen gett Socialstyrelsen i uppdrag att tillsätta en ”social haveriutredning” för att förhindra att fler barn misshandlas till döds. Socialstyrelsen har nu lämnat förslag på ett motsvarande system då en kvinna mister livet till följd av brott begångna av närstående. Det förslaget bör genomföras.

- 18 **Vid utrikespolitiska beslut bör större vikt läggas vid jämställdhet och kvinnors situation.** Kvinnor är underrepresenterade i ledande befattningar i internationella organisationer varför vi vill att jämn könsfördelning eftersträvas i tillsättning av tjänster inom FN, EU, IMF och Världsbanken m.m.
- 19 **Uppmärksamma kvinnors situation mer i biståndet.** Vi vill öronmärka kvinnoinriktat bistånd med fokus på reproduktiva rättigheter, mödravård och utbildning, slopa bilateralt bistånd till stater som vägrar bekämpa grovt kvinnoförtryck och uppmärksamma kvinnorrättsaktivister, kvinnliga politiker, journalister i diktaturstater vid demokratibiståndet.
- 20 **Beakta särskilt kvinnors situation i säkerhetspolitiken.** Vi vill att resolution 1325 implementeras globalt. Resolutionen 1325 syftar till att öka kvinnors deltagande i arbetet med att förebygga, hantera och lösa konflikter. Vi vill också se fler kvinnor i internationella militära och polisiära operationer. Och vi tycker att det finns anledning att ifrågasätta svensk vapenexport till länder med könsapartheid.
- 21 **Uppmärksamma flickors/kvinnors sårbarhet i flyktinkriser.** Att hänsyn till kvinnors situation alltid ska beaktas då Sverige deltar i internationella operationer. Vi anser att förföljelse på grund av kön ska ses som ett flyktingskäl ex. könsstympning, sexuellt våld och misshandel.
- 22 **Stärk kvinnors mänskliga rättigheter.** Vi vill föra internationella kampanjer mot kvinnoförtryck såsom könsstympning, sexslaveri, våldtäkt och misshandel. Vi vill att Sverige aktivt arbetar för att fria, lagliga och säkra aborter ska betraktas som en rättighet för alla kvinnor i världen.
- 23 **Ta in könsperspektiv i medicinsk forskning.** För att få forskningsmedel bör en ansökan redan från början visa hur könsperspektivet ska ingå i studien.
- 24 **Använd den könsuppdelade statistiken.** Det bör utredas hur Sverige på ett bättre sätt kan utnyttja den potential som våra hälsoregister inklusive det individbaserade läkemedelsregistret erbjuder.
- 25 **Utvärdera vård och vårdutbildningar utifrån ett genusperspektiv.** Socialstyrelsens tillsyn av hälso- och sjukvården bör alltid inkludera ett genusperspektiv, när det är relevant. På samma sätt ska Högskoleverket inkludera ett genusperspektiv i sina utvärderingar av vårdutbildningar.

I motion B5 hade yrkats:

- 4 att sista meningen i punkt 20 i programförslaget utgår

I motion B14 hade yrkats:

- 1 att texten i punkt 15 i jämställdhetsrapporten ändras till: "Att gärningsmän som bryter mot besöksförbudet ska förses med fotboja. Även livvaktsskydd kan behövas i mycket svåra fall där gärningsmannen är känd och kontinuerligt vägrar att lämna kvinnan eller mannen i fred."

I motion B15 hade yrkats:

- 1 att texten i punkt 17 i jämställdhetsrapporten ändras till: "Tillsätt en haverikommission som utreder varje fall då en kvinna eller man mister livet till följd av brott begångna av närstående. Efter det fruktansvärda mordet på pojken Bobby 2006 har alliansregeringen gett Socialstyrelsen i uppdrag att tillsätta en 'social haveriutredning' för att förhindra att fler barn misshandlas till döds. Socialstyrelsen har nu lämnat förslag på ett motsvarande system då en kvinna mister livet till följd av brott begångna av närstående. Det förslaget bör genomföras och att det även ska gälla män som mister livet till följd av brott begångna av närstående."

I motion B16 hade yrkats:

- 1 att texten i punkt 21 i jämställdhetsrapporten ändras till: "Uppmärksamma flickors/kvinnors/pojars/mäns sårbarhet i flyktinkriser. Hänsyn till kvinnor och mäns situation ska alltid beaktas då Sverige deltar i internationella operationer. Vi anser att förföljelse på grund av kön ska ses som ett flyktingskäl exempelvis vid könsstympning, sexuellt våld och misshandel."

I motion B17 hade yrkats:

- 1 att texten i punkt 22 i jämställdhetsrapporten ändras till: "Stärk kvinnor och mäns mänskliga rättigheter. Vi vill föra internationella kampanjer mot förtryck av kvinnor och män såsom könsstympning, sexslaveri, våldtäkt och misshandel. Vi vill att Sverige aktivt arbetar för att fria, lagliga och säkra aborter ska betraktas som en rättighet för alla kvinnor i världen."

Partistyrelsen hade yrkat:

- 1 att programgruppens förslag punkt 14 skulle bifallas
2 att programmets punkt 15 skulle ges lydelsen:
"Gärningsmän som bryter mot besöksförbudet ska förses med fotboja. Även livvaktsskydd kan behövas i mycket svåra fall där gärningsmannen är känd och kontinuerligt vägrar att lämna kvinnan eller mannen i fred."

- 3 att motion B14 därmed skulle bifallas
 4 att programgruppens förslag punkt 16 skulle ges lydelsen:
”Inför omvänd kommunarrest för misshandlande män och i vissa fall även omvänd länsarrest. I riktigt grova fall av mäns våld mot kvinnor, så kallad grov kvinnofridskränkning, där besöksförbudet ständigt kränkts anser vi att omvänd kommunarrest ska kunna införas för misshandlande män, dvs. att området för besöksförbud ska kunna omfatta en hel kommun.”
- 5 att programgruppens förslag punkt 17 skulle bifallas
 6 att motion B15 skulle anses besvarad
 7 att programgruppens förslag punkt 18 skulle bifallas
 8 att programgruppens förslag punkt 19 skulle bifallas
 9 att programmets punkt 20 skulle ges lydelsen:
”Beakta särskilt kvinnors situation i säkerhetspolitiken. Vi vill att FN-resolution 1325 implementeras globalt. Resolutionen 1325 syftar till att öka kvinnors deltagande i arbetet med att förebygga, hantera och lösa konflikter. Vi vill också se fler kvinnor i internationella militära och polisiära operationer.”
- 10 att motion B5 yrkande 4 därmed skulle bifallas
 11 att programgruppens förslag punkt 21 skulle bifallas
 12 att motion B16 skulle anses besvarad
 13 att programgruppens förslag punkt 22 skulle bifallas
 14 att motion B17 skulle avslås
 15 att programmets punkt 23 skulle ges lydelsen:
”Ta in könsperspektiv i medicinsk forskning. För att få forskningsmedel bör en ansökan redan från början då det är relevant visa hur könsperspektivet ska ingå i studien.”
- 16 att programgruppens förslag punkt 24 skulle bifallas
 17 att programgruppens förslag punkt 25 skulle bifallas

Utskottet yrkade:

- 30 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 14 skulle bifallas
 31 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programmets punkt 15 skulle ges lydelsen:
”Gärningsmän som bryter mot besöksförbudet ska fördes med fotboja. Även livvaktsskydd kan behövas i mycket svåra fall där gärningsmannen är känd och kontinuerligt vägrar att lämna kvinnan eller mannen i fred.”
- 32 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B14 därmed skulle bifallas
 33 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 16 skulle ges lydelsen:
”Inför omvänd kommunarrest för misshandlande män och i vissa fall även omvänd länsarrest. I riktigt grova fall av mäns våld mot kvinnor, så kallad grov kvinnofridskränkning, där besöksförbudet ständigt kränkts anser vi att omvänd kommunarrest ska kunna införas för misshandlande män, dvs. att området för besöksförbud ska kunna omfatta en hel kommun.”
- 34 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 17 skulle bifallas
 35 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B15 skulle anses besvarad
 36 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 18 skulle bifallas
 37 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 19 skulle bifallas
 38 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programmets punkt 20 skulle ges lydelsen:
”Beakta särskilt kvinnors situation i säkerhetspolitiken. Vi vill att FN-resolution 1325 implementeras globalt. Resolutionen 1325 syftar till att öka kvinnors deltagande i arbetet med att förebygga, hantera och lösa konflikter. Vi vill också se fler kvinnor i internationella militära och polisiära operationer.”
- 39 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B5 yrkande 4 därmed skulle bifallas
 40 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 21 skulle bifallas
 41 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B16 skulle anses besvarad
 42 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 22 skulle bifallas
 43 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B17 skulle avslås
 44 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programmets punkt 23 skulle ges lydelsen:
”Ta in könsperspektiv i medicinsk forskning. För att få forskningsmedel bör en ansökan redan från början då det är relevant visa hur könsperspektivet ska ingå i studien.”
- 45 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 24 skulle bifallas
 46 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 25 skulle bifallas

I debatten yttrade sig Helene Odenjung för partistyrelsen, Fredrik van den Broek, Per-Åke Fredriksson, Lina Nordquist, Bodil Ericsson och Tove af Geijerstam.

Tove af Geijerstam yrkade

- 1 att programpunkt 16 skulle ges följande lydelse:
”Inför omvänd kommunarrest för utövare av våld i nära relationer och i vissa fall även omvänd länsarrest. I riktigt grova fall av våld i nära relationer, så kallad grov kvinnofridskränkning, där besöksförbud ständigt kränkts anser vi att omvänd kommunarrest ska kunna införas för den utövande parten, dvs. att området för besöksförbud ska kunna omfatta en hel kommun.”

Per-Åke Fredriksson yrkade:

- 1 att punkt 21 i det jämställdhetspolitiska programmet skulle förtydligas så att det framgår att förföljelse på grund av kön ska ses som flyktingskäl världen över

Fredrik van den Broek yrkade:

- 1 att motion B15 skulle bifallas
- 2 att motion B16 skulle bifallas
- 3 att motion B17 skulle bifallas

Lina Nordquist yrkade:

- 1 att programpunkt 23 skulle hänskjutas till beredningsutskottet för klargörande av programgruppens och partistyrelsens syfte

Landsmötet beslutade:

- 743 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 14
- 744 att bifalla partistyrelsens och utskottets yrkande avseende programmets punkt 15
- 745 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande därmed bifalla motion B14
- 746 att bifalla Tove af Geijerstams yrkande avseende programmets punkt 16
- 747 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 17
- 748 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion B15 besvarad
- 749 att därmed avslå Fredrik van den Broeks yrkande avseende motion B15
- 750 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 18
- 751 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 19
- 752 att bifalla partistyrelsens och utskottets yrkande avseende programmets punkt 20
- 753 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande därmed bifalla motion B5 yrkande 4
- 754 att hänskjuta programmets punkt 21 och Per-Åke Fredrikssons yrkande till beredningsutskottet
- 755 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion B16 besvarad
- 756 att därmed avslå Fredrik van den Broeks yrkande avseende motion B16
- 757 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 22
- 758 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion B17
- 759 att därmed avslå Fredrik van den Broeks yrkande avseende motion B17
- 760 att i enlighet med Lina Nordquists yrkande hänskjuta programmets punkt 23 till beredningsutskottet
- 761 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 24
- 762 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 25

§133. Avsnitt L, Social välfärd: Äldrepolitik (utskott 8, utskottets förslag 61–121)

I debatten yttrade sig Mats Persson för utskottet, Barbro Westerholm, Bengt Dahlström, Gösta Frödin, Ulla Orring, Thomas af Bjur, Anita Afzelius Alm, Sibylla Dahlström, Willis Josefsson, Mikael Janson, Mikael Wendt, Marianne Åhman, Peter Nordebo, Karin Schmidt och Morgan Hjalmarsson.

§134. Streck i debatten

I debatten yttrade sig Cecilia Wigström.

Landsmötet beslutade

- 763 att dra streck i debatten

§135. Avsnitt L, Social välfärd: Äldrepolitik, fortsatt behandling (utskott 8, utskottets förslag 61–121)

Programgruppen hade yrkat:

1. **Som liberaler vet vi att alla människor är olika. Det gäller även när vi blir äldre.** Insikten om detta saknas i hög grad i vårt land. På inget annat område har den svenska kollektivismen slagit igenom så starkt som i synen på äldre. Alldeles för många äldre känner att de inte är delaktiga i samhället på samma villkor som andra, bara för att de uppnått en viss ålder. I många länder är ålder detsamma som vishet och mognad, men inte i vårt land. Här ställs äldres erfarenheter ofta åt sidan. Den kollektiva synen på äldre leder till förutfattade meningar om hur äldre människor är och vill ha det. Det lägger hinder i vägen för att vi ska kunna leva som vi vill hela livet, också den sista sträckan. Äldre måste få mer makt över sin vardag. Det är dags att förändra synen på äldre i Sverige.
2. **Handlingsplan som undanröjer hinder för äldre att jobba.** Äldre är en viktig resurs på arbetsmarknaden. Vi ska fortsätta att stimulera äldre till fortsatt arbete. Det är olyckligt att en del avtalskonstruktioner på arbetsmarknaden gör det dyrare för arbetsgivare både att behålla och att anställa äldre. Regeringen bör ta initiativ till en handlingsplan, tillsammans med arbetsmarknadens parter, för att undanröja hinder för äldres möjligheter att arbeta.
3. **Förebygg förtidspensioneringar.** Arbetet med att förebygga förtidspension måste fortsätta. Det är ett slöseri med mänskliga resurser att så många människor står utanför arbetsmarknaden.
4. **Ändra reglerna för sjukförsäkring samt bilstöd så att äldre inte diskrimineras.** Äldre som fortsätter arbeta efter 65 år ska inte diskrimineras när det gäller social trygghet vid sjukdom. Ta bort de särskilda förbehållen för äldre som gör att de inte har samma rätt till sjukpenning och rehabiliteringsersättning som andra. Även den som fyllt 65 år kan drabbas av tillfällig sjukdom eller olycksfall och ha siktet inställt på att så snabbt som möjligt komma tillbaka till sitt arbete. Äldre som arbetar ska ha samma sociala trygghet som andra vid tillfällig sjukdom. Den som har en funktionsnedsättning ska kunna fortsätta få bilstöd också efter 65-årsdagen om han eller hon fortsätter att arbeta.
5. **En skarp lag mot diskriminering av äldre.** Förbudet mot diskriminering av äldre i arbetslivet markerar en omvärdering av synen på äldre. Men särbehandlingen av äldre och fyrkantiga åldersgränser förekommer också på andra områden i samhället. Vi vill införa en bred lag mot åldersdiskriminering. Det borde vara förbjudet att negativt särbehandla äldre när det gäller till exempel varor och tjänster, bostäder, sjukvård, utbildning och forskning, samt socialt skydd och sociala förmåner.
6. **Förebygg ohälsa bland äldre.** Den äldre har själv ett stort ansvar att göra vad han eller hon kan för att bevara sin hälsa. Pensionärsförbundens och andra ideella organisationers engagemang på hälsoområdet bör uppmuntras. Skadeförebyggande insatser, fysisk aktivitet, näringsriktig kost, aktiviteter mot rökning och för försiktighet med alkohol är viktiga åtgärder. Äldre bör erbjudas fysisk aktivitet och varaktig träning som är skräddarsydd efter den enskildes behov.
7. **Hushållsnära tjänster och hantverkshjälp till vettigt pris underlättar äldres vardag.** Möjligheten att köpa hushållstjänster och hantverkshjälp till hemmet med skattereduktion gör att äldre kan köpa dessa tjänster till ett vettigt pris. Det kan avlasta många äldre betungande delar av hushållsarbetet och ge utrymme för förbättringar i boendet som underlättar det dagliga livet.
8. **Valfrihet för alla äldre som behöver stöd och hjälp.** Vi driver på för valfrihet i äldreomsorgen i landets alla kommuner. Det är den äldre som ska bestämma vem som ger det stöd som han eller hon har rätt till.
9. **Inför en ”riktig” omsorgsgaranti för att stärka äldres rätt till en god äldreomsorg.** Den ska innehålla mätbara kvalitetskrav som inte får underskridas. Om kommunen inte uppfyller omsorgsgarantin ska den äldre få ersättning.
10. **Anpassa bostäder till äldres behov.** Många fastigheter är inte anpassade för äldre och andra personer med funktionsnedsättningar. För att den som har nedsatt funktionsförmåga ska kunna leva ett självständigt liv är det avgörande att den nära boendemiljön är tillgänglig. Ett statligt tillgänglighetsbidrag skulle göra fler bostäder anpassade för äldres behov.
11. **Inrätta trygghetsboenden för äldre.** Kommunerna bör inrätta trygghetsbostäder för äldre som känner oro, otrygghet och ensamhet i sitt hem. I trygghetsboendet ska det finnas personal tillhands, möjligheter att äta gemensamma måltider och sociala aktiviteter. Någon biståndsbedömning ska inte göras, utan den äldre ska själv avgöra om han eller hon önskar ett sådant boende.
12. **Statliga stimulansmedel för trygghetsboenden.** Staten bör stimulera utvecklingen av trygghetsboenden. Det bör ske genom investeringsstöd, samt genom bidrag till personalinsatser för att utveckla ett bra socialt innehåll i trygghetsboendet.

13. **Inrätta fler vård- och omsorgsboenden.** På många håll i landet är antalet platser i vård- och omsorgsboende i dag inte tillräckligt för att möta de äldres behov. Vi vet också att antalet äldre med demenssjukdomar och andra stora vård- och omsorgsbehov ökar framöver.
14. **Äldres sociala behov måste uppmärksammas.** Öppna verksamheter, träffpunkter och dagverksamheter kan ge stimulans och mening i vardagen. Att delta i olika former av aktiviteter är också ett sätt att behålla den egna funktionsförmågan. Att bidra till mötesplatser för äldre är därför en viktig förebyggande åtgärd. Det är viktigt att beakta att människor är olika också på äldre dagar. Det måste därför finnas en mångfald av aktiviteter och en hög grad av eget självbestämmande.
15. **Kulturen är en viktig del av vården.** Människors välbefinnande påverkas av miljön de vistas i. Att det i boende- och vårdmiljön finns konstverk, musik och litteratur stimulerar sinnen och det friska i människan.
16. **Bejaka de ideella organisationernas stora insatser för många äldre.** De ideella organisationerna tar tillvara människors vilja att bidra till samhället och förgyller en tillvaro som för många skulle ha varit alltför enahanda utan deras insatser. Med utgångspunkt i den överenskommen som träffats på nationell nivå bör den lokala dialogen med de ideella organisationerna utvecklas vidare.
17. **Öka medvetenheten om måltidens betydelse.** Måltiden måste få vara en trevlig stund. Äldre ska, precis som andra, kunna bestämma vad de ska äta. Äldre som bor hemma och får hjälp med matlåda, samt äldre som bor i särskilt boende, ska alltid få minst två olika maträtter att välja mellan.
18. **Fler djur i vården.** Djur har en positiv inverkan på människors välbefinnande. Djur bör därför användas i ökad utsträckning i vården och omsorgen om äldre. Kommunala riktlinjer bör tas fram för att utveckla användningen av djur i äldreomsorgen, där också hänsyn till hygien-, allergi- och säkerhetsaspekterna beaktas.
19. **Stöd till anhöriga bör ingå i en omsorgsgaranti.** Skärpningen av socialtjänstlagen för att stärka rätten till stöd för anhöriga som vårdar sina nära är viktig. Stöd till anhöriga bör ingå i en omsorgsgaranti. En anhörig som ger hjälp och vård till äldre måste få flexibelt stöd och stora möjligheter att själv påverka stödets utformning.
20. **Uppmärksamma behoven hos vuxna barn som ger stöd och vård till äldre.** Anhörigstöd behöver utvecklas på tider och i former som möter deras behov. Det kan handla om utbildning kring den äldres sjukdomar. Men det kan också handla om att få påverka beslut för en äldre som inte själv kan uttrycka sina behov. Anhöriga ska inte ses som ett problem utan mötas med lyhördhet.
21. **Lagstifta om flexibla arbetstid med timbank.** Det skulle underlätta situationen för många anhöriga till äldre. Den femte semesterveckan, inarbetad semester och eventuellt ytterligare lediga dagar ska kunna läggas i en timbank, där tiden ska kunna tas ut flexibelt.
22. **Generösare regler för närståendepenning.** Anhöriga som avstår från arbete när en närstående är svårt sjuk bör kunna få närståendepenning under dubbelt så lång tid som i dag, dvs. tiden bör förlängas från 60 dagar till 120 dagar. Närståendepenningen bör också kunna användas även då den närståendes sjukdom inte är fullt så allvarlig som dagens regler kräver. En svårt sjuk person kan ha stort behov att ha en anhörig hos sig även vid sjukdomstillstånd som inte innebär påtaglig fara för den sjukes liv.
23. **Hemtjänst på det egna språket.** Äldre från andra länder är, precis som alla andra, individer. Varje kommun bör kartlägga vilka önskemål och behov utlandsfödda äldre som bor där har. Valfrihet i äldreomsorgen ger nya möjligheter för den äldre att t.ex. få hemtjänst på det egna språket eller att starta ett etniskt inriktat äldreboende. Den kulturella och språkliga kompetens som personal med utländsk bakgrund i äldreomsorgen har måste premieras och tillvaratas.
24. **Anhöriganställning – en möjlighet, men aldrig ett tvång.** Anhöriganställning kan vara ett sätt att tillgodose behoven hos äldre med utländsk bakgrund. Men en anhöriganställning får inte vara ett sätt för kommunen att smita undan sitt ansvar att hitta en språklig och kulturellt anpassad lösning som passar den äldres behov. Vi får inte blunda för att en anhöriganställning kan försvåra den egna integrationen för den ofta yngre kvinna som anställs i hemmet.
25. **Säkerställ den äldres rätt till en god vård i hemmet.** Vi måste ta bristerna i hemsjukvården på allvar. Det är oacceptabelt att äldres rätt till en god vård äventyras. Kommuner och landsting måste gemensamt säkerställa att ansvarig läkare är en del i vård- och omsorgsteamet kring den äldre. Många äldre behöver vård från olika vårdgivare. Äldre i behov av hemsjukvård bör därför ha en patientansvarig sjuksköterska som samordnar alla vårdinsatser. Regeringen bör ta initiativ till en översyn av hemsjukvårdens uppdrag, innehåll och kompetens samt ansvarsfördelningen mellan kommuner och landsting.
26. **Sammanhållen vård för multisjuka äldre.** Varje multisjuk äldre ska ha en namngiven huvudansvarig vårdgivare såväl inom kommunens hemtjänst som inom hemsjukvården. Det ska vara en läkare, sjuksköterska och en hemtjänstansvarig. Äldre som har större vårdbehov ska också ha en namngiven ansvarig läkare inom geriatriken. Kring varje multisjuk äldre ska det finnas ett multidisciplinärt team anpassat till den enskildes behov. Ansvarig läkare inom primärvården, respektive geriatriken, ska ha tillgång till snabb särskild konsultkontakt inom övriga medicinska specialiteter. Detta för att minska behovet för den äldre multisjuka att ta sig till sjukhusens öppenvårdsmottagningar. Vid behov av sluten vård ska den multisjuka äldre ha en

”gräddfil”, dvs. inläggning ska kunna ske på särskild vårdplats genom direkt kontakt mellan primärvård och geriatrisk avdelning, utan att passera någon akutmottagning.

27. **Utveckla behandlingsforskningen om äldre patienter.** Det saknas fortfarande kunskaper om vilka behandlingar som är verkningsfulla för äldre och hur olika behandlingar påverkar den äldre. Det finns behov av både utvärdering och behandlingsforskning i äldreården.
28. **Helhetsansvar för äldres läkemedel.** Många äldre utsätts för läkemedelsbehandling som kan vara både farlig och ineffektiv. För att minska de problem med läkemedel som drabbar många äldre bör *en* läkare ha helhetsansvaret för den äldres medicinska behandling. Denne måste få forskrivarstöd och i sitt uppdrag ha krav på regelbunden utvärdering och omprövning av läkemedelsbehandlingen. Utbildningen i läkemedelsanvändning och geriatrik bör stärkas i läkarutbildningen.
29. **En samlad strategi för äldres psykiska hälsa.** Den psykiska ohälsan bland äldre är ett eftersatt område. Många äldre som drabbats av psykisk ohälsa får inte den vård de behöver på grund av bristande samverkan mellan psykiatri, geriatrik, äldreomsorg och primärvård. Äldrepsykiatri är inte tillräckligt utvecklad i många landsting. Regeringen bör ta initiativ till en samlad strategi för äldres psykiska hälsa.
30. **Vårddirektiv om vård och behandling i livets slutskede.** Den enskilde ska ha rätt att skriftligen uttrycka sin vilja om vård och omsorg vid livets slut. Många äldre har önskemål om hur de vill ha det under sin sista levnad. Det kan handla om vem den äldre ser som sin företrädare om han eller hon inte längre kan bestämma själv eller att den äldre vill få sluta sina dagar hemma. Ett vårddirektiv skapar trygghet för den enskilde. Det underlättar också för närstående och personal att ta ställning till vilka insatser som är de bästa för den äldre.
31. **Vård och omsorg för äldre är ett av välfärdens viktigaste jobb.** Statusen på att arbeta i äldreomsorgen måste höjas. Det behövs en nationell strategi för kompetensförsörjning inom äldreomsorgen. Förslagen i utredningen om yrkeskrav i äldreomsorgen bör i allt väsentligt genomföras.
32. **Nationellt chefsprogram för första linjens chefer i äldreomsorgen.** Ett gott ledarskap är grunden för en väl fungerande äldreomsorg. De ledare som arbetar i äldreomsorgens vardag i hemtjänst och på äldreboenden har en nyckelroll för kvaliteten i omsorgen. Vi vill göra en stor nationell satsning på ledarskapsutbildning för alla första linjens chefer i äldreomsorgen.
33. **Ge första linjens chefer i äldreomsorgen förutsättningar att utöva ledarskap.** Många chefer i äldreomsorgen har direkt personalansvar för ett mycket stort antal medarbetare. Under sådana omständigheter är det inte praktiskt möjligt att finna till hands och kunna handleda sin personal. I många kommuner finns det anledning att se över organisationsstrukturen för äldreomsorgen i syfte att stärka ledarskapet.

I motion B56 hade yrkats:

- 7 att Folkpartiet ska verka för att förbudet mot aktiv dödshjälp avskaffas

I motion L21 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar att det krävs en satsning inom äldreomsorgen
- 2 att partistyrelsen ges i uppdrag att presentera en rapport med förslag på lösningar på hur en bra och uppskattad äldreomsorg kan skapas

I motion L22 hade yrkats:

- 1 att under äldrerapportens punkt 2 tillägga att 67-åringar inte från en arbetsplats borde kunna tvingas till avgång lättare än 20- eller 60-åringar
- 2 att under äldrerapportens punkt 14 tillägga att brukare vid äldreboenden bör ges rätt till daglig utevistelse

I motion L23 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att 65-årsgränsen för funktionsnedsattas möjlighet att fortsätta arbeta höjs till den av riksdagen beslutade pensionsåldern, 67 år

I motion L24 hade yrkats:

- 1 att de som är med i friskvårdsaktiviteter ska erhålla 1 000 kronor mot uppvisande av kvitto/intyg

I motion L25 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att en hälsocheck införs för äldre

I motion L26 hade yrkats:

- 1 att ett nytt stycke införs i äldreprogrammet som markerar att makten över innehållet i hemtjänsten tillkommer hemtjänstmottagaren, med lydelsen: ”Makten över innehållet i hemtjänsten till pensionären. Rätten att välja

hemtjänstutförare är en självklarhet. Men lika viktigt är att hemtjänstmottagaren får makten över innehållet i hemtjänsten.”

I motion L27 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att de tillgängliga insatserna inom äldreomsorgsorganisationen anpassas till den äldre
- 2 att Folkpartiet ska verka för att den äldre har rätt att behålla sin integritet och sitt självbestämmande och inte som i dag att den äldre ingår i en sorts *people-processing* till en brukare i organisationen
- 3 att Folkpartiet ska verka för att en utökning av tjänsteutbudet sker till en god levnadsnivå som innefattar tjänster i organisationen, t.ex. läkare, god mat, utevistelse, kultur och till sist palliativ vård

I motion L28 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska undersöka möjligheten att skärpa socialtjänstlagen och uppgradera skäligena levnadsvillkor till goda levnadsvillkor inom äldreomsorgen
- 2 att Folkpartiet ska verka för en definition av innebörden av goda levnadsvillkor och de insatser det innebär

I motion L29 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska ta initiativ till att en utredning tillsätts i syfte genomlysna de äldres situation och lämna förslag till ändrade synsätt och åtgärder, bl.a. genom att skapa nya boendeformer för äldre personer (55+) som medger överflyttning till helt vanliga lägenheter, som ligger i anslutning till anläggningar som erbjuder anpassat boende och särskilt boende och tillhörande service, så att en successiv nedtrappning av boendeytan kan ske genom omflyttning till allt mindre lägenheter inom anläggningen i takt med att de egna krafterna avtar och erbjudande om successivt ökande service och omvårdnad kan ges inom samma boende alltefter behov, samt en ändrad hyreslagstiftning så att en nedtrappande boendekarriär blir möjlig

I motion L30 hade yrkats:

- 1 att punkt 14 i det äldrepolitiska programmet kompletteras med en tilläggs-text om att Folkpartiet ska verka för en väl fungerande färdtjänst med låg taxa

I motion L31 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att förebygga våld mot personal i särskilda boenden

I motion L32 hade yrkats:

- 1 att de drabbade via statliga försäkringar ska få tillbaka hela eller åtminstone delar av det de förlorat på ett orättmätigt sätt

I motion L33 hade yrkats:

- 1 att punkt 22 i det äldrepolitiska programmet kompletteras med en text om att Folkpartiet ska verka för möjligheten till anhöriganställning

I motion L34 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att införa laglig möjlighet till förkortad arbetstid i samband med vård av omsorgskrävande förälder
- 2 att Folkpartiet ska verka för att en ekonomisk kompensation ska kunna tilldelas de anställda som väljer att gå ned i arbetstid för att vårda sina äldre anhöriga

I motion L35 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för förbättrat stöd för anhöriga som innebär t.ex. anställd personal som har ansvar för anhörgstöd där utbildning om det normala åldrandet, demenssjukdomar ingår, avgiftsfri avlösning i hemmet 8 timmar i månaden för anhörig, möjlighet till att stödgrupper för anhöriga, öppna lokaler/mötesplatser centralt belägna för anhöriga, ideella och pensionärsföreningar m.m.

I motion L36 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet bör verka för att handlingsprogram utvecklas inte bara för människor med demens utan också för äldre med andra typer av funktionsnedsättningar

I motion L37 hade yrkats:

- 1 att punkt 30 i Folkpartiets äldre-rapport stryks

I motion L38 hade yrkats:

- 1 att punkt 30 i äldreappen ersätts med: ”**God vård och behandling i livets slutskede.** Vi anser att den enskildes önskemål om vård och omsorg vid livets slut i större utsträckning bör beaktas av sjukvården så som lagstiftningen föreskriver. Samtal om den äldres önskemål om den sista levnadsperioden bör därför ingå som ett obligatoriskt inslag i den ordinarie behandlarrollen. Alla döende oavsett ålder och oavsett bostadsort måste garanteras tillgång till kvalificerad palliativ vård.”

I motion L39 hade yrkats:

- 1 att forskning som speglar vården i livets slutskede i högre grad uppmuntras och efterfrågas
- 2 att den palliativa vården över hela landet utvecklas och stärks
- 3 att utbildning inom palliativ vård integreras i all vårdutbildning, samt även i den kommande äldreassistentutbildningen
- 4 att palliativ vård kan erbjudas alla som har behov av den
- 5 att de som bor hemma eller i annat boende också har tillgång till välutbildad personal inom den palliativa vården

I motion L40 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar att specialiserad palliativ vård bör erbjudas i landets alla kommuner
- 2 att landsmötet uttalar att palliativ medicin bör bli en egen tilläggsspecialitet för läkare

I motion L41 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att orsakerna bakom äldres självmord klarläggs

Partistyrelsen hade yrkat:

- 1 att programförslagets punkt 1 skulle bifallas
- 2 att motion L21 skulle anses besvarad
- 3 att programförslagets punkt 2 skulle bifallas
- 4 att motion L22 yrkande 1 skulle avslås
- 5 att programförslagets punkt 3 skulle bifallas
- 6 att programförslagets punkt 4 skulle bifallas
- 7 att motion L23 skulle anses besvarad
- 8 att programförslagets punkt 5 skulle bifallas
- 9 att programförslagets punkt 6 skulle bifallas
- 10 att motion L24 skulle avslås
- 11 att motion L25 skulle avslås
- 12 att programförslagets punkt 7 skulle bifallas
- 13 att en ny punkt skulle läggas till efter punkt 7 med lydelsen:
”**Inför flexibel hemtjänst.** Den äldres inflytande över hemtjänsten måste öka. Socialstyrelsen bör ta fram nationella riktlinjer som slår fast att biståndsbeslut för hemtjänst ska ges i form av stödtid. Hur hemtjänststimman används ska kunna variera från vecka till vecka och bestämmas av den äldre själv i dialog med personalen.”
- 14 att programförslagets punkt 8 skulle bifallas
- 15 att motion L26 skulle anses besvarad
- 16 att motion L27 skulle anses besvarad
- 17 att programförslagets punkt 9 skulle bifallas
- 18 att motion L28 skulle anses besvarad
- 19 att en ny punkt skulle läggas till efter punkt 9 med lydelsen:
”**Lagstifta om äldres rätt att fortsätta bo med sin livskamrat.** Det finns exempel på hur äldre par som levttillsammans hela sitt liv nekas att fortsätta bo tillsammans när en av dem behöver flytta till ett äldreboende. Inga par ska behöva splittras mot deras vilja på äldre dagar.”
- 20 att programförslagets punkt 10 skulle bifallas
- 21 att programförslagets punkt 11 skulle bifallas
- 22 att programförslagets punkt 12 skulle bifallas
- 23 att en ny punkt skulle läggas till efter punkt 12 med lydelsen:
”**Höj nivåerna i bostadstillägget för pensionärer.** Utvecklingen av seniorbostäder och trygghetsboenden öppnar möjligheter för många äldre att hitta ett boende som passar deras egna behov. Även äldre med låga

pensioner ska ha möjlighet att flytta till en bostad med god tillgänglighet och gemensam service. Därför bör nivåerna i bostadstillägget för pensionärer och det särskilda bostadstillägget för pensionärer höjas.”

24 att motion L29 skulle anses besvarad

25 att programförslagets punkt 13 skulle bifallas

26 att programförslagets punkt 14 skulle bifallas

27 att motion L30 skulle anses besvarad

28 att motion L22 yrkande 2 skulle anses besvarat

29 att programförslagets punkt 15 skulle bifallas

30 att programförslagets punkt 16 skulle bifallas

31 att programförslagets punkt 17 skulle bifallas

32 att programförslagets punkt 18 skulle bifallas

33 att en ny punkt skulle läggas till efter punkt 18 med lydelsen:

”**En nationell handlingsplan mot våld och övergrepp mot äldre.** Våld och övergrepp mot äldre är ett utbrett problem. Äldre drabbas av våld i nära relationer, men också i vård och omsorg samt övergrepp i form av intrång och inbrott i det egna hemmet. En nationell handlingsplan bör tas fram för att förebygga våld och övergrepp mot äldre och ge stöd till dem som utsatts.”

34 att motion L31 skulle anses besvarad

35 att motion L32 skulle avslås

36 att programförslagets punkt 19 skulle bifallas

37 att programförslagets punkt 20 skulle bifallas

38 att programförslagets punkt 21 skulle bifallas

39 att programförslagets punkt 22 skulle bifallas

40 att motion L33 skulle anses besvarad

41 att motion L34 skulle anses besvarad

42 att motion L35 skulle anses besvarad

43 att programförslagets punkt 23 skulle bifallas

44 att programförslagets punkt 24 skulle bifallas

45 att programförslagets punkt 25 skulle bifallas

46 att programförslagets punkt 26 skulle bifallas

47 att programförslagets punkt 27 skulle bifallas

48 att programförslagets punkt 28 skulle bifallas

49 att programförslagets punkt 29 skulle bifallas

50 att motion L36 skulle anses besvarad

51 att äldreprogrammets punkt 30 skulle ges lydelsen:

”**God vård och behandling i livets slutskede.** Alla döende oavsett ålder och oavsett bostadsort måste garanteras tillgång till kvalificerad palliativ vård. Många äldre har önskemål om hur de vill ha det under sin sista levnad. Det kan handla om vem den äldre ser som sin företrädare om han eller hon inte längre kan bestämma själv, eller att den äldre vill få sluta sina dagar hemma. Den enskildes önskemål om vård och omsorg vid livets slut bör i större utsträckning beaktas av sjukvården. Samtal om den äldres önskemål om den sista levnadsperioden bör därför ingå som ett obligatoriskt inslag i behandlarrollen. Den enskilde ska också ha rätt att skriftligen uttrycka sin vilja om vård och omsorg vid livet slut. Ett sådant vårddirektiv skapar trygghet för den enskilde och underlättar för närstående och personal att ta ställning till vilka insatser som är de bästa för den enskilde. Det får under inga omständigheter innebära aktiv dödshjälp, som fortsatt ska vara förbjudet i Sverige.”

52 att motion L37 skulle avslås

53 att motion B56 yrkande 7 skulle avslås

54 att motion L39 skulle anses besvarad

55 att motion L40 yrkande 1 skulle anses besvarat

56 att motion L40 yrkande 2 skulle anses besvarat

57 att motion L38 skulle anses besvarad

58 att motion L41 skulle bifallas

59 att programförslagets punkt 31 skulle bifallas

61 att programförslagets punkt 32 skulle bifallas

62 att programförslagets punkt 33 skulle bifallas

Utskottet yrkade:

61 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programförslagets punkt 1 skulle bifallas

62 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L21 skulle anses besvarad

- 63 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programförslagets punkt 2 skulle bifallas
 64 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L22 yrkande 1 skulle avslås
 65 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programförslagets punkt 3 skulle bifallas
 66 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programförslagets punkt 4 skulle bifallas
 67 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L23 skulle anses besvarad
 68 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programförslagets punkt 5 skulle bifallas
 69 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programförslagets punkt 6 skulle bifallas
 70 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L24 skulle avslås
 71 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L25 skulle avslås
 72 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programförslagets punkt 7 skulle bifallas
 73 i enlighet med partistyrelsens yrkande att en ny punkt skulle läggas till efter punkt 7 med lydelsen:
"Inför flexibel hemtjänst. Den äldres inflytande över hemtjänsten måste öka. Socialstyrelsen bör ta fram nationella riktlinjer som slår fast att biståndsbeslut för hemtjänst ska ges i form av stöd tid. Hur hemtjänststimman används ska kunna variera från vecka till vecka och bestämmas av den äldre själv i dialog med personalen."
- 74 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programförslagets punkt 8 skulle bifallas
 75 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L26 skulle anses besvarad
 76 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L27 skulle anses besvarad
 77 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programförslagets punkt 9 skulle bifallas
 78 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L28 skulle anses besvarad
 79 i enlighet med partistyrelsens yrkande att en ny punkt skulle läggas till efter punkt 9 med lydelsen:
"Lagstifta om äldres rätt att fortsätta bo med sin livskamrat. Det finns exempel på hur äldre par som levtt tillsammans hela sitt liv nekas att fortsätta bo tillsammans när en av dem behöver flytta till ett äldreboende. Inga par ska behöva splittras mot deras vilja på äldre dagar."
- 80 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programförslagets punkt 10 skulle bifallas
 81 att partistyrelsens yrkande avseende programpunkt 11 skulle bifallas med följande ändring:
"Inrätta trygghetsboenden för äldre. Kommunerna ska möjliggöra inrättandet av ~~bör inrätta~~ trygghetsbostäder för äldre som känner oro, otrygghet och ensamhet i sitt hem. I trygghetsboendet ska det finnas personal tillhands, möjligheter att äta gemensamma måltider och sociala aktiviteter. Någon biståndsbedömning ska inte göras, utan den äldre ska själv avgöra om han eller hon önskar ett sådant boende."
- 82 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programförslagets punkt 12 skulle bifallas
 83 i enlighet med partistyrelsens yrkande att en ny punkt skulle läggas till efter punkt 12 med lydelsen:
"Höj nivåerna i bostadstillägget för pensionärer. Utvecklingen av seniorbostäder och trygghetsboenden öppnar möjligheter för många äldre att hitta ett boende som passar deras egna behov. Även äldre med låga pensioner ska ha möjlighet att flytta till en bostad med god tillgänglighet och gemensam service. Därför bör nivåerna i bostadstillägget för pensionärer och det särskilda bostadstillägget för pensionärer höjas."
- 84 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L29 skulle anses besvarad
 85 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programförslagets punkt 13 skulle bifallas
 86 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programförslagets punkt 14 skulle bifallas
 87 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L30 skulle anses besvarad
 88 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L22 yrkande 2 skulle anses besvarad
 89 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programförslagets punkt 15 skulle bifallas
 90 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programförslagets punkt 16 skulle bifallas
 91 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programförslagets punkt 17 skulle bifallas
 92 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programförslagets punkt 18 skulle bifallas
 93 i enlighet med partistyrelsens yrkande att en ny punkt skulle läggas till efter punkt 18 med lydelsen:
"En nationell handlingsplan mot våld och övergrepp mot äldre. Våld och övergrepp mot äldre är ett utbrett problem. Äldre drabbas av våld i nära relationer, men också i vård och omsorg samt övergrepp i form av intrång och inbrott i det egna hemmet. En nationell handlingsplan bör tas fram för att förebygga våld och övergrepp mot äldre och ge stöd till dem som utsatts."
- 94 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L31 skulle anses besvarad
 95 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L32 skulle avslås
 96 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programförslagets punkt 19 skulle bifallas
 97 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programförslagets punkt 20 skulle bifallas
 98 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programförslagets punkt 21 skulle bifallas
 99 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programförslagets punkt 22 skulle bifallas
 100 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L33 skulle anses besvarad

- 101 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L34 skulle anses besvarad
 102 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L35 skulle anses besvarad
 103 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programförslagets punkt 23 skulle bifallas
 104 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programförslagets punkt 24 skulle bifallas
 105 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programförslagets punkt 25 skulle bifallas
 106 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programförslagets punkt 26 skulle bifallas
 107 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programförslagets punkt 27 skulle bifallas
 108 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programförslagets punkt 28 skulle bifallas
 109 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programförslagets punkt 29 skulle bifallas
 110 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L36 skulle anses besvarad
 111 att partistyrelsens förslag till lydelse av punkt 30 skulle bifallas med följande ändring:
"God vård och behandling i livets slutskede. Alla döende oavsett ålder och oavsett bostadsort måste garanteras tillgång till kvalificerad palliativ vård. Många äldre har önskemål om hur de vill ha det under sin sista levnad. ~~Det kan handla om vem den äldre ser som sin företrädare om han eller hon inte längre kan bestämma själv, eller att den äldre vill få sluta sina dagar hemma.~~ Den enskildes önskemål om vård och omsorg vid livets slut bör i större utsträckning beaktas av sjukvården. Samtal om den äldres önskemål om den sista levnadsperioden bör därför ingå som ett obligatoriskt inslag i behandlarrollen. Den enskilde ska också ha rätt att skriftligen uttrycka sin vilja om vård och omsorg vid livet slut. Det kan handla om vem den äldre ser som sin företrädare om han eller hon inte längre kan bestämma själv, eller att den äldre vill få sluta sina dagar hemma. Ett sådant vårddirektiv skapar trygghet för den enskilde och underlättar för närstående och personal att ta ställning till vilka insatser som är de bästa för den enskilde. Det får under inga omständigheter innebära aktiv dödshjälp, som fortsatt ska vara förbjudet i Sverige."
- 112 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L37 skulle avslås
 113 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B56 yrkande 7 skulle avslås
 114 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L39 skulle anses besvarad
 115 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L40 yrkande 1 skulle anses besvarat
 116 att motion L40 yrkande 2 skulle bifallas
 117 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L38 skulle anses besvarad
 118 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L41 skulle bifallas
 119 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programförslagets punkt 31 skulle bifallas
 120 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programförslagets punkt 32 skulle bifallas
 121 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programförslagets punkt 33 skulle bifallas

Utskottsreservation 8

Gert Ohlsson reserverade sig i utskottet till förmån för bifall till partistyrelsens förslag avseende programpunkt 6 med tillägg av meningen: "Därför bör Folkpartiet ta initiativ till ett stimulansbidrag för friskvård för gruppen äldre."

Utskottsreservation 11

Tove af Geijerstam, Mikael Janson och Kerstin Sutinen reserverade sig i utskottet till förmån för bifall till partistyrelsens förslag avseende programpunkt 30 med följande ändring: **"God vård och behandling i livets slutskede.** Alla döende oavsett ålder och oavsett bostadsort måste garanteras tillgång till kvalificerad palliativ vård. Många äldre har önskemål om hur de vill ha det under sin sista levnad. Det kan handla om vem den äldre ser som sin företrädare om han eller hon inte längre kan bestämma själv, eller att den äldre vill få sluta sina dagar hemma. Den enskildes önskemål om vård och omsorg vid livets slut bör i större utsträckning beaktas av sjukvården. Samtal om den äldres önskemål om den sista levnadsperioden bör därför ingå som ett ~~obligatoriskt~~ inslag i behandlarrollen. Den enskilde ska också ha rätt att skriftligen uttrycka sin vilja om vård och omsorg vid livets slut. Ett sådant vårddirektiv skapar trygghet för den enskilde och underlättar för närstående och personal att ta ställning till vilka insatser som är de bästa för den enskilde. Det får under inga omständigheter innebära aktiv dödshjälp, som fortsatt ska vara förbjudet i Sverige."

I den fortsatta debatten yttrade sig Tove af Geijerstam, Margareta Carlbäck, IngMarie Larsson, Barbro Westerholm, Håkan Welin, Ida Edlund, Morgan Hjalmarsson, Cecilia Wigström, Sven-Åke Vest och Karin Schmidt.

Peter Nordebo yrkade:

- 1 att den femte meningen i punkt 1 i äldreprogrammet skulle få följande lydelse: "I många länder likställs ålder med vishet och mognad, men inte i vårt land."

Marianne Åhman yrkade:

- 1 att utskottsreservation 8 skulle bifallas

Tove af Geijerstam yrkade:

- 1 att det i slutet av den föreslagna nya punkten efter punkt 7 skulle tillföras en ny mening med lydelsen: "För att den enskildes valfrihet ska bli verklig, och inte bara formell, krävs att utrymme finns för hemtjänstinsatser även utöver vad som behövs för att tillgodose de allra mest grundläggande behoven."

Morgan Hjalmarsson och Mikael Janson yrkade:

- 1 att utskottsreservation 11 skulle bifallas

Anita Afzelius Alm, Bengt Dahlström, Sibylla Dahlström och Mikael Wendt yrkade:

- 1 att motion L37 skulle bifallas

Karin Schmidt yrkade:

- 1 att motion L39 skulle bifallas

Landsmötet beslutade:

- 764 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programförslagets punkt 1
 765 att därmed avslå Peter Nordebos yrkande
 766 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L21 besvarad
 767 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programförslagets punkt 2
 768 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion L22 yrkande 1
 769 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programförslagets punkt 3
 770 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programförslagets punkt 4
 771 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L23 besvarad
 772 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programförslagets punkt 5
 773 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programförslagets punkt 6
 774 att därmed avslå Marianne Åhmans yrkande
 775 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion L24
 776 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion L25
 777 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programförslagets punkt 7
 778 att hänskjuta partistyrelsens och utskottets förslag till ny punkt efter punkt 7 i äldreprogrammet samt Tove af Geijerstams yrkande till beredningsutskottet
 779 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programförslagets punkt 8
 780 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L26 besvarad
 781 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L27 besvarad
 782 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programförslagets punkt 9
 783 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L28 besvarad
 784 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande införa en ny punkt efter punkt 9 med lydelsen:
"Lagstifta om äldres rätt att fortsätta bo med sin livskamrat. Det finns exempel på hur äldre par som levtt tillsammans hela sitt liv nekas att fortsätta bo tillsammans när en av dem behöver flytta till ett äldreboende. Inga par ska behöva splittras mot deras vilja på äldre dagar."
 785 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programförslagets punkt 10
 786 att bifalla utskottets yrkande avseende programpunkt 11
 787 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programförslagets punkt 12
 788 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande införa en ny punkt efter punkt 12 med lydelsen:
"Höj nivåerna i bostadstillägget för pensionärer. Utvecklingen av seniorbostäder och trygghetsboenden öppnar möjligheter för många äldre att hitta ett boende som passar deras egna behov. Även äldre med låga pensioner ska ha möjlighet att flytta till en bostad med god tillgänglighet och gemensam service. Därför bör nivåerna i bostadstillägget för pensionärer och det särskilda bostadstillägget för pensionärer höjas."
 789 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L29 besvarad
 790 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programförslagets punkt 13
 791 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programförslagets punkt 14
 792 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L30 besvarad
 793 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L22 yrkande 2 besvarat
 794 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programförslagets punkt 15
 795 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programförslagets punkt 16
 796 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programförslagets punkt 17
 797 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programförslagets punkt 18

- 798 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande införa en ny punkt efter punkt 18 med lydelsen:
”En nationell handlingsplan mot våld och övergrepp mot äldre. Våld och övergrepp mot äldre är ett utbrett problem. Äldre drabbas av våld i nära relationer, men också i vård och omsorg samt övergrepp i form av intrång och inbrott i det egna hemmet. En nationell handlingsplan bör tas fram för att förebygga våld och övergrepp mot äldre och ge stöd till dem som utsatts.”
- 799 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L31 besvarad
- 800 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion L32
- 801 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programförslagets punkt 19
- 802 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programförslagets punkt 20
- 803 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programförslagets punkt 21
- 804 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programförslagets punkt 22
- 805 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L33 besvarad
- 806 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L34 besvarad
- 807 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L35 besvarad
- 808 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programförslagets punkt 23
- 809 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programförslagets punkt 24
- 810 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programförslagets punkt 25
- 811 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programförslagets punkt 26
- 812 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programförslagets punkt 27
- 813 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programförslagets punkt 28
- 814 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programförslagets punkt 29
- 815 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L36 besvarad
- 816 att bifalla Mikael Jansons och Morgan Hjalmarssons yrkande och därmed ge punkt 30 i äldreprogrammet följande lydelse:
”God vård och behandling i livets slutskede. Alla döende oavsett ålder och oavsett bostadsort måste garanteras tillgång till kvalificerad palliativ vård. Många äldre har önskemål om hur de vill ha det under sin sista levnad. Det kan handla om vem den äldre ser som sin företrädare om han eller hon inte längre kan bestämma själv, eller att den äldre vill få sluta sina dagar hemma. Den enskildes önskemål om vård och omsorg vid livets slut bör i större utsträckning beaktas av sjukvården. Samtal om den äldres önskemål om den sista levnadsperioden bör därför ingå som ett inslag i behandlarrollen. Den enskilde ska också ha rätt att skriftligen uttrycka sin vilja om vård och omsorg vid livets slut. Ett sådant vårddirektiv skapar trygghet för den enskilde och underlättar för närstående och personal att ta ställning till vilka insatser som är de bästa för den enskilde. Det får under inga omständigheter innebära aktiv dödshjälp, som fortsatt ska vara förbjudet i Sverige.”
- 817 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion L37
- 818 att därmed avslå Anita Afzelius Alms, Bengt Dahlströms, Sibylla Dahlströms och Mikael Wendts yrkande avseende motion L37
- 819 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion B56 yrkande 7
- 820 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L39 besvarad
- 821 att därmed avslå Karin Schmidts yrkande
- 822 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L40 yrkande 1 besvarat
- 823 att i enlighet med utskottets yrkande bifalla motion L40 yrkande 2
- 824 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L38 besvarad
- 825 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla motion L41
- 826 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programförslagets punkt 31
- 827 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programförslagets punkt 32
- 828 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programförslagets punkt 33

§136. Beredningsutskottets förslag 7

Beredningsutskottet yrkade:

- 1 att motion J58 skulle anses besvarad med följande yttrande:
”Motion J58 har remitterats till beredningsutskottet. Motionären yrkar att Folkpartiet ska verka för att det ska införas ett lägstakrav på antalet elever innan en friskola får starta.
 I den nu gällande lagstiftningen finns ett krav som innebär att en friskola ska ha minst 20 elever för att få starta. Alliansens parter har enats om, och en nyligen avlämnad utredning har föreslagit, att det specifika kravet på ett visst antal elever som i dag ska tas bort.
 Beredningsutskottet vill dock understryka att med de krav som den nya skollagen ställer på friskolor ska det inte bli möjligt att få tillstånd att starta en friskola, vare sig grund- eller gymnasieskola, med färre elever än

dagens utskrivna krav på minst 20 elever. Det gäller krav på lärare med behörighet i både ämne och för en viss årskurs, krav på skolbibliotek samt elevhälsa. Regelverket kring konfessionella friskolor kommer också att stramas upp i den nya skollagen. Även i fortsättningen kommer kommunerna att få yttra sig över ansökningar att starta en friskola. Beredningsutskottet anser därför att andan i motionärens yrkande är tillgodosedd.”

I debatten yttrade sig Britt-Marie Lövgren för beredningsutskottet samt Roger Haddad.

Landsmötet beslutade:

829 att bifalla beredningsutskottets förslag

§137. Beredningsutskottets förslag 12

Beredningsutskottet yrkade:

- 1 att punkt 21 i det jämställdhetspolitiska programmet skulle lyda:
”Uppmärksamma flickors/kvinnors sårbarhet i flyktingkriser. Kvinnors situation ska alltid beaktas då Sverige deltar i internationella operationer. Vi anser att förföljelse på grund av kön, som t.ex. könsstympning, sexuellt våld och misshandel, ska ses som ett flyktingskäl inte bara i Sverige, utan världen över.”

I debatten yttrade sig Erik Ullenhag för beredningsutskottet.

Landsmötet beslutade:

830 att bifalla beredningsutskottets förslag

§138. Beredningsutskottets förslag 13

Beredningsutskottet yrkade:

- 1 att rubriken till punkt 23 i det jämställdhetspolitiska programmet skulle lyda **”Ta in könsperspektivet i klinisk medicinsk forskning”**

I debatten yttrade sig Erik Ullenhag för beredningsutskottet.

Landsmötet beslutade:

831 att bifalla beredningsutskottets förslag

§139. Förkortad talartid

Landsmötet beslutade:

832 att för återstoden av förhandlingspasset förkorta talartiden till en minut

§140. Avsnitt L, Social välfärd: Barnpolitik (utskott 8, utskottets förslag 1–60)

Programgruppen hade yrkat:

1. **Föräldrarna har ansvaret för sina barn.** Barnkonventionen slår fast att föräldrar har särskilda skyldigheter gentemot sina barn. I de flesta roller i livet är vi utbytbara, men mycket sällan som föräldrar. Därför är föräldraansvaret vårt största och viktigaste uppdrag. Under lång tid har det talats för lite om den betydelse och det ansvar föräldrar har för sina barn. Problem som rör våra barn kan inte lösas utan ett starkt föräldraengagemang. Barn och ungdomar behöver föräldrar som tar ansvar.
2. **Lagstifta om flexibla arbetstid med timbank,** för att minska tidspressen som många föräldrar känner. Den femte semesterveckan, inarbetad semester och eventuellt ytterligare lediga dagar ska kunna läggas i en timbank, där tiden ska kunna tas ut flexibelt.
3. **Förläng den lagstadgade rätten att arbeta deltid till barnet fyller 12 år.** Även barn i skolåldern kan ha stort behov av sin förälder efter skoltid. Tillfällig föräldrapenning för att vårda ett sjukt barn kan en förälder ta ut till barnets 12-årsdag. Motsvarande åldersgräns bör gälla för rätten att arbeta deltid.
4. **Föräldrastöd under hela uppväxten.** Föräldrar, oavsett var i landet de bor, ska under barnets hela uppväxt erbjudas fördjupade kunskaper om barns behov och rättigheter samt stöd i sin föräldraroll. Genomför i huvudsak förslagen i utredningen Föräldrastöd – en vinst för alla, som innehåller många värdefulla åtgärder.
5. **Riktade insatser för att nå riskgrupper.** Vissa barn löper större risk än andra barn att utsättas för våld eller fara illa på annat sätt. Socialtjänsten måste göra riktade insatser för att nå föräldrar i familjer med riskfaktorer med förebyggande föräldrastöd.

6. **Förskolan och skolan bör motivera föräldrar.** Förskolan och skolan bör informera om föräldrastöd och motivera föräldrar att delta. Förskollärare och lärare bör uppmuntras till kompetensutveckling så att de kan leda föräldragrupper. Förskolans och skolans bör öppnas för föräldrastöd på kvällstid.
7. **Stärk samarbetet mellan föräldrar och skola.** Skolan och föräldrarna måste ha ett nära samarbete kring barnen. Ett starkt föräldraengagemang i skolan har betydelse både för barnens skolresultat och för trivselen. Täta kontakter mellan lärare och föräldrar när det finns tecken på att ett barn har svårigheter eller inte mår bra är ett viktigt förebyggande arbete.
8. **Skolk måste följas upp bättre.** Skolk är många gånger första tecknet på att något är fel. Vi vill att skolk ska rapporteras direkt till föräldrarna så att en dialog mellan skolan och hemmet kan startas på ett tidigt stadium och därmed förhindra en fortsatt negativ utveckling.
9. **Barn ska i första hand försörjas av sina föräldrar.** Föräldrarnas gemensamma ekonomiska ansvar ska gälla även om en av föräldrarna inte bor ihop med barnet. Verkligheten är ofta en annan. Många särlevande föräldrar som inte bor ihop med sitt barn – oftast pappor – tar inte sitt försörjningsansvar fullt ut. Om fler pappor betalade underhåll enligt föräldrabalkens regler om gemensamt ansvar skulle många barn kunna leva under bättre ekonomiska villkor.
10. **Se över stödet till barn med föräldrar som lever isär.** Det finns brister dagens system som leder till svåra och oönskade problem. Många barn till framför allt ensamstående mammor lever i ekonomiskt utsatthet där familjen har svårt att få vardagsekonomin att gå ihop. Samtidigt finns det underhållsskyldiga föräldrar, ofta pappor, som inte fullt ut tar sitt försörjningsansvar för sina barn. Underhållsstödets belopp blir en ribba och inte ett lägsta golv. Detta är inte acceptabelt. Ensamstående föräldrar drabbas dessutom av stora marginaleffekter som gör det mindre lönsamt att arbeta eller öka sina inkomster. Regeringen bör tillsätta en samlad utredning om särlevande föräldrars försörjningsansvar och bidrag som påverkar barn till föräldrar som bor isär.
11. **Ge kommunerna ett samlat ansvar för rådgivning till föräldrar som separerar, eller bor isär.** Föräldrarnas konflikter går ut över barnet. Kommunerna har i dag ansvar för rådgivning till föräldrar när det gäller vårdnad, umgänge och boende. Detta ansvar bör också omfatta rådgivning om underhåll. Goda erfarenheter finns av rådgivningsverksamheter där föräldrarna kan möta flera kompetenser samtidigt.
12. **Stärk barns skydd mot skulder.** Kommuner och landsting måste sluta debitera barn för obetalda avgifter och stället skicka fakturorna till barnets föräldrar. Regeringen bör överväga om ytterligare förtydliganden behöver göras i lagen för att förhindra att barn skuldsätts.
13. **Samhället har en skyldighet att säkerställa barnets rätt till skydd, stöd och trygghet.** När föräldrar av olika skäl inte förmår ta sitt föräldraansvar påverkar det barnets hela tillvaro och trygghet. I det glömda Sverige finns barn och ungdomar som far illa hemma och behöver skydd och stöd. När föräldrarna inte räcker till måste samhället säkerställa att barnet får den trygghet, det skydd och den omsorg som varje barn har rätt till.
14. **”UngHälsa” – en samlad barn- och ungdomshälsa.** Ansvaret för hälsofrämjande och förebyggande arbete samt för tidiga insatser för enskilda barn och ungdomar är splittrat på för många händer i dag. Det gör att barn hamnar mellan stolarna och inte får det stöd som de har rätt till. Vi vill samla MVC, BVC, socialtjänstens förebyggande verksamhet för barn och föräldrar, ungdomsmottagningar och en första linjens barn- och ungdomspsykiatri under ett tak. Elevhälsan ska ha del av sin arbetstid förlagd där för att samverka kring elever från skolan.
15. **Förbättra elevhälsan.** Skolan har en viktig förebyggande uppgift och kan tidigt upptäcka och stödja barn som visar tecken på psykisk ohälsa. Elevhälsan måste förstärkas, både genom ett tillskott av resurser och genom förtydliganden i lagstiftningen. Den nya skollagen ska tydligt slå fast att elevhälsan omfattar medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Varje skola ska ha tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator och personal med specialpedagogisk kompetens.
16. **Det behövs socialsekreterare på skolan.** På varje skola bör det ingå socialsekreterare i skolans elevhälsoteam. Det skulle underlätta ett tätt samarbete mellan skola och socialtjänst är det gäller tidiga insatser för barn som riskerar att utveckla olika former av problem. Det skulle också avdramatisera kontakterna med socialtjänsten för både skolpersonal, föräldrar och elever.
17. **Satsa på det som fungerar – mer kunskap och utvärdering.** Villervalla tycks råda i fråga om vilka metoder som används i förskolan, skolan, BVC, MVC och andra verksamheter som möter barn och föräldrar för att upptäcka och hjälpa barn som inte mår bra. Det behövs en nationell satsning på metodstöd och metodutveckling när det gäller att förebygga psykisk ohälsa hos barn och ungdomar. Vi måste vara säkra på att de metoder som används effektivt fångar upp barn som visar tecken på psykisk ohälsa.
18. **Det är ett politiskt ansvar att se till att barn som har särskilt behov av stöd också får dessa behov tillgodosedda i förskolan.** Om barn och föräldrar tidigt får det stöd som de behöver minskar riskerna för att barnet får allvarigare problem senare i livet.
19. **Skärp kravet på barnkompetens och erfarenhet i socialtjänsten.** Alla blivande socionomer måste få obligatorisk utbildning om barnets rättigheter och barn i utsatta situationer under sin utbildning. Socialstyrelsen

bör utfärda föreskrifter som skärper kraven på kompetens hos dem som ska handlägga ärenden som rör barn och unga. Det ska inte vara tillåtet att låta oerfarna socialsekreterare handlägga utredningar som rör barn i utsatta situationer. Stöd av mentor/erfaren handläggare bör erbjudas den som ska börja arbeta med barnärenden.

20. **Stärk det förebyggande arbetet mot våld mot barn.** Föräldrastöd ska erbjudas under barnets hela uppväxt. Riktade insatser måste göras för att nå föräldrar till barn som löper ökad risk att utsättas för våld hemma. Utbildningsinsatser om barns rätt till skydd mot våld riktad till personal i verksamheter riktade till barn och familjer och till rättsväsendet. Vi vill också satsa på en samlad barn- och ungdomshälsa för att tidigt fånga upp barn som visar tecken på psykisk ohälsa.
21. **Barnahus behövs över hela landet.** Barn som utsatts för våld har rätt till en barnvänlig, rättssäker utredning samt till skydd och stöd. Riktlinjer bör tas fram som slår fast vilken myndighetssamverkan ett Barnahus ska innehålla och hur verksamheten ska bedrivas för att sätta barnet i centrum. Verksamheten ska finnas myndighetsövergripande i alla delar av landet, så att varje barn som utsätts för våld eller sexualbrott kan få en barnanpassad utredning i en barnvänlig miljö.
22. **Vässa socialtjänstens möjligheter att agera för barnets bästa när det finns risk för vräkning.** I fall då föräldrar vid upprepade tillfällen inte tar sitt föräldraansvar och trots betalningsförmåga drar på sig hyresskulder bör socialtjänsten få ökade befogenheter att se till att försäkringskassans bostadsbidrag och socialtjänstens ekonomiska bistånd för hyra betalas direkt till hyresvärden.
23. **Ta det politiska ansvaret för kommunens placerade barn.** Länsstyrelsernas granskning visar att många kommuner inte lever upp till sitt ansvar för de placerade barnen. Den politiska ledningen i varje kommun måste vidta kraftfulla åtgärder i den egna kommunen för att komma till rätta med bristerna. Kommunen har tagit över föräldraansvaret för varje placerat barn.
24. **Fånga upp placerade barns behov av stöd genom obligatoriska, systematiska rutiner** Placerade barn riskerar i betydligt större utsträckning än andra att få problem med sin hälsa eller i skolan. Obligatoriska, systematiska rutiner bör fastställas på nationell nivå för att fånga upp varje placerat barns eventuella behov av stöd. Vi vill införa systematiska rutiner för läkarundersökningar av varje placerat barn, för undersökning och bevakning av barnets psykiska hälsa samt för utredning och systematiskt stöd till barnets skolarbete.
25. **Inför auktorisation för att driva HVB-hem (hem för vård eller boende).** Vi ifrågasätter att det inte ställs tydligare krav på den som vill driva ett HVB-hem, med tanke på att de barn och ungdomar som placeras där tillhör samhällets allra mest utsatta. Dagens krav och regler är alldeles för luddiga. Vi föreslår auktorisation, baserat på tydliga kvalitetskrav, för att driva HVB-hem. Vid missförhållanden kan auktorisationen dras in.
26. **Gör en nationell satsning på utvärdering och metodutveckling inom den sociala barn- och ungdomsvården.** Få insatser inom den sociala barn- och ungdomsvården är utvärderade. Ingen kan i dag svara på vilka insatser som är bra och om en del insatser t.o.m. är skadliga för barnen. Vi föreslår att regeringen gör en överenskommelse med Sveriges kommuner och landsting om en flerårig, nationell satsning på utvärdering och metodutveckling i den sociala barn- och ungdomsvården.
27. **Stärk barnens rätt till inflytande.** Barns rätt att komma till tals har stärkts i både socialtjänstlagen och LVU. Mycket återstår dock för att se till att barnens rätt att göra sin röst hörd får genomslag i praktiken. Flera granskningsrapporter har visat att socialtjänsten, HVB-hemmen eller länsstyrelserna inte i tillräcklig utsträckning lever upp till barnkonventionens intentioner.
28. **Ge placerade tonåringar bättre stöd kring sexualitet, graviditet och föräldraskap.** En stor andel av de flickor som placeras i samhällets vård blir mammor redan under tonåren. Även andelen tonårspappor är stor jämfört med jämnåriga kamrater. Vi föreslår att socialtjänsten i alla avtal med HVB-hem ska säkerställa ett systematiskt samarbete med närmaste ungdomsmottagning. Motsvarande samarbeten måste också utvecklas för ungdomar placerade i familjehem. SIS bör ta fram en handlingsplan för stöd till placerade ungdomar i frågor som rör sexualitet, graviditet och föräldraskap.
29. **Öppna upp institutionernas ofta slutna miljöer.** Kommunerna bör ställa krav på institutionerna när det gäller kontakter med närsamhället. Genom nära samverkan med skolan, idrottsrörelsen och föreningslivet i trakten öppnas institutionerna upp. Det ger de placerade ungdomarna möjlighet till fler positiva kontaktytor i samhället och ökar även transparensen i institutionens verksamhet.
30. **Ge alla placerade barn rätt till en "egen" socialsekreterare.** Många barn som far illa känner stor ensamhet och misstro mot myndigheter. Kontinuitet i kontakterna är en förutsättning för att kunna bygga upp en förtroendefull relation. I en del kommuner strävar socialtjänsten efter att varje barn ska ha "sin" socialsekreterare. Ett sådant arbetssätt borde fler kommuner ta efter.
31. **Ge familjehemmen mer stöd.** Många familjehem får inte tillräcklig uppbackning och stöd från socialtjänsten. Ett bra stöd till de familjer som ställer upp som familjehem är en viktig nyckel för att kunna rekrytera fler

familjehem. Trygghetssystemen är inte avpassade efter familjehemsföräldrars särskilda situation. Det är därför viktigt att regeringens aviserade utredning om socialförsäkringarna tillsätts snarast.

32. **Följ upp kvaliteten i familjehem i annan kommun** Ofta placeras barn i familjehem på långt avstånd från hemorten. Den placerande kommunen har därmed mycket begränsad insyn och tillsyn. Den placerande kommunen ska alltid ha ansvaret att följa upp att barnet har det bra i familjehemmet. Men av praktiska skäl bör vistelsekommunen kunna genomföra granskning och inspektion på den placerande kommunens uppdrag och få ersättning för det. På detta sätt ökar möjligheten att följa upp att familjehemmen erbjuder en god kvalitet och att eventuella missförhållanden uppdagas.
33. **Stärk eftervården för placerade barn och ungdomar.** Eftervården av placerade barn och ungdomar är ett eftersatt område. Det bör i god tid utarbetas strategier inför att en placering på ett HVB- eller familjehem ska avslutas. Många placerade ungdomar står helt ensamma som unga vuxna. De måste kunna få fortsatt stöd genom socialtjänstens försorg. En del barn återförenas med sina föräldrar efter att ha bott i familjehem eller på HVB-hem. Socialtjänsten måste ge både föräldrar och barn bättre stöd i de fall de återförenas efter en placering.

I motion G14 hade yrkats:

- 1 att barnpolitiska programmet, avsnittet "Föräldrars ansvar för sina barn", tillförs en ny punkt med följande lydelse: "När socialtjänsten öppnar en utredning kring ett barn ska det vara obligatoriskt för vårdnadshavarna att medverka. Den som undandrar sig eller på olika sätt försvårar utredningen ska kunna dömas till böter. Det ska vara straffbart att som förälder grovt missköta omsorgen om sitt barn utan att själv söka hjälp. Sådan grov omsorgsunderlåtelse ska kriminaliseras, i likhet med barnmisshandel."

I motion L1 hade yrkats:

- 1 att punkt 3 i det barnpolitiska programmet stryks

I motion L2 hade yrkats:

- 1 att det barnpolitiska programmet, punkt 8, i slutet tillförs en text med följande lydelse: "Om ingen förbättring sker av närvaron ska skolan anmäla skolket till socialtjänsten. Socialtjänsten och skolan har ett gemensamt ansvar när barn uteblir från skolan i stor omfattning. Det ska inte vara frivilligt att ta emot insatser från socialtjänsten när ett skolpliktigt barn uteblir från skolan."

I motion L3 hade yrkats:

- 1 att stycke 15 i den barnpolitiska rapporten får lydelsen: "Förbättra elevhälsan. Skolan har en viktig förebyggande uppgift och kan tidigt upptäcka och stödja barn som visar tecken på psykisk ohälsa. Elevhälsan måste förstärkas, både genom ett tillskott av resurser och genom förtydliganden i lagstiftningen. Den nya skollagen ska tydligt slå fast att elevhälsan jämställer medicinsk och psykologisk hjälp, samt omfattar psykosociala och specialpedagogiska insatser. Varje skola ska ha tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator och personal med specialpedagogisk kompetens."

I motion L4 hade yrkats:

- 1 att avsnittet "Samhällets ansvar för barn i utsatta situationer" tillförs en ny punkt med följande lydelse: "När ett barn rymmer hemifrån ska socialtjänsten vara skyldig att alltid göra en efterlysning, även mot föräldrarnas vilja. Ett beslut om omhändertagande enligt LVU ska kvarstå även när barn förs utomlands. Socialtjänsten ska kunna efterlysa både barnet och föräldrarna och ta hjälp av Sveriges beskickningar för att efterforska barnet och föra hem det till Sverige igen."

I motion L5 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna bör verka för en lagstiftning som bättre tillgodoser barnets rättigheter att ha en god och relation till båda föräldrarna vid en konflikt som leder till separation

I motion L6 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att det ges möjlighet att använda vab-ersättningen till köp av servicetjänster vid vård av sjukt barn eller som ersättning för sjuk småbarnsförälder

I motion L7 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att underhållsreglerna förändras i enlighet med förslagen i motionen

I motion L8 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att regelverket kring adoption av svenskfödda barn ses över och förenklas med inriktning att det är bättre för barnet att adopteras än att familjehemsplaceras eller institutionsplaceras

I motion L9 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att en utredning tillsätts med uppgift att klarlägga situationen för barn och ungdomar som växer upp i rörelser eller samfund präglade av manipulativt ledarskap, hur rehabilitering bäst kan erbjudas dem som är i behov av sådan samt hur man på myndighetsnivå kan arbeta för att informera och sprida kunskap om manipulativa rörelser och ansvara för råd till och rehabilitering av människor som råkat illa ut genom sitt medlemskap

I motion L10 hade yrkats:

- 1 att det infogas i partiprogrammet att Folkpartiet ska verka för att utöka föräldrarnas rätt till tillfällig föräldrapenning för kontaktdagar under barnets grundskoletid

I motion L11 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att arbetsgivare övertar utbetalningen av tillfällig föräldrapenning och får full avdragsrätt för kostnaden

I motion L12 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att verka för en höjning av barnomsorgstaxan minst i nivå med indexuppräknningen

I motion L13 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna ska arbeta för att FN:s barnkonvention blir antagen som svensk lag

I motion L14 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att införa barnkonventionen i sin helhet i svensk lag

I motion L15 hade yrkats:

- 1 att barnkonventionen inkorporeras i svensk lagstiftning och därmed görs till svensk lag

I motion L16 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen) ska inkorporeras i svensk lagstiftning och gälla som svensk lag

I motion L17 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att staten ger samhällets ursäkt till de medmänniskor som drabbades av samhällets bristande tillsyn i den sociala barnvården
- 2 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att staten tar fram en kompensationsmodell för de drabbade

I motion L18 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att en barnbalk införs i lagstiftningen
- 2 att Folkpartiet ska verka för att innehållet och utformningen av en barnbalk med barnperspektivet som utgångspunkt övervägs i en utredning

I motion L19 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att utreda hur problemet med bristen på kontaktpersoner, gode män, ledsagare och andra frivilliga samhällsuppdrag ska lösas

I motion L20 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att ta fram en strategi för att stärka föräldrarna i sin viktiga roll – ett ”föräldralyft”
- 2 att Folkpartiet ska verka för att förskolepersonalens erfarenheter och synpunkter på verksamheten tas tillvara och utvärderas

Partistyrelsen hade yrkat:

- 1 att programgruppens förslag punkt 1 skulle bifallas

- 2 att programgruppens förslag punkt 2 skulle bifallas
 3 att programgruppens förslag punkt 3 skulle bifallas
 4 att motion L1 därmed skulle avslås
 5 att programgruppens förslag punkt 4 skulle bifallas
 6 att programgruppens förslag punkt 5 skulle bifallas
 7 att programgruppens förslag punkt 6 skulle bifallas
 8 att programgruppens förslag punkt 7 skulle bifallas
 9 att punkt 8 i det barnpolitiska programmet skulle ges lydelsen:

”Skolk måste följas upp bättre. Skolk är många gånger första tecknet på att något är fel. Vi vill att skolk ska rapporteras direkt till föräldrarna så att en dialog mellan skolan och hemmet kan startas på ett tidigt stadium och därmed förhindra en fortsatt negativ utveckling. Om ingen förbättring sker av närvaron ska skolan anmäla skolket till socialtjänsten. Socialtjänsten och skolan har ett gemensamt ansvar när barn uteblir från skolan i stor omfattning. Det ska inte vara frivilligt att ta emot insatser från socialtjänsten när ett skolpliktigt barn uteblir från skolan.”

- 10 att motion L2 yrkande 1 därmed skulle bifallas
 11 att programgruppens förslag punkt 9 skulle bifallas
 12 att programgruppens förslag punkt 10 skulle bifallas
 13 att programgruppens förslag punkt 11 skulle bifallas
 14 att programgruppens förslag punkt 12 skulle bifallas
 15 att programgruppens förslag punkt 13 skulle bifallas
 16 att programgruppens förslag punkt 14 skulle bifallas
 17 att programgruppens förslag punkt 15 skulle bifallas
 18 att motion L3 yrkande 1 skulle anses besvarat
 19 att programgruppens förslag punkt 16 skulle bifallas
 20 att programgruppens förslag punkt 17 skulle bifallas
 21 att programgruppens förslag punkt 18 skulle bifallas
 22 att programgruppens förslag punkt 19 skulle bifallas
 23 att programgruppens förslag punkt 20 skulle bifallas
 24 att programgruppens förslag punkt 21 skulle bifallas
 25 att programgruppens förslag punkt 22 skulle bifallas
 26 att programgruppens förslag punkt 23 skulle bifallas
 27 att programgruppens förslag punkt 24 skulle bifallas
 28 att programgruppens förslag punkt 25 skulle bifallas
 29 att programgruppens förslag punkt 26 skulle bifallas
 30 att programgruppens förslag punkt 27 skulle bifallas
 31 att programgruppens förslag punkt 28 skulle bifallas
 32 att programgruppens förslag punkt 29 skulle bifallas
 33 att programgruppens förslag punkt 30 skulle bifallas
 34 att programgruppens förslag punkt 31 skulle bifallas
 35 att programgruppens förslag punkt 32 skulle bifallas
 36 att programgruppens förslag punkt 33 skulle bifallas
 37 att följande punkt skulle läggas till i det barnpolitiska programmet:

”Inför BUF-dagar. Barn som mobbar, stör, vandaliserar eller på andra sätt visar tecken på att inte må bra i skolan måste snabbt få hjälp av vuxenvärlden. Dessa problem kan inte skolan lösa på egen hand. En ny form av tillfällig föräldrapenning, som vi kallar BUF-dagar (barn, ungdom- och föräldradagar) bör införas. BUF-dagarna ska kunna tas ut under barnets hela skoltid. De ska ge föräldern möjlighet att vara i skolan och få ersättning för förlorad arbetsinkomst på samma sätt som tillfällig föräldrapenning. Det ska vara möjligt att ta ut max tio BUF-dagar per år och de ska administreras av Försäkringskassan.”

- 38 att följande punkt skulle läggas till i det barnpolitiska programmet:

”Inför en jobbstimulans i socialbidraget. Många ensamstående mammor med barn är beroende av socialbidrag kortare eller längre perioder. Det ekonomiska biståndet ska vara samhällets yttersta skyddsnät, men vi är beredda att göra avsteg för att minska bidragsberoende bland ensamstående mammor och andra barnfamiljer. Vi föreslår att en jobbstimulans införs i det ekonomiska biståndet för personer som fått socialbidrag längre än ett halvår och som fått arbete, ökat arbetstiden eller bytt jobb och på så sätt ökat sin inkomst. Jobbstimulansen innebär att familjen får räkna bort den ökade arbetsinkomsten, dock max 1 500 kronor per månad, vid beräkning av den skåliga levnadsnivån. Detta bör som längst kunna ske under sex månader.”

- 39 att följande punkt skulle läggas till i det barnpolitiska programmet:
”Ta bort tidsgränsen för vårdnadsöverflyttningar. Barnets bästa ska alltid sättas i främsta rummet. Ändå är föräldraperspektivet starkt i socialtjänstens arbete. Även då barn växer upp i familjehemmet flyttas vårdnaden sällan till fosterföräldrarna. Enligt dagens regler ska vårdnadsöverflyttning övervägas när barnet bott i tre år i familjehemmet. Det är lång tid i ett barns liv. Vi anser att tidsgränsen bör tas bort, så att socialtjänsten i stället gör sådana överväganden löpande. Vi anser också att det är viktigt att noga pröva i vad mån adoption, utifrån barnets bästa, kan var ett alternativ för en del av de barn som i dag placeras i familjehem.”
- 40 att följande punkt skulle läggas till i det barnpolitiska programmet:
”När ett barn rymmer hemifrån ska socialtjänsten göra efterlysningar även mot föräldrarnas vilja. Ett beslut om omhändertagande enligt LVU ska kvarstå även när barn förs utomlands, även om beslutet då inte kan verkställas. Socialtjänsten ska kunna efterlysa både barnet och föräldrarna och ta hjälp av Sveriges beskickningar för att efterforska barnet och bidra till att det återkommer till Sverige.”
- 41 att motion L4 därmed skulle anses besvarad
 42 att motion L5 skulle anses besvarad
 43 att motion L6 skulle avslås
 44 att motion L7 skulle anses besvarad
 45 att motion L8 skulle anses besvarad
 46 att motion G14 yrkande 1 skulle anses besvarat
 47 att motion L9 skulle bifallas
 48 att motion L10 skulle anses besvarad
 49 att motion L11 skulle avslås
 50 att motion L12 skulle avslås
 51 att motion L13 skulle anses besvarad
 52 att motion L14 skulle anses besvarad
 53 att motion L15 skulle anses besvarad
 54 att motion L16 skulle anses besvarad
 55 att motion L17 yrkande 1 skulle bifallas
 56 att motion L17 yrkande 2 skulle anses besvarat
 57 att motion L18 skulle anses besvarad
 58 att landsmötet skulle uttala:
”Folkpartiet ska på kommunal nivå verka för att underlätta för fler människor att åta sig frivilliga samhällsuppdrag. Ett viktigt sätt att göra det är att utbyta erfarenheter mellan kommuner.”
- 59 att motion L19 därmed skulle anses besvarad
 60 att motion L20 skulle anses besvarad

Utskottet yrkade:

- 1 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 1 skulle bifallas
 2 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 2 skulle bifallas
 3 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 3 skulle bifallas
 4 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L1 därmed skulle avslås
 5 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 4 skulle bifallas
 6 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 5 skulle bifallas
 7 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 6 skulle bifallas
 8 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 7 skulle bifallas
 9 i enlighet med partistyrelsens yrkande att punkt 8 i det barnpolitiska programmet skulle ges lydelsen:
”Skolk måste följas upp bättre. Skolk är många gånger första tecknet på att något är fel. Vi vill att skolk ska rapporteras direkt till föräldrarna så att en dialog mellan skolan och hemmet kan startas på ett tidigt stadium och därmed förhindra en fortsatt negativ utveckling. Om ingen förbättring sker av närvaron ska skolan anmäla skolket till socialtjänsten. Socialtjänsten och skolan har ett gemensamt ansvar när barn uteblir från skolan i stor omfattning. Det ska inte vara frivilligt att ta emot insatser från socialtjänsten när ett skolpliktigt barn uteblir från skolan.”
- 10 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L2 yrkande 1 därmed skulle bifallas
 11 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 9 skulle bifallas
 12 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 10 skulle bifallas
 13 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 11 skulle bifallas
 14 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 12 skulle bifallas
 15 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 13 skulle bifallas

- 16 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 14 skulle bifallas
 17 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 15 skulle bifallas
 18 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L3 yrkande 1 skulle anses besvarat
 19 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 16 skulle bifallas
 20 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 17 skulle bifallas
 21 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 18 skulle bifallas
 22 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 19 skulle bifallas
 23 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 20 skulle bifallas
 24 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 21 skulle bifallas
 25 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 22 skulle bifallas
 26 att partistyrelsens yrkande avseende programpunkt 23 skulle bifallas med följande tillägg:
”Ta det politiska ansvaret för kommunens placerade barn. Länsstyrelsernas granskning visar att många kommuner inte lever upp till sitt ansvar för de placerade barnen. Den politiska ledningen i varje kommun måste vidta kraftfulla åtgärder i den egna kommunen för att komma till rätta med bristerna. Kommunen har tagit över föräldraansvaret för varje placerat barn. Ge tillsynsmyndigheten rätt att utkräva vite av kommuner som ej lever upp till sitt ansvar för de placerade barnen.”
- 27 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 24 skulle bifallas
 28 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 25 skulle bifallas
 29 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 26 skulle bifallas
 30 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 27 skulle bifallas
 31 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 28 skulle bifallas
 32 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 29 skulle bifallas
 33 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 30 skulle bifallas
 34 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 31 skulle bifallas
 35 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 32 skulle bifallas
 36 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 33 skulle bifallas
 37 att partistyrelsens yrkande avseende ny programpunkt om BUF-dagar skulle bifallas med följande tillägg:
”Inför BUF-dagar. Barn som mobbar, stör, vandaliserar eller på andra sätt visar tecken på att inte må bra i skolan måste snabbt få hjälp av vuxenvärlden. Dessa problem kan inte skolan lösa på egen hand. En ny form av tillfällig föräldrapenning, som vi kallar BUF-dagar (barn, ungdom- och föräldradagar) bör införas för dessa barn. BUF-dagarna ska kunna tas ut under barnets hela skoltid. De ska ge föräldern möjlighet att vara i skolan och få ersättning för förlorad arbetsinkomst på samma sätt som tillfällig föräldrapenning. Det ska vara möjligt att ta ut max tio BUF-dagar per år och de ska administreras av Försäkringskassan.”
- 38 att partistyrelsens yrkande avseende ny punkt om jobbstimulans skulle bifallas med följande ändringar:
”Inför en jobbstimulans i försörjningsstödet socialbidraget. Många ensamstående mamor med barn är beroende av försörjningsstöd socialbidrag kortare eller längre perioder. Det ekonomiska biståndet ska vara samhällets yttersta skyddsnät, men vi är beredda att göra avsteg för att minska bidragsberoende bland ensamstående mamor och andra barnfamiljer. Vi föreslår att en jobbstimulans införs i det ekonomiska biståndet för personer som fått försörjningsstöd socialbidrag längre än ett halvår och som fått arbete, ökat arbetstiden eller bytt jobb och på så sätt ökat sin inkomst. Jobbstimulansen innebär att familjen får räkna bort den ökade arbetsinkomsten, dock max 1 500 kronor per månad, vid beräkning av den skäliga levnadsnivån. Detta bör som längst kunna ske under sex månader.”
- 39 i enlighet med partistyrelsens yrkande att följande punkt skulle läggas till i det barnpolitiska programmet:
”Ta bort tidsgränsen för vårdnadsöverflyttningar. Barnets bästa ska alltid sättas i främsta rummet. Ändå är föräldraperspektivet starkt i socialtjänstens arbete. Även då barn växer upp i familjehemmet flyttas vårdnaden sällan till fosterföräldrarna. Enligt dagens regler ska vårdnadsöverflyttning övervägas när barnet bott i tre år i familjehemmet. Det är lång tid i ett barns liv. Vi anser att tidsgränsen bör tas bort, så att socialtjänsten i stället gör sådana överväganden löpande. Vi anser också att det är viktigt att noga pröva i vad mån adoption, utifrån barnets bästa, kan var ett alternativ för en del av de barn som i dag placeras i familjehem.”
- 40 i enlighet med partistyrelsens yrkande att följande punkt skulle läggas till i det barnpolitiska programmet:
”När ett barn rymmer hemifrån ska socialtjänsten göra efterlysningar även mot föräldrarnas vilja. Ett beslut om omhändertagande enligt LVU ska kvarstå även när barn förs utomlands, även om beslutet då inte kan verkställas. Socialtjänsten ska kunna efterlysa både barnet och föräldrarna och ta hjälp av Sveriges beskickningar för att efterforska barnet och bidra till att det återkommer till Sverige.”
- 41 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L4 därmed skulle anses besvarad
 42 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L5 skulle anses besvarad
 43 att motion L6 skulle avslås, med tillägg av följande uttalande:
 Folkpartiet har tidigare tagit ställning till att tillfällig föräldrapenning ska kunna användas för köp av

servicetjänster vid vård av sjukt barn, däremot anser vi inte att ersättningen ska kunna användas när föräldern själv är sjuk.

- 44 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L7 skulle anses besvarad
- 45 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L8 skulle anses besvarad
- 46 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G14 yrkande 1 skulle anses besvarat
- 47 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L9 skulle bifallas
- 48 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L10 skulle anses besvarad
- 49 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L11 skulle avslås
- 50 att landsmötet skulle uppdra åt partistyrelsen att gentemot riksdagsgrupp och regering verka för en årlig anpassning av det statliga taket för barnomsorgstaxan i nivå med övrig allmän indexuppräknings, samt att motion L12 därmed skulle anses besvarad
- 51 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L13 skulle anses besvarad
- 52 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L14 skulle anses besvarad
- 53 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L15 skulle anses besvarad
- 54 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L16 skulle anses besvarad
- 55 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L17 yrkande 1 skulle bifallas
- 56 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L17 yrkande 2 skulle anses besvarat
- 57 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L18 skulle anses besvarad
- 58 i enlighet med partistyrelsens yrkande att landsmötet skulle uttala:
 ”Folkpartiet ska på kommunal nivå verka för att underlätta för fler människor att åta sig frivilliga samhällsuppdrag. Ett viktigt sätt att göra det är att utbyta erfarenheter mellan kommuner.”
- 59 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L19 skulle bifallas
- 60 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L20 skulle anses besvarad

Utskottsreservation 3

Ewa Bertz, John Bruun, Ulf Nilsson, Kerstin Sutinen och Mikael Wendt reserverade sig i utskottet till förmån för att det i partistyrelsens förslag till ny punkt om BUF-dagar görs tillägget: ”Detta ska även gälla bonusföräldrar.”

I debatten yttrade sig Mats Persson för utskottet, Barbro Westerholm för partistyrelsen, Maria Bergström, Minna Klintz, Richard Johansson, Anette Gerhardsson, Erica Zuelta, Agneta Berliner, Mikael Janson, Lisbeth Karlsson, Jan Jönsson, Jan Rejndell, Britt-Marie Lövgren, Solveig Hellquist, Charlotta Schenholm, Fatima Svanå, Kristina Grapenholm, Jimmy Henriksson, John Bruun, Peter Nygren, Tove af Geijerstam, Mark Klamberg, Brita Edholm, Lennart Rydberg, Kenneth Carlsson och Birgitta Rydberg.

Charlotta Schenholm yrkade:

- 1 att punkt 3 i det barnpolitiska programmet skulle avslås

Tove af Geijerstam, Mats Persson och Charlotta Schenholm yrkade:

- 1 att motion L1 skulle bifallas

Agneta Berliner yrkade:

- 1 att punkt 11 i det barnpolitiska programmet skulle avslutas med meningen:
 ”Även barn som bevittnat våld mot en närstående ska tas emot på barnahus.”

John Bruun och Jimmy Henriksson yrkade:

- 1 att utskottsreservation 3 skulle bifallas

Maria Bergström yrkade:

- 1 att utskottets förslag om ny punkt om vårdnadsöverflyttningar skulle avslås

Mikael Trolin yrkade:

- 1 att motion L5 skulle bifallas

Jan Jönsson yrkade:

- 1 att det barnpolitiska programmet skulle tillföra en ny punkt med lydelsen:
 ”När socialtjänsten öppnar utredning kring ett barn ska det vara obligatoriskt för vårdnadshavarna att medverka. Det är ett ovillkorligt ansvar för föräldrar att söka hjälp om ens barn mår dåligt eller far illa.”

Kenneth Carlsson och Brita Edholm yrkade:

- 1 att motion L12 skulle bifallas

Lisbeth Karlsson och, för partistyrelsens räkning, Barbro Westerholm yrkade:

- 1 att motion L13 skulle bifallas
- 2 att motion L14 skulle bifallas

Mattias Ahlström, Jan Ertsborn, Lisbeth Karlsson, Minna Klintz, Ulrika Landergren, Fatima Svanå och, för partistyrelsens räkning, Barbro Westerholm yrkade:

- 1 att motion L15 skulle bifallas

Agneta Berliner, Anette Gerhardsson, Lisbeth Karlsson och, för partistyrelsens räkning, Barbro Westerholm yrkade:

- 1 att motion L16 skulle bifallas

Agneta Berliner yrkade:

- 1 att motion L17 yrkande 2 skulle bifallas

Anette Gerhardsson yrkade:

- 1 att motion L18 skulle bifallas

Agneta Berliner yrkade:

- 1 att det barnpolitiska programmet skulle tillföras följande punkt:
”Information om barns rättigheter och specifikt barns rätt till skydd mot våld ska riktas direkt till barn, t.ex. via skolundervisningen. Det är också av största vikt att barnen själva får information om vart de kan vända sig när de är i behov av stöd och hjälp.”
- 2 att det barnpolitiska programmet skulle tillföras följande punkt:
”Barn har rätt till bästa uppnåeliga hälsa och sjukvård. Barn som utsatts för övergrepp har rätt till stöd och rehabilitering. Ingen förälder ska ha möjlighet att neka sitt barn vård. Var och en av ett barns vårdnadshavare ska därför ha en enskild beslutanderätt att för barnets räkning söka till hälso- och sjukvård samt till stöd och insatser enligt socialtjänstlagen.”

Landsmötet beslutade:

- 833 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 1
- 834 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 2
- 835 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 3
- 836 att därmed avslå Charlotta Schenholms yrkande avseende programförslaget punkt 3
- 837 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande därmed avslå motion L1
- 838 att därmed avslå Tove af Geijerstams, Mats Perssons och Charlotta Schenholms yrkande avseende motion L1
- 839 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 4
- 840 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 5
- 841 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 6
- 842 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 7
- 843 att bifalla partistyrelsens och utskottets yrkande avseende programpunkt 8
- 844 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla därmed bifalla motion L2 yrkande 1
- 845 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 9
- 846 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 10
- 847 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 11
- 848 att därmed avslå Agneta Berliners yrkande avseende programförslaget punkt 11
- 849 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 12
- 850 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 13
- 851 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 14
- 852 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 15
- 853 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L3 yrkande 1 besvarat
- 854 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 16
- 855 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 17
- 856 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 18
- 857 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 19
- 858 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 20

- 859 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 21
 860 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 22
 861 att bifalla utskottets yrkande avseende programpunkt 23
 862 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 24
 863 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 25
 864 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 26
 865 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 27
 866 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 28
 867 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 29
 868 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 30
 869 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 31
 870 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 32
 871 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 33
 872 att i enlighet med utskottets yrkande införa en ny programpunkt med följande lydelse:
”Inför BUF-dagar. Barn som mobbar, stör, vandaliserar eller på andra sätt visar tecken på att inte må bra i skolan måste snabbt få hjälp av vuxenvärlden. Dessa problem kan inte skolan lösa på egen hand. En ny form av tillfällig föräldrapenning, som vi kallar BUF-dagar (barn, ungdom- och föräldradagar) bör införas för dessa barn. BUF-dagarna ska kunna tas ut under barnets hela skoltid. De ska ge föräldern möjlighet att vara i skolan och få ersättning för förlorad arbetsinkomst på samma sätt som tillfällig föräldrapenning. Det ska vara möjligt att ta ut max tio BUF-dagar per år och de ska administreras av Försäkringskassan.”
- 873 att att därmed avslå John Bruuns och Jimmy Henrikssons yrkande
 874 att i enlighet med utskottets yrkande införa en ny programpunkt med följande lydelse:
”Inför en jobbstimulans i försörjningsstödet. Många ensamstående mammor med barn är beroende av försörjningsstöd kortare eller längre perioder. Det ekonomiska biståndet ska vara samhällets yttersta skyddsnät, men vi är beredda att göra avsteg för att minska bidragsberoende bland ensamstående mammor och andra barnfamiljer. Vi föreslår att en jobbstimulans införs i det ekonomiska biståndet för personer som fått försörjningsstöd längre än ett halvår och som fått arbete, ökat arbetstiden eller bytt jobb och på så sätt ökat sin inkomst. Jobbstimulansen innebär att familjen får räkna bort den ökade arbetsinkomsten, dock max 1 500 kronor per månad, vid beräkning av den skåliga levnadsnivån. Detta bör som längst kunna ske under sex månader”
- 875 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande införa en ny programpunkt med följande lydelse:
”Ta bort tidsgränsen för vårdnadsöverflyttningar. Barnets bästa ska alltid sättas i främsta rummet. Ändå är föräldraperspektivet starkt i socialtjänstens arbete. Även då barn växer upp i familjehemmet flyttas vårdnaden sällan till fosterföräldrarna. Enligt dagens regler ska vårdnadsöverflyttning övervägas när barnet bott i tre år i familjehemmet. Det är lång tid i ett barns liv. Vi anser att tidsgränsen bör tas bort, så att socialtjänsten i stället gör sådana överväganden löpande. Vi anser också att det är viktigt att noga pröva i vad mån adoption, utifrån barnets bästa, kan var ett alternativ för en del av de barn som i dag placeras i familjehem.”
- 876 att därmed avslå Maria Bergströms yrkande
 877 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande införa en ny programpunkt med följande lydelse:
”När ett barn rymmer hemifrån ska socialtjänsten göra efterlysningar även mot föräldrarnas vilja. Ett beslut om omhändertagande enligt LVU ska kvarstå även när barn förs utomlands, även om beslutet då inte kan verkställas. Socialtjänsten ska kunna efterlysa både barnet och föräldrarna och ta hjälp av Sveriges beskickningar för att efterforska barnet och bidra till att det återkommer till Sverige.”
- 878 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande därmed anse motion L4 besvarad
 879 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L5 besvarad
 880 att därmed avslå Mikael Trolins yrkande
 881 att i enlighet med utskottets yrkande och motivering avslå motion L6
 882 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L7 besvarad
 883 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L8 besvarad
 884 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion G14 yrkande 1 besvarat
 885 att hänskjuta Jan Jönssons yrkande till beredningsutskottet
 886 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla motion L9
 887 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L10 besvarad
 888 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion L11
 889 att i enlighet med utskottets yrkande uppdrå åt partistyrelsen att gentemot riksdagsgrupp och regering verka för en årlig anpassning av det statliga taket för barnomsorgstaxan i nivå med övrig allmän indexuppräknings
 890 att i enlighet med utskottets yrkande därmed anse motion L12 besvarad

- 891 att därmed avslå Kenneth Carlssons och Brita Edholms yrkande
 892 att i enlighet med Lisbeth Karlssons samt partistyrelsens i debatten framlagda yrkande bifalla motion L13
 893 att i enlighet med Lisbeth Karlssons samt partistyrelsens i debatten framlagda yrkande bifalla motion L14
 894 att i enlighet med Mattias Ahlströms, Jan Ertsborns, Lisbeth Karlssons, Minna Klintz, Ulrika Landergrens och
 Fatima Svanås samt partistyrelsens i debatten framlagda yrkande bifalla motion L15
 895 att i enlighet med Agneta Berliners, Anette Gerhardssons och Lisbeth Karlssons samt partistyrelsens i debatten
 framlagda yrkande bifalla motion L16
 896 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla motion L17 yrkande 1
 897 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L17 yrkande 2 besvarat
 898 att därmed avslå Agneta Berliners yrkande avseende motion L17 yrkande 2
 899 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L18 besvarad
 900 att därmed avslå Anette Gerhardssons yrkande avseende motion L18
 901 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande uttala:
 ”Folkpartiet ska på kommunal nivå verka för att underlätta för fler människor att åta sig frivilliga
 samhällsuppdrag. Ett viktigt sätt att göra det är att utbyta erfarenheter mellan kommuner.”
 902 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla motion L19
 903 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L20 besvarad
 904 att hänskjuta Agneta Berliners båda yrkanden om nya punkter i det barnpolitiska programmet till
 beredningsutskottet

§141. Beredningsutskottets förslag 14

Beredningsutskottet yrkade:

- 1 att den tillkommande punkten efter punkt 7 i äldreprogrammet skulle lyda:
 ”**Inför flexibel hemtjänst.** Den äldres inflytande över hemtjänsten måste öka. Socialstyrelsen bör ta fram
 nationella riktlinjer som slår fast att biståndsbeslut för hemtjänst ska ges i form av stödtid. Hur
 hemtjänststimman ska användas ska kunna variera från vecka till vecka och bestämmas av den äldre själv i
 dialog med personalen. För att den enskildes valfrihet ska bli verklig, och inte bara formell, krävs att utrymme
 finns för hemtjänstinsatser även utöver vad som behövs för att tillgodose de allra mest grundläggande
 behoven.”

I debatten yttrade sig Erik Ullenhag för beredningsutskottet.

Landsmötet beslutade:

- 905 att bifalla beredningsutskottets förslag

§142. Förhandlingspassets avslutande

Förhandlingspasset avslutades kl. 00.59.

Förhandlingspass natt III, 22 november 2009 kl. 01.00–04.08

§143. Förhandlingarna återupptogs av Jonas Andersson kl. 01.10

§144. Dagordning för förhandlingspasset

Landsmötet beslutade:

906 att fastställa dagordning för förhandlingspasset enligt mötespresidiets förslag

§145. Justerare för förhandlingspasset

Som justeringsdelegation för förhandlingspasset tjänstgjorde Niklas Frykman. Rösträknare för förhandlingspasset utsågs ej, eftersom det enligt förhandlingsordningen inte var möjligt att fatta beslut mellan kl. 01.00 och 08.00 i ärenden där mer än ett yrkande förelåg.

§146. Avsnitt L, Social välfärd: Pensioner och ekonomiska trygghetssystem (utskott 8, utskottets förslag 122–130)

I motion L42 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att omgående presentera en plan för hur en förstärkt garantipension kan införas och finansieras

I motion L43 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna på olika sätt ska verka för att utbetalningar av pensioner för åldersgruppen födda 1937 och tidigare helt sköts av Statens pensionsverk

I motion L44 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet tillsätter en utredning med syfte att höja pensionsåldern och stimulera hur äldres arbetskraft bättre kan tas till vara

I motion L45 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att utreda hållbarheten i de överväganden som finns i denna motion, genomförbarheten av de föreslagna politiska åtgärderna samt vidta åtgärder för att i alliansregeringen aktualisera de resultat som kan framkomma

I motion L46 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska arbeta för att de orättvisa villkor för pensionärer som beskrivs i motionen försvinner omgående

I motion L47 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att socialbidragen fortsättningsvis helt ska finansieras av staten

I motion L48 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna snarast tar initiativ till en översyn syftande till att förbättra pensionsvillkoren för de utsatta grupper i samhället som nämns i motionen

I motion L49 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet tar ställning för att avskaffa PPM och hela premiepensionssystemet

I motion L50 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att utbetalning av pensionsrättigheter intjänade i annat EU-land till alla delar administreras av den kompetenta myndigheten i det land där den pensionsberättigade är bosatt vid pensionsålderns inträdande och senare. Utbetalning ska ske till den pensionsberättigades vanliga konto i bosättningslandet utan avgifter
- 2 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att Försäkringskassan ges uppdraget att bygga egen kompetens för att besvara de pensionsberättigades frågor
- 3 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att övriga välfärdsrättigheter som intjänats i annat EU-land ska hanteras på motsvarande sätt

Signeras:

Partistyrelsen hade yrkat:

- 1 att motion L42 skulle anses besvarad
- 2 att motion L43 skulle avslås
- 3 att motion L44 skulle anses besvarad
- 4 att motion L45 skulle avslås
- 5 att motion L46 skulle avslås
- 6 att motion L47 skulle avslås
- 7 att motion L48 skulle anses besvarad
- 8 att motion L49 skulle avslås
- 9 att motion L50 skulle anses besvarad

Utskottet yrkade:

- 122 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion L42 skulle anses besvarad
- 123 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion L43 skulle avslås
- 124 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion L44 skulle anses besvarad
- 125 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion L45 skulle avslås
- 126 att motion L46 skulle anses besvarad med följande uttalande:
”att Folkpartiet slår fast inför kommande statliga inkomstskattesänkningar att det är pensionärernas tur att få del av utrymmet för skattelättnader”
- 127 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion L47 skulle avslås
- 128 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion L48 skulle anses besvarad
- 129 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion L49 skulle avslås
- 130 i enlighet med partistyrrelsens yrkande att motion L50 skulle anses besvarad

Utskottsreservation 14

John Bruun, Ida Edlund, Lars-Johan Edström, Mikael Janson, Willis Josefsson, Ismail Kamil, Ulf Nilsson och Mats Persson reserverade sig i utskottet till förmån för att partistyrrelsens förslag avseende motion L44 skulle bifallas med tillägg av följande uttalande: ”Höj åldergränsen för rätten att ha kvar sin anställning.”

I debatten yttrande sig Mats Persson för utskottet, Barbro Westerholm, Ulf Nilsson och Mikael Janson.

Ulf Nilsson och Willis Josefsson yrkade:

- 1 att utskottsreservation 14 avseende motion L44 skulle bifallas

Barbro Westerholm yrkade:

- 1 att utskottets yrkande 126 avseende motion L46 skulle hänskjutas till beredningsutskottet

Landsmötet beslutade:

- 907 att i enlighet med partistyrrelsens och utskottets yrkande anse motion L42 besvarad
- 908 att i enlighet med partistyrrelsens och utskottets yrkande avslå motion L43
- 909 att i enlighet med partistyrrelsens och utskottets yrkande avslå motion L45
- 910 att i enlighet med partistyrrelsens och utskottets yrkande avslå motion L47
- 911 att i enlighet med partistyrrelsens och utskottets yrkande anse motion L48 besvarad
- 912 att i enlighet med partistyrrelsens och utskottets yrkande avslå motion L49
- 913 att i enlighet med partistyrrelsens och utskottets yrkande anse motion L50 besvarad

Beslut om utskottets yrkande 124 (avseende motion L44) och 126 (avseende motion L46) bordlades till pass 12 kl. 08.30.

§147. Avsnitt L, Social välfärd: Handikappfrågor (utskott 8, utskottets förslag 185–192)*I motion L88 hade yrkats:*

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att verka för en utredning av huvudmannaskapet för vård enligt LSS
- 2 att partistyrelsen ges i uppdrag att verka för ändringar i regelsystemet så att enskilda kommuner inte drabbas otillbörligt hårt av enstaka svåra fall

I motion L89 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar att tolkhjälp till dövblinda måste erbjudas alla som är i behov av sådan oavsett var de bor i landet

I motion L90 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna undersöker problemen med hjälpmedlen för de funktionshindrade och arbetar för en generösare bedömning när det gäller möjligheten att erhålla ekonomiskt stöd för att kunna anskaffa viktiga och ändamålsenliga hjälpmedel. Det får inte vara kostnaden för olika hjälpmedel som förhindrar möjligheten till att leva ett dragligt och värdigt liv

I motion L91 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att personer med funktionsnedsättning får en personlig coach, ett stöd som i dag saknas
- 2 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att tjänster från olika myndigheter samlas under ett tak – *one stop shop* – för personer med funktionsnedsättning
- 3 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att lönebidraget reformeras genom att ge större utrymme för individuella bedömningar
- 4 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att införa daglig sysselsättning för personkrets 3 enligt LSS, såväl för personer med psykisk funktionsnedsättning som personer med rörelsehinder
- 5 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att genomföra en nationell informationskampanj för att påverka attityder och värderingar kring funktionsnedsättning
- 6 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att nationella traineeprogram inrättas inom statsförvaltningen för personer med funktionsnedsättning. Staten ska i större utsträckning än i dag vara en förebild som arbetsgivare
- 7 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att inrätta ett kostnadsfritt informationsstöd kring funktionsnedsättning för arbetsgivare på våra arbetsförmedlingar
- 8 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att regeringen tar initiativet till en dialog mellan handikapporganisationerna, fackförbunden, arbetsgivarna, offentlig sektor m.fl. Allt för att lyfta upp funktionsnedsättning på agendan
- 9 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att förenkla regelverket för att anställa personer med funktionsnedsättning

I motion L92 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska ta fram åtgärdsprogram för att äldre med syn- och hörselnedsättning ska kunna leva ett självständigt liv med hög livskvalitet

I motion L93 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att skapa ett tillgängligt samhälle i Sverige även för personer med hörselnedsättning
- 2 att partistyrelsen ges i uppdrag att verka för att samhället ska bli tillgängligt även för hörselskadade genom att varje kommun besitter trådlösa mobila slingsystem som enskilda medborgare som är i behov av det, kan låna av kommunen, att varje större offentlig lokal förses med fungerande hörselslingor, att alla offentliga lokaler görs ljudvänlig genom ljudabsorberande takplattor

I motion L94 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att synskadade ska ha rätt till personlig service
- 2 att Folkpartiet ska verka för att synskadade ska kunna påverka innehållet i den personliga servicen

I motion L95 hade yrkats:

- 1 att behörighets- och kompetenskrav ska ställas på personliga assistenter oberoende av anställningsform
- 2 att samordnad och återkommande tillsyn av personliga assistenter genomföres

Partistyrelsen hade yrkat:

- 1 att motion L88 skulle anses besvarad
- 2 att motion L89 skulle bifallas
- 3 att motion L90 skulle anses besvarad
- 4 att motion L91 skulle bifallas
- 5 att motion L92 skulle anses besvarad

- 6 att motion L93 skulle anses besvarad
- 7 att motion L94 skulle anses besvarad
- 8 att motion L95 skulle anses besvarad

Utskottet yrkade:

- 185 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L88 skulle anses besvarad
- 186 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L89 skulle bifallas
- 187 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L90 skulle anses besvarad
- 188 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L91 skulle bifallas
- 189 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L92 skulle anses besvarad
- 190 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L93 skulle anses besvarad
- 191 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L94 skulle anses besvarad
- 192 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L95 skulle anses besvarad

I debatten yttrade sig Marianne Åhman, Jenny Petersson och Maria Lundqvist-Brömster.

Marianne Åhman yrkade:

- 1 att motion L92 skulle bifallas

Marianne Åhman och Jenny Peterson yrkade:

- 1 att motion L93 skulle bifallas

Landsmötet beslutade:

- 914 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L88 besvarad
- 915 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla motion L89
- 916 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L90 besvarad
- 917 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla motion L91
- 918 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L94 besvarad
- 919 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L95 besvarad

Beslut om utskottets yrkanden 189 (avseende motion L92) och 190 (avseende motion L93) bordlades till pass 12 kl. 08.30.

§148. Avsnitt K, Klimat, energi, miljö och kommunikationer: Klimatarbetet globalt och i EU m.m., fortsatt behandling (utskott 7, utskottets förslag 1–31)

Programgruppen hade föreslagit:

- 1 Breda och internationella överenskommelser om radikalt minskade utsläpp av växthusgaser är helt avgörande för framgång i globala klimatarbetet. Sverige ska spela en aktiv roll i att dessa kommer till stånd.
- 2 Klimathotet handlar om vårt ansvar för kommande generationer och att bevara den biologiska mångfalden och naturmiljöerna. Klimatförändringar har också omfördelade effekter. De fattiga i utvecklingsländer är de som drabbas mest av torka och översvämningar, samtidigt som de rika är de som drar nytta av de processer som skapar utsläppen. Globala generella ekonomiska styrmedel, såsom CO₂-skatter, handel med utsläppsrätter och kraftfull energieffektivisering, måste utvecklas betydligt och utgöra basen i den globala klimatpolitiken för att utsläppen av växthusgaser ska kunna minska snabbt och kostnadseffektivt.
- 3 Klimathotet kräver en rättvis lösning. Den industrialiserade världen måste förbinda sig till betydande utsläppsminskningar. Utvecklingsländer måste också bidra, särskilt den del av befolkningen som har en relativt sett hög BNP per capita. I övrigt bör mekanismer och resursöverföringar utformas så att utvecklingsländer får möjlighet att växa med så liten ökning av utsläpp som möjligt.
- 4 För att utsläppen ska kunna minska så snabbt, och samtidigt som särskilt utvecklingsländernas ekonomier fortsätter att växa, krävs att tillgänglig klimatsmart (dvs. så fossilgasfri som möjligt) teknik för energiframställning används fullt ut i enlighet med sin potential, lämplighet och kostnadseffektivitet. Det inkluderar vidareutveckling av energieffektivitet, kärnteknologi, förnybara energislag samt CCS-koldioxidinfångning och -förvaring. Det senare kan spela en viktig roll under en övergångstid inte minst om CCS-tekniken anpassas till förutsättningarna i Kina, Indien och andra intresserade u-länder.
- 5 Politiska insatser ska i princip vara neutrala vad gäller valet av teknik: ”teknikneutralitet”. Det innebär dock inte att alla tekniker och energislag ska betraktas som likvärdiga. Staten ska ställa krav beträffande hälsa,

säkerhet och miljö och kontrollera att kraven uppfylls samt främja forskning och utveckling, men i övrigt inte detaljstyra.

- 6 Mer fokus behövs på metoder för att hindra avskogning, t.ex. att definiera äganderätt och ansvar för skogen, och skapa incitament för myndigheter och enskilda att vårda och öka arealer med skog. Åtgärder mot avskogning och för vård och tillväxt bör finnas med i en internationell överenskommelse.
- 7 Vi bör använda oss av internationella insatser och frihandel för att uppnå största möjliga globala utsläppsreduktion. Ju större skillnader mellan länder och företag, desto större vinster finns det att hämta med handel i utsläppsrätter, EU-certifikat för handel med förnybar energi, etc.
- 8 För att lösa den globala klimatproblematiken krävs dubbla mål: dels klimatmålet – dvs. minskade globala utsläpp av växthusgaser – dels miljömålet, dvs. att överlämna en miljö i balans till kommande generationer. EU-målet om minskade utsläpp av växthusgaser samt CBD-målet, om uppfyllande av konventionen av den biologiska mångfalden, är båda av högsta dignitet.
- 9 EU och Sverige kan minska utsläppen av växthusgaser på ett mer kostnadseffektivt sätt genom s.k. flexibla mekanismer som överför teknik och minskar utsläppen i utvecklingsländer. Det gör också att Sverige kan åta sig mer ambitiösa mål. Den mekanism som finns i Kyotoprotokollet, CDM (clean development mechanism), har dock brister och behöver förbättras i vissa avseenden.
- 10 CDM projekten behöver ges en större geografisk spridning än i dag. Det är framför allt stora länder som Kina, Indien och Brasilien som hittills tagit emot CDM projekt.
- 11 CDM kommer att ha svårt att ge den stora volym av utsläppsminskningar som krävs för att tillräckligt bidra till lägre utsläpp i utvecklingsländer.
- 12 Förutom fungerande CDM behöver därför ett nytt internationellt klimatavtal också innehålla andra instrument, som s.k. ”sektors-CDM.”. En sådan mekanism innebär att ett tak sätts för utsläppen i en viss sektor och land. Blir utsläppen lägre än taket kan mellanskillnaden säljas och ge en intäkt för landet där utsläppsminskningen har skett.
- 13 Intäkter från sektors-CDM kan fungera som en viktig morot för landets regering att föra en politik som minskar utsläppen. En sådan mekanism har därför större möjligheter att ge storskaliga utsläppsminskningar än vad dagens CDM-projekt kan åstadkomma.
- 14 För att så effektivt som möjligt minska de globala utsläppen behöver utvecklingen gå mot generella styrmedel som gör att det kostar att släppa ut växthusgaser. Som steg på vägen kan ett nytt klimatavtal innehålla sektorspecifika mål för vissa länder och sektorer samt att det i avtalet stakas ut hur systemet kan vidareutvecklas. Utvecklingsländer som uppfyller sina sektorsmål ska vara berättigade till finansiellt stöd för investeringar i klimatsmart teknik.
- 15 På sikt bör även länder som Kina och Indien införa handel med utsläppsrätter och koldioxidsskatter. ”Sektors-CDM” kan vara ett bra steg på vägen för att upparbeta den kompetens och nödvändiga statistisk som behövs.
- 16 Som blivande ordförandeland i EU och EU-företrädare vid klimatmötet i Köpenhamn 2009 har Sverige ett särskilt ansvar och möjlighet att leda och påverka EU:s och världens klimatpolitik.
- 17 Klimatmålet – dvs. minskade globala utsläpp av växthusgaser – ska vara det överordnade målet. Vid konflikter med andra klimatmål som satts upp ska EU-målet om minskade utsläpp av växthusgaser vara överordnat i Sveriges klimat- och EU-politik.
- 18 Ett EU-land som exporterar koldioxidfri el till ett annat medlemsland ska i sin egen måluppfyllnad kunna tillgodoräkna del av utsläppsminskningen som uppstår.
- 19 Kostnaderna för ytterligare utsläppsminskningar varierar betydligt mellan EU:s medlemsländer och kostnaderna för åtgärder i Sverige kan vara förhållandevis höga. Därför behövs flexibilitet i EU:s klimatpolitik, så att åtgärder i andra EU-länder och länder utanför EU kan räknas in i Sveriges och andra medlemsländers måluppfyllelse.
- 20 EU ska undvika att driva en politik som leder till ”kolläckage” till länder utan klimatpolitik. Utsläppen inom EU får inte minska på bekostnad av att vissa anläggningar eller produktionstekniker flyttar till sådana länder, och därmed riskerar att öka de globala utsläppen. Det innebär att EU ska fokusera på sådana länder i sina internationella klimatpolitiska ansträngningar, men inte använda sig av klimattullar bl. a. därför att det skulle riskera att stjälpa möjligheterna till ett globalt klimatavtal.
- 21 Sverige ska arbeta globalt och inom EU för att det övergripande klimatmålet som satts upp för EU för år 2020 ska skärpas från 20 procent till minst 30 procent givet att andra industrialiserade länder gör motsvarande åtaganden.
- 22 Sverige ska verka för att EU ska lokalisera en av de planerade storskaliga anläggningarna för infångning och lagring av koldioxid (CCS) i Sverige och i anslutning till svensk basindustri. (Alliansöverenskommelsen).
- 23 Vi vill inte påtvinga människor en viss livsstil. Det är viktigt att inte komma med politiska pekpinar hur varje människa bör leva eller vilka klimatlösningar som är bäst för varje enskild individ. Däremot bör människor

som vill och eftersträvar att göra aktiva val för att minska klimathotet ges bättre möjligheter att göra sakligt välunderbyggda och medvetna val. Samhället och politiken har ett stort ansvar att underlätta detta.

I motion K1 hade yrkats:

- 1 att anta förslaget om 12 liberala grundstenar för klimatpolitiken enligt nedanstående förslag för att stärka Folkpartiets miljö- och klimatprogram
- 2 att partiets klimatgrupp ges i uppdrag att uppgradera klimatprogrammet från partirådet i oktober 2008, så att det ansluter sig till de 12 grundstenarna
- 3 att landsmötet uttalar som sin mening att klimatgruppen under denna uppgradering skärper till texten så att den blir tydligare, mera åtgärdsinriktad och då det är möjligt mera mätbar så att klimatprogrammet går från alla vackra ord till mera konkreta och handfasta åtgärder
- 4 att partistyrelsen ges i uppdrag att ta fram och exekvera en lanseringsplan för denna nya miljö- och klimatpolitik som ger Folkpartiet positionen som ledande inom miljö- och klimatområdet inför 2010 års val, kanske under begreppet "Folkpartiet liberalerna – det nya miljöpartiet"

I motion K2 hade yrkats:

- 1 att punkt 4 i förslaget till klimatprogram kompletteras i enlighet med förslag i motionen
- 2 att punkt 23 i förslaget till klimatprogram kompletteras i enlighet med förslag i motionen

I motion K3 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet i det fortsatta arbetet med att förverkliga visionen om en fossilfri fordonsflotta år 2030 även utreder alternativet med syntetiska drivmedel av recirkulerad koldioxid

I motion K4 hade yrkats:

- 1 att byta ut begreppet CCS (Carbon Capture and Storage, koldioxidinfångning och lagring) till CCR (R som i Recycling) i punkt 4 på sidan 4; punkt 22 på sidan 6; näst nedersta stycket på sidan 21; punkt 3 i rutan på sidan 23; andra stycket på sidan 26 samt i sista punkten på sidan 27

I motion K5 hade yrkats:

- 1 att det på sidan 32 i förslaget till klimatprogram infogas en ny mening: "Det behövs en internationell miljödömdöml för att främja efterlevnaden av globala miljöavtal."

I motion K6 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att EU upprättar en plan för hur Europa ska bli totalt fossilenergifritt år 2050

Partistylelsen hade yrkat:

- 1 att motion K1 skulle anses besvarad
- 2 att klimatrapportens punkt 4 skulle ges lydelsen:
"För att utsläppen ska kunna minska så snabbt, och samtidigt som särskilt utvecklingsländernas ekonomier fortsätter att växa, krävs att tillgänglig klimatsmart (dvs. så fossilfri som möjligt) teknik för energiframställning används fullt ut i enlighet med sin potential, lämplighet och kostnadseffektivitet. Det inkluderar vidareutveckling av energieffektivitet, kärnteknologi, förnybara energislag samt CCS-koldioxidinfångning och -förvaring. Det senare kan, då metoderna blir tekniskt och miljömässigt mer tillförlitliga och ekonomiskt lönsamma, spela en viktig roll under en övergångstid inte minst om CCS-tekniken anpassas till förutsättningarna i Kina, Indien och andra intresserade länder."
- 3 att motion K2 yrkande 1 därmed skulle anses besvarat
- 4 att motion K3 skulle anses besvarad
- 5 att motion K4 yrkande 1 skulle anses besvarat
- 6 att klimatrapportens punkt 2 skulle ges lydelsen:
"Klimathotet handlar om vårt ansvar för kommande generationer och att bevara den biologiska mångfalden och naturmiljöerna. Klimatförändringar har också omfördelade effekter. De fattiga i utvecklingsländer är de som drabbas mest av torka och översvämningar, samtidigt som de rika är de som drar nytta av de processer som skapar utsläppen. Globala generella ekonomiska styrmedel, såsom koldioxidskatter, handel med utsläppsrätter och kraftfull energieffektivisering, måste utvecklas betydligt och utgöra basen i den globala klimatpolitiken för att utsläppen av växthusgaser ska kunna minska snabbt och kostnadseffektivt. Principen att förorenaren betalar ska följas."
- 7 att motion K2 yrkande 2 därmed skulle anses besvarat
- 8 att motion K5 skulle anses besvarad

- 9 att programgruppens förslag punkt 1 skulle bifallas
 10 att programgruppens förslag punkt 3 skulle bifallas
 11 att programgruppens förslag punkt 5 skulle bifallas
 12 att programgruppens förslag punkt 6 skulle bifallas
 13 att programgruppens förslag punkt 7 skulle bifallas
 14 att programgruppens förslag punkt 8 skulle bifallas
 15 att programgruppens förslag punkt 9 skulle bifallas
 16 att programgruppens förslag punkt 10 skulle bifallas
 17 att programgruppens förslag punkt 11 skulle bifallas
 18 att programgruppens förslag punkt 12 skulle bifallas
 19 att programgruppens förslag punkt 13 skulle bifallas
 20 att programgruppens förslag punkt 14 skulle bifallas
 21 att programgruppens förslag punkt 15 skulle bifallas
 22 att det efter programgruppens förslag punkt 15 skulle införas en ny punkt med lydelsen:
 ”En storskalig introduktion av ny naturgas i Europa är inte försvarbar ur klimatsynpunkt. Starka klimat- och miljöargument talar därför mot ett byggande av gasledningen genom Östersjön som Nordstream har sökt tillstånd för. Även ur ett säkerhetspolitiskt perspektiv är det bekymmersamt om Europa gör sig beroende av rysk gas.”
 23 att motion K6 skulle anses besvarad
 24 att programgruppens förslag punkt 16 skulle bifallas
 25 att programgruppens förslag punkt 17 skulle bifallas
 26 att programgruppens förslag punkt 18 skulle bifallas
 27 att programgruppens förslag punkt 19 skulle bifallas
 28 att programgruppens förslag punkt 20 skulle bifallas
 29 att klimatrapportens punkt 21 skulle ges lydelsen:
 ”Sverige ska arbeta globalt och inom EU för att det övergripande klimatmålet som satts upp för EU för år 2020 ska skärpas från 20 procent till minst 30 procent givet att andra industrialiserade länder gör motsvarande åtaganden. På sikt krävs betydligt större minskningar av växthusgasutsläppen, i nivå med 80 procent till 2050, och på god väg mot noll nettoutsläpp.”
 30 att programgruppens förslag punkt 22 skulle bifallas
 31 att programgruppens förslag punkt 23 skulle bifallas

Utskottet yrkade:

- 1 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K1 skulle anses besvarad
 2 i enlighet med partistyrelsens yrkande att klimatrapportens punkt 4 skulle ges lydelsen:
 ”För att utsläppen ska kunna minska så snabbt, och samtidigt som särskilt utvecklingsländernas ekonomier fortsätter att växa, krävs att tillgänglig klimatsmart (dvs. så fossilfri som möjligt) teknik för energiframställning används fullt ut i enlighet med sin potential, lämplighet och kostnadseffektivitet. Det inkluderar vidareutveckling av energieffektivitet, kärnteknologi, förnybara energislag samt CCS-koldioxidinfångning och -förvaring. Det senare kan, då metoderna blir tekniskt och miljömässigt mer tillförlitliga och ekonomiskt lönsamma, spela en viktig roll under en övergångstid inte minst om CCS-tekniken anpassas till förutsättningarna i Kina, Indien och andra intresserade länder.”
 3 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K2 yrkande 1 därmed skulle anses besvarat
 4 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K3 skulle anses besvarad
 5 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K4 yrkande 1 skulle anses besvarat
 6 i enlighet med partistyrelsens yrkande att klimatrapportens punkt 2 skulle ges lydelsen:
 ”Klimathotet handlar om vårt ansvar för kommande generationer och att bevara den biologiska mångfalden och naturmiljöerna. Klimatförändringar har också omfördelade effekter. De fattiga i utvecklingsländer är de som drabbas mest av torka och översvämningar, samtidigt som de rika är de som drar nytta av de processer som skapar utsläppen. Globala generella ekonomiska styrmedel, såsom koldioxidskatter, handel med utsläppsrätter och kraftfull energieffektivisering, måste utvecklas betydligt och utgöra basen i den globala klimatpolitiken för att utsläppen av växthusgaser ska kunna minska snabbt och kostnadseffektivt. Principen att förorenaren betalar ska följas.”
 7 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K2 yrkande 2 därmed skulle anses besvarat
 8 att motion K5 skulle bifallas
 9 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 1 skulle bifallas
 10 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 3 skulle bifallas

- 11 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 5 skulle bifallas
 12 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 6 skulle bifallas
 13 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 7 skulle bifallas
 14 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 8 skulle bifallas
 15 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 9 skulle bifallas
 16 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 10 skulle bifallas
 17 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 11 skulle bifallas
 18 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 12 skulle bifallas
 19 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 13 skulle bifallas
 20 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 14 skulle bifallas
 21 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 15 skulle bifallas
 22 att partistyrelsens förslag till ny punkt efter punkt 15 i klimatprogrammet skulle bifallas med följande ändringar:
 ”En storskalig ~~introduktion av ny naturgas~~ ökning av fossilgasanvändningen i Europa är inte försvarbar ur klimatsynpunkt. ~~Starka klimat- och miljöargument talar därför mot ett byggande av gasledningen genom Östersjön som Nordstream har sökt tillstånd för. Även ur ett säkerhetspolitiskt perspektiv är det bekymmersamt om Europa gör sig beroende av rysk gas. En bredare energimix där förnyelsebar energi och kärnkraft spelar större roll, medan rysk fossilgas blir mindre viktig som energikälla, skulle vara till fördel också säkerhetspolitiskt.~~”
 23 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K6 skulle anses besvarad
 24 att partistyrelsens förslag till programpunkt 16 skulle bifallas med följande ändring:
~~Som blivande ordförandeland i EU och EU företrädare vid klimatmötet i Köpenhamn 2009 har Sverige~~ har ett särskilt ansvar och möjlighet att leda och påverka EU:s och världens klimatpolitik.
 25 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 17 skulle bifallas
 26 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 18 skulle bifallas
 27 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 19 skulle bifallas
 28 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 20 skulle bifallas
 29 i enlighet med partistyrelsens yrkande att klimatrapportens punkt 21 skulle ges lydelsen:
 ”Sverige ska arbeta globalt och inom EU för att det övergripande klimatmålet som satts upp för EU för år 2020 ska skärpas från 20 procent till minst 30 procent givet att andra industrialiserade länder gör motsvarande åtaganden. På sikt krävs betydligt större minskningar av växthusgasutsläppen, i nivå med 80 procent till 2050, och på god väg mot noll nettoutsläpp.”
 30 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 22 skulle bifallas
 31 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 23 skulle bifallas

I den fortsatta debatten yttrade sig Stella Fare, Ida Lindh, Erik Johansson, Anders Schüllerqvist och P.-O. Olsson.

Anders Schüllerqvist yrkade:

- 1 att motion K1 skulle bifallas

P.-O. Olsson yrkade:

- 1 att motion K3 skulle bifallas

Landsmötet beslutade:

- 920 att bifalla partistyrelsens och utskottets yrkande avseende klimatrapportens punkt 4
 921 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande därmed anse motion K2 yrkande 1 besvarat
 922 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K4 yrkande 1 besvarat
 923 att bifalla partistyrelsens och utskottets yrkande avseende klimatrapportens punkt 2
 924 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande därmed anse motion K2 yrkande 2 besvarat
 925 att i enlighet med utskottets yrkande bifalla motion K5
 926 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 1
 927 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 3
 928 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 5
 929 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 6
 930 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 7
 931 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 8
 932 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 9
 933 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 10

- 934 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 11
 935 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 12
 936 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 13
 937 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 14
 938 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 15
 939 att i enlighet med utskottets yrkande införa en ny punkt efter programpunkt 15 med följande lydelse:
”En storskalig ökning av fossilgasanvändningen i Europa är inte försvarbar ur klimatsynpunkt. En
 bredare energimix där förnyelsebar energi och kärnkraft spelar större roll, medan rysk fossilgas blir mindre
 viktig som energikälla, skulle vara till fördel också säkerhetspolitiskt.”
 940 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K6 besvarad
 941 att bifalla utskottets yrkande avseende programpunkt 16
 942 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 17
 943 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 18
 944 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 19
 945 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 20
 946 att bifalla partistyrelsens och utskottets yrkande avseende programpunkt 21
 947 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 22
 948 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 23

Beslut om utskottets yrkande 1(avseende motion K1) och 4 (avseende motion K3) bordlades till pass 12 kl. 08.30.

§149. Avsnitt K, Klimat, energi, miljö och kommunikationer: Klimat och transporter, jord- och skogsbruk, bioenergi samt energieffektivisering (utskott 7, utskottets förslag 32–87)

Programgruppen hade föreslagit:

- 24 Sverige ska sträva efter att transportsektorn införlivas i EU:s utsläppshandelssystem, som ett komplement till regler, specifikationer, nationell beskattning m.m. för att på avgörande sätt driva ned förbrukningen av fossila bränslen i transportsektorn.
- 25 Centrala styrmedel för att minska klimatpåverkan från transportsektorn ska vara koldioxidskatt och handel med utsläppsrätter. Koldioxidskatten bör på sikt fortsätta att höjas, men hänsyn bör tas till oljeprisets utveckling och energiskatterna i övriga EU. Förutom koldioxidskatt och handel med utsläppsrätter ska som kompletterande styrmedel användas, bl. a EU-direktiv och svenska myndighetsföreskrifter som reglerar utsläppsnivåer.
- 26 Ökade intäkter från klimatskatter och avgifter ska inte leda till ett totalt högre skattetryck, utan till en genuin skatteväxling. I dag är hushållen hårdare belastade med klimatskatt/avgifter än övriga ekonomin. Den obalansen bör rättas till.
- 27 Definitionen av miljöbil måste fokusera på fordonets utsläpp av växthusgaser och partiklar. Även andra växthusgaser än koldioxid bör införlivas i styrmedelssystemen.
- 28 EU:s system med handel av utsläppsrätter gör att det blir maximal klimatvinst i EU vid en övergång från fossilt bränsle till el genom att energitillförseln flyttar från den ”icke-handlande sektorn” till den takbegränsade ”handlande sektorn”. Även vid en storskalig övergång till elbilar i EU bör de fastställda ”taknivåerna” i handelssystemet ligga fast. Då minskar en övergång till elbil utsläppen med lika mycket som utsläppen från de ersätta fossila drivna bilarna tidigare genererade.
- 29 Sverige har goda förutsättningar att bli en föregångare och en testmarknad vad gäller elbilar. Det ska vi utnyttja. Resurser ska satsas på forskning och utveckling av elbilar och batteriteknik.
- 30 Plan- och bygglagen och andra relevanta regelverk bör förändras så att de möjliggör en utbyggnad av nödvändig infrastruktur så att elbilen ska kunna få fäste på marknaden senast år 2011.
- 31 En satsning på utbyggnad av infrastruktur bör göras under åren 2009 till 2011. Detta kan till exempel ske genom att regeringen inför en investeringsfond ur vilken kommuner, mackägare och andra kan söka bidrag för att installera laddstolpar.
- 32 Målet på EU-nivå ska vara en miljon eldrivna bilar i Europa till 2015.
- 33 Elhybridbilar måste ges likvärdiga, eller bättre, skattemässiga villkor jämfört med andra miljöbilar vad gäller bilar. Folkpartiet vill gå längre än som skett i klimatbeslutet 2009
- 34 Förmånsbeskattningen av tjänstebilar ska kopplas tydligare till bilens utsläpp av koldioxid. Förmånsskatten blir då lägre för de flesta elbilar och elhybrider jämfört med andra miljöbilar. Det stimulerar till en bilpark med lägre utsläpp och till fortsatt teknikutveckling.

- 35 Biodrivmedel är undantagna från energiskatt. Elfordon bör få minst samma skattesubvention, antingen genom avskaffad energiskatt på elen eller, eftersom det sannolikt är administrativt komplicerat, annat motsvarande stöd.
- 36 Koldioxidkomponenten i fordonsskatten bör kontinuerligt skruvas upp för att öka attraktiviteten hos bilar med låga utsläpp.
- 37 Sverige ska verka för harmoniserade regler och standards för elfordon inom EU och globalt.
- 38 Samtidigt som Sveriges totala utsläpp av växthusgaser har minskat sedan 1990 har utsläppen från transporter ökat. Det gäller framför allt godstransporter på väg. Ambitionen ska därför vara att överföra fler godstransporter från väg till järnväg och sjöfart.
- 39 För att få ned utsläppen från väg- och flygtrafik bör höghastighetståg införas i kombination med regional matartrafik och kollektivtrafik. Satsningarna ska ha som utgångspunkt strävan efter, och analys av, samhällsekonomisk lönsamhet (i analysen ska ingå klimat- och ekologiska effekter).
- 40 Klimataspekten måste få större tyngd i samhällsplaneringen både på kommunal och på regional nivå. Förbättra samhällsplaneringen så att de korta bilresorna minskar till förmån för kollektivresande, cykel- och tågtrafik. Cykling bör dessutom gynnas bl. a genom förändrade skatteregler för arbetsgivares motionssatsning på cykling. Ändringar i plan och bygglagen bör främja bl. a en klimatsmart bebyggelsestruktur, trafikplanering och infrastruktur.
- 41 Det är positivt att flyget kommer att införlivas i EU:s utsläppshandelssystem. Tilldelningen till flyget bör dock skärpas och andelen auktionerade rättigheter öka. Utsläppen på hög höjd ska bära sina verkliga klimatkostnader, och flygets utsläpp behöver därmed ges en motsvarande högre vikt. Sverige bör verka för att direkta och indirekta subventioner till flyget avskaffas.
- 42 Sverige ska vara pådrivande för att EU inför åtgärder – både inom EU och globalt – så att även sjötransporter betalar sina klimatkostnader. Detta inkluderar fisket.
- 43 Bra producerad, klimatsmart, bioenergi kan vara en pusselbit för att minska den fossila energianvändningen. EU:s förslag på krav att biodrivmedel ska minska utsläpp av växthusgaser med 35 procent för att få räknas som förnybart är inte tillräckligt ambitiöst, utan kriterierna bör skärpas och procenttalet höjas. En enkel, genomskådlig och korruptionsrobust certifiering bör införas som säkerställer biodrivmedlens klimatnytta.
- 44 EU:s regler för bränslekväliteten bör ändras så att den tekniskt lämpliga nivån på inblandning av etanol i bensin tillåts. EU:s tullar på etanol bör avskaffas.
- 45 Den mest resurs- och kostnadseffektiva användningen av biobränslen är i el- och värmeproduktion i form av bland annat fjärrvärme. Sverige kan också genom sin starka skogs- och fordonsindustri bidra till utveckling av teknik för andra generationens cellulosa- och avfallsbaserade biobränslen samt teknik för el- och elhybriddrift av fordon.
- 46 Storskalig odling av biogrödor och uttag av bioenergi blir lätt problematisk och måste därför ske med stor hänsyn till bland annat den biologiska mångfalden. Den ska även vägas av mot negativa miljöeffekter, som risk för ökat näringsläckage och ökad övergödning. Nya metoder inom skogs- och jordbruket som kan kombinera biobränsleproduktionen och förstärkt biologisk mångfald måste tas fram genom forskning och utvecklingsarbete. Det finns starka skäl för att inom ramen för CBD (konventionen om biologisk mångfald) göra en tydlig koppling till klimat- energifrågornas hantering i EU och globalt.
- 47 Existerande livsmedelsproduktion får inte slås ut av bioenergiproduktion på ett sätt som kan leda till snabbt stigande livsmedels- och foderpriser med ökad fattigdom och hunger hos konsumenterna, i bland annat tredje världen. Rätt hanterat, genom ökad samverkan och borttagande av handelsstörande hinder kan en lämplig bioenergiproduktion leda till viktiga ökade utkomstmöjligheter och bidrag till standardhöjningar för odlare i tredje världen.
- 48 Biobränsleproduktion bör inte subventioneras utan bör konkurrera fritt med andra branscher om bioråvaran. Vi bedömer inte att det är en hållbar politik att låsa oss fast vid första generationens biodrivmedel. De ambitioner som hittills presenterats för biodrivmedel riskerar i så fall att leda fel. En princip om försiktighet leder oss till att föreslå en utfasning av besluten om att subventionera och prioritera just biodrivmedel. Inga mer medel bör tillskjutas till miljöbilspremie efter juli 2009 och skattebefrielsen för biodrivmedel bör fasas ut.
- 49 Den av regeringen tillsatta Hållbarhetskommisionen bör genomföra en analys av effekterna av en övergång till biodrivmedel med hänsyn tagen till såväl klimathotet som EU:s och USA:s stödpolitik, samt höga oljepriser.
- 50 Kommissionen bör också beakta hur olika års skörd spelar in samt den trendmässigt ökade efterfrågan på mat och foder.
- 51 För en detaljerad genomgång av argumenten ovan, se Folkpartiets rapport ”Bioenergin i klimatpusslet – politik för en hållbar lösning”, publicerad i juni 2008.
- 52 I likhet med andra sektorer bör jordbruket bära sina klimatkostnader. Det innebär att de nedsättningar av koldioxidskatter m.m. som jordbruket i dag har bör minskas för att på sikt tas bort. Det skulle öka näringens

incitament för energieffektivitet, besparingar, samt främja och investeringar i klimatsmart teknik i jordbrukssektorn. Denna ansats bör gälla också på EU-nivå.

- 53 Det är angeläget att jordbruket i högre grad producerar biodrivmedel för eget bruk, och därmed minskar sitt beroende av bl. a fossil diesel. Användning av egenproducerat biodrivmedel inom jordbruket bör även efter 2013 vara skattebefriad.
- 54 Ökad forskning bör ske för att belysa konflikten mellan nötkreaturs negativa klimatpåverkan och deras positiva påverkan på öppna landskap.
- 55 Vi måste hushålla med jordens resurser så att vi lämnar över ett hållbart samhälle till nästa generation. En effektivare användning av energi är centralt för den visionen. Mer energieffektiva lösningar är i ett globalt perspektiv också centrala för att världen ska kunna minska utsläppen av växthusgaser samtidigt som utvecklingsländernas välbefinnande ska öka.
- 56 Energieffektivisering har varit ett viktigt verktyg för att bromsa oljeanvändningen, och det finns en fortsatt stor effektiviseringspotential även i Sverige. Effektiviseringar går ofta att genomföra med kort ledtid, vilket globalt sett bromsar upp utsläppen av växthusgaser snabbare än byggnation av ny kraftproduktion
- 57 Det finns en betydande potential för att effektivisera Sveriges energianvändning. Åtskilliga åtgärder är lönsamma att genomföra, eller har låg kostnad, men genomförs ändå inte. Det kan bero på ett glapp mellan tillverkarens och användarens ekonomiska intressen, t.ex. när det gäller fastigheter och transporter (s.k. marknadsmisslyckande av principal agent natur). Inom industrin kan det bero på bristfällig kunskap eller höga kostsiktiga avkastningskrav. För hushållens del ligger förklaringen bland annat i bristande information.
- 58 Det behövs en kombination av stärkta regelverk och förbättrade styrmedel för att Sverige ska kunna nå en effektiv resursanvändning på energiområdet. Styrmedlen bör så långt möjligt vara generella och teknikneutrala.
- 59 Existerande stöd för effektivare energianvändning i bostadshus bör ses över och om möjligt utformas mer teknikneutralt. Det kan ske till exempel genom att en gemensam pott för stöd till investeringar i bostadshus införs, där åtgärder som rekommenderas i husets energideklaration berättigar till investeringsbidrag ur potten.
- 60 Konsumenterna bör få lättare att göra medvetna och informerade val och att skaffa sig kontroll över sina energikostnader. Marknaden för elmätare bör avregleras.
- 61 Basindustrin står för en stor del av Sveriges energiförbrukning och klimatbelastning. Effektivare processer är därför särskilt viktiga i dessa anläggningar för att minska energiåtgången. Staten ska fortsätta sitt program för effektivare energianvändning i elintensiv industri och kan utöka verksamheten till att gälla även andra industriföretag. En energieffektiviseringscheck kan införas för att stödja företagen i deras kartläggning av problem och möjligheter beträffande energianvändningen.
- 62 EU ska fortsätta att driva på utvecklingen för energieffektivare fordon och lägre utsläpp av koldioxid, dock på ett sätt som inte specifikt diskriminerar den svenska fordonsindustrin. Den svenska fordonsskatten bör i stor utsträckning relateras till krav på bränsleeffektivitet och utsläpp av koldioxid.
- 63 Åtgärder mot avskogning och incitament för återbeskogning är potentiellt mycket effektiva åtgärder mot växthuseffekten. Skogsfrämjande åtgärder bör därför ges hög prioritet i det internationella klimatarbetet.
- 64 Problemet med avskogning i tredje världen och önskvärd återbeskogning bör hanteras i framtida klimatavtal och formuleringen av klimatmål.
- 65 När en ny internationell klimatregim är på plats bör möjligheten att inkludera kolsänkor i svenska och internationella klimatmål och klimatavtal utredas och inkluderas, förutsatt att tillförlitliga mätmetoder har utvecklats.
- 66 Pålitliga metoder för internationella skogscertifieringar och spårbarhetscertifikat bör utvecklas och användningen främjas.
- 67 Stödet till FN:s program för att hindra avskogning i tredje världen ska öka. Skövling av tropiska skogar ska motverkas genom finansiering av åtgärder och ersättningar från en nyinrättad skogsfond för återbeskningsprojekt.
- 68 Ökad kunskap krävs om hur skogen lagrar och släpper ifrån sig koldioxid. Betydelsen av ett hållbart skogsbruk, med både växande ungskog och ”gammelskog”, liksom den mark som skogen växer i, ska belysas.
- 69 Ökad kunskap krävs om hur skogsprodukter kan användas på ett klimatomåttligt effektivt sätt, och ett för naturen optimalt sätt.
- 70 En skoglig sårbarhetsanalys bör genomföras vad gäller konsekvensen för skogen av ändrat klimat. Ökad forskning krävs om nya insektshot.

I motion K2 hade yrkats:

- 3 att punkt 31 i förslaget till klimatprogram kompletteras i enlighet med förslag i motionen
- 7 att punkt 26 i förslaget till klimatprogram utgår
- 8 att punkt 30 i förslaget till klimatprogram utgår

I motion K7 hade yrkats:

- 1 att punkt 35 i klimatrapporten stryks

I motion K8 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar att det statliga transportbidraget ska avskaffas i sin helhet och att motsvarande årliga belopp i stället ska användas till att stödja miljövänlig infrastruktur i glesbygdsområden
- 2 att i Folkpartiets klimatpolitiska program skriva in följande stycke: "Det statliga transportbidraget ska avskaffas i sin helhet eftersom det direkt motarbetar klimatmålen genom att stimulera till fler och längre transporter än vad som är företagsekonomiskt gångbart."
- 3 att i Folkpartiets klimatpolitiska program skriva in följande stycke: "Den nuvarande årliga kostnaden för transportbidraget ska i stället användas till att stödja miljövänlig infrastruktur i glesbygd, exempelvis utbyggnad av fiberkabel för bredband."

I motion K9 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att varningstexter blir obligatoriska i flygannonser. I texten ska framgå hur mycket koldioxidutsläpp resan medför och att resan bidrar till de pågående klimatförändringarna

I motion K10 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för ökad forskning och utveckling av gröna drivmedel i flyget

I motion K11 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna i det framtida energipolitiska arbetet beaktar de synpunkter som anförs i motionen om fjärrvärmens utsläpp och energiförluster

I motion K12 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att förbättra brandförsvaret för skogarna med stora flygplan

Partistytelsen hade yrkat:

- 1 att motion K2 yrkande 7 skulle avslås
- 2 att klimatrapportens punkt 30 skulle ges lydelsen:
"Plan- och bygglagen och andra relevanta regelverk bör ses över och vid behov justeras så att de inte försvårar en snar utbyggnad av nödvändig infrastruktur för en omfattande introduktion av elbilar."
- 3 att motion K2 yrkande 8 därmed skulle anses besvarat
- 4 att klimatrapportens punkt 31 skulle ges lydelsen:
"En satsning på utbyggnad av infrastruktur bör göras under åren 2009 till 2011. Detta kan till exempel ske genom att regeringen inför en investeringsfond ur vilken kommuner, mackägare och andra kan söka bidrag för att installera laddstolpar. Kommuner kan förbereda laddstolpars placering genom att reservera mark för detta."
- 5 att motion K2 yrkande 3 därmed skulle bifallas
- 6 att klimatrapportens punkt 33 skulle ges lydelsen:
"El- och elhybridbilar måste ges likvärdiga, eller bättre, skattemässiga villkor jämfört med andra miljöstatsningar vad gäller bilar. Folkpartiet vill här gå längre än som skett i klimatbeslutet 2009. Särskilt angeläget är det att se över denna balans så länge biodrivmedel är undantagna från energiskatt."
- 7 att programgruppens förslag punkt 35 skulle avslås
- 8 att motion K7 därmed skulle bifallas
- 9 att motion K8 skulle anses besvarad
- 10 att klimatrapportens punkt 25 skulle ges lydelsen:
"Centrala styrmedel för att minska klimatpåverkan från transportsektorn ska vara koldioxidskatt och handel med utsläppsrätter, i enlighet med principen om att förorenaren betalar. Koldioxidskatten bör på sikt fortsätta att höjas, men hänsyn bör tas till oljeprisets utveckling och energiskatterna i övriga EU. Förutom koldioxidskatt och handel med utsläppsrätter ska som kompletterande styrmedel användas, bland annat EU-direktiv och svenska myndighetsföreskrifter som reglerar utsläppsnivåer. "
- 11 att motion K9 skulle anses besvarad
- 12 att motion K10 skulle anses besvarad
- 13 att programgruppens förslag punkt 24 skulle bifallas
- 14 att programgruppens förslag punkt 26 skulle bifallas
- 15 att programgruppens förslag punkt 27 skulle bifallas
- 16 att programgruppens förslag punkt 28 skulle bifallas
- 17 att programgruppens förslag punkt 29 skulle bifallas

- 18 att programgruppens förslag punkt 32 skulle bifallas
- 19 att programgruppens förslag punkt 34 skulle bifallas
- 20 att programgruppens förslag punkt 36 skulle bifallas
- 21 att programgruppens förslag punkt 37 skulle bifallas
- 22 att programgruppens förslag punkt 38 skulle bifallas
- 23 att programgruppens förslag punkt 39 skulle bifallas
- 24 att programgruppens förslag punkt 40 skulle bifallas
- 25 att programgruppens förslag punkt 41 skulle bifallas
- 26 att programgruppens förslag punkt 42 skulle bifallas
- 27 att motion K11 skulle anses besvarad
- 28 att programgruppens förslag punkt 43 skulle bifallas
- 29 att programgruppens förslag punkt 44 skulle bifallas
- 30 att programgruppens förslag punkt 45 skulle bifallas
- 31 att programgruppens förslag punkt 46 skulle bifallas
- 32 att programgruppens förslag punkt 47 skulle bifallas
- 33 att programgruppens förslag punkt 48 skulle bifallas
- 34 att programgruppens förslag punkt 49 skulle bifallas
- 35 att programgruppens förslag punkt 50 skulle bifallas
- 36 att programgruppens förslag punkt 51 skulle bifallas
- 37 att programgruppens förslag punkt 52 skulle bifallas
- 38 att programgruppens förslag punkt 53 skulle bifallas
- 39 att programgruppens förslag punkt 54 skulle bifallas
- 40 att programgruppens förslag punkt 55 skulle bifallas
- 41 att programgruppens förslag punkt 56 skulle bifallas
- 42 att programgruppens förslag punkt 57 skulle bifallas
- 43 att programgruppens förslag punkt 58 skulle bifallas
- 44 att programgruppens förslag punkt 59 skulle bifallas
- 45 att programgruppens förslag punkt 60 skulle bifallas
- 46 att programgruppens förslag punkt 61 skulle bifallas
- 47 att programgruppens förslag punkt 62 skulle bifallas
- 48 att motion K12 skulle anses besvarad
- 49 att programgruppens förslag punkt 63 skulle bifallas
- 50 att programgruppens förslag punkt 64 skulle bifallas
- 51 att programgruppens förslag punkt 65 skulle bifallas
- 52 att programgruppens förslag punkt 66 skulle bifallas
- 53 att programgruppens förslag punkt 67 skulle bifallas
- 54 att programgruppens förslag punkt 68 skulle bifallas
- 55 att programgruppens förslag punkt 69 skulle bifallas
- 56 att programgruppens förslag punkt 70 skulle bifallas

Utskottet yrkade:

- 32 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K2 yrkande 7 skulle avslås
- 33 i enlighet med partistyrelsens yrkande att klimatrapportens punkt 30 skulle ges lydelsen:
 ”Plan- och bygglagen och andra relevanta regelverk bör ses över och vid behov justeras så att de inte försvårar en snar utbyggnad av nödvändig infrastruktur för en omfattande introduktion av elbilar.”
- 34 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K2 yrkande 8 därmed skulle anses besvarat
- 35 i enlighet med partistyrelsens yrkande att klimatrapportens punkt 31 skulle ges lydelsen:
 ”En satsning på utbyggnad av infrastruktur bör göras under åren 2009 till 2011. Detta kan till exempel ske genom att regeringen inför en investeringsfond ur vilken kommuner, mackägare och andra kan söka bidrag för att installera laddstolpar. Kommuner kan förbereda laddstolpars placering genom att reservera mark för detta.”
- 36 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K2 yrkande 3 därmed skulle bifallas
- 37 i enlighet med partistyrelsens yrkande att klimatrapportens punkt 33 skulle ges lydelsen:
 ”El- och elhybridbilar måste ges likvärdiga, eller bättre, skattemässiga villkor jämfört med andra miljösåtsningar vad gäller bilar. Folkpartiet vill här gå längre än som skett i klimatbeslutet 2009. Särskilt angeläget är det att se över denna balans så länge biodrivmedel är undantagna från energiskatt.”
- 38 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 35 skulle avslås
- 39 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K7 därmed skulle bifallas

- 40 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K8 skulle anses besvarad
- 41 i enlighet med partistyrelsens yrkande att klimatrapportens punkt 25 skulle ges lydelsen:
 ”Centrala styrmedel för att minska klimatpåverkan från transportsektorn ska vara koldioxidskatt och handel med utsläppsrätter, i enlighet med principen om att förorenaren betalar. Koldioxidskatten bör på sikt fortsätta att höjas, men hänsyn bör tas till oljeprisets utveckling och energiskatterna i övriga EU. Förutom koldioxidskatt och handel med utsläppsrätter ska som kompletterande styrmedel användas, bland annat EU-direktiv och svenska myndighetsföreskrifter som reglerar utsläppsnivåer.”
- 42 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K9 skulle anses besvarad
- 43 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K10 skulle anses besvarad
- 44 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 24 skulle bifallas
- 45 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 26 skulle bifallas
- 46 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 27 skulle bifallas
- 47 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 28 skulle bifallas
- 48 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 29 skulle bifallas
- 49 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 32 skulle bifallas
- 50 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 34 skulle bifallas
- 51 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 36 skulle bifallas
- 52 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 37 skulle bifallas
- 53 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 38 skulle bifallas
- 54 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 39 skulle bifallas
- 55 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 40 skulle bifallas
- 56 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 41 skulle bifallas
- 57 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 42 skulle bifallas
- 58 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K11 skulle anses besvarad
- 59 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 43 skulle bifallas
- 60 att partistyrelsens förslag till programpunkt 44 skulle bifallas med följande tillägg:
 ”EU:s regler för bränslekvaliteten bör ändras så att den tekniskt lämpliga nivån på inblandning av etanol, metanol och övriga motoralkoholer i bensen tillåts. EU:s tullar på etanol bör avskaffas.”
- 61 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 45 skulle bifallas
- 62 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 46 skulle bifallas
- 63 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 47 skulle bifallas
- 64 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 48 skulle bifallas
- 65 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 49 skulle bifallas
- 66 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 50 skulle bifallas
- 67 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 51 skulle bifallas
- 68 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 52 skulle bifallas
- 69 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 53 skulle bifallas
- 70 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 54 skulle bifallas
- 71 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 55 skulle bifallas
- 72 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 56 skulle bifallas
- 73 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 57 skulle bifallas
- 74 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 58 skulle bifallas
- 75 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 59 skulle bifallas
- 76 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 60 skulle bifallas
- 77 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 61 skulle bifallas
- 78 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 62 skulle bifallas
- 79 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K12 skulle anses besvarad
- 80 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 63 skulle bifallas
- 81 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 64 skulle bifallas
- 82 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 65 skulle bifallas
- 83 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 66 skulle bifallas
- 84 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 67 skulle bifallas
- 85 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 68 skulle bifallas
- 86 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 69 skulle bifallas
- 87 att partistyrelsens förslag till programpunkt 70 skulle bifallas med följande ändring:
 ”En skoglig sårbarhetsanalys bör genomföras vad gäller konsekvensen för skogen av ändrat klimat. Ökad forskning krävs om nya ~~insekt~~shot.”

I debatten yttrade sig Nina Lundström för utskottet och Helena Holmberg.

Helena Holmberg yrkade:

1 att orden ”och övriga motoralkoholer” i utskottets förslag 60 skulle strykas

Landsmötet beslutade:

949 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion K2 yrkande 7
 950 att bifalla partistyrelsens och utskottets yrkande avseende programpunkt 30
 951 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande därmed anse motion K2 yrkande 8 besvarat
 952 att bifalla partistyrelsens och utskottets yrkande avseende programpunkt 31
 953 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande därmed bifalla motion K2 yrkande 3
 954 att bifalla partistyrelsens och utskottets yrkande avseende programpunkt 33
 955 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå programgruppens förslag punkt 35
 956 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande därmed bifalla motion K7
 957 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K8 besvarad
 958 att bifalla partistyrelsens och utskottets yrkande avseende programpunkt 25
 959 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K9 besvarad
 960 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K10 besvarad
 961 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 24
 962 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 26
 963 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 27
 964 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 28
 965 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 29
 966 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 32
 967 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 34
 968 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 36
 969 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 37
 970 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 38
 971 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 39
 972 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 40
 973 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 41
 974 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 42
 975 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K11 besvarad
 976 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 43
 977 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 45
 978 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 46
 979 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 47
 980 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 48
 981 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 49
 982 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 50
 983 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 51
 984 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 52
 985 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 53
 986 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 54
 987 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 55
 988 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 56
 989 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 57
 990 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 58
 991 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 59
 992 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 60
 993 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 61
 994 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 62
 995 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K12 besvarad
 996 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 63
 997 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 64
 998 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 65
 999 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 66

Signeras:

- 1000 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 67
- 1001 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 68
- 1002 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 69
- 1003 att bifalla utskottets yrkande avseende programpunkt 70

Beslut om utskottets yrkande 60 (avseende programpunkt 44) bordlades till pass 12 kl. 08.30.

§150. Avsnitt K, Klimat, energi, miljö och kommunikationer: Infrastruktur (utskott 7, utskottets förslag 157–194)

I motion K48 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att tillsätta en arbetsgrupp med uppdrag att se över principer för infrastrukturens finansiering, inklusive systemet med nationella planer och länsplaner, och särskilt belysa statens ansvar samt omfattningen av, förutsättningarna för och konsekvenserna av ökad regional medfinansiering
- 2 att uppdraget redovisas i god tid före nästa landsmöte eller partiråd och att slutsatser och förslag behandlas av landsmöte eller partiråd

I motion K49 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att tågförbindelserna till norra Sverige förbättras
- 2 att Folkpartiet ska verka för att vägstandarden i norra Sverige förbättras
- 3 att Folkpartiet ska verka för att flygförbindelserna till norra Sverige förbättras

I motion K50 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska driva på för att göra snabba tågförbindelser på sträckan Oslo–Köpenhamn och vidare söderut till en del av EU:s TEN-T-nätverk
- 2 att Folkpartiet ska driva på för att förutsättningarna för länken mellan Oslo–Göteborg–Köpenhamn genomlyses när ett framtida nät av höghastighetsbanor i Sverige planeras

I motion K51 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att tydliggöra att miljöstyrande skatter och avgifter ska motiveras av miljöskäl och inte utgöra finansieringskälla, för olika projekt eller som budgetregulator

I motion K52 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska arbeta för att Arvidsjaurs flygplats ska ingå i det nationella basutbudet av flygplatser

I motion K53 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att det genomförs förändringar i de offentliga handläggningsprocesserna, t.ex. plan- och bygglagen m.fl. lagstiftningar, så att infrastrukturprojekt, t.ex. järnvägsprojekt, snabbare ska kunna genomföras

I motion K54 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att nya former för finansiering av strategiska infrastrukturprojekt möjliggörs och utvecklas och att ett samlat grepp tas för att lösa finansieringsproblematiken för lönsamma infrastrukturprojekt

I motion K55 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att verka för att rejäla satsningar görs på såväl motorvägar som järnvägar med sikte på bättre miljö
- 2 att partistyrelsen ges i uppdrag att verka för att Sveriges tre största städer och Oslo kopplas samman med fullvärdiga motorvägar
- 3 att partistyrelsen ges i uppdrag att verka för att vägtullar införs för lastfordon och bussar på alla motorvägar
- 4 att partistyrelsen ges i uppdrag att verka för att järnvägens spårkapacitet byggs ut och organiseras så att strategiska omlastningsställen etableras

I motion K56 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att Norrbotniabanan byggs och etapp 1 påbörjas snarast

I motion K57 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna ska verka för en utbyggnad av Norrbotniabanan med byggstart under kommande planeringsperiod

I motion K58 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar att det bör satsas på att knyta Sverige och då i första hand Stockholm, Oslo, Göteborg och Jönköping till det europeiska nätet för höghastighetståg

I motion K59 hade yrkats:

- 1 att en särskild statlig investeringsbudget för infrastruktur skapas samt att lånefinansiering för sådana satsningar tas i anspråk
- 2 att modellen med kommunal och regional förskottering och medfinansiering till infrastrukturförbättringar därmed ska vara överspelad
- 3 att de frågor som berörs i motionen utreds

I motion K60 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för tillgång till operatörsneutral ICT-infrastruktur (bredbandsnät) i alla kommuner

I motion K61 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för lagkrav på användande av reflexer i mörker

I motion K62 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att verka för att det i trafiklagstiftningen införs en regel som gör det möjligt för bilar och andra fordon att göra högersväng när det inte hindrar gångtrafik eller utgör fara för andra trafikanter

I motion K63 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att verka för att Vägverkets fordonsregistreringsskyltar (bilar, bussar, lastbilar och motordrivna registerpliktiga två- och trehjulingar) också innefattar uppgiften om nyregistreringsår

I motion K64 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar att en kronskatt på drivmedel kan bli aktuellt
- 2 att partistyrelsen ges i uppdrag att ta fram en utredning eller rapport om kronskatt på drivmedel
- 3 att Folkpartiet liberalerna ska verka för stabila drivmedelspriser

I motion K65 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att det tydliggörs vilka rättigheter och skyldigheter som elever på trafikskolor har

I motion K66 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att verka för att utreda förutsättningarna för att införa hastighetsbegränsning för båtar i inre skärgårdar
- 2 att partistyrelsen ges i uppdrag att verka för att Sjöfartsverket beslutar om hastighetsbegränsning till t.ex. 15 knop i inre skärgårdar

I motion K67 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att verka för en grundlig och högprioriterad genomlysning av spårtaxiteknologins möjligheter att utgöra en viktig roll i ett uthålligt, effektivt och energisnålt persontransportsystem i Sverige

I motion K68 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att de många kommunala förbuden mot tomgångskörning ersätts med statlig lagstiftning

I motion K69 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för avskaffande av lagen (2005:1248) om skyldighet att tillhandahålla förnybart drivmedel

I motion K70 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att Sverige ersätter fordonsskatten med höjd drivmedelsskatt

I motion K71 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att Sverige utreder möjligheten att finansiera den obligatoriska trafikförsäkringen via drivmedelsskatten i stället

I motion K72 hade yrkats:

- 1 att systemet med kontrollmärken på registreringsskyltar avskaffas så att Sveriges fordonsägare ska kunna spara miljontals kronor

I motion K73 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att återinföra och permanenta skrotningspremien som bevisligen var mycket effektiv

I motion K74 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att aktivt driva frågan om en rejäl skrotbilspremie som leder till att bilparken förnyas
- 2 att Folkpartiet ska verka för att det utgår en rejäl ekonomisk stimulans vid inköp av miljöbilar

I motion K75 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att ta fram ett cykelprogram inför valet år 2010

I motion K76 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att verka för säkerhetsorgan för i första hand Öresund och södra Östersjön kring Sveriges kuster

Partistyrelsen hade yrkat:

- 1 att motion K48 skulle anses besvarad
- 2 att motion K49 skulle anses besvarad
- 3 att motion K50 skulle anses besvarad
- 4 att motion K51 skulle anses besvarad
- 5 att motion K52 skulle anses besvarad
- 6 att motion K53 skulle anses besvarad
- 7 att motion K54 skulle anses besvarad
- 8 att motion K55 yrkande 1 skulle anses besvarat
- 9 att motion K55 yrkande 2 skulle avslås
- 10 att motion K55 yrkande 3 skulle anses besvarat
- 11 att motion K55 yrkande 4 skulle anses besvarat
- 12 att motion K56 skulle anses besvarad
- 13 att motion K57 skulle anses besvarad
- 14 att motion K58 skulle anses besvarad
- 15 att motion K59 skulle anses besvarad
- 16 att motion K60 skulle anses besvarad
- 17 att motion K61 skulle anses besvarad
- 18 att motion K62 skulle avslås
- 19 att motion K63 skulle avslås
- 20 att motion K64 yrkande 1 skulle anses besvarad
- 21 att motion K64 yrkande 2 skulle anses besvarad
- 22 att motion K64 yrkande 3 skulle avslås
- 23 att motion K65 skulle anses besvarad
- 24 att motion K66 skulle anses besvarad
- 25 att motion K67 skulle anses besvarad
- 26 att landsmötet skulle uttala:
”Folkpartiet ska verka för att de många kommunala förbuden mot tomgångskörning snarast ersätts med en nationell statlig lagstiftning.”
- 27 att motion K68 därmed skulle anses besvarad

- 28 att landsmötet skulle uttala:
 ”Folkpartiet ska verka för att den så kallade pumplagen (2005:1248) snarast avskaffas.”
- 29 att motion K69 därmed skulle anses besvarad
- 30 att motion K70 skulle anses besvarad
- 31 att motion K71 skulle anses besvarad
- 32 att motion K72 skulle anses besvarad
- 33 att motion K73 skulle anses besvarad
- 34 att motion K74 yrkande 1 skulle anses besvarad
- 35 att motion K75 skulle anses besvarad
- 36 att landsmötet skulle uttala:
 ” Folkpartiet ska verka för statliga och kommunala åtgärder för bättre säkerhet och bättre havsmiljöskydd i första hand i Öresund, södra Östersjön och farleder från söder till Finska viken.”
- 37 att motion K76 därmed skulle anses besvarad
- 38 att motion K74 yrkande 2 skulle anses besvarat

Utskottet yrkade:

- 157 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K48 skulle anses besvarad
- 158 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K49 skulle anses besvarad
- 159 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K50 skulle anses besvarad
- 160 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K51 skulle anses besvarad
- 161 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K52 skulle anses besvarad
- 162 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K53 skulle anses besvarad
- 163 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K54 skulle anses besvarad
- 164 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K55 yrkande 1 skulle anses besvarat
- 165 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K55 yrkande 2 skulle avslås
- 166 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K55 yrkande 3 skulle anses besvarat
- 167 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K55 yrkande 4 skulle anses besvarat
- 168 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K56 skulle anses besvarad
- 169 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K57 skulle anses besvarad
- 170 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K58 skulle anses besvarad
- 171 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K59 skulle anses besvarad
- 172 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K60 skulle anses besvarad
- 173 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K61 skulle anses besvarad
- 174 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K62 skulle avslås
- 175 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K63 skulle avslås
- 176 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K64 yrkande 1 skulle anses besvarad
- 177 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K64 yrkande 2 skulle anses besvarad
- 178 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K64 yrkande 3 skulle avslås
- 179 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K65 skulle anses besvarad
- 180 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K66 skulle anses besvarad
- 181 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K67 skulle anses besvarad
- 182 i enlighet med partistyrelsens yrkande att landsmötet skulle uttala:
 ”Folkpartiet ska verka för att de många kommunala förbuden mot tomgångskörning snarast ersätts med en nationell statlig lagstiftning.”
- 183 att motion K68 skulle bifallas
- 184 i enlighet med partistyrelsens yrkande att landsmötet skulle uttala:
 ”Folkpartiet ska verka för att den så kallade pumplagen (2005:1248) snarast avskaffas.”
- 185 att motion K69 skulle bifallas
- 186 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K70 skulle anses besvarad
- 187 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K71 skulle anses besvarad
- 188 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K72 skulle anses besvarad
- 189 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K73 skulle anses besvarad
- 190 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K74 yrkande 1 skulle anses besvarat
- 191 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K75 skulle anses besvarad
- 192 i enlighet med partistyrelsens yrkande att landsmötet skulle uttala:
 ” Folkpartiet ska verka för statliga och kommunala åtgärder för bättre säkerhet och bättre havsmiljöskydd i första hand i Öresund, södra Östersjön och farleder från söder till Finska viken.”

- 193 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K76 därmed skulle anses besvarad
 194 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K74 yrkande 2 skulle anses besvarat

I debatten yttrade sig Nina Lundström för utskottet, Lars Tysklind för utskottet, Nina Larsson för partistyrelsen, Anders Ekegren, Margareta Carlbäck, Ida Lindh, Stella Fare, Anna-Karin Carstensen, Gösta Frödin, Pär Ekström, Anders Wettergren, Anne Kotavuopio Jatko, Stefan Saläng, Åsa Nilser, Helena Holmberg, Peter Nygren, Carl B. Hamilton, Erik Johansson, Joakim Storeide och Anita Brodén.

Anders Ekegren och Åsa Nilser yrkade:

- 1 att motion K48 yrkande 1 skulle bifallas
 2 att uppdraget skulle redovisas i god tid före nästa landsmöte 2011 och att slutsatser och förslag skulle behandlas av landsmötet

Helena Holmberg och Anders Wettergren yrkade:

- 1 att landsmötet skulle uttala att Folkpartiet liberalerna arbetar för att sträckan Oslo–Göteborg–Malmö–Köpenhamn ingår i den planerade utbyggnaden av snabba tågförbindelser

Margareta Carlbäck och Anne Kotavuopio Jatko yrkade:

- 1 att motion K56 skulle bifallas
 2 att motion K57 skulle bifallas

Åsa Nilser yrkade:

- 1 att motion K59 yrkande 3 skulle bifallas

Stefan Saläng yrkade:

- 1 att motion K60 skulle bifallas

Stella Fare yrkade:

- 1 att motion K67 skulle bifallas

Anna-Karin Carstensen yrkade:

- 1 att landsmötet med anledning av motion K73 och K74 yrkande 1 skulle uttala att Folkpartiet som alternativ till skrotningspremie verkar för en miljöpremie för den som låter bygga om sin gamla bil med ny motor för miljöbränsle/drivmedel (till exempel kan man bygga om Volvo 145, 245, 945 till biogas i Linköping)
 2 att landsmötet med anledning av motion K75 skulle uttala: ”Vi ställer samma krav på Vägverket då de bygger 2+1-väg som då de bygger motorväg, nämligen att alternativ väg för långsamtgående fordon måste finnas.”

Anita Brodén, Anders Ekegren och Ida Lindh yrkade:

- 1 att motion K73 skulle bifallas

Anders Ekegren yrkade:

- 1 att motion K74 skulle bifallas

Stella Fare och Nina Lundström yrkade:

- 1 att motion K75 skulle bifallas

Landsmötet beslutade:

- 1004 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K49 besvarad
 1005 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K51 besvarad
 1006 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K52 besvarad
 1007 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K53 besvarad
 1008 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K54 besvarad
 1009 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K55 yrkande 1 besvarat
 1010 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion K55 yrkande 2
 1011 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K55 yrkande 3 besvarat
 1012 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K55 yrkande 4 besvarat
 1013 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K58 besvarad
 1014 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K61 besvarad

- 1015 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå att motion K62
 1016 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå att motion K63
 1017 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K64 yrkande 1 besvarad
 1018 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K64 yrkande 2 besvarad
 1019 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå att motion K64 yrkande 3
 1020 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K65 besvarad
 1021 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K66 besvarad
 1022 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande uttala:
 ”Folkpartiet ska verka för att de många kommunala förbuden mot tomgångskörning snarast ersätts med en nationell statlig lagstiftning.”
 1023 att i enlighet med utskottets yrkande bifalla motion K68
 1024 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande uttala:
 ”Folkpartiet ska verka för att den så kallade pumplagen (2005:1248) snarast avskaffas.”
 1025 att i enlighet med utskottets yrkande bifalla motion K69
 1026 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K70 besvarad
 1027 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K71 besvarad
 1028 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K72 besvarad
 1029 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande uttala:
 ”Folkpartiet ska verka för statliga och kommunala åtgärder för bättre säkerhet och bättre havsmiljöskydd i första hand i Öresund, södra Östersjön och farleder från söder till Finska viken.”
 1030 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande därmed anse motion K76 besvarad

Beslut om utskottets yrkanden 157 (avseende motion K48), 159 (avseende motion K50), 168 (avseende motion K56), 169 (avseende motion K57), 171 (avseende motion K59), 172 (avseende motion K60), 181 (avseende motion K67), 189 (avseende motion K73), 190 (avseende motion K74 yrkande 1), 191 (avseende motion K75) och 194 (avseende motion K74 yrkande 2) bordlades till pass 12 kl. 08.30.

§151. Avsnitt K, Klimat, energi, miljö och kommunikationer: Samhällsplanering och bostadspolitik (utskott 7, utskottets förslag 149–156)

I motion K2 hade yrkats:

- 4 att punkt 63 i förslaget till klimatprogram kompletteras i enlighet med förslag i motionen

I motion K41 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att tillsätta en arbetsgrupp för att utforma en ny liberal bostadspolitik

I motion K42 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att det i all samhällsplanering eftersträvas ökade odlingsmöjligheter och grönområden för att uppnå en god miljö, ökad hälsa samt ökad tillgång till närproducerade produkter
 2 att partistyrelsen ges i uppdrag att införliva denna beslutspunkt i Folkpartiets miljö- och naturprogram

I motion K43 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att en nationell hållbar stadspolitik kommer till stånd

I motion K44 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att den slutgiltiga beslutsrätten överlämnas till medborgarna, i de områden där så är möjligt
 2 att Folkpartiet ska verka för att plan- och bygglagen, och andra eventuellt berörda lagar, ändras så att ett bygglovsärende med automatik ska godkännas om samtliga sakägare godkänner bygget, och alla skydds- och miljöföreskrifter är uppfyllda

I motion K45 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar att den offentliga sektorn inte bör få ansöka om expropriation
 2 att landsmötet uttalar att kommunernas förköpsrätt vid försäljning av fastigheter bör försvinna
 3 att landsmötet uttalar att nya spår för snabbtåg inte får innebära expropriation

I motion K46 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att verka för att tillräckliga resurser tilldelas miljöprövande myndigheter
- 2 att partistyrelsen ges i uppdrag att verka för att en översyn görs av miljölagstiftningen så att prövningsprocessen kan påskyndas utan att påverka den enskildas rätt att överklaga

I motion K47 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar som sin mening att partiet ska verka för ökat skydd mot ianspråktagande av åkermark

Partistyrelsen hade yrkat:

- 1 att motion K41 skulle anses besvarad
- 2 att motion K42 skulle anses besvarad
- 3 att motion K43 skulle anses besvarad
- 4 att motion K2 yrkande 4 skulle anses besvarat
- 5 att motion K44 skulle avslås
- 6 att motion K45 skulle avslås
- 7 att motion K46 skulle anses besvarad
- 8 att motion K47 skulle avslås

Utskottet yrkade:

- 149 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K41 skulle anses besvarad
- 150 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K42 skulle anses besvarad
- 151 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K43 skulle anses besvarad
- 152 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K2 yrkande 4 skulle anses besvarat
- 153 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K44 skulle avslås
- 154 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K45 skulle avslås
- 155 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K46 skulle anses besvarad
- 156 att motion K47 skulle anses besvarad med följande uttalande:
 ”3 kapitlet i miljöbalken innehåller grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenområden.
 Brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk endast om det behövs för väsentliga samhällsintressen och behovet kan tillgodoses på andra sätt. Markanvändning prövas lämpligen inom översiktsplanens ram.”

I debatten yttrade sig Nina Lundström för utskottet, Anita Brodén, Ida Lindh, Stella Fare och Peter Nygren.

Anita Brodén och Stella Fare yrkade:

- 1 att motion K42 skulle bifallas

Ida Lindh yrkade:

- 1 att motion K46 skulle bifallas

Landsmötet beslutade:

- 1031 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K41 besvarad
- 1032 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K43 besvarad
- 1033 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K2 yrkande 4 besvarat
- 1034 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion K44
- 1035 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion K45
- 1036 att i enlighet med utskottet anse motion K47 besvarad med följande uttalande:
 ”3 kapitlet i miljöbalken innehåller grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenområden.
 Brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk endast om det behövs för väsentliga samhällsintressen och behovet kan tillgodoses på andra sätt. Markanvändning prövas lämpligen inom översiktsplanens ram.”

Beslut om utskottets yrkande 150 (avseende motion K42) och 155 (avseende motion K46) bordlades till pass 12 kl. 08.30.

§152. Avsnitt K, Klimat, energi, miljö och kommunikationer: Djurskydd (utskott 7, utskottets förslag 139–148)

I motion K36 hade yrkats:

- 1 att det i partiprogrammets avsnitt om djurskydd tas in en tilläggsmening om att grytjakt bör förbjudas

I motion K37 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att kennelklubbar ska förmå hundsäljare att begära intyg på att de tilltänkta hundköparna har anmält sig till en hundutbildning innan ägarbytet genomförs

I motion K38 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att hundar av pitbull-typ förbjuds i Sverige

I motion K39 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att en lag om hundlicens införs
- 2 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att det i utformningen av licenskravet tas hänsyn till såväl hundras, enskild hund och även ägarens kunskande och lämplighet

I motion K40 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att en kattutredning kommer till stånd
- 2 att Folkpartiet ska verka för att kattstammen minskas i Sverige
- 3 att Folkpartiet ska verka för att katter ska ha samma skydd i lagstiftningen som t.ex. hundar
- 4 att Folkpartiet ska verka för att det införs bestämmelser i lagstiftningen om ägares skyldighet att registrera, märka och kastrera sina katter i lagstiftningen
- 5 att Folkpartiet ska verka för att betona kattägares ansvar för tillsyn av sina katter
- 6 att Folkpartiet ska verka för att det ska betraktas som brott och vara förenat med sanktioner att överge sina djur

Partistyrelsen hade yrkat:

- 1 att motion K36 skulle anses besvarad
- 2 att motion K37 skulle avslås
- 3 att motion K38 skulle avslås
- 4 att motion K39 skulle avslås
- 5 att motion K40 yrkande 1 skulle anses besvarat
- 6 att motion K40 yrkande 2 skulle anses besvarat
- 7 att motion K40 yrkande 3 skulle anses besvarat
- 8 att motion K40 yrkande 4 skulle anses besvarat
- 9 att motion K40 yrkande 5 skulle bifallas
- 10 att motion K40 yrkande 6 skulle bifallas

Utskottet yrkade:

- 139 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K36 skulle anses besvarad
- 140 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K37 skulle avslås
- 141 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K38 skulle avslås
- 142 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K39 skulle avslås
- 143 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K40 yrkande 1 skulle anses besvarat
- 144 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K40 yrkande 2 skulle anses besvarat
- 145 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K40 yrkande 3 skulle anses besvarat
- 146 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K40 yrkande 4 skulle anses besvarat
- 147 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K40 yrkande 5 skulle bifallas
- 148 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K40 yrkande 6 skulle bifallas

I debatten yttrade sig Anders Ekegren, Mathias Sundin, Joakim Storeide, Joakim Härdner, Sverker Thorén och Erik Johansson.

Anders Ekegren yrkade:

- 1 att motion K38 skulle bifallas

Mathias Sundin yrkade:

- 1 att motion K39 skulle bifallas

Landsmötet beslutade:

- 1037 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K36 besvarad
- 1038 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion K37
- 1039 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K40 yrkande 1 besvarat
- 1040 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K40 yrkande 2 besvarat
- 1041 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K40 yrkande 3 besvarat
- 1042 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K40 yrkande 4 besvarat
- 1043 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla motion K40 yrkande 5
- 1044 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla motion K40 yrkande 6

Beslut om utskottets yrkande 141 (avseende motion K38) och 142 (avseende motion K39) bordlades till pass 12 kl 08.30.

§153. Avsnitt K, Klimat, energi, miljö och kommunikationer: Övriga miljö- och naturvårdsfrågor (utskott 7, utskottets förslag 123–138)

I motion K2 hade yrkats:

- 6 att punkt 90 i förslaget till klimatprogram kompletteras i enlighet med förslag i motionen

I motion K21 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska ta fram en integrerad havspolitik där principer för allemansrätt för hav inkluderas
- 2 att Folkpartiet ska verka för att gröna smarta transportkorridorer etableras som innefattar korridorer till havs och som ansluter till transportkorridorer till lands
- 3 att Folkpartiet ska verka för att inrätta en särskild fond eller tillåta att regionala tillväxtmedel alternativt regionalfonden får nyttjas för klimat- och miljöinvesteringar, främst i olika typer av hamnar, havsområden och som främjar intermodala transporter, motverkar föroreningar till havs och medverkar till grön sjöfart

I motion K22 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för en ökad fokus på vattnets kretslopp i städer och på kontinenterna med syfte att minska de gift- eller näringsämnesrelaterade och epidemiologiska risker som nu finns

I motion K23 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att verka för ett uppdrag åt regeringskansliet att utreda fiskerinäringens regelsystem avseende konstruktion, tillämpning och kostnader
- 2 att partistyrelsen ges i uppdrag att verka för ett uppdrag åt regeringskansliet att föreslå förenkling i eller avveckling av regelsystemet eller delar därav, så att fiskerinäringen inte lamsläs och att kostnaderna för systemets tillämpning blir rimliga

I motion K24 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för en effektiviserad lagstiftning för att stävja det växande miljöproblemet med övergivna båtar och vrak i våra kustområden

I motion K25 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet i sitt klimatprogram inför krav på att börsnoterade bolag redovisar sina koldioxidutsläpp och sin energiförbrukning

I motion K26 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att Vattenfall snabbt och kraftfullt minskar sina koldioxidutsläpp

I motion K27 hade yrkats:

- 1 att offentliga myndigheter, landsting och kommunala bolag ska vara föregångare i att klimat- och miljöanpassa sina förvaltningar och att ett uppföljningsansvar läggs på adekvata myndigheter för att överse denna anpassning
- 2 att alla offentliga verksamheter på nationell, landsting och kommunalnivå inför någon form av miljörevision, företrädesvis enligt ISO 14001, och att denna följs upp och revideras årligen av adekvat myndighet
- 3 att den offentliga sektorn ska minska sin energiförbrukning med 50 procent till 2015

I motion K28 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att tillsätta en arbetsgrupp om transporternas miljöpåverkan, så att all miljöpåverkan från alla transportslag blir belyst i ett sammanhang

I motion K29 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att brott mot miljölagarna ska medföra skärpta straff

I motion K30 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar att Arktis bör bli ett marinreservat

I motion K31 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att Länsstyrelsen ska ta beslut om provningstillstånd enligt minerallagen
- 2 att Folkpartiet ska verka för ett krav på att miljökonsekvensanalys ska innefattas i ansökan om provningstillstånd

I motion K32 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna ska verka för en nationell strategi mot stranderosion
- 2 att Folkpartiet liberalerna ska verka för sandåterföring som metod i arbetet mot stranderosion
- 3 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att staten ska ta ett ökat kostnadsansvar för arbetet mot stranderosion

I motion K33 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna ska arbeta för att Omberg (Östergötlands län) ska få status som nationalpark
- 2 att Folkpartiet liberalerna ska arbeta för att Tåkern (Östergötlands län) ska få status som nationalpark

I motion K34 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att nationalparker med överflygningsförbud tillskapas

I motion K35 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna ska arbeta för att EU anslår betydande medel till oberoende forskning med målsättning att öka jordens odlingsyta

Partistyrelsen hade yrkat:

- 1 att motion K21 skulle anses besvarad
- 2 att motion K22 skulle anses besvarad
- 3 att motion K23 skulle anses besvarad
- 4 att motion K24 skulle bifallas
- 5 att motion K25 skulle anses besvarad
- 6 att motion K26 skulle anses besvarad
- 7 att motion K27 skulle anses besvarad
- 8 att motion K2 yrkande 6 skulle anses besvarat
- 9 att motion K28 skulle anses besvarad
- 10 att motion K29 skulle anses besvarad
- 11 att motion K30 skulle anses besvarad
- 12 att motion K31 skulle anses besvarad
- 13 att motion K32 skulle anses besvarad
- 14 att motion K33 skulle anses besvarad
- 15 att motion K34 skulle anses besvarad
- 16 att motion K35 skulle anses besvarad

Utskottet yrkade:

- 123 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K21 skulle anses besvarad
- 124 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K22 skulle anses besvarad
- 125 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K23 skulle anses besvarad
- 126 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K24 skulle bifallas
- 127 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K25 skulle anses besvarad
- 128 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K26 skulle anses besvarad
- 129 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K27 skulle anses besvarad

- 130 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K2 yrkande 6 skulle anses besvarat
- 131 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K28 skulle anses besvarad
- 132 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K29 skulle anses besvarad
- 133 att motion K30 skulle bifallas
- 134 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K31 skulle anses besvarad
- 135 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K32 skulle anses besvarad
- 136 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K33 skulle anses besvarad
- 137 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K34 skulle anses besvarad
- 138 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K35 skulle anses besvarad

I debatten yttrade sig Nina Lundström för utskottet, Sverker Thorén för partistyrelsen, Anita Brodén, Gösta Frödin, Sten Jonsson, IngMarie Larsson och Ida Lindh.

Ida Lindh yrkade:

- 1 att motion K22 skulle bifallas

Anita Brodén yrkade:

- 1 att motion K26 skulle bifallas

Sten Jonsson yrkade:

- 1 att motion K29 skulle bifallas
- 2 att motion K33 skulle bifallas

Sverker Thorén för partistyrelsen yrkade:

- 1 att landsmötet uttalar:
”Det finns goda skäl att ta ett helhetsgrepp om Arktis med fokus på natur- och kulturmiljön i allmänhet och klimatfrågan i synnerhet. Att skydda hela eller stora delar av Arktis som ett marint reservat bör i det sammanhanget övervägas.”

Landsmötet beslutade:

- 1045 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K21 besvarad
- 1046 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K23 besvarad
- 1047 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla motion K24
- 1048 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K25 besvarad
- 1049 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K27 besvarad
- 1050 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K2 yrkande 6 besvarat
- 1051 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K28 besvarad
- 1052 att i enlighet med utskottets yrkande bifalla motion K30
- 1053 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K31 besvarad
- 1054 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K32 besvarad
- 1055 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K34 besvarad
- 1056 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K35 besvarad

Beslut om utskottets yrkanden 124 (avseende motion K22), 128 (avseende motion K26), 132 (avseende motion K29) och 136 (avseende motion K33) bordlades till pass 12 kl 08.30.

§154. Avsnitt J, Utbildning och kultur: Public service (utskott 6, utskottets förslag 124–130)

I motion J81 hade yrkats:

- 1 att partiet ska arbeta för ett avskaffande av tv-licensen samt att skattemedel används för att finansiera public service-sändningar

I motion J82 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att verka för att tv-licensen – så länge den finns kvar – administreras av Skatteverket i form av en mottagar- eller apparatavgift och samordnas med övrig uppbördsverksamhet

I motion J83 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att tv-avgiften avskaffas

- 2 att Folkpartiet ska verka för att delar av verksamheten i stället finansieras med skattemedel

I motion J84 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet verkar för skattefinansiering av public service i väntan på att public service-fonder inrättas, och därigenom stoppar mångmiljardslöseriet av tv-tittarnas pengar som har pågått alldeles för länge

I motion J85 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att förtydliga vår åsikt om hur public service-fonder är tänkt att fungera

I motion J86 hade yrkats:

- 1 att landsmötet tar ställning för ett avskaffande av tv-licensen
- 2 att landsmötet tar ställning för att public service finansieras via avgifter för dem som faktiskt brukar tjänsten public service
- 3 att landsmötet tar ställning för att ett avskaffande av tv-licensen ska ingå i Folkpartiet liberalernas valplattform 2010 om den vid det laget inte redan är avskaffad

I motion J87 hade yrkats:

- 1 att SVT, SR och UR slås samman till ett bolag
- 2 att alla nyhetsprogram inom public service slutar med sin interna konkurrens och slås samman

Partistyrelsen hade yrkat:

- 1 att motion J81 skulle avslås
- 2 att motion J83 skulle avslås
- 3 att motion J86 skulle avslås
- 4 att motion J82 skulle anses besvarad
- 5 att motion J85 skulle anses besvarad
- 6 att motion J84 skulle anses besvarad
- 7 att motion J87 skulle avslås

Utskottet yrkade:

- 124 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J81 skulle avslås
- 125 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J83 skulle avslås
- 126 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J86 skulle avslås
- 127 att motion J82 skulle avslås
- 128 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J85 skulle anses besvarad
- 129 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J84 skulle anses besvarad
- 130 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J87 skulle avslås

I debatten yttrade sig Joakim Storeide, Andreas Froby, Lars Åhman, Björn Brändewall, Sara Svanström, Joakim Härdner, Tobias Krantz, Christer Nylander, Peter Nygren och Ann-Cathrine André.

Sara Svanström och Lars Åhman yrkade:

- 1 att motion J81 skulle bifallas

Björn Brändewall yrkade:

- 1 att partiprogrammets krav på avskaffande av tv-licensen skulle uppdateras så att den finansieras med öronmärkta skattemedel i stället för public service-fonder
- 2 att motion J81 därmed skulle anses besvarad
- 3 att motion J83 därmed skulle anses besvarad

Andreas Froby yrkade:

- 1 att motion J86 skulle bifallas

Peter Nygren yrkade:

- 1 att beredningsutskottet skulle behandla frågan om att tv-licensen betalas via digitalboxarna i likhet med Viasat, Boxer, Canal Digital osv.

Landsmötet beslutade:

- 1057 att i enlighet med utskottets yrkande avslå motion J82
- 1058 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J85 besvarad
- 1059 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J84 besvarad
- 1060 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion J87

Beslut om utskottets yrkanden 124 (avseende motion J81), 125 (avseende motion J83) och 126 (avseende motion J86) bordlades till pass 12 kl. 08.30.

§155. Avsnitt J, Utbildning och kultur: Idrottspolitik, spelfrågor m.m. (utskott 6, utskottets förslag 131–135)

I motion J88 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att det finns tydliga politiska mål och visioner för friluftsrörelserna
- 2 att Folkpartiet ska verka för att i större utsträckning använda sig av friluftsrörelsens potential i folkhälsoarbetet
- 3 att Folkpartiet ska verka för att i större utsträckning använda sig av friluftsrörelsens potential för att öka förståelsen för naturens miljö- och kulturvärden
- 4 att Folkpartiet ska verka för att i större utsträckning använda sig av friluftsrörelsens potential i integrationsarbetet
- 5 att Folkpartiet ska verka för att möjliggöra en lämplig organisation av samhällets resurser till friluftsrörelsen
- 6 att Folkpartiet ska verka för att lyfta fram vikten av friluftaktiviteter i statliga och kommunala beslut och satsningar

I motion J89 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att frågor om hästnäringens spelregler ska avgöras i samarbete mellan finansdepartementet och jordbruksdepartementet
- 2 att Folkpartiet ska verka för att en avreglerad spelmarknad tar regionala hänsyn, särskilt i förhandlingar med ATG-STC, så att gröna näringar har rimliga villkor i hela landet
- 3 att Folkpartiet ska ställa krav på att utvecklingsplaner för hela landet tas fram i omregleringsprocessen till en friare spelmarknad

I motion J90 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar sig för livstids avstängning vid dopning
- 2 att partistyrelsen ges i uppdrag att driva frågan om livstids avstängning vid dopning

Partistyrelsen hade yrkat:

- 1 att motion J88 skulle anses besvarad
- 2 att motion J89 yrkande 1 skulle anses besvarat
- 3 att motion J89 yrkande 2 skulle bifallas
- 4 att motion J89 yrkande 3 skulle anses besvarat
- 5 att motion J90 skulle avslås

Utskottet yrkade:

- 131 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J88 skulle anses besvarad
- 132 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J89 yrkande 1 skulle anses besvarat
- 133 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J89 yrkande 2 skulle bifallas
- 134 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J89 yrkande 3 skulle anses besvarat
- 135 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J90 skulle avslås

I debatten yttrade sig Nina Lundström för utskottet, Rolf Hallberg, Tobias Krantz för partistyrelsen samt Björn Brändewall.

Rolf Hallberg yrkade:

- 1 att ATG även fortsättningsvis ges ensamrätt på spel på hästar i Sverige
- 2 att motion J89 yrkande 2 därmed skulle avslås

Nina Lundström yrkade:

- 1 att motion J90 skulle bifallas

Landsmötet beslutade:

- 1061 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J88 besvarad
 1062 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J89 yrkande 1 besvarat
 1063 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion J89 yrkande 3 besvarat

Beslut om utskottets yrkanden 133 (avseende motion J89 yrkande 2) och 135 (avseende motion J90) bordlades till pass 12 kl 08.30.

§156. Avsnitt E, Arbetsmarknad: Arbetslöshetsförsäkring och arbetsmarknadspolitik (utskott 4, utskottets förslag 25–45)

Programgruppen hade yrkat:

- 10 **Kunskap ger jobb.** Det reguljära utbildningssystemet ska bära huvudansvaret för människor som behöver vidareutbilda sig. Under den pågående lågkonjunkturen bör komvux, i synnerhet yrkesvux, byggas ut. Särskilt viktigt är att erbjuda utbildning till alla som saknar grundskole- eller gymnasiekompetens.
- 11 **Använd effektiva arbetsmarknadspolitiska åtgärder.** Arbetsmarknadsutbildningarna måste präglas av en konsekvent arbetslinje, av koppling till arbetsmarknaden och av kvalitet. Fullfölj och vidareutveckla det som inlett med nystartsjobben samt jobb- och utvecklingsgarantin. Identifiera tidigt de personer som står långt ifrån arbetsmarknaden och som behöver extra stöd. Satsa på "one-stop-shops" där arbetsförmedling, socialtjänst och försäkringskassa samverkar, så att den arbetssökande inte faller mellan stolarna.
- 12 **Utveckla lärlingssystemet.** Det gymnasiala lärlingssystem som är under uppbyggnad ska kompletteras med en möjlighet att driva lärlingsutbildningar utanför ramen för gymnasieprogrammen. En särskild anställningsform för lärlingar bör införas, som ska möjliggöra särskilda lärlingslöner och anställningsvillkor.
- 13 **Ökad lönespridning ger fler jobb åt unga.** Sverige har en sammanpressad lönestruktur som gör det svårare för unga att ta sig in på arbetsmarknaden. Arbetsmarknadens parter bör ta sitt ansvar och verka för ingångslöner som inte stänger ute unga och skapa en lönestruktur som belönar erfarenhet.
- 14 **Tidigare och bättre insatser för unga arbetslösa.** Inför en rätt till jobbsökarstöd från dag ett, och erbjud skräddarsydda alternativ för de ungdomar som har särskilt svårt att få fäste på arbetsmarknaden. Det behövs också fler spetskompetensförmedlingar som kan ge rätt hjälp till nytexaminerade akademiker.
- 15 **Uppmuntra ungas företagsamhet.** Åldersgränsen för starta-eget-bidrag bör sänkas från 25 till 20 år.
- 16 **Förbättra yrkesvägledningen i skola och högskola.** Stärk elevers lagstadgade rätt till studie- och yrkesvägledning. Verka för att högskolor ökar arbetet med studenters arbetsmarknad.
- 17 **Flexibla arbetstid – inför en timbank.** I dag är många arbeten betydligt mer flexibla vad det gäller när de måste utföras än t.ex. tidigare industrijobb. För att ta vara på de möjligheter som detta ger bör den femte semesterveckan, inarbetad semester och eventuellt ytterligare lediga dagar kunna läggas i en timbank. Varje människa får sedan själv bestämma, efter dialog med arbetsgivaren, om timbanken ska tas ut i enstaka timmar, hela semesterdagar eller i pengar.
- 18 **Inför individuellt kompetenssparande.** I en föränderlig omvärld är det viktigare än tidigare att löntagare får möjlighet att utbilda sig och bättra på sin kompetens mitt i yrkeslivet. Därför bör det avdragsgilla pensionssparandet breddas till ett "pensions- och kompetenssparande" och beloppsgränsen för det avdragsgilla sparandet höjas. Systemet ska ge möjlighet till den enskilde och till arbetsgivaren att bidra med medel som senare kan användas för att bekosta framför allt studier.
- 19 **Värna integriteten i arbetslivet.** Den personliga integriteten behöver värnas även på arbetsplatsen. Det ska inte vara tillåtet med dold övervakning i arbetslivet. Användandet av övervakningssystem på arbetsplatsen ska regleras genom lokala avtal mellan parterna. En arbetstagare ska alltid kunna begära att Integritetsinspektionen (som ska ersätta Datainspektionen) ska pröva om övervakning är motiverad.
- 20 **Underlätta för äldre på arbetsmarknaden.** Det är olyckligt att en del avtalskonstruktioner på arbetsmarknaden gör det dyrare för arbetsgivare både att behålla och att anställa äldre. Det vilar ett stort ansvar på arbetsmarknadens parter att avhjälpa detta. Regeringen bör tillsammans med parterna utforma en handlingsplan för att undanröja hinder på arbetsmarknaden för äldre. Äldre förvärvsarbetande ska även ha samma rätt till sjukpenning och rehabiliteringsersättning som andra.
- 21 **Riv hindren för funktionshindrade på arbetsmarknaden.** Inför fler konsulenter på arbetsförmedlingen som ger särskilt introduktions- och uppföljningsstöd (s.k. SIUS-konsulenter) till personer med funktionshinder. Satsa på jobbcheckar som på förhand klargör vilka stödformer som en funktionshindrad arbetssökande har rätt till på jobbet. Reformera lönebidraget och inför en sysselsättningsgaranti för dem som har en psykisk eller en rörelserelaterad funktionsnedsättning.

I motion E13 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att verka för ett uppdrag åt regeringskansliet att utreda formerna för och föreslå lagstiftning för en obligatorisk a-kasseförsäkring

I motion E14 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att takbeloppet i a-kassan höjs så att en majoritet av dess medlemmar får ut 80 procent av sin tidigare lön vid arbetslöshet

I motion E15 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att deltidsregeln i arbetslöshetsförsäkringen förändras eller tas bort helt

I motion E16 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna i enlighet med motionens intentioner ska verka för att arbetslösa föräldrar ska ha tillgång till förskoleverksamheten i den utsträckning som krävs för att söka arbete på heltid i enlighet med kravet från arbetslöshetsförsäkringen

I motion E17 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att verka för ett uppdrag åt regeringskansliet att utreda former och regler för privat arbetsförmedling samt föreslå lagstiftning för arbetsförmedling som finansieras med avgift för den som söker arbetskraft (företag/organisation) och en "jobsökarpeng" till den arbetssökande

I motion E18 hade yrkats:

- 1 att en text infogas i partiprogrammet med innebörden att Folkpartiet arbetar för att ett system med individuellt kompetenssparande ska kunna införas

I motion E19 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar att Folkpartiet verkar för att den som trakasseras på jobbet ska ha rätt till ingripande från Arbetsmiljöverket om problemen inte upphör på annat sätt
- 2 att landsmötet uttalar att Folkpartiet verkar för att en avslagen anmälan till Arbetsmiljöverket ska kunna överklagas
- 3 att landsmötet uttalar att Folkpartiet verkar för att brott mot Arbetsmiljöverkets föreskrifter mot kränkande särbehandling ska kunna vitesbeläggas och ska medföra straffansvar, precis som brott mot bestämmelser om den fysiska arbetsmiljön

Partistyrelsen hade yrkat:

- 1 att motion E13 skulle anses besvarad
- 2 att motion E14 skulle anses besvarad
- 3 att motion E15 skulle avslås
- 4 att motion E16 skulle anses besvarad
- 5 att programgruppens punkt 10 skulle bifallas
- 6 att programgruppens punkt 11 skulle bifallas
- 7 att programgruppens punkt 12 skulle bifallas
- 8 att programgruppens punkt 13 skulle bifallas
- 9 att programpunkt 14 skulle ges lydelsen:
"Tidigare och bättre insatser för unga arbetslösa. Inför en rätt till jobsökarstöd från dag ett, och erbjud skraddarsydd alternativ för de ungdomar som har särskilt svårt att få fäste på arbetsmarknaden. Det behövs också fler spetskompetensförmedlingar som kan ge rätt hjälp till nyutexaminerade akademiker. Ungdomar som blir arbetslösa ska inte behöva vänta i 90 dagar innan de får stödinsatser från Arbetsförmedlingen."
- 10 att programgruppens punkt 15 skulle bifallas
- 11 att programgruppens punkt 16 skulle bifallas
- 12 att programgruppens punkt 17 skulle bifallas
- 13 att motion E17 skulle anses besvarad
- 14 att programgruppens punkt 18 skulle bifallas
- 15 att följande text skulle tas in i partiprogrammet:
"Ett system med individuellt kompetenssparande för löntagare bör införas."
- 16 att motion E18 därmed skulle anses besvarad
- 17 att programgruppens punkt 19 skulle bifallas

- 18 att det efter programförslaget punkt 19 skulle tas in en ny punkt med lydelsen:
”Företag ska ha policy och skydd för ’whistle-blowers’. Allvarliga missförhållanden som riskerar att skada tredje man måste kunna avslöjas utan att den anställde som larmar utsätts för repressalier från arbetsgivaren.”
- 19 att programgruppens punkt 20 skulle bifallas
- 20 att programgruppens punkt 21 skulle bifallas
- 21 att motion E19 skulle anses besvarad

Utskottet yrkade:

- 25 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion E13 skulle anses besvarad
- 26 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion E14 skulle anses besvarad
- 27 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion E15 skulle avslås
- 28 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion E16 skulle anses besvarad
- 29 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens punkt 10 skulle bifallas
- 30 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens punkt 11 skulle bifallas
- 31 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens punkt 12 skulle bifallas
- 32 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens punkt 13 skulle bifallas
- 33 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programpunkt 14 skulle ges lydelsen:
”Tidigare och bättre insatser för unga arbetslösa. Inför en rätt till jobbsökarstöd från dag ett, och erbjud skräddarsydda alternativ för de ungdomar som har särskilt svårt att få fäste på arbetsmarknaden. Det behövs också fler spetskompetensförmedlingar som kan ge rätt hjälp till nytexaminerade akademiker. Ungdomar som blir arbetslösa ska inte behöva vänta i 90 dagar innan de får stödinsatser från Arbetsförmedlingen.”
- 34 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens punkt 15 skulle bifallas
- 35 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens punkt 16 skulle bifallas
- 36 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens punkt 17 skulle bifallas
- 37 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion E17 skulle anses besvarad
- 38 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens punkt 18 skulle bifallas
- 39 i enlighet med partistyrelsens yrkande att följande text skulle tas in i partiprogrammet:
”Ett system med individuellt kompetenssparande för löntagare bör införas.”
- 40 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion E18 därmed skulle anses besvarad
- 41 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens punkt 19 skulle bifallas
- 42 i enlighet med partistyrelsens yrkande att det efter programförslaget punkt 19 skulle tas in en ny punkt med lydelsen:
”Företag ska ha policy och skydd för ’whistle-blowers’. Allvarliga missförhållanden som riskerar att skada tredje man måste kunna avslöjas utan att den anställde som larmar utsätts för repressalier från arbetsgivaren.”
- 43 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens punkt 20 skulle bifallas
- 44 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens punkt 21 skulle bifallas
- 45 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion E19 skulle anses besvarad

I debatten yttrade sig Lars Åhman, Åse Sundström, Per-Åke Fredriksson, Helene Odenjung och Anne Kotavuopio Jatko.

Per-Åke Fredriksson yrkade:

- 1 att motion E14 skulle bifallas
- 2 att motion E16 skulle bifallas

Åse Sundström yrkade:

- 1 att landsmötet skulle uppdraga åt partistyrelsen att verka för en justering av deltidsregeln så att arbetslinjen främjas genom att 1) det alltid ska löna sig att välja ett deltidsarbete eller politiska uppdrag före heltidsarbetslöshet, 2) ett par timmars arbete eller arvoderat förtroende inte ska innebära att a-kassan för en hel vecka dras in samt
- 2 att motion E15 därmed skulle anses besvarad

Landsmötet beslutade:

- 1064 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion E13 besvarad
- 1065 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens punkt 10
- 1066 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens punkt 11
- 1067 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens punkt 12

- 1068 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens punkt 13
 1069 att bifalla partistyrelsens och utskottets yrkande avseende programpunkt 14
 1070 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens punkt 15
 1071 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens punkt 16
 1072 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens punkt 17
 1073 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion E17 besvarad
 1074 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens punkt 18
 1075 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande införa följande text i partiprogrammet:
 ”Ett system med individuellt kompetenssparande för löntagare bör införas.”
 1076 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande därmed anse motion E18 besvarad
 1077 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens punkt 19
 1078 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande efter programförslagets punkt 19 ta in en ny punkt med
 lydelsen:
 ”Företag ska ha policy och skydd för ’whistle-blowers’. Allvarliga missförhållanden som riskerar att skada
 tredje man måste kunna avslöjas utan att den anställda som larmar utsätts för repressalier från arbetsgivaren.”
 1079 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens punkt 20
 1080 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens punkt 21
 1081 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion E19 besvarad

Beslut om utskottets yrkanden 26 (avseende motion E14), 27 (avseende motion E15) och 28 (avseende motion E16) bordlades till pass 12 kl 08.30.

§157. Ajournering

Landsmötet beslutade:

- 1082 att ajournera förhandlingarna till den 22 november kl. 08.30

Förhandlingarna avslutades kl. 04.08.

Förhandlingspass 12, 22 november 2009 kl. 08.30–10.30

§158. Förhandlingarna återupptogs av Nina Larsson kl. 08.30

§159. Dagordning för förhandlingspasset

Landsmötet beslutade:

1083 att fastställa dagordning för förhandlingspasset enligt mötespresidiets förslag

§160. Justerare och rösträknare för förhandlingspasset

Justeringsdelegation för förhandlingspasset utgjordes av Christer Sörliden och Christina Holmgren.

Landsmötet beslutade:

1084 att välja Sara Svanström, Marcus Claesson, Stefan Falk och Jill Johansson till rösträknare för förhandlingspasset

§161. Bordlagda ärenden från nattpass III

Avsnitt L, Social välfärd: Pensioner (utskott 8, utskottets förslag 124 och 126)

Utskottet hade yrkat:

124 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L44 skulle anses besvarad

126 att motion L46 skulle anses besvarad med följande uttalande:

”att Folkpartiet slår fast inför kommande statliga inkomstskattesänkningar att det är pensionärernas tur att få del av utrymmet för skattelättnader”

Ulf Nilsson och Willis Josefsson hade yrkat:

1 att utskottsreservation 14 avseende motion L44 skulle bifallas

Barbro Westerholm hade yrkat:

1 att utskottets yrkande 126 avseende motion L46 skulle hänskjutas till beredningsutskottet

Avsnitt L, Social välfärd: Handikappfrågor (utskott 8, utskottets förslag 189 och 190)

Utskottet hade yrkat:

189 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L92 skulle anses besvarad

190 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion L93 skulle anses besvarad

Marianne Åhman hade yrkat:

1 att motion L92 skulle bifallas

Marianne Åhman och Jenny Peterson hade yrkat:

1 att motion L93 skulle bifallas

Avsnitt K, Klimat, energi, miljö och kommunikationer: Klimatarbetet globalt och i EU m.m. (utskott 7, utskottets förslag 1 och 4)

Utskottet hade yrkat:

1 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K1 skulle anses besvarad

4 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K3 skulle anses besvarad

Anders Schüllerqvist hade yrkat:

1 att motion K1 skulle bifallas

P.-O. Olsson hade yrkat:

1 att motion K3 skulle bifallas

Avsnitt K, Klimat, energi, miljö och kommunikationer: Klimat och transporter, jord- och skogsbruk, bioenergi samt energieffektivisering (utskott 7, utskottets förslag 60)

Utskottet hade yrkat:

- 60 att partistyrelsens förslag till programpunkt 44 skulle bifallas med följande tillägg:
 ”EU:s regler för bränslekvaliteten bör ändras så att den tekniskt lämpliga nivån på inblandning av etanol, metanol och övriga motoralkoholer i bensin tillåts. EU:s tullar på etanol bör avskaffas.”

Helena Holmberg hade yrkat:

- 1 att orden ”och övriga motoralkoholer” i utskottets förslag 60 skulle strykas

Avsnitt K, Klimat, energi, miljö och kommunikationer: Infrastruktur (utskott 7, utskottets förslag 157, 159, 168, 169, 171, 172, 181, 189, 190 och 191)

Utskottet hade yrkat:

- 157 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K48 skulle anses besvarad
 159 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K50 skulle anses besvarad
 168 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K56 skulle anses besvarad
 169 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K57 skulle anses besvarad
 171 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K59 skulle anses besvarad
 172 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K60 skulle anses besvarad
 181 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K67 skulle anses besvarad
 189 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K73 skulle anses besvarad
 190 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K74 yrkande 1 skulle anses besvarat
 191 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K75 skulle anses besvarad
 194 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K74 yrkande 2 skulle anses besvarat

Anders Ekegren och Åsa Nilser hade yrkat:

- 1 att motion K48 yrkande 1 skulle bifallas
 2 att det uppdrag som avses i motion K48 yrkande 1 skulle redovisas i god tid före nästa landsmöte 2011 och att slutsatser och förslag skulle behandlas av landsmötet

Helena Holmberg och Anders Wettergren hade yrkat:

- 1 att landsmötet med anledning av motion K50 skulle uttala att Folkpartiet liberalerna arbetar för att sträckan Oslo–Göteborg–Malmö–Köpenhamn ingår i den planerade utbyggnaden av snabba tågförbindelser

Margareta Carlbäck och Anna Kotavuopio Jatko hade yrkat:

- 1 att motion K56 skulle bifallas
 2 att motion K57 skulle bifallas

Åsa Nilser hade yrkat:

- 1 att motion K59 yrkande 3 skulle bifallas

Stefan Saläng hade yrkat:

- 1 att motion K60 skulle bifallas

Stella Fare hade yrkat:

- 1 att motion K67 skulle bifallas

Anita Brodén, Anders Ekegren och Ida Lindh hade yrkat:

- 1 att motion K73 skulle bifallas

Anders Ekegren hade yrkat:

- 1 att motion K74 yrkande 1 skulle bifallas
 2 att motion K74 yrkande 2 skulle bifallas

Anna-Karin Carstensen hade yrkat:

- 1 att landsmötet med anledning av motion K73 och K74 yrkande 1 skulle uttala att Folkpartiet som alternativ till skrotningspremie verkar för en miljöpremie för den som låter bygga om sin gamla bil med ny motor för miljöbränsle/drivmedel (till exempel kan man bygga om Volvo 145, 245, 945 till biogas i Linköping)

- 2 att landsmötet med anledning av motion K75 skulle uttala: ”Vi ställer samma krav på Vägverket då de bygger 2+1-väg som då de bygger motorväg, nämligen att alternativ väg för långsamtgående fordon måste finnas.”

Stella Fare och Nina Lundström hade yrkat:

- 1 att motion K75 skulle bifallas

Avsnitt K, Klimat, energi, miljö och kommunikationer: Samhällsplanering och bostadspolitik (utskott 7, utskottets förslag 150 och 155)

Utskottet hade yrkat:

- 150 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K42 skulle anses besvarad

- 155 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K46 skulle anses besvarad

Anita Brodén och Stella Fare hade yrkat:

- 1 att motion K42 skulle bifallas

Ida Lindh hade yrkat:

- 1 att motion K46 skulle bifallas

Avsnitt K, Klimat, energi, miljö och kommunikationer: Djurskydd, utskott 7 (utskottets förslag 141 och 142)

Utskottet hade yrkat:

- 141 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K38 skulle avslås

- 142 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K39 skulle avslås

Anders Ekegren hade yrkat:

- 1 att motion K38 skulle bifallas

Mathias Sundin hade yrkat:

- 1 att motion K39 skulle bifallas

Avsnitt K, Klimat, energi, miljö och kommunikationer: Övriga miljö- och naturvårdsfrågor (utskott 7, utskottets förslag 124, 128, 132 och 136)

Utskottet hade yrkat:

- 124 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K22 skulle anses besvarad

- 128 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K26 skulle anses besvarad

- 132 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K29 skulle anses besvarad

- 136 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion K33 skulle anses besvarad

Ida Lindh hade yrkat:

- 1 att motion K22 skulle bifallas

Anita Brodén hade yrkat:

- 1 att motion K26 skulle bifallas

Sten Jonsson hade yrkat:

- 1 att motion K29 skulle bifallas

- 2 att motion K33 skulle bifallas

Sverker Thorén för partistyrelsen hade yrkat:

- 1 att landsmötet skulle uttala: ”Det finns goda skäl att ta ett helhetsgrepp om Arktis med fokus på natur- och kulturmiljön i allmänhet och klimatfrågan i synnerhet. Att skydda hela eller stora delar av Arktis som ett marint reservat bör i det sammanhanget övervägas.”

Avsnitt J, Utbildning och kultur: Public service (utskott 6, utskottets förslag 124–126)

Utskottet hade yrkat:

- 124 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J81 skulle avslås

- 125 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J83 skulle avslås

- 126 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J86 skulle avslås

Sara Svanström och Lars Åhman hade yrkat:

- 1 att motion J81 skulle bifallas

Björn Brändewall hade yrkat:

- 1 att partiprogrammets krav på avskaffande av tv-licensen skulle uppdateras så att den finansieras med öronmärkta skattemedel i stället för public service-fonder
- 2 att motion J81 därmed skulle anses besvarad
- 3 att motion J83 därmed skulle anses besvarad

Andreas Froby hade yrkat:

- 1 att motion J86 skulle bifallas

Peter Nygren hade yrkat:

- 1 att beredningsutskottet skulle behandla frågan om att tv-licensen betalas via digitalboxarna i likhet med Viasat, Boxer, Canal Digital osv.

Avsnitt J, Utbildning och kultur: Idrottspolitik, spelfrågor m.m. (utskott 6, utskottets förslag 133 och 135)

Utskottet hade yrkat:

- 133 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J89 yrkande 2 skulle bifallas
- 135 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion J90 skulle avslås

Rolf Hallberg hade yrkat:

- 1 att ATG även fortsättningsvis skulle ges ensamrätt på spel på hästar i Sverige
- 2 att motion J89 yrkande 2 därmed skulle avslås

Nina Lundström hade yrkat:

- 1 att motion J90 skulle bifallas

Avsnitt E, Arbetsmarknad: Arbetslöshetsförsäkring och arbetsmarknadspolitik (utskott 4, utskottets förslag 26–28)

- 26 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion E14 skulle anses besvarad
- 27 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion E15 skulle avslås
- 28 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion E16 skulle anses besvarad

Per-Åke Fredriksson hade yrkat:

- 1 att motion E14 skulle bifallas
- 2 att motion E16 skulle bifallas

Åse Sundström hade yrkat:

- 1 att landsmötet skulle uppdra åt partistyrelsen att verka för en justering av deltidsregeln så att arbetslinjen främjas genom att 1) det alltid ska löna sig att välja ett deltidsarbete eller politiska uppdrag före heltidsarbetslöshet, 2) ett par timmars arbete eller arvoderat förtroende inte ska innebära att a-kassan för en hel vecka dras in samt
- 2 att motion E15 därmed skulle anses besvarad

Landsmötet beslutade:

- 1085 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L44 besvarad
- 1086 att därmed avslå Ulf Nilssons och Willis Josefssons yrkande avseende motion L44
- 1087 att i enlighet med Barbro Westerholms yrkande hänskjuta yrkande 126 från utskott 8 till beredningsutskottet
- 1088 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L92 besvarad
- 1089 att därmed avslå Marianne Åhmans yrkande avseende motion L92
- 1090 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion L93 besvarad
- 1091 att därmed avslå Marianne Åhmans och Jenny Petersons yrkande avseende motion L93
- 1092 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K1 besvarad
- 1093 att därmed avslå Anders Schüllerqvists yrkande
- 1094 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K3 besvarad
- 1095 att därmed avslå P.-O. Olssons yrkande
- 1096 att bifalla Helena Holmbergs yrkande avseende yrkande 60 från utskott 7

- 1097 att i övrigt bifalla utskottets yrkande avseende programpunkt 44
- 1098 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K48 yrkande 1 besvarat
- 1099 att därmed avslå Anders Ekegrens och Åsa Nilssers yrkande avseende motion K48 yrkande 1
- 1100 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K48 yrkande 2 besvarat
- 1101 att därmed avslå Anders Ekegrens och Åsa Nilssers andra yrkande
- 1102 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K50 besvarad
- 1103 att därmed avslå Helena Holmbergs och Anders Wettergrens yrkande
- 1104 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K56 besvarad
- 1105 att därmed avslå Anne Kotavuopio Jatkos och Margareta Carlbäcks yrkande avseende motion K56
- 1106 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K57 besvarad
- 1107 att därmed avslå Anne Kotavuopio Jatkos och Margareta Carlbäcks yrkande avseende motion K57
- 1108 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K59 besvarad
- 1109 att därmed avslå Åsa Nilssers yrkande avseende motion K59 yrkande 3
- 1110 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K60 besvarad
- 1111 att därmed avslå Stefan Salängs yrkande
- 1112 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K67 besvarad
- 1113 att därmed avslå Stella Fares yrkande avseende motion K67
- 1114 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K73 besvarad
- 1115 att därmed avslå Ida Lindhs, Anders Ekegrens och Anita Brodén's yrkande avseende motion K73
- 1116 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K74 yrkande 1 besvarat
- 1117 att därmed avslå Anders Ekegrens yrkande avseende motion K74 yrkande 1
- 1118 att avslå Anna-Karin Carstensens yrkande om uttalande med anledning av motion K73 och K74 yrkande 1
- 1119 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K75 besvarad
- 1120 att därmed avslå Anna-Karin Carstensens, Stella Fares och Nina Lundströms yrkanden avseende motion K75
- 1121 i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K74 yrkande 2 besvarat
- 1122 att därmed avslå Anders Ekegrens yrkande avseende motion K74 yrkande 2
- 1123 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K42 besvarad
- 1124 att därmed avslå Anita Brodén's och Stella Fares yrkande avseende motion K42
- 1125 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K46 besvarad
- 1126 att därmed avslå Ida Lindhs yrkande avseende motion K46
- 1127 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion K38
- 1128 att därmed avslå Anders Ekegrens yrkande avseende motion K38
- 1129 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion K39
- 1130 att därmed avslå Mathias Sundins yrkande
- 1131 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K22 besvarad
- 1132 att därmed avslå Ida Lindhs yrkande avseende motion K22
- 1133 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K26 besvarad
- 1134 att därmed avslå Anita Brodén's yrkande avseende motion K26
- 1135 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K29 besvarad
- 1136 att därmed avslå Sten Jonssons yrkande avseende motion K29
- 1137 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion K33 besvarad
- 1138 att därmed avslå Sten Jonssons yrkande avseende K33
- 1139 att i enlighet med partistyrelsens i debatten framlagda yrkande uttala:
 ”Det finns goda skäl att ta ett helhetsgrepp om Arktis med fokus på natur- och kulturmiljön i allmänhet och klimatfrågan i synnerhet. Att skydda hela eller stora delar av Arktis som ett marint reservat bör i det sammanhanget övervägas.”
- 1140 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion J81
- 1141 att därmed avslå Björn Brändewalls, Sara Svanströms och Lars Åhmans yrkanden avseende motion J81
- 1142 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion J83
- 1143 att därmed avslå Björn Brändewalls yrkanden avseende motion J83 och uppdatering av partiprogrammet
- 1144 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion J86
- 1145 att därmed avslå Andreas Frobys yrkande
- 1146 att avslå Peter Nygrens yrkande
- 1147 att i enlighet med partistyrelsens yrkande bifalla motion J89 yrkande 2
- 1148 att därmed avslå Rolf Hallbergs båda yrkanden
- 1149 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion J90
- 1150 att därmed avslå Nina Lundströms yrkande avseende motion J90

- 1151 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion E14 besvarad
 1152 att därmed avslå Per-Åke Fredrikssons yrkande avseende motion E14
 1153 att hänskjuta motion E15 med tillhörande yrkanden till beredningsutskottet
 1154 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion E16 besvarad
 1155 att därmed avslå Per-Åke Fredrikssons yrkande avseende motion E16

Reservation 17

Margareta Carlback, Eino Frikvist, Helen Gavelin, Anne Kotavuopio Jatko, Cecilia Festin Stenlund och Lars Åhman reserverade sig till förmån för bifall till motionerna K56 och K57.

Särskilt yttrande 4

Margareta Carlback och Lars Åhman anförde med anledning av motionerna K56 och K57: "Folkpartiet ska verka för att Norrbotten byggs med byggstart under kommande planeringsperiod."

Särskilt yttrande 5

Eino Frikvist anförde med anledning av motionerna K56 och K57: "Frågan behandlades cirka 02.00 på nattpasset, varför seriös plädering ej var meningsfull i denna klimat- och infrastrukturfråga."

Reservation 18

Nina Lundström reserverade sig till förmån för bifall till motion K75.

Reservation 19

Lars Åhman reserverade sig till förmån för bifall till motion J81.

Reservation 20

Nina Lundström reserverade sig till förmån för bifall till motion J90.

§162. Nominering och val av ordförande och sex ledamöter i dechargeutskottet

Valberedningens ordförande Lennart Olsson presenterade valberedningens förslag till dechargeutskott:

Ann Catrine Fogelgren, Göteborg, ordförande (nyval, tidigare ledamot)
 Sven Bosarfve, Gotland
 Linnéa Darell, Linköping (nyval)
 Ulf Fridebäck, Stockholm (nyval)
 Gösta Frödin, Arvika
 Carola Larsson, Boden (nyval)
 Henning Schale, Lund (nyval)

Inga ytterligare nomineringar förelåg.

Landsmötet beslutade:

- 1156 att bifalla valberedningens förslag

§163. Val av revisorer

Valberedningens ordförande Lennart Olsson presenterade valberedningens förslag till revisorer:

Ordinarie

Marie Welin, Stockholm
 Harald Hagnell, Uppsala

Ersättare

Kristina Malmnäs, Katrineholm
 Jonas Grahm, Stockholm

Inga ytterligare nomineringar förelåg.

Landsmötet beslutade:

1157 att bifalla valberedningens förslag

§164. Avsnitt H, Integrations- och migrationspolitik: Tiden innan uppehållstillstånd (utskott 2, utskottets förslag 1–14)

Programgruppen hade föreslagit:

1. **Mottagande av asylsökande separeras från Migrationsverket**, Migrationsverket bör koncentrera sig på det som borde vara kärnverksamheten, prövning av asylärenden och andra tillståndsärenden. Den organiserade verksamhet som asylsökande ska delta i under tiden de väntar på beslut bör öppnas upp för fler aktörer som t.ex. kommuner, ideella organisationer, stiftelser, personalkooperativ och företag.
2. **Migrationsdomstolarna ska utse offentligt biträde**, Det är en orimlig princip att, som i dag, Migrationsverket utser och fattar beslut om offentligt biträde för den asylsökande. Då Migrationsverket utgör första instans och är part i målet bör de inte utse sin motpart. Migrationsdomstolarna bör utse asylsökandes offentliga biträde vilket skulle öka rättssäkerheten och transparensen.
3. **Hembesök för hälsoundersökningar av nyanlända**, Allt för få asylsökande genomgår den hälsoundersökning som erbjuds. För att tidigt identifiera eventuella vårdbehov behöver nya sätt prövas för sjukvårdens kontakter med nyanlända. Att erbjuda nyanlända som beviljats uppehållstillstånd hembesök av sjukvårdspersonal är ett bra alternativ till dagens system.
4. **Vård till gömda**, Även den som lever gömd har rätt till vård. Alla människor ska behandlas utifrån grundläggande humana värderingar om mänskliga rättigheter. Så länge vi har en reglerad invandring ligger det i sakens natur att också arbeta för att verkställa de beslut som fattas i asylärenden. Denna hållning kan, enligt vårt förmenande, kombineras med mänskligt ansvar, sunt förnuft och humanitet. Folkpartiet föreslår att gömda ska ha tillgång till vård på samma villkor som asylsökande i dag har.
5. **Gör vården till en skyddad zon även för gömda**, Gömda som är i akut behov av vård ska inte behöver vara rädda för att anmälas till polisen eller för att information förs vidare till andra myndigheter. För att rätten till vård inte bara ska vara teoretisk krävs att människor känner sig trygga med att kontakta sjukvården.

I motion G33 hade yrkats:

- 3 att Folkpartiet verkar för att regeln om att tvingas återvända till sitt hemland för att söka uppehållstillstånd när man etablerat sig i Sverige genom arbete, långt gångna studier eller giftermål ses över

I motion H1 hade yrkats:

- 1 att akut och annan omedelbart nödvändig vård ska ges till alla som vistas i Sverige och att staten åtar sig det ekonomiska ansvaret för att denna etiska princip upprätthålls
- 2 att sjukvårdspersonal får särskild utbildning om asylsökandes situation och sjukvårdsbehov och att staten åtar sig det ekonomiska ansvaret för att utbildningen kan genomföras
- 3 att papperslösa och asylsökande ska uppleva den svenska sjukvården som en trygg plats och att det därför ska vara förbjudet för sjukvårdspersonalen att kontakta polis eller annan myndighet

I motion H2 hade yrkats:

- 1 att ett nytt stycke införs under rubriken "Samhällets ansvar för barn i utsatta situationer" med lydelsen: "Skydda asylsökande barn. Barn har inte sällan egna asylskäl och det som UNHCR kallar 'barnrelaterad förföljelse' måste få större plats i asylprocessen. Barn ska prövas utifrån de egna asylskälen snarare än som en del av en familj och ska i fall då det anses rimligt få ett eget ombud. Förvarsplacering av barn ska inte förekomma. Dessutom måste ensamkommande barns rättigheter värnas särskilt. Praxis för ensamkommande barn behöver göras mer generös och system med åldersbestämning genom röntgen av ben och tänder, som är långt ifrån vetenskapligt, ska inte få användas."

I motion H3 hade yrkats:

- 1 att följande punkt läggs till efter punkt 2: "**Korta asyltiden**. En asylprövning ska ta max 6 månader, därefter beviljas automatiskt permanent uppehållstillstånd som flykting. En lång tid i ovisshet är en starkt bidragande orsak till att integrationsprocessen försvåras."
- 2 att följande punkt läggs till efter punkt 2: "**Kontrollera Migrationsverket**. Regelbundet ska de asylsökande anonymt få utvärdera Migrationsverkets handläggare för att göra en kontroll som en extern granskare aldrig kan göra. Med tanke på Sveriges många fällningar i den internationella domstolen mot tortyr bör JO

Signeras:

regelbundet granska Migrationsverkets verksamhet. Sverige ska också utforma ett stickprovssystem för att systematiskt följa upp utvisningar för att kunna utvärdera Migrationsverkets beslut.”

- 3 att följande punkt läggs till efter punkt 2: ”**Ökad rättssäkerhet ger trygghet.** Migrationsverket ska enbart få fatta positiva beslut i första instans, om bifall inte direkt kan ges ska prövningen lämnas direkt till migrationsdomstol. Alla som riskerar utvisning ska ha rätt till domstolsprövning. Den nya processordningen ska respekteras: muntlig framställning ska vara norm. Asylbeslut ska ges skriftligt på den asylsökandes språk.”
- 4 att följande punkt läggs till efter punkt 2: ”**Integreras med en gång.** Arbetstillstånd ska inte krävas för att asylsökande ska få försörja sig under asylprocessen. Det ska vara möjligt att när som helst i processen byta spår mellan arbetskraftsinvandring och asylsökande, på plats i Sverige. Dock ska asylansökan även vid beviljat uppehållstillstånd som arbetskraftsinvandrare fortsätta behandlas för att säkra skyddsskäl.”

I motion H4 hade yrkats:

- 4 att landsmötet uttalar att i normalfallet ingen anhöriginvandrare eller utlänning, som inte begått eller misstänks begå brott, avvisas
- 5 att landsmötet uttalar att samtliga utlänningar bör ges arbetstillstånd
- 6 att landsmötet uttalar att invandrare som ska avvisas inte bör sättas i förvar

I motion H5 hade yrkats:

- 4 att följande text skrivs in i integrationsprogrammet:
”Invandring av arbetskraft är en stor tillgång för ett land genom tillskott av kompetens, nya idéer och kulturell mångfald. Samtidigt ger det individer oavsett var de kommer ifrån chansen att skapa sig en ny framtid. Sverige bör därför möjliggöra och uppmuntra invandring för alla som vill pröva lyckan här. Folkpartiets uppfattning är att man inte ska vara tvungen att ha ett jobb i Sverige innan man kommer hit. Alla som vill ska få åka till Sverige för att söka jobb under tre månader, förutsatt att man uppfyller kraven: a) kan identifiera sig, b) ej är dömd för något brott som är straffbart även i Sverige (’åsiktsbrott’ räknas inte), c) kan åka tillbaka till ursprungslandet om man inte lyckas försörja sig i Sverige, d) deponerar en summa pengar som räcker till hemresa. Alla som har jobbat i Sverige och försörjt sig själva under fem år samt talar någorlunda svenska ska kunna ansöka om medborgarskap.”
- 5 att följande text skrivs in i integrationsprogrammet:
”Politisk asyl är en viktig möjlighet för Sverige att hjälpa oppositionella från diktaturer till en fristad. Förutom att hjälpa individer möjliggör det att politiska flyktingar fortsätter sin kamp för mänskliga rättigheter och demokrati i sitt ursprungliga hemland. Dagens tillämpning av asyl där större delen av de beviljade uppehållstillstånden ges av humanitära skäl skapar dock stora problem genom att en så stor del av våra nya invånare aldrig kommer in på arbetsmarknaden. Samtidigt är det olyckligt att möjligheten att söka asyl är knuten till att man fysiskt tar sig från ursprungslandet till Sverige. Dels innebär det en orättvisa mot individer, dels skapar det ofrånkomligen en marknad för människosmugglare. Därför bör följande förändringar genomföras när det gäller asylrätten:
* Politisk asyl ska kunna sökas på svensk ambassad oavsett i världen man befinner sig
* Sverige ska verka för en samordning av flyktingmottagning med samtliga länder i EU
* Reglerna för politisk asyl ska tillämpas strikt, asyl ska normalt inte ges av humanitära skäl
* Det ska inte spela någon roll för ett asylärende om den sökande fysiskt ha tagit sig till Sverige/Europa eller inte”

Partistyrelsen hade yrkat:

- 1 att programgruppens förslag punkt 1 skulle bifallas
- 2 att programgruppens förslag punkt 2 skulle bifallas
- 3 att programgruppens förslag punkt 3 skulle bifallas
- 4 att programgruppens förslag punkt 4 skulle bifallas
- 5 att motion H1 skulle bifallas
- 6 att programgruppens förslag punkt 5 skulle bifallas
- 7 att motion H2 skulle anses besvarad
- 8 att motion H3 skulle anses besvarad
- 9 att motion G33 yrkande 3 skulle anses besvarat
- 10 att motion H4 yrkande 4 skulle avslås
- 11 att motion H4 yrkande 5 skulle avslås
- 12 att motion H4 yrkande 6 skulle avslås
- 13 att motion H5 yrkande 4 skulle avslås
- 14 att motion H5 yrkande 5 skulle avslås

Utskottet yrkade:

- 1 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 1 skulle bifallas
- 2 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 2 skulle bifallas
- 3 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 3 skulle bifallas
- 4 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 4 skulle bifallas
- 5 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion H1 skulle bifallas
- 6 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 5 skulle bifallas
- 7 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion H2 skulle anses besvarad
- 8 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion H3 skulle anses besvarad
- 9 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G33 yrkande 3 skulle anses besvarat
- 10 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion H4 yrkande 4 skulle avslås
- 11 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion H4 yrkande 5 skulle avslås
- 12 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion H4 yrkande 6 skulle avslås
- 13 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion H5 yrkande 4 skulle avslås
- 14 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion H5 yrkande 5 skulle avslås

I debatten yttrade sig Cecilia Wigström för utskottet, Nyamko Sabuni för partistyrelsen, Stefan Falk, Philip Wendahl, Adam Cwejman, Ismail Kamil, Ewa Callhammar, Mats Hasselgren, Carinne Sjöberg, Mikael Wendt, Jasenko Selimovic, Avni Dervishi, Anne-Marie Ekström, Linda Nordlund, Ulf Nilsson och Marie Wahlgren.

Philip Wendahl yrkade:

- 1 att det i förslaget till programpunkt 3 skulle skrivas in en ny mening med lydelsen: "Asylsökande ska genomgå en obligatorisk hälsokontroll."

Ewa Callhammar yrkade:

- 1 att förslaget till programpunkt 3 skulle avslås

Anne-Marie Ekström och Linda Nordlund yrkade:

- 1 att motion H2 skulle bifallas med den ändringen att sista meningen i den föreslagna nya punkten skulle strykas

Landsmötet beslutade:

- 1158 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 1
- 1159 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 2
- 1160 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 3
- 1161 att därmed avslå Philip Wendahls och Ewa Callhammars yrkanden
- 1162 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 4
- 1163 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla motion H1
- 1164 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 5
- 1165 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion H2 besvarad
- 1166 att därmed avslå Anne-Marie Ekströms och Linda Nordlunds yrkande
- 1167 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion H3 besvarad
- 1168 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion G33 yrkande 3 besvarat
- 1169 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion H4 yrkande 4
- 1170 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion H4 yrkande 5
- 1171 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion H4 yrkande 6
- 1172 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion H5 yrkande 4
- 1173 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion H5 yrkande 5

§165. Avsnitt H, Integrations- och migrationspolitik: Integration som samhällskontrakt (utskott 2, utskottets förslag 15–29)

Programgruppen hade föreslagit:

6. **Etableringssamtal för rationella beslut vid bosättning införs nationellt.** Nyanländas introduktion ska påbörjas så snabbt som möjligt efter det att uppehållstillstånd har beviljats. Därför bör Arbetsförmedlingen hålla etableringssamtal med den nyanlända så snart som möjligt. Samtalet ska innehålla en diskussion om lämplig bosättningsregion och kommun. Utgångspunkten är att på ett bättre sätt än vad som sker i dag matcha

individens kompetens och bakgrund med en lämplig kommunplacering. Folkpartiet föreslår att verksamheten införs på nationell nivå i och med att reformen av nyanländas etablering träder i kraft.

7. **Gör sfi till en renodlad introduktionskurs.** Med dagens regler är det möjligt för kommunerna att använda sfi som en form av förvaringsplats år efter år i stället för att se till individens bästa ur ett integrationsperspektiv. För många nyanlända invandrare fördröjs inträdet på arbetsmarknaden på grund av att deras studier i svenska tar för lång tid eller avbryts i förtid. En flykting eller invandrare ska framöver ha en begränsad tid om till exempel tre sammanhängande kalenderår för att slutföra sfi.
8. **Medborgarskap för ett öppet samhälle.** Vi föreslår att en medborgarkurs införs. Medborgarkursen ska inte bli en formalitet utan bör vara en mer djupgående introduktion till det svenska samhället. Alla som flyttar till Sverige i vuxen ålder ska inbjudas till denna utbildning. För den som ansöker om svenskt medborgarskap ska det i princip vara ett krav att ha genomgått denna medborgarkurs. En ny form av medborgarceremoni införs. En del bör vara att man bekräftar att man tagit del av vilka rättigheter och skyldigheter man har och att man avser att delta i samhället och efterleva gällande lagar och regler. Prövningen för medborgarskap bör göras mer individuell och inte utgå från olika tidsgränser.
9. **Mångfald – men inte utan jämställdhet.** Utifrån en liberal grundsyn kan vi aldrig godta att kulturella hänsyn skulle innebära att kvinnor förtrycks. Vi avvisar de krav på särlösningar och undantag från svensk lagstiftning som förts fram och som skulle utgöra brott mot alla människors lika värde och rättigheter. Domstolar och myndigheter ska inte heller tillämpa svensk lag på ett sätt att individer kränks på grund av missriktad kulturell hänsyn. Utgångspunkten är att ta ställning för individen när hon kränks, oavsett av vem.
10. **Kriminalisera medhjälp till barnäktenskap.** Kriminalisera medhjälp till barnäktenskap som ingås mellan personer upp till 18 års ålder. I dag föreskrivs inte någon specifik påföljd för de vuxna som arrangerar eller på något sätt medverkar till att barnäktenskap ingås.
11. **Gör tvångsäktenskap till ett eget brott.** Tvång kopplat till äktenskap kan i dag falla under brottsbalkens mer allmänna olaga hot eller tvång. Frågan om stärkt lagstiftning för skydd mot tvångsäktenskap bör utredas vidare för att se över möjligheterna att göra detta till ett eget brott.

I motion H6 hade yrkats:

- 1 att integrationspolitiska programmet, avsnittet "Introduktionen – en avgörande tid" tillförs en punkt med följande lydelse: "Alla kommuner i Sverige ska vara skyldiga att ta emot flyktingar. Det är inte rimligt att vissa kommuner och stadsdelar tar ett mycket större ansvar för flyktingmottagandet än andra. Kommuner som hittills tagit ett litet ansvar, ska vara skyldiga att marknadsföra sig redan vid ankomsten genom att visa vad de kan erbjuda i form av bostad, arbete och utbildning."

I motion H7 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att tillsätta en arbetsgrupp som ska presentera förslag om en mer rättvis ansvarsfördelning mellan landets kommuner samt statliga ersättningssystem som täcker kommunernas verkliga kostnader för flyktingmottagningen

I motion H8 hade yrkats:

- 1 att landsmötet ställer sig bakom möjligheten till undantag från ordningen med eget boende

I motion H9 hade yrkats:

- 1 att punkt 7 i programmet "Egenmakt för ett öppet samhälle – mottagande och arbete" kompletteras med: "Eftersom sfi-undervisningen har misslyckats är det bättre att skoldagen börjar med 4 timmars arbete/praktik där språkkunskaper ej krävs. Den nuvarande ordningen med passivt mottagande av socialbidrag kan brytas redan nu utan avkall på tiden 3 år inom sfi. En sådan ordning motverkar främlingsfientligheten."

I motion H10 hade yrkats:

- 1 att inga formella utbildningar (medborgarkurser och liknande) ska krävas för svenskt medborgarskap

I motion H11 hade yrkats:

- 1 att punkt 8 i det integrationspolitiska programmet "Egenmakt för ett öppet samhälle" kompletteras med en ny mening efter mening tre: "För dem som går introduktionsutbildning ska medborgarkursen vara obligatorisk och deltagande kopplad till introduktionsersättningen."

I motion H12 hade yrkats:

- 1 att myndighetsbeslutet om svenskt medborgarskap meddelas på samma sätt som nu, men att alla ska få erbjudandet att frivilligt delta i en högtidlig medborgarskapsceremoni

I motion H13 hade yrkats:

- 1 att landsmötet antar som sin mening att "språktest för att få medborgarskap" stigmatiserar den grupp som utpekats som behövande av detta. "Språktestet" ska ersättas av ett test med fokus på de mänskliga rättigheterna, så som de är beskrivna i Europakonventionen

I motion H14 hade yrkats:

- 1 att ändra texten i punkt 9 i Integrationsrapporten ändras till: "**Mångfald – men inte utan jämställdhet.** Utifrån en liberal grundsyn kan vi aldrig godta att kulturella hänsyn skulle innebära att kvinnor eller män förtrycks. Vi avvisar de krav på särlösningar och undantag från svensk lagstiftning som förts fram och som skulle utgöra brott mot alla människors lika värde och rättigheter. Domstolar och myndigheter ska inte heller tillämpa svensk lag på ett sätt att individer kränks på grund av missriktad kulturell hänsyn. Utgångspunkten är att ta ställning för individen när hon eller han kränks, oavsett av vem."

Partistyrelsen hade yrkat:

- 1 att programmets punkt 6 skulle ges lydelsen:
"Etableringssamtal för rationella beslut vid bosättning införs nationellt. Nyanländas introduktion ska påbörjas så snabbt som möjligt efter det att uppehållstillstånd har beviljats. Därför bör Arbetsförmedlingen hålla etableringssamtal med den nyanlända så snart som möjligt. Samtalet ska innehålla en diskussion om lämplig bosättningsregion och kommun. Utgångspunkten är att på ett bättre sätt än vad som sker i dag matcha individens kompetens och bakgrund med en lämplig kommunplacering. Folkpartiet föreslår att verksamheten införs på nationell nivå i och med att reformen av nyanländas etablering träder i kraft. Det är ett ansvar för alla Sveriges kommuner att ta emot flyktingar. För det fall att behov finns, ska det ytterst vara möjligt att tvinga kommuner som tidigare inte tagit ansvar att teckna avtal om flyktingmottagande."
- 2 att motion H6 skulle anses besvarad
- 3 att motion H7 skulle anses besvarad
- 4 att motion H8 skulle anses besvarad
- 5 att programgruppens förslag punkt 7 skulle bifallas
- 6 att motion H9 skulle anses besvarad
- 7 att programmets punkt 8 skulle ges lydelsen:
"Medborgarskap för ett öppet samhälle. Vi föreslår att en medborgarkurs införs. Medborgarkursen ska inte bli en formalitet utan bör vara en mer djupgående introduktion till det svenska samhället. Alla som flyttar till Sverige i vuxen ålder ska inbjudas till denna utbildning. För den som ansöker om svenskt medborgarskap ska det i princip vara ett krav att ha genomgått denna medborgarkurs. En ny form av medborgarceremoni införs dit den nye medborgaren inbjuds. En del bör vara att man bekräftar att man tagit del av vilka rättigheter och skyldigheter man har och att man avser att delta i samhället och efterleva gällande lagar och regler. Prövningen för medborgarskap bör göras mer individuell och inte utgå från olika tidsgränser."
- 8 att motion H10 skulle avslås
- 9 att motion H11 skulle avslås
- 10 att motion H12 skulle anses besvarad
- 11 att motion H13 skulle avslås
- 12 att programgruppens förslag punkt 9 skulle ges lydelsen:
"Mångfald – men inte utan jämställdhet. Utifrån en liberal grundsyn kan vi aldrig godta att kulturella hänsyn skulle innebära förtryck på grund av kön eller sexuell läggning. Vi avvisar de krav på särlösningar och undantag från svensk lagstiftning som förts fram och som skulle utgöra brott mot alla människors lika värde och rättigheter. Domstolar och myndigheter ska inte heller tillämpa svensk lag på ett sätt att individer kränks på grund av missriktad kulturell hänsyn. Utgångspunkten är att ta ställning för individen när hon kränks, oavsett av vem."
- 13 att motion H14 därmed skulle anses besvarad
- 14 att programgruppens förslag punkt 10 skulle bifallas
- 15 att programgruppens förslag punkt 11 skulle bifallas

Utskottet yrkade:

- 15 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programmets punkt 6 skulle ges lydelsen:
"Etableringssamtal för rationella beslut vid bosättning införs nationellt. Nyanländas introduktion ska påbörjas så snabbt som möjligt efter det att uppehållstillstånd har beviljats. Därför bör Arbetsförmedlingen hålla etableringssamtal med den nyanlända så snart som möjligt. Samtalet ska innehålla en diskussion om lämplig bosättningsregion och kommun. Utgångspunkten är att på ett bättre sätt än vad som sker i dag matcha

individens kompetens och bakgrund med en lämplig kommunplacering. Folkpartiet föreslår att verksamheten införs på nationell nivå i och med att reformen av nyanländas etablering träder i kraft. Det är ett ansvar för alla Sveriges kommuner att ta emot flyktingar. För det fall att behov finns, ska det ytterst vara möjligt att tvinga kommuner som tidigare inte tagit ansvar att teckna avtal om flyktingmottagande.”

- 16 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion H6 skulle anses besvarad
- 17 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion H7 skulle anses besvarad
- 18 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion H8 skulle anses besvarad
- 19 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 7 skulle bifallas
- 20 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion H9 skulle anses besvarad
- 21 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programmets punkt 8 skulle ges lydelsen:

”**Medborgarskap för ett öppet samhälle.** Vi föreslår att en medborgarkurs införs. Medborgarkursen ska inte bli en formalitet utan bör vara en mer djupgående introduktion till det svenska samhället. Alla som flyttar till Sverige i vuxen ålder ska inbjudas till denna utbildning. För den som ansöker om svenskt medborgarskap ska det i princip vara ett krav att ha genomgått denna medborgarkurs. En ny form av medborgarceremoni införs dit den nye medborgaren inbjuds. En del bör vara att man bekräftar att man tagit del av vilka rättigheter och skyldigheter man har och att man avser att delta i samhället och efterleva gällande lagar och regler. Prövningen för medborgarskap bör göras mer individuell och inte utgå från olika tidsgränser.”

- 22 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion H10 skulle avslås
- 23 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion H11 skulle avslås
- 24 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion H12 skulle anses besvarad
- 25 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion H13 skulle avslås
- 26 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 9 skulle ges lydelsen:

”**Mångfald – men inte utan jämställdhet.** Utifrån en liberal grundsyn kan vi aldrig godta att kulturella hänsyn skulle innebära förtryck på grund av kön eller sexuell läggning. Vi avvisar de krav på särlösningar och undantag från svensk lagstiftning som förts fram och som skulle utgöra brott mot alla människors lika värde och rättigheter. Domstolar och myndigheter ska inte heller tillämpa svensk lag på ett sätt att individer kränks på grund av missriktad kulturell hänsyn. Utgångspunkten är att ta ställning för individen när hon kränks, oavsett av vem.”

- 27 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion H14 därmed skulle anses besvarad
- 28 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 10 skulle bifallas
- 29 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 11 skulle bifallas

I debatten yttrade sig Cecilia Wigström för utskottet, Nyamko Sabuni för partistyrelsen, Clara Sandelid, Roger Haddad, Philip Wendahl, Dietmar Gleich, Jan Jönsson, Mats Siljebrand, Mikael Trolin, Adam Cwejman, Metin Hawsho, Anne-Marie Ekström, Stella Fare, Anna Steele Karlström, Gulan Avcı, Renate Moberg, Eva Halling, Stefan Falk, Charlotte Klötz, Lennart Gabrielsson, Mats Hasselgren, Helene Odenjung, Gunnar Nordmark, Esse Petersson, Mark Klamberg, Gösta Frödin, Erica Zuelta, Mikael Janson, Erik Ullenhag, Avni Dervishi, Lars Hansson, Carinne Sjöberg, Helena Sjöberg och Tove af Geijerstam.

Roger Haddad och Jan Jönsson yrkade:

- 1 att motion H6 skulle bifallas

Jan Jönsson och Mats Siljebrand yrkade:

- 1 att motion H7 skulle bifallas

Adam Cwejman, Stefan Falk, Dietmar Gleich och Anna Steele Karlström yrkade:

- 1 att programförslaget punkt 8 skulle avslås

Lars Hansson yrkade:

- 1 att programförslaget punkt 8 skulle bifallas med den ändringen att fjärde och sjätte meningarna stryks

Anne-Marie Ekström yrkade:

- 1 att i programförslaget punkt 8 orden ”och att man avser att delta i samhället och efterleva gällande regler” stryks

Gösta Frödin yrkade:

- 1 att programförslaget punkt 8 hänskjuts till beredningsutskottet

Tove af Geijerstam och Helena Sjöberg yrkade:

- 1 att beredningsutskottet vid behandling av programförslaget punkt 8 skulle beakta vad Mikael Janson och Mats Hasselgren tagit upp om medborgarskapskurser för alla, inte endast personer som har invandrat till Sverige

Dietmar Gleich yrkade:

- 1 att motion H10 skulle bifallas

Stalle Fare och Dietmar Gleich yrkade:

- 1 att motion H12 skulle bifallas

Mikael Trolin yrkade:

- 1 att motion H13 skulle bifallas

Landsmötet beslutade:

- 1174 att bifalla partistyrelsens och utskottets yrkande avseende programmets punkt 6
- 1175 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion H6 besvarad
- 1176 att därmed avslå Roger Haddads och Jan Jönssons yrkande
- 1177 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion H7 besvarad
- 1178 att därmed avslå Jan Jönssons och Mats Siljebrands yrkande
- 1179 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion H8 besvarad
- 1180 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 7
- 1181 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion H9 besvarad
- 1182 att med röstsiffrorna 85 mot 81 hänskjuta programgruppens förslag 8 med tillhörande yrkanden till beredningsutskottet
- 1183 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion H10
- 1184 att därmed avslå Dietmar Gleichs yrkande avseende motion H10
- 1185 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion H11
- 1186 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion H12 besvarad
- 1187 att därmed avslå Stalle Fares och Dietmar Gleichs yrkande
- 1188 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion H13
- 1189 att därmed avslå Mikael Trolins yrkande
- 1190 att bifalla partistyrelsens och utskottets yrkande avseende programmets punkt 9
- 1191 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande därmed anse motion H14 besvarad
- 1192 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 10
- 1193 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 11

§166. Byte av förhandlingsordförande

Ulrika Francke övertog ordförandeskapet.

§167. Avsnitt H, Integrations- och migrationspolitik: Företagsamhet, förortsutveckling samt övrig integrationspolitik (utskott 2, utskottets förslag 30–63)

Programgruppen hade föreslagit:

12. **Lokala mikrokreditgivningskontor i utanförskapsområdena införs.** Lönearbete är inte enda sättet att försörja sig på. Eget företagande ska vara ett lika naturligt alternativ. Kontoren ska skapas genom avtal med privata kreditgivare för att förmedla de ekonomiska resurserna som behövs för att mobilisera de krafter som inifrån kan bryta utanförskapet. Räntan ska vara marknadsmässig men lånet ges utan säkerhet och underkastas en strikt bedömning av möjligheterna att återbetala det lånade kapitalet.
13. **Företagsänglar bidrar med kompetens.** Genom att knyta personer med näringslivskunskaper till företagande i utanförskapsområden kan annars svårkomliga kunskaper och kontakter i den svenska näringslivsmiljön förmedlas. Företagsänglarna ska knytas till projektet genom en ersättning som är baserad på hur det nystartade företaget klarar sig.
14. **Omstartsaktivitet för arbetslösa som får ekonomiskt bistånd.** En omstartsaktivitet som innebär en förändring av socialtjänstlagen införs. Vi föreslår att det i socialtjänstlagen skrivs in att kommunerna ska erbjuda socialbidragstagare aktivitet som omfattar minst halvtid fem dagar i veckan. Deltagande ska vara ett krav för att få socialbidrag för personer som står till arbetsmarknadens förfogande. Aktiviteterna ska utgå från

en individuell plan för hur personen så snabbt som möjligt kan etablera sig på arbetsmarknaden. Det kan handla om exempelvis utbildning, praktik eller organiserad jobsökning.

15. **Stimulansersättning till kommunerna för omstartsakiviteten införs.** Initialt kommer ersättningen att täcka omkostnader som uppkommer vid inrättandet av en omstartsgaranti. Incitamentet för kommunen blir att de får behålla 20 procent av eventuell vinst, resterande del går tillbaka och återinvesteras i omstartsgarantin.
16. **Språkkunskap som kompetens.** Folkpartiet är det parti som kanske tydligast försvarar svenska språket som vårt gemensamma kommunikationsredskap i Sverige, men vi är också tydliga med att andra språkkunskaper är omistliga i många sammanhang. Språkkunskaper i andra språk än svenska ska i princip alltid anges som en merit.
17. **50–50-satsning för breddad rekrytering av chefer.** Vi föreslår en ”50–50-satsning” där 50 miljoner kronor satsas på ett pilotprojekt för metodutveckling och breddad chefsrekrytering i 50 myndigheter, landsting och kommuner.
18. **Bryt upp de offentliga monopolen.** Folkpartiets politik för att bryta upp de offentliga monopolen är generell, men stärker också integrationen eftersom den berör många yrkesgrupper där andelen utlandsfödda är särskilt hög
19. **En högskola för ökad kunskap om migration och integration.** Kunskapen om migranternas kulturella och sociala bakgrund är ett okänt kapitel för många. Likaså kunskapen om migrationens betydelse för Sveriges utveckling och som del av den svenska historien. Inom såväl privat som offentlig sektor är behovet av utbildning och kunskap om migration och integration viktig för att bättre kunna möta den mångfald vi möter i vår dagliga verksamhet. En högskola för migration och integration bildas, ett av högskolans primära mål ska vara att skraddarsy utbildningar för relevanta yrkesgrupper så som tjänstemän inom socialförvaltning, Arbetsförmedlingen, hälso- och sjukvård, polisen och Migrationsverket.
20. **Lokala integrationscentrum bildas.** Det behövs mötesplatser för att främja integrationen. Vi föreslår att lokala integrationscentrum bildas som ska drivas av det civila samhället och delvis finansieras av staten. Verksamheten utformas efter de behov som finns i området med fokus på att vara en mötesplats där idéer kan förverkligas och projekt konkretiseras.
21. **Anonymiserade jobbansökningar.** Arbetet med anonymiserade jobbansökningar bör fortsätta med ytterligare projekt och utvärdering. De försök som gjorts har inte givit ett entydigt svar, men till viss del positivt vad gäller kallande till intervju. Det är viktigt att ytterligare fastsälla om metoden är en framkomlig väg för att minska diskrimineringen på arbetsmarknaden.
22. **Slopa krav på medborgarskap för vissa tjänster.** Det är av stor principiell vikt att staten agerar så att medborgarskap inte krävs annat än när det är absolut nödvändigt. Vi vill därför att medborgarskapsreglerna vid offentliga uppdrag ses över.
23. **Möjliggör ett helhetsperspektiv utifrån sociala kostnader i svensk stadsbyggnad.** Frågor om fysisk planering och stadsutveckling respektive boendesegregation och integration hanteras ofta på olika ställen och av olika personer. Redan fastlagda strukturer ifrågasätts inte och enskilda byggnader byggs utifrån alltför kortsiktiga ekonomiska intressen där det finns plats.
24. **Bygg ihop och förtäta förorter.** Många förorter är ofta byggda med likriktad stil och storlek. Områden som Rosengård i Malmö och Hovsjö i Södertälje är talande exempel på fortliknande områden, isolerade med få in- och utvägar. Genom att sammankoppla förorter med varandra och förtäta med varierande byggnader skapar vi bostadsområden som inte isolerar och segregerar utan öppnar upp och integrerar.
25. **Möjliggör blandning av lokaler och bostäder.** För att öka den sociala rörligheten och integrationen måste upplåtelseformerna var mer blandade på fler platser än i dag. Det ska ske genom bättre planering i framtida byggnation. Men vi anser också att ombildningar av redan existerande bostäder till upplåtelseformer med eget ägande är nödvändiga i utvecklingsområden.
26. **Satsa på det offentliga rummet i utanförskapsområden.** Det offentliga rummet är en viktig plats där möten med människor utöver den självvalda miljön uppstår. Attraktiva offentliga rum, såsom torg och parker, kan höja hela bostadsområden och göra skillnaden mellan att anses vara ett nedgånget bostadsområde eller att vara ett bostadsområde blanda alla andra.
27. **Riv delar av stadsdelar.** Allt är inte värt att bevara! Vi vill därför öppna upp för att vissa områden eller delar av områden kan behöva rivas för att mer blandad bebyggelse ska kunna uppföras. För att verkligen vända den sociala sammansättningen i vissa förorter krävs mer än bara marginella förändringar med någon bostadslänga med villor eller enskilda ombildningar.
28. **Statligt garantilån på 20 miljarder för upprustning av bostäder.** Många av miljonprogrammen är eftersatta och i stort behov av upprustning. Ansvaret för upprustningen ligger i första hand på fastighetsägaren, men vi föreslår ett system som ökar möjligheten att ta detta ansvar. Vi föreslår att inom en ram på 20 miljarder kronor garantera upprustningslån. Garantiaavgiften för lånen ska kunna subventioneras med upp till en halv miljard kronor, inom områden med djupt utanförskap.

29. **Tvångsförvalta hyresfastigheter som inte har en acceptabel boendemiljö.** Vi föreslår att kraven för förvaltningsåläggande och tvångsförvaltning sänks. Vi föreslår även att en ytterligare möjlighet införs där hyresnämnden kan ålägga fastighetsägaren att inom en viss tidsram utföra eftersatt underhåll av fastigheten.
30. **Inspektion och tillsyn av friskolor.** De inspektioner som Skolverket utför av friskolor är i dag utannonserade i förväg. Detta innebär naturligtvis en risk för att eventuella missförhållanden på skolan kan undanhållas inspektörerna. Det bör göras även oannonserade inspektioner. När beslut om att dra in tillståndet för en friskola fattas måste den rättsliga processen gå betydligt snabbare än i dag.
31. **Slopa möjlighet till dispens från obligatorisk undervisning.** Skolan ska i dialog med föräldrar ha en skyldighet att hitta lösningar så att alla barn får rätt till de obligatoriska undervisningsmomenten. Det finns exempel på skolor som lyckats väl med detta. Slopandet av dispenser skickar en tydlig signal till samtliga skolledningar att de behöver hitta lösningar som tillgodoser alla barns rätt till undervisning enligt läroplanen. Befrielse från obligatoriska undervisningsmoment får inte vara lösningen.

I motion H4 hade yrkats:

- 1 att under integrationsrapportens punkt 14 tilläggs att den som avböjer arbete eller arbetsmarknadsåtgärd i stället för att förlora hela försörjningsstödet ges ett reducerat bidrag
- 2 att under integrationsrapportens punkt 14 tilläggs att försörjningsstödet efter en tids arbetslöshet sänks
- 3 att under integrationsrapportens punkt 25 tilläggs att i samband med en upprustning av miljonprogrammet borde kommersiella lokaler tillkomma
- 7 att landsmötet uttalar att de som uppbär både lön och arbetslöshetsunderstöd ges ett jobbtillägg
- 8 att under integrationsrapportens punkt 14 tilläggs att jobb- och utvecklingsgarantin inte bör innehålla samhällsnyttigt arbete

I motion H15 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar att någon form av positiva integrationspoäng kan bli aktuellt
- 2 partistyrelsen ges i uppdrag att ta fram en rapport om hur detta kan gå till
- 3 att partistyrelsen tar ställning i frågan efter att rapporten är klar

I motion H16 hade yrkats:

- 1 att integrationspolitiska programmet, punkt 19, tillförs en mening efter de första meningarna med följande lydelse: "Vilka faktorer som driver på segregation och vad som skulle krävas för att vända utvecklingen bör studeras."

I motion H17 hade yrkats:

- 1 att avsnittet "Förortslyftet" kompletteras med en skrivning om att fysiska insatser i utvecklingsområden som Rosengård i Malmö och Hovsjö i Södertälje måste gå hand i hand med sociala insatser

I motion H18 hade yrkats:

- 1 att integrationsrapportens rubrik "Förortslyft" ändras till "Ombyggda städer för integration"
- 2 att integrationsrapportens punkt 27 ändras till: "**Riv delar av stadsdelar.** Allt är inte värt att bevara! Vi vill därför öppna upp för att vissa områden eller delar av områden kan behöva rivas för att mer blandad bebyggelse ska kunna uppföras. Både renodlade villaområden och utanförskapsområden behöver förändras för att rymma den mångfald som finns i Sverige. Färre höghus i utanförskapsområden får kompenseras med fler höghus på andra platser."

I motion H19 hade yrkats:

- 1 att integrationspolitiska programmet tillförs en ny punkt under avsnittet "Förortslyft", med följande lydelse: "Satsning och samarbete för ökad trygghet. För att lyfta förorterna och göra dem attraktiva för fler att bo i är det av central betydelse att stärka tryggheten. Riktade satsningar bör särskilt prioritera åtgärder för ökad trygghet på lång sikt. Polis, socialtjänst, fastighetsägare, kommunen och andra aktörer måste samarbeta mycket konkret för att medborgarna ska uppleva att det finns ett samhälle som bryr sig. Kommunen ska kunna kräva av alla fastighetsägare att de tar bort klotter och åtgärdar annan skadegörelse inom rimlig tid, sker det inte ska kommunen kunna utföra arbetet och fakturera fastighetsägaren."

I motion H20 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att diskrimineringslagstiftningen utvidgas så att alla som kränks får samma skydd, oavsett grunden till trakasserier

- 2 att Folkpartiet ska verka för att diskrimineringslagstiftningen som gäller i skolan från år 2006 även ska omfatta arbetslivet och högskolan

I motion H21 hade yrkats:

- 1 att landsmötet antar som sin mening att ordet "integration" stigmatiserar den grupp som utpekats som behövande av detta. Ordet "integration" bör härnäst ersättas av ordet "jämlighet" med utgångspunkt i definitionen om de mänskliga rättigheterna så som de är beskrivna enligt Europakonventionen

I motion H22 hade yrkats:

- 1 att landsmötet antar som sin mening att existensen av ett integrationsdepartement stigmatiserar den grupp som utpekats som behövande av detta. Integrationsdepartementet bör ersättas av en konstitutionsdomstol med tydligt fokus på regeringsformen. Konstitutionsdomstolen kan då tillse att de lagar mot diskriminering som redan finns, med dess rättigheter och skyldigheter, efterlevs på ett bättre sätt

Partistyrelsen hade yrkat:

- 1 att programmets punkt 12 skulle ges lydelsen:
"Lokala mikrokreditgivningskontor i utanförskapsområdena införs. Lönearbete är inte enda sättet att försörja sig på. Eget företagande ska vara ett lika naturligt alternativ. Kontoren som ska ligga i utanförskapsområden ska skapas genom avtal med privata kreditgivare för att förmedla de ekonomiska resurserna som behövs för att mobilisera de krafter som inifrån kan bryta utanförskapet. Räntan ska vara marknadsmässig och underkastas en strikt bedömning av möjligheterna att återbetala det lånade kapitalet."
- 2 att programmets punkt 13 skulle ges lydelsen:
"Företagscoacher bidrar med kompetens. Genom att knyta personer med näringslivskunskaper till företagande i utanförskapsområden kan annars svåråtkomliga kunskaper och kontakter i den svenska näringslivsmiljön förmedlas. Företagscoacherna ska knytas till projektet genom en ersättning som är baserad på hur det nystartade företaget klarar sig."
- 3 att programgruppens förslag punkt 14 skulle bifallas
- 4 att programgruppens förslag punkt 15 skulle bifallas
- 5 att motion H4 yrkande 1 skulle avslås
- 6 att motion H4 yrkande 2 skulle avslås
- 7 att motion H4 yrkande 7 skulle avslås
- 8 att motion H4 yrkande 8 skulle avslås
- 9 att motion H15 skulle avslås
- 10 att programgruppens förslag punkt 16 skulle bifallas
- 11 att programgruppens förslag punkt 17 skulle bifallas
- 12 att programgruppens förslag punkt 18 skulle bifallas
- 13 att programgruppens förslag punkt 21 skulle bifallas
- 14 att programgruppens förslag punkt 22 skulle bifallas
- 15 att programmets punkt 19 skulle ges lydelsen:
"Stärkta kunskaper om migration och integration. Kunskapen om migranternas kulturella och sociala bakgrund är ett okänt kapitel för många. Likaså kunskapen om migrationens betydelse för Sveriges utveckling och som del av den svenska historien. Inom såväl privat som offentlig sektor är behovet av utbildning och kunskap om migration och integration viktig för att bättre kunna möta den mångfald vi möter i vår dagliga verksamhet. Utbildningar ska kunna skräddarsys för relevanta yrkesgrupper såsom tjänstemän inom socialförvaltning, Arbetsförmedlingen, hälso- och sjukvård, polisen och Migrationsverket."
- 16 att motion H16 skulle anses besvarad
- 17 att programgruppens förslag punkt 20 skulle bifallas
- 18 att programgruppens förslag punkt 23 skulle bifallas
- 19 att programgruppens förslag punkt 24 skulle bifallas
- 20 att programgruppens förslag punkt 25 skulle bifallas
- 21 att programgruppens förslag punkt 26 skulle bifallas
- 22 att programgruppens förslag punkt 27 skulle bifallas
- 23 att programgruppens förslag punkt 28 skulle bifallas
- 24 att programgruppens förslag punkt 29 skulle bifallas
- 25 att motion H18 yrkande 1 skulle bifallas
- 26 att programmet skulle tillföras en ny punkt med lydelsen:
"Satsning och samarbete för ökad trygghet. För att lyfta förorterna och göra dem attraktiva för fler att bo i är det av central betydelse att stärka tryggheten. Riktade satsningar bör därför prioritera åtgärder för ökad trygghet

på lång sikt. Polis, socialtjänst, fastighetsägare, kommunen och andra aktörer måste samarbeta mycket konkret för att medborgarna ska uppleva att det finns ett samhälle som bryr sig. Kommunen ska kunna kräva av alla fastighetsägare att de tar bort klotter och åtgärdar annan skadegörelse inom rimlig tid, sker det inte ska kommunen kunna utföra arbetet och fakturera fastighetsägaren.”

- 27 att motion H19 därmed skulle bifallas
- 28 att motion H4 yrkande 3 skulle anses besvarat
- 29 att motion H17 skulle anses besvarad
- 30 att motion H18 yrkande 2 skulle anses besvarat
- 31 att programgruppens förslag punkt 30 skulle bifallas
- 32 att programgruppens förslag punkt 31 skulle bifallas
- 33 att motion H20 skulle anses besvarad
- 34 att motion H21 skulle avslås
- 35 att motion H22 skulle avslås

Utskottet yrkade:

- 30 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programmets punkt 12 skulle ges lydelsen:
”Lokala mikrokreditgivningskontor i utanförskapsområdena införs. Lönearbete är inte enda sättet att försörja sig på. Eget företagande ska vara ett lika naturligt alternativ. Kontoren som ska ligga i utanförskapsområden ska skapas genom avtal med privata kreditgivare för att förmedla de ekonomiska resurserna som behövs för att mobilisera de krafter som inifrån kan bryta utanförskapet. Räntan ska vara marknadsmässig och underkastas en strikt bedömning av möjligheterna att återbetala det lånade kapitalet.”
- 31 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programmets punkt 13 skulle ges lydelsen:
”Företagscoacher bidrar med kompetens. Genom att knyta personer med näringslivskunskaper till företagande i utanförskapsområden kan annars svåråtkomliga kunskaper och kontakter i den svenska näringslivsmiljön förmedlas. Företagscoacherna ska knytas till projektet genom en ersättning som är baserad på hur det nystartade företaget klarar sig.”
- 32 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 14 skulle bifallas
- 33 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 15 skulle bifallas
- 34 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion H4 yrkande 1 skulle avslås
- 35 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion H4 yrkande 2 skulle avslås
- 36 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion H4 yrkande 7 skulle avslås
- 37 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion H4 yrkande 8 skulle avslås
- 38 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion H15 skulle avslås
- 39 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 16 skulle bifallas
- 40 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 17 skulle bifallas
- 41 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 18 skulle bifallas
- 42 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 21 skulle bifallas
- 43 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 22 skulle bifallas
- 44 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programmets punkt 19 skulle ges lydelsen:
”Stärkta kunskaper om migration och integration. Kunskapen om migranternas kulturella och sociala bakgrund är ett okänt kapitel för många. Likaså kunskapen om migrationens betydelse för Sveriges utveckling och som del av den svenska historien. Inom såväl privat som offentlig sektor är behovet av utbildning och kunskap om migration och integration viktig för att bättre kunna möta den mångfald vi möter i vår dagliga verksamhet. Utbildningar ska kunna skräddarsys för relevanta yrkesgrupper såsom tjänstemän inom socialförvaltning, Arbetsförmedlingen, hälso- och sjukvård, polisen och Migrationsverket.”
- 45 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion H16 skulle anses besvarad
- 46 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 20 skulle bifallas
- 47 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 23 skulle bifallas
- 48 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 24 skulle bifallas
- 49 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 25 skulle bifallas
- 50 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 26 skulle bifallas
- 51 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 27 skulle bifallas
- 52 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 28 skulle bifallas
- 53 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 29 skulle bifallas
- 54 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion H18 yrkande 1 skulle bifallas
- 55 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programmet skulle tillföras en ny punkt med lydelsen:
”Satsning och samarbete för ökad trygghet. För att lyfta förorterna och göra dem attraktiva för fler att bo i är

det av central betydelse att stärka tryggheten. Riktade satsningar bör därför prioritera åtgärder för ökad trygghet på lång sikt. Polis, socialtjänst, fastighetsägare, kommunen och andra aktörer måste samarbeta mycket konkret för att medborgarna ska uppleva att det finns ett samhälle som bryr sig. Kommunen ska kunna kräva av alla fastighetsägare att de tar bort klotter och åtgärdar annan skadegörelse inom rimlig tid, sker det inte ska kommunen kunna utföra arbetet och fakturera fastighetsägaren.” och att motion H19 därmed skulle bifallas

- 56 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion H4 yrkande 3 skulle anses besvarat
- 57 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion H17 skulle anses besvarad
- 58 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion H18 yrkande 2 skulle anses besvarat
- 59 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 30 skulle bifallas
- 60 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 31 skulle bifallas
- 61 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion H20 skulle anses besvarad
- 62 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion H21 skulle avslås
- 63 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion H22 skulle avslås

I debatten yttrade sig Cecilia Wigström för utskottet, Mikael Trolin, Mats Siljebrand, Metin Hawsho, Jakob Nyström, Lars Johansson, Jan Jönsson, Nina Lundström, Ninos Maraha, Nyamko Sabuni, Håkan Nyström, Karin Pilsäter, Ida Lindh och Stella Fare.

Ninos Maraha och Mats Siljebrand yrkade:

- 1 att motion H17 skulle bifallas

Mikael Trolin yrkade:

- 1 att motion H21 skulle bifallas
- 2 att motion H22 skulle bifallas

Nina Lundström yrkade:

- 1 att programförslaget punkt 24 skulle ges följande tillägg: ”men med hänsyn till grönområden och rekreationsmöjligheter för god livsmiljö”

Landsmötet beslutade:

- 1194 att bifalla partistyrelsens och utskottets yrkande avseende programmets punkt 12
- 1195 att bifalla partistyrelsens och utskottets yrkande avseende programmets punkt 13
- 1196 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 14
- 1197 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 15
- 1198 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion H4 yrkande 1
- 1199 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion H4 yrkande 2
- 1200 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion H4 yrkande 7
- 1201 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion H4 yrkande 8
- 1202 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion H15
- 1203 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 16
- 1204 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 17
- 1205 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 18
- 1206 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 21
- 1207 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 22
- 1208 att bifalla partistyrelsens och utskottets yrkande avseende programmets punkt 19
- 1209 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion H16 besvarad
- 1210 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 20
- 1211 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 23
- 1212 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 24
- 1213 att därmed avslå Nina Lundströms yrkande
- 1214 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 25
- 1215 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 26
- 1216 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 27
- 1217 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 28
- 1218 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 29
- 1219 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla motion H18 yrkande 1
- 1220 att bifalla partistyrelsens och utskottets yrkande avseende en ny punkt med lydelsen:
”Satsning och samarbete för ökad trygghet. För att lyfta förorterna och göra dem attraktiva för fler att bo i är

det av central betydelse att stärka tryggheten. Riktade satsningar bör därför prioritera åtgärder för ökad trygghet på lång sikt. Polis, socialtjänst, fastighetsägare, kommunen och andra aktörer måste samarbeta mycket konkret för att medborgarna ska uppleva att det finns ett samhälle som bryr sig. Kommunen ska kunna kräva av alla fastighetsägare att de tar bort klotter och åtgärdar annan skadegörelse inom rimlig tid, sker det inte ska kommunen kunna utföra arbetet och fakturera fastighetsägaren.”

- 1221 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande därmed bifalla motion H19
- 1222 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion H4 yrkande 3 besvarat
- 1223 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion H17 besvarad
- 1224 att därmed avslå Ninos Marahas och Mats Siljebrands yrkande avseende motion H17
- 1225 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion H18 yrkande 2 besvarat
- 1226 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 30
- 1227 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 31
- 1228 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion H20 besvarad
- 1229 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion H21
- 1230 att därmed avslå Mikael Trolins yrkande avseende motion H21
- 1231 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion H22
- 1232 att därmed avslå Mikael Trolins yrkande avseende motion H22

Reservation 21

Nina Lundström reserverade sig till förmån för sitt eget yrkande avseende programgruppens förslag punkt 24.

§168. Avsnitt H, Integrations- och migrationspolitik: Migrationspolitik (utskott 2, utskottets förslag 64–71)

I motion G33 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet verkar för att den rättsliga behandlingen av asylsökande och kvotflyktingar likställs

I motion H5 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar att Sverige bör införa fri invandring för alla som kan försörja sig själva och inte har begått något brott, oavsett vilket land de kommer ifrån
- 2 att landsmötet uttalar att politisk asyl bör kunna sökas på ambassader oavsett var i världen man befinner sig, men att strikt tillämpning av politisk asyl tillämpas vare sig ansökan sker i Sverige eller på en ambassad
- 3 att landsmötet uttalar att asylansökningar behöver hanteras på ett samordnat sätt inom hela EU och att Sverige kraftfullt bör verka för detta

I motion H23 hade yrkats:

- 1 att partiets syn på fri invandring skrivs in på lämpligt ställe i partiprogrammet, så som den beslutades av landsmötet 2007: ”Vi liberaler vill se en värld där människor kan resa och flytta fritt mellan olika länder. Det är en vision som kan tyckas avlägsen men vars förverkligande måste påbörjas – i första hand inom EU.”

I motion H24 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att verka emot ett försörjningskrav som försvårar återförening mellan föräldrar och barn

I motion H25 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar att Folkpartiet liberalerna ska verka för att förföljelse på grund av kön, könsidentitet och sexuell läggning erkänns som asylskäl inte bara i lagen utan i verkligheten

I motion H26 hade yrkats:

- 1 att samma lag ska gälla för asylsökande och kvotflyktingar i väntan på medborgarskap

Partistyrelsen hade yrkat:

- 1 att motion H5 yrkande 1 skulle avslås
- 2 att motion H23 skulle anses besvarad
- 3 att motion H5 yrkande 2 skulle avslås
- 4 att motion H5 yrkande 3 skulle anses besvarad
- 5 att motion H24 skulle anses besvarad

- 6 att motion H25 skulle anses besvarad
- 7 att motion H26 skulle avslås
- 8 att motion G33 yrkande 1 skulle avslås

Utskottet yrkade:

- 64 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion H5 yrkande 1 skulle avslås
- 65 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion H23 skulle anses besvarad
- 66 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion H5 yrkande 2 skulle avslås
- 67 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion H5 yrkande 3 skulle anses besvarat
- 68 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion H24 skulle anses besvarad
- 69 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion H25 skulle anses besvarad
- 70 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion H26 skulle avslås
- 71 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G33 yrkande 1 skulle avslås

I debatten yttrade sig Cecilia Wigström för utskottet, Renate Moberg och Ulf Nilsson.

Landsmötet beslutade:

- 1233 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion H5 yrkande 1
- 1234 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion H23 besvarad
- 1235 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion H5 yrkande 2
- 1236 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion H5 yrkande 3 besvarad
- 1237 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion H24 besvarad
- 1238 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion H25 besvarad
- 1239 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion H26
- 1240 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion G33 yrkande 1

§169. Beredningsutskottets förslag 15

Beredningsutskottet yrkade:

- 1 att landsmötet skulle införa en ny punkt efter punkt 1 i barnprogrammet med lydelsen:
”När socialtjänsten öppnar utredning kring ett barn ska det vara en självklarhet för vårdnadshavaren att medverka. En förälder har ansvar att söka hjälp när det egna barnet mår dåligt eller far illa.”

I debatten yttrade sig Erik Ullenhag för beredningsutskottet samt Jan Jönsson, Lennart Gabrielsson, Rosie Rothstein, Tove af Geijerstam och Solveig Hellquist.

Landsmötet beslutade:

- 1241 att bifalla beredningsutskottets förslag

§170. Beredningsutskottets förslag 16

Beredningsutskottet yrkade:

- 1 att landsmötet skulle införa en ny punkt efter punkt 13 i barnprogrammet med lydelsen:
”Barn har rätt till den bästa hälsa och sjukvård. Barn som utsätts för övergrepp har rätt till stöd och rehabilitering. Ingen förälder ska ha möjlighet att neka sitt barn vård.”

I debatten yttrade sig Erik Ullenhag för beredningsutskottet.

Landsmötet beslutade:

- 1242 att bifalla beredningsutskottets förslag

§171. Beredningsutskottets förslag 17

Beredningsutskottet yrkade:

- 1 att landsmötet skulle införa en ny punkt efter punkt 21 i barnprogrammet med lydelsen:
”Barn ska få information om sina rättigheter och vilken rätt de har till skydd mot våld. Informationen ska ges direkt till barnen.”

I debatten yttrade sig Erik Ullenhag för beredningsutskottet.

Landsmötet beslutade:

1243 att bifalla beredningsutskottets förslag

§172. Beredningsutskottets förslag 18

Beredningsutskottet yrkade med anledning av motion L46:

1 landsmötet skulle uttala att Folkpartiet liberalerna ska verka för att kommande inkomstkattesänkningar också ska inkludera pensionärer

I debatten yttrade sig Erik Ullenhag för beredningsutskottet samt Mikael Janson.

Landsmötet beslutade:

1244 att bifalla beredningsutskottets förslag

§173. Beredningsutskottets förslag 19

Beredningsutskottet yrkade med anledning av motion E15:

1 att landsmötet skulle uttala att Folkpartiet liberalerna ska verka för att den som blir arbetslös inte ska ha sämre förutsättningar att fullgöra ett förtroendeuppdrag än innan hon eller han blev arbetslös

I debatten yttrade sig Erik Ullenhag för beredningsutskottet samt Åse Sundström, Veronica Almroth, Jens Sundström och Eino Frikvist.

Veronica Almroth och Åse Sundström yrkade:

1 att landsmötet skulle uppdra åt partistyrelsen att verka för en justering av deltidsregeln så att arbetslinjen främjas genom att 1) det alltid ska löna sig att välja ett deltidsarbete eller politiska uppdrag före heltidsarbetslöshet, 2) ett par timmars arbete eller arvoderat förtroende inte ska innebära att a-kassan för en hel vecka dras in samt

Landsmötet beslutade:

1245 att bifalla beredningsutskottets förslag

1246 att därmed avslå Veronica Almroths och Åse Sundströms yrkande

Reservation 22

Anders Albäck, Veronica Almroth, Eino Frikvist, Anne Kotavuopio Jatko, Carola Larsson, Gerd Niemi och Åse Sundström reserverade sig till förmån för Åse Sundströms och Veronica Almroths yrkande.

§174. Förhandlingspassets avslutande

Förhandlingspasset avslutades kl. 12.00.

Förhandlingspass 13, 22 november 2009 kl. 12.00–13.50

§175. Förhandlingarna återupptogs av Ulrika Francke kl. 12.00

§176. Dagordning för förhandlingspasset

Landsmötet beslutade:

1247 att fastställa dagordning för förhandlingspasset enligt mötespresidiets förslag

§177. Tjänstgörande justerings- och rösträkningsdelegationer

Justeringsdelegation för förhandlingspasset utgjordes av Rosie Rothstein.

Landsmötet beslutade:

1248 att välja Tina Acketoft, Thomas Bergstrand, Ina Lindström och Nicke Grahn till rösträknare för förhandlingspasset

§178. Avsnitt G, Rättspolitik: Grov organiserad brottslighet (utskott 5, utskottets förslag 85–152)

I debatten yttrade sig Lennart Gabrielsson för utskottet, Johan Pehrson för partistyrelsen, Torkild Strandberg, Tommy Lundqvist, Ulf Fridebäck, Niklas Frykman, Birgitta Ohlsson och Lotta Edholm.

§179. Streck i debatten

Presidiet föreslog streck i debatten.

Landsmötet beslutade:

1249 att bifalla presidiets förslag

§180. Avsnitt G, Rättspolitik: Grov organiserad brottslighet, polisens arbete m.m., fortsatt behandling (utskottets förslag 85–152)

Programgruppen hade yrkat:

37. **Europeiskt FBI.** Utveckla polisbyrån Europol till en europeisk polismyndighet som har det yttersta ansvaret för brottsutredningar där flera länder är inblandade. En gemensam polisstyrka med operativa befogenheter, som kan bistå medlemsländernas polis vid behov bör också inrättas.
38. **EU-åklagare.** Åklagarsamarbetet Eurojust bör utvecklas till en europeisk åklagarmyndighet med rätt att bedriva förundersökningar och beordra spaning och tillslag i flera länder samtidigt.
39. **En gränskontrollmyndighet.** Flera myndigheter är i dag ansvariga för yttre och inre gränskontroller. Polisväsendet, tullverket och kustbevakningen har olika uppdrag och befogenheter. Samverkan mellan dessa myndigheter är nödvändigt för en effektiv bekämpning av den gränsöverskridande brottsligheten. Det finns anledning att utreda om gränsövervakningsverksamheten bör slås samman till en enda myndighet under justitiedepartementet.
40. **Värna integriteten.** EU:s datatillsynsman ska omvandlas till en dataskyddsmyndighet som granskar integritetspåverkande lagförslag och reglerar hur personuppgifter används i EU:s brottsbekämpning.
41. **Inför straffet grovt sexköp.** Vi vill införa straffet grovt sexköp för den som köper sex av en person som är offer för människohandel och därmed tvångsprostituerad.
42. **Krafttag mot människohandel och barnsexbrott på EU-nivå.** Inom EU ska vi arbeta för att harmonisera straffen för människohandel och barnsexbrott, och samarbeta tätt med myndigheter i ursprungsländer och i länder där barn utsätts för övergrepp. Stöd till frivilligorganisationer som skyddar brottsoffer är centralt.
43. **Permanent uppehållstillstånd och europeiskt vittnesskyddsprogram.** De människor som lyckas ta sig ur människohandlarnas klor blir ofta hotade, och ibland riskerar även deras familjer i hemlandet att råka illa ut. Därför vill vi införa ett europeiskt vittnesskyddsprogram och dessutom ge de offer för människohandel som vittnar mot sina förövare permanent uppehållstillstånd i Sverige.
44. **Interpol måste stärkas.** Brottsligheten känner inte några gränser, inte ens EU:s. Sverige bör därför inom ramen för EU-samarbetet ta initiativ för att förstärka Interpols arbete på området människohandel. Fler länder måste få stöd och hjälp för att kunna delta effektivt i samarbetet mot den gränsöverskridande brottsligheten.
45. **Gör penningtvätt straffbart.** Den svenska penninghållerilagstiftningen måste ändras så att penningtvätt blir kriminellt i sig. Kravet på ett bestämt förbrott ska slopas och även så kallad självtvätt kriminaliseras.
46. **Gör det möjligt att frysa misstänkta överföringar.** Låt åklagare besluta om frysning av misstänkta penningtransaktioner under en kortare tid. Polisen får då tid på sig att ta reda på om den misstänkta

transaktionen är ett led i penningtvätt eller annan brottslighet. I dagens läge hinner brottslingarna använda eller gömma undan pengarna långt innan undersökningen är klar.

47. **Starta en myndighetsgemensam brottsvinstenhet.** Att följa pengarna, så kallad tillgångsinriktad brottsbekämpning, är ett effektivt för att komma åt den organiserade brottsligheten. En myndighetsgemensam brottsvinstenhet behövs för att samordna arbetet.
48. **Utöka Finanspolisens mandat.** För att effektivisera kampen mot penningtvätt vill vi ge Finanspolisen mandat att utreda enskilda fall och att öppna utredningar på eget initiativ.
49. **Ökad möjlighet att beslagta bilar.** Vi vill att felparkerade fordon med stora skulder ska kunna flyttas och lämnas tillbaka först när ägaren betalat skulderna. Och att kronofogden i slutänden ska kunna tvinga fram en försäljning när det finns obetalda skulder. Detta för att komma åt de personer som systematiskt registrerar bland annat fordon på så kallade målvakter för att slippa betala räkningar.
50. **Oanmälda besök från skatteverket.** Byggbranschen är hårt drabbad av svartarbete och organiserad brottslighet. Vi vill därför att byggföretag ska betala och redovisa skatt och sociala avgifter utifrån varje enskild anställd. Vi vill också att Skatteverket ska få rätt att göra oanmälda besök på byggarbetsplatser.
51. **Stoppa svartarbetet.** Restaurangbranschens aktörer bör minimera kontanthanteringen och uppmuntra kunder att alltid begära kvitto, till exempel genom en kvittokampanj. Kommuner bör fullt ut utnyttja lagens möjligheter att dra in serveringstillståndet för restaurangrörelser där det förekommer svarta betalningar.
52. **Ny lagstiftning och tillsyn för ordningsvakter m fl.** Inför en samlad lagstiftning för väktare, ordningsvakter och skyddsvakter. Yrkesroll, befogenheter och uppgifter i förhållande till polisen måste tydliggöras och en statlig myndighet få det samlade ansvaret att ha tillsyn över dessa yrkeskategorier. Skärp vandelsprövningen av ordningsvakter och förläng utbildningstiden.
53. **Ökat skydd för den enskilde.** Polisen måste utarbeta väl fungerande rutiner för hotbildaanalyser och personsäkerhetsarbete på lokal nivå. En näringsidkare eller privatperson ska inte tvingas flytta på grund av hotelser från kriminella.
54. **Skärpt straff för utpressning och olaga tvång.** Vi anser att straffskalan för utpressningsbrott är otillräcklig. Utpressningsverksamhet utgör en viktig inkomstkälla för den organiserade brottsligheten, och utgör dessutom ett hot mot rättsväsendets funktion. Därför menar vi, liksom straffnivåutredningen, att straffminimum för grov utpressning bör skärpas.
55. **Skärpt straff för vapeninnehav.** Innehav av skjutvapen på allmän plats ska räknas som grovt vapenbrott vilket skulle innebära en straffskärpning. Det är också viktigt att det vid tillståndsgivningen för legala vapen sker en så noggrann lämplighets- och uppföljningskontroll som möjligt.
56. **Ökat skydd för tjänstemän och vittnen.** Tryggheten i domstolarna kan öka genom fler säkerhetskontroller och att lokalerna anpassas till vittnens och målsägandes behov. Vi menar också att det behövs ett europeiskt vittnesskydds- och personsäkerhetsprogram. Detta skulle skapa helt nya möjligheter att skydda hotade personer jämfört med i dag.
57. **Kriminalisera stalkning.** Vi menar, i likhet med stalkningsutredningen, att stalkning bör kriminaliseras och lagen om besöksförbud utvidgas. Den som bryter mot ett besöksförbud ska kunna åläggas elektronisk övervakning, t.ex. med fotboja.
58. **Skydda personuppgifter.** Namn på målsägande, vittnen och tilltalade blir offentliga i och med att förundersökningsprotokoll överlämnas till domstol och åtal väcks. För att skydda den personliga integriteten kan en hotad person få en sekretessmarkering, men skyddet inte är absolut, och varje myndighet gör sin egen sekretessprövning. Vi vill att en sekretessmarkering som görs vid en myndighet ska kunna omfatta alla myndigheter.
59. **Rätt till hemligt telefonnummer.** Enligt Post- och telestyrelsen lämnar en tredjedel av teleoperatörerna ut hemliga telefonnummer till företag som tillhandahåller nummerupplysning. Detta är ett allvarligt problem för de personer som berörs. Post- och telestyrelsen bör ges ökade möjligheter att ingripa mot företag som bryter mot tystnadsplikten och de företag som offentliggör hemliga telefonuppgifter bör åläggas sanktioner.
60. **Kraftsamla svensk polis.** I dag har vi 21 självständiga polismyndigheter. Dessa bör ersättas av en sammanhållen myndighet för hela Sverige. Målet är självklart en mer effektiv polis och att själva verksamheten lokalt kan komma närmare medborgarna genom fler synliga poliser, fler poliser snabbt på en brottsplats och ökad upplärning av brott. Ett särskilt fokus måste läggas på insynsfrågan.
61. **Akademisk polisutbildning.** Folkpartiet vill att polisutbildningen ska vara en högskoleutbildning. Samhället blir alltmer komplext och även om polisyrket är ett praktiskt yrke behöver studenterna få en bra teoretisk grund att stå på. Med forskning om polismetoder och en koppling mellan denna forskning och utbildningen kvalitetssäkras utbildningen. För att säkerställa tillgången på polis i glesbygden bör det finnas möjlighet till distansutbildning.

62. **Satsa på värdebaserat ledarskap.** Svensk polis måste bli än bättre på ledarskap. Regler och uppföljning är viktigt för kvalitet i verksamheten. Det ansvarskännande och värdebaserade ledarskapet är dock minst lika viktigt. Polisen behöver en tydlig nationell organisations- och ledningsstruktur, en förstärkt nationell chefs- och ledarskapsutbildning och en förbättrad kontakt med extern kvalificerad forskning kring ledarskap.
63. **Kontinuerlig vidareutbildning.** Kunskaper och metoder förändras snabbt i vårt samhälle. Därför vill vi att RPS, i samarbete med polisutbildningarna, utvecklar ett system för kontinuerlig vidareutbildning för alla poliser. Polisycket är till stora delar ett praktiskt yrke, där färdigheter utvecklas genom erfarenheter. Men vidareutbildning är ett viktigt komplement som också kan bidra till att öka motivationen hos enskilda poliser.
64. **Fler civila utredare.** Civila utredare tillför viktig specialistkompetens inom polisen. Vi vill därför att det anställs fler civila utredare och att deras befogenheter utökas. Vi vill också att personer med lämplig akademisk utbildning ska kunna genomgå en ettårig specialistutbildning och sedan anställas som poliser.
65. **Fler ordnings- och strafförelägganden.** Vid gärningar som är enkla att utreda bör polis och åklagare få möjlighet att utfärda ordnings- och strafföreläggande i fler fall än i dag. Vi menar också att polisen borde få rätt att utfärda strafföreläggande i de fall där påföljden är böter och den misstänkte erkänner brott. Det skulle minska administrationen utan att äventyra rättssäkerheten.
66. **Fokusera på kärnuppgifterna.** Renodla polisens arbetsuppgifter. Polisens arbete måste koncentreras på kärnverksamheten – att upprätthålla allmän ordning och säkerhet. Passärenden, tillståndsgivning, transporter av berusade m.m. bör kunna skötas av andra än polisen.
67. **Modernisera tekniken.** Polisens ålderdomliga teknik gör att mer tid än nödvändigt används till administration. Vi menar att alla poliser i yttre tjänst borde ha handdatorer, att penningtvättsanmälningar ska kunna göras elektroniskt och att polisen måste ha möjlighet att ta emot SMS och MMS.
68. **Nationell databas.** En viktig del i det nationella underrättelsearbetet är att olika myndigheter lättare ska kunna komma åt varandras uppgifter om enskilda kriminella. Dagens polisdatatag är föråldrad och försvårar informationsutbytet inte bara mellan polisen och andra myndigheter, utan också mellan olika regionala polismyndigheter. Svensk polis måste få en ny polisdatatag och en enhetlig nationell databas för underrättelsearbetet.
69. **Minska administrationen.** Det administrativa arbetet som följer efter ett ingripande måste göras effektivare och minska, utan att kraven på rättssäkerhet sänks. Detta kan till stor del ske genom ett modernare teknikstöd
70. **Det ska löna sig att tala sanning.** Vi vill ge misstänkta personer incitament att hjälpa rättsväsendet. Den som lämnar sådana uppgifter om sin egen medverkan att grova brott kan klaras upp eller förhindras, bör få strafflindring.
71. **Kronvittnen även i Sverige.** Utredningar om grov organiserad brottslighet är ofta stora och svårutredda. En förändring som skulle underlätta utredningsarbetet är att införa en möjlighet till betydande straffnedsättning för den gärningsman som lämnar uppgifter om andras brottslighet. Vi vill införa en strafflindringsregel för den som lämnar uppgifter om teknisk bevisning som gör att allvarliga brott kan klars upp.
72. **Öppna för åtalsförhandling.** Åtalsförhandling, ”plea bargaining”, innebär en möjlighet för en åtalad att ”förklara sig själv skyldig” varvid åklagaren kan föreslå ett nedsatt straff eller att släppa en åtalpunkt. Systemet finns i flera andra rättssystem. För att öka effektiviteten i rättsprocessen, inte minst när det gäller komplicerade brott som ekobrott, borde åtalsförhandling även kunna införas i svensk rätt. Den åtalade ska ha advokat närvarande vid åtalsförhandling.
73. **Anonymitet för informatörer.** Tack vare uppgifter från informatörer från kriminella miljöer blir polisens arbete mer fokuserat och arbetstiden används effektivare. Vi vill att det ska vara möjligt att hemlighålla identiteten hos informatörer så att fler vågar lämna uppgifter till polisen. För att säkerställa rättssäkerheten bör man överväga om integritets- och säkerhetsskyddsnämnden ska utöva tillsyn över arbetet med informatörer.
74. **Lagreglera provokation.** Provokation bör i högre grad vara tillåtet när det gäller att komma åt grov brottslighet. Det måste tydliggöras i vilka fall provokation ska tillåtas och vilka typer av provokation som är lagliga. Därför behöver vi en detaljreglering i lag – inte minst för att stärka rättssäkerheten.
75. **Straffskärpning för organiserad brottslighet.** Samhället måste ännu tydligare än i dag visa att den organiserade brottsligheten är grövre än annan brottslighet. Vi vill därför att systematisk, organiserad och planerad brottslighet ska ge ett längre straff.
76. **Sämre mängdrabatt i våra domstolar.** I dag får man i svenska domstolar straffrabatt om man begår många brott. Denna negativa drivkraft måste minska. Vidare ska återfall i brott ses som en försvårande omständighet och ge skärpt straff.
77. **Avskaffa livstidsstraffet.** Att alla fängelsestraff ska vara tidsbestämda av domstol är en viktig rättsprincip. Dessutom försvårar det återanpassningen till samhället att låsa in individer på obestämd tid. Vi menar därför att livstidsstraffet bör avskaffas och ersättas med ett tidsbestämt straff på 30 år.
78. **Villkorlig frigivning efter prövning.** Det ter sig märkligt för många i samhället att när någon döms till ett visst antal år i fängelse, så betyder det i verkligheten ett mycket mindre antal år. Vi menar därför att det

utdömda straffets längd bör vara utgångspunkten för hur länge man sitter i fängelse. Villkorlig frigivning ska inte ske per automatik, utan bara ges till dem som har skött sig bra.

- 79. Utvisning vid grova brott.** Huvudregeln bör vara att de utländska medborgare som döms för allvarliga brott också ska dömas till utvisning. Vi vill, i likhet med straffnivåutredningen, tydliggöra rollfördelningen mellan domstol och åklagaren så att åklagaren yrkar på utvisning om han/hon vill att detta ska prövas av rätten.

I motion G2 hade yrkats:

- 14 att punkt 46 kompletteras med: "Åklagares beslut ska skyndsamt underställas domstol."
- 15 att punkt 66 ändras så att polisen även i fortsättningen ansvarar för tillståndsverksamhet
- 16 att punkt 68 kompletteras med: "För att värna integriteten ska den nya polisdatalagen innehålla tydliga regler om vilken typ av information som ska lagras och hur materialet ska gallras."
- 17 att punkt 72 stryks i sin helhet

I motion G6 hade yrkats:

- 3 att punkt 40 i förslaget till rättspolitiskt program kompletteras med en ny mening efter den sista: "Utvecklingen mot ökad övervakning ska bromsas."
- 4 att ordet "vapeninnehav" byts ut till "vapenbrott" i punkt 55 i förslaget till rättspolitiskt program

I motion G23 hade yrkats:

- 1 att ett nytt stycke förs in efter punkt 38 i det rättspolitiska programmet med följande lydelse: "En europeisk strafflag. Den internationella brottsligheten kräver internationell brottsbekämpning. En europeisk strafflag med särskilda bestämmelser behövs för att bekämpa den allvarliga gränsöverskridande brottsligheten."

I motion G24 hade yrkats:

- 1 att ett nytt stycke med följande lydelse införs efter punkt 40: "Säkra jakten på terrorister. Arbetet mot terrorism får aldrig undantas från rättssäkerheten. Även asylsökande som hanteras som säkerhetsärenden ska prövas i domstol, inte av regeringen. Asylskälen får aldrig underordnas."

I motion G25 hade yrkats:

- 1 att grovt övergrepp i rättssak införs som ny brottsrubricering
- 2 att maxstraffet för detta ska vara 10 års fängelse

I motion G26 hade yrkats:

- 1 att det straffrättsliga skyddet för rätten att utöva förtroendeuppdrag stärks genom tillägg av en ny punkt i brottsbalken 29 kap. 2 §: "Såsom försvårande omständigheter vid bedömningen av straffvärdet ska, vid sidan av vad som gäller för varje brottstyp, särskilt beaktas om brottet begåtts mot en förtroendevald eller dennes närstående på grund av förtroendeuppdraget."

I motion G27 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska arbeta för ett västförbud på krogen

I motion G28 hade yrkats:

- 1 att regelverket skrivs om så att svensk polis får möjlighet till att söka EU-bidrag

I motion G29 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar att brottsprovokation inte ska få förekomma i det svenska rättssystemet
- 2 att punkten 74 i programmet "Tidigt, tufft och tryggt" avslås

I motion G30 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar att borttagning eller begränsning av möjligheten till förtida frigivning och villkorlig frigivning kan bli aktuellt
- 2 att landsmötet uttalar att borttagning eller begränsning av möjligheten till straffrabatt vid omfattande eller upprepad brottslighet kan bli aktuellt
- 3 att partistyrelsen ges i uppdrag att initiera en genomgång av straffsatserna för att de bättre ska överensstämma med det allmänna rättsmedvetandet

I motion G31 hade yrkats:

- 1 att punkt 77 i det rättspolitiska programmet ges följande lydelse: "Inför längre tidsbegränsade straff. Livstidsstraffet ska finnas kvar för de grövsta brotten och ska kompletteras med längre tidsbegränsade straff."

I motion G32 hade yrkats:

- 1 att punkt 79 i det rättspolitiska programmet stryks

I motion G33 hade yrkats:

- 2 att Folkpartiet verkar för att brott som leder till fängelse och som begås innan man erhållit svenskt medborgarskap leder till utvisning

I motion G34 hade yrkats:

- 1 att rättspolitiska programmet, avsnittet "Ett tydligare och rättvisare påföljdssystem", tillförs en ny punkt med följande lydelse: "Tillämpningen av regelverket vid misskötsamhet av skyddstillsyn och samhällstjänst måste stramas upp. En tydlig konsekvenstrappa i flera steg ska införas för när den dömde inte fullföljer sina åtaganden. Misskötsamhet ska snabbare än i dag kunna leda till varning, förlängning av övervakningstiden och korttidshäktning. Frivårdens möjligheter att erbjuda vård för missbruk och behandling för att bryta negativa levnadsmönster måste utökas."

I motion G35 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar att dagsbot i stället för fasta bötesbelopp kan bli aktuellt i vissa fall, exempelvis vid trafikbrott och ordningsföreseelser
- 2 att partistyrelsen ges i uppdrag att ta fram en rapport om hur detta kan göras
- 3 att Folkpartiet liberalerna ska driva frågan om dagsbot för fler brott

Partistyrelsen hade yrkat:

- 1 att programgruppens förslag punkt 37 skulle bifallas
- 2 att programgruppens förslag punkt 38 skulle bifallas
- 3 att programgruppens förslag punkt 39 skulle bifallas
- 4 att en ny punkt skulle föras in efter punkt 39 med lydelsen:
"Tät samverkan med grannländerna. De kriminella grupperna är väl insatta i olika länders lagstiftning och anpassar verksamheten efter risken att åka fast. I väntan på att vi får ett Europeiskt FBI bör vi tillsammans med länderna runt Östersjön bilda ett fördjupat polis- och åklagarsamarbete. Det handlar om att tillsammans bekämpa brottsligheten genom underrättelseutbyte, gemensamma operationer och ökade möjligheter att verka på varandras territorier."
- 5 att programmets punkt 40 skulle ges lydelsen:
"Värna integriteten. EU:s datatillsynsman ska omvandlas till en dataskyddsmyndighet som granskar integritetspåverkande lagförslag och reglerar hur personuppgifter används i EU:s brottsbekämpning. Ett utökat rättsligt och polisiärt samarbete inom EU måste kombineras med starka garantier för den enskildes integritet."
- 6 att motion G6 yrkande 3 därmed skulle anses besvarat
- 7 att motion G23 skulle avslås
- 8 att motion G24 skulle avslås
- 9 att programgruppens förslag punkt 41 skulle bifallas
- 10 att programgruppens förslag punkt 42 skulle bifallas
- 11 att programgruppens förslag punkt 43 skulle bifallas
- 12 att programgruppens förslag punkt 44 skulle bifallas
- 13 att programgruppens förslag punkt 45 skulle bifallas
- 14 att programgruppens förslag punkt 46 skulle bifallas
- 15 att motion G2 yrkande 14 skulle avslås
- 16 att programgruppens förslag punkt 47 skulle bifallas
- 17 att programgruppens förslag punkt 48 skulle bifallas
- 18 att programgruppens förslag punkt 49 skulle bifallas
- 19 att programgruppens förslag punkt 50 skulle bifallas
- 20 att programgruppens förslag punkt 51 skulle bifallas
- 21 att en ny punkt skulle föras in efter punkt 51 med lydelsen:
"Avskaffa tusenlapparna. 45 procent av det totala värdet av utgivna mynt och sedlar är i tusenlappar, och Sverige har en större kontanthantering än jämförbara länder. Genom att enbart ha kvar sedlar av lägre valör försvåras och fördröjas verksamheten i den svarta sektorn. Vi minskar också rånrisken."

- 22 att programgruppens förslag punkt 52 skulle bifallas
 23 att programgruppens förslag punkt 53 skulle bifallas
 24 att programgruppens förslag punkt 54 skulle bifallas
 25 att programmets punkt 55 skulle ges lydelsen:
”Skärpt straff för vapenbrott. Innehav av skjutvapen på allmän plats ska räknas som grovt vapenbrott vilket skulle innebära en straffskärpning. Det är också viktigt att det vid tillståndsgivningen för legala vapen sker en så noggrann lämplighets- och uppföljningskontroll som möjligt.”
- 26 att motion G6 yrkande 4 därmed skulle bifallas
 27 att programgruppens förslag punkt 56 skulle bifallas
 28 att programgruppens förslag punkt 57 skulle bifallas
 29 att programgruppens förslag punkt 58 skulle bifallas
 30 att programgruppens förslag punkt 59 skulle bifallas
 31 att en ny punkt skulle föras in efter punkt 54 med lydelsen:
”Höj straffminimum för övergrepp i rättssak. Folkpartiet menar att det för att markera allvaret med den systemhotande brottsligheten behövs en skärpning av straffets miniminivå.”
- 32 att motion G25 därmed skulle anses besvarad
 33 att en ny punkt skulle föras in efter punkt 52 med lydelsen:
”Skyddet för demokratin och enskildas fri- och rättigheter måste förstärkas ytterligare. Detta kan t.ex. ske genom att en ny straffskärpningsgrund som tar sikte på brottslighet som hotar demokratiska värden, införs i 29 kap. 2 § brottsbalken.”
- 34 att motion G26 därmed skulle anses besvarad
 35 att motion G27 skulle avslås
 36 att programgruppens förslag punkt 60 skulle bifallas
 37 att programgruppens förslag punkt 61 skulle bifallas
 38 att programgruppens förslag punkt 62 skulle bifallas
 39 att programgruppens förslag punkt 63 skulle bifallas
 40 att programgruppens förslag punkt 64 skulle bifallas
 41 att programgruppens förslag punkt 65 skulle bifallas
 42 att motion G28 skulle anses besvarad
 43 att programmets punkt 66 skulle ges lydelsen:
”Fokusera på kärnuppgifterna. Renodla polisens arbetsuppgifter. Polisens arbete måste koncentreras på kärnverksamheten – att upprätthålla allmän ordning och säkerhet. Passärenden, viss tillståndsgivning, transporter av berusade m.m. bör kunna skötas av andra än polisen.”
- 44 att motion G2 yrkande 15 därmed skulle avslås
 45 att programgruppens förslag punkt 68 skulle ges lydelsen:
”Nationell databas. En viktig del i det nationella underrättelsearbetet är att olika myndigheter lättare ska kunna komma åt varandras uppgifter om enskilda kriminella. Dagens polisdatalag är föråldrad och försvårar informationsutbytet inte bara mellan polisen och andra myndigheter, utan också mellan olika regionala polismyndigheter. Svensk polis måste få en ny polisdatalag och en enhetlig nationell databas för underrättelsearbetet. För att värna integriteten ska den nya polisdatalagen innehålla tydliga regler om vilken typ av information som ska lagras och hur materialet ska gallras.”
- 46 att motion G2 yrkande 16 därmed skulle bifallas
 47 att programgruppens förslag punkt 67 skulle bifallas
 48 att programgruppens förslag punkt 69 skulle bifallas
 49 att programgruppens förslag punkt 70 skulle bifallas
 50 att programgruppens förslag punkt 71 skulle bifallas
 51 att programgruppens förslag punkt 72 skulle bifallas
 52 att motion G2 yrkande 17 skulle avslås
 53 att programgruppens förslag punkt 73 skulle bifallas
 54 att programgruppens förslag punkt 74 skulle bifallas
 55 att motion G29 skulle avslås
 56 att programgruppens förslag 75 skulle bifallas
 57 att programgruppens förslag 76 skulle bifallas
 58 att programgruppens förslag 78 skulle bifallas
 59 att motion G30 skulle anses besvarad
 60 att programgruppens förslag 77 skulle bifallas
 61 att motion G31 skulle avslås

- 62 att programmets punkt 79 skulle ges lydelsen:
”Utvisning vid grova brott. Huvudregeln bör vara att de utländska medborgare som döms för allvarliga brott också ska dömas till utvisning. Vi vill, i likhet med straffnivåutredningen, tydliggöra rollfördelningen mellan domstol och åklagaren så att åklagaren yrkar på utvisning om han/hon vill att detta ska prövas av rätten. Domstolen ska även fortsatt ha möjlighet att besluta om utvisning ex officio.”
- 63 att motion G32 skulle avslås
- 64 att motion G33 yrkande 2 skulle anses besvarat
- 65 att det efter punkt 76 skulle införas en ny punkt med lydelsen:
”Tillämpningen av regelverket vid misskötsamhet av skyddstillsyn och samhällstjänst måste stramas upp. En tydlig konsekvenstrappa i flera steg ska införas för när den dömda inte fullföljer sina åtaganden. Misskötsamhet ska snabbare än i dag kunna leda till varning, förlängning av övervakningstiden och korttidshäktning. Frivårdens möjligheter att erbjuda vård för missbruk och behandling för att bryta negativa levnadsmönster måste utökas.”
- 66 att motion G34 därmed skulle bifallas
- 67 att motion G35 skulle avslås
- 68 att en ny punkt skulle föras in sist i programmet med lydelsen:
”Ta bort preskriptionstiden för mord, dråp och folkmord. Tiden läker inte alla sår. Det finns anledning att se över om dagens preskriptionstider för de grövsta brotten. I dag kan bevisning säkras genom ny teknik, som t.ex. DNA. Därför menar vi att preskriptionstiden för mord och dråp samt folkmord och andra allvarliga folkrättsbrott ska tas bort.”

Utskottet yrkade:

- 85 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 37 skulle bifallas
- 86 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 38 skulle bifallas
- 87 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 39 skulle bifallas
- 88 i enlighet med partistyrelsens yrkande att en ny punkt skulle föras in efter punkt 39 med lydelsen:
”Tät samverkan med grannländerna. De kriminella grupperna är väl insatta i olika länders lagstiftning och anpassar verksamheten efter risken att åka fast. I väntan på att vi får ett Europeiskt FBI bör vi tillsammans med länderna runt Östersjön bilda ett fördjupat polis- och åklagarsamarbete. Det handlar om att tillsammans bekämpa brottsligheten genom underrättelseutbyte, gemensamma operationer och ökade möjligheter att verka på varandras territorier.”
- 89 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programmets punkt 40 skulle ges lydelsen:
”Värna integriteten. EU:s datatillsynsman ska omvandlas till en dataskyddsmyndighet som granskar integritetspåverkande lagförslag och reglerar hur personuppgifter används i EU:s brottsbekämpning. Ett utökad rättsligt och polisiärt samarbete inom EU måste kombineras med starka garantier för den enskildes integritet.”
- 90 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G6 yrkande 3 därmed skulle anses besvarat
- 91 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G23 skulle avslås
- 92 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G24 skulle avslås
- 93 att partistyrelsens förslag till programpunkt 41 skulle bifallas med ändringen:
”41. Inför straffet grovt sexköp. Vi vill införa straffet grovt sexköp för den som köper sex av en person som är offer för människohandel eller särskilt utsatta på annat sätt och därmed tvångsprostituerad.”
- 94 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 42 skulle bifallas
- 95 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 43 skulle bifallas
- 96 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 44 skulle bifallas
- 97 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 45 skulle bifallas
- 98 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 46 skulle bifallas
- 99 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G2 yrkande 14 skulle avslås
- 100 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 47 skulle bifallas
- 101 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 48 skulle bifallas
- 102 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 49 skulle bifallas
- 103 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 50 skulle bifallas
- 104 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 51 skulle bifallas
- 105 i enlighet med partistyrelsens yrkande att en ny punkt skulle föras in efter punkt 51 med lydelsen:
”Avskaffa tusenlapparna. 45 procent av det totala värdet av utgivna mynt och sedlar är i tusenlappar, och Sverige har en större kontanthantering än jämförbara länder. Genom att enbart ha kvar sedlar av lägre valör försvåras och fördyras verksamheten i den svarta sektorn. Vi minskar också rånrisken.”
- 106 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 52 skulle bifallas
- 107 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 53 skulle bifallas

- 108 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 54 skulle bifallas
 109 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programmets punkt 55 skulle ges lydelsen:
”Skärpt straff för vapenbrott. Innehav av skjutvapen på allmän plats ska räknas som grovt vapenbrott vilket skulle innebära en straffskärpning. Det är också viktigt att det vid tillståndsgivningen för legala vapen sker en så noggrann lämplighets- och uppföljningskontroll som möjligt.”
- 110 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G6 yrkande 4 därmed skulle bifallas
 111 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 56 skulle bifallas
 112 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 57 skulle bifallas
 113 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 58 skulle bifallas
 114 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 59 skulle bifallas
 115 i enlighet med partistyrelsens yrkande att en ny punkt skulle föras in efter punkt 54 med lydelsen:
”Höj straffminimum för övergrepp i rättssak. Folkpartiet menar att det för att markera allvaret med den systemhotande brottsligheten behövs en skärpning av straffets miniminivå.”
- 116 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G25 därmed skulle anses besvarad
 117 att partistyrelsens förslag till ny punkt efter punkt 52 skulle bifallas med följande tillägg:
”Skyddet för demokratin och dess företrädare och enskildas fri- och rättigheter måste förstärkas ytterligare. Detta kan t.ex. ske genom att en ny straffskärpningsgrund som tar sikte på brottslighet som hotar demokratiska värden, införs i 29 kap. 2 § brottsbalken.”
- 118 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G26 därmed skulle anses besvarad
 119 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G27 skulle avslås
 120 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 60 skulle bifallas
 121 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 61 skulle bifallas
 122 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 62 skulle bifallas
 123 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 63 skulle bifallas
 124 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 64 skulle bifallas
 125 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 65 skulle bifallas
 126 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G28 skulle anses besvarad
 127 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programmets punkt 66 skulle ges lydelsen:
”Fokusera på kärnuppgifterna. Renodla polisens arbetsuppgifter. Polisens arbete måste koncentreras på kärnverksamheten – att upprätthålla allmän ordning och säkerhet. Passärenden, viss tillståndsgivning, transporter av berusade m.m. bör kunna skötas av andra än polisen.”
- 128 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G2 yrkande 15 därmed skulle avslås
 129 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 68 skulle ges lydelsen:
”Nationell databas. En viktig del i det nationella underrättelsearbetet är att olika myndigheter lättare ska kunna komma åt varandras uppgifter om enskilda kriminella. Dagens polisdatalag är föråldrad och försvårar informationsutbytet inte bara mellan polisen och andra myndigheter, utan också mellan olika regionala polismyndigheter. Svensk polis måste få en ny polisdatalag och en enhetlig nationell databas för underrättelsearbetet. För att värna integriteten ska den nya polisdatalagen innehålla tydliga regler om vilken typ av information som ska lagras och hur materialet ska gallras.”
- 130 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G2 yrkande 16 därmed skulle bifallas
 131 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 67 skulle bifallas
 132 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 69 skulle bifallas
 133 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 70 skulle bifallas
 134 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 71 skulle bifallas
 135 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 72 skulle bifallas
 136 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G2 yrkande 17 skulle avslås
 137 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 73 skulle bifallas
 138 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 74 skulle bifallas
 139 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G29 skulle avslås
 140 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag 75 skulle bifallas
 141 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag 76 skulle bifallas
 142 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag 78 skulle bifallas
 143 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G30 skulle anses besvarad
 144 att partistyrelsens förslag till punkt 77 skulle avslås
 145 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G31 skulle avslås
 146 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programmets punkt 79 skulle ges lydelsen:
”Utvisning vid grova brott. Huvudregeln bör vara att de utländska medborgare som döms för allvarliga brott

också ska dömas till utvisning. Vi vill, i likhet med straffnivåutredningen, tydliggöra rollfördelningen mellan domstol och åklagaren så att åklagaren yrkar på utvisning om han/hon vill att detta ska prövas av rätten. Domstolen ska även fortsatt ha möjlighet att besluta om utvisning ex officio.”

- 147 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G32 skulle avslås
- 148 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G33 yrkande 2 skulle anses besvarat
- 149 i enlighet med partistyrelsens yrkande att det efter punkt 76 skulle införas en ny punkt med lydelsen:
”Tillämpningen av regelverket vid misskötsamhet av skyddstillsyn och samhällstjänst måste stramas upp. En tydlig konsekvenstrappa i flera steg ska införas för när den dömde inte fullföljer sina åtaganden. Misskötsamhet ska snabbare än i dag kunna leda till varning, förlängning av övervakningstiden och korttidshäktning. Frivårdens möjligheter att erbjuda vård för missbruk och behandling för att bryta negativa levnadsmönster måste utökas.”
- 150 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G34 därmed skulle bifallas
- 151 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G35 skulle avslås
- 152 i enlighet med partistyrelsens yrkande att en ny punkt skulle föras in sist i programmet med lydelsen:
”Ta bort preskriptionstiden för mord, dråp och folkmord. Tiden läker inte alla sår. Det finns anledning att se över om dagens preskriptionstider för de grövsta brotten. I dag kan bevisning säkras genom ny teknik, som t.ex. DNA. Därför menar vi att preskriptionstiden för mord och dråp samt folkmord och andra allvarliga folkrättsbrott ska tas bort.”

I den fortsatta debatten yttrade sig Karin Granbom Ellison, Mark Klamberg, Joakim Härder, Allan Widman, Minna Klintz, Avni Dervishi, Niklas Frykman, Rosie Rothstein, Christoffer Fagerberg och Ulf Fridebäck.

Mark Klamberg yrkade:

- 1 att motion G2 punkt 17 skulle bifallas

Gösta Frödin yrkade:

- 1 att programgruppens förslag till punkt 77 skulle bifallas

Tommy Lundkvist yrkade:

- 1 att programförslaget punkt 77 skulle få lydelsen: ”Livstidsstraffet bör avskaffas och ersättas med ett tidsbestämt straff på 50 år.”

Johan Pehrson yrkade för partistyrelsen:

- 1 att programpunkt 77 skulle få lydelsen: ”Det ska kunna dömas ut längre tidsbestämda straff än idag samtidigt som livstidsstraffet bibehålls för synnerligen grova brott.”

Landsmötet beslutade:

- 1250 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 37
- 1251 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 38
- 1252 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 39
- 1253 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande införa en ny punkt efter punkt 39 med lydelsen:
”Tät samverkan med grannländerna. De kriminella grupperna är väl insatta i olika länders lagstiftning och anpassar verksamheten efter risken att åka fast. I väntan på att vi får ett europeiskt FBI bör vi tillsammans med länderna runt Östersjön bilda ett fördjupat polis- och åklagarsamarbete. Det handlar om att tillsammans bekämpa brottsligheten genom underrättelseutbyte, gemensamma operationer och ökade möjligheter att verka på varandras territorier.”
- 1254 att bifalla partistyrelsens och utskottets yrkande avseende programmets punkt 40
- 1255 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande därmed anse motion G6 yrkande 3 besvarat
- 1256 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion G23
- 1257 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion G24
- 1258 att bifalla utskottets yrkande avseende programmets punkt 41
- 1259 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 42
- 1260 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 43
- 1261 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 44
- 1262 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 45
- 1263 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 46
- 1264 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion G2 yrkande 14
- 1265 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 47

- 1266 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 48
- 1267 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 49
- 1268 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 50
- 1269 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 51
- 1270 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande införa en ny punkt efter punkt 51 med lydelsen:
”Avskaffa tusenlapparna. 45 procent av det totala värdet av utgivna mynt och sedlar är i tusenlappar, och Sverige har en större kontanthantering än jämförbara länder. Genom att enbart ha kvar sedlar av lägre valör försvåras och fördyras verksamheten i den svarta sektorn. Vi minskar också rånrisken.”
- 1271 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 52
- 1272 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 53
- 1273 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 54
- 1274 att bifalla partistyrelsens och utskottets yrkande avseende programmets punkt 55
- 1275 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande därmed bifalla motion G6 yrkande 4
- 1276 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 56
- 1277 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 57
- 1278 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 58
- 1279 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 59
- 1280 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande införa en ny punkt efter punkt 54 med lydelsen:
”Höj straffminimum för övergrepp i rättssak. Folkpartiet menar att det för att markera allvaret med den systemhotande brottsligheten behövs en skräpning av straffets miniminivå.”
- 1281 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande därmed anse motion G25 besvarad
- 1282 att bifalla utskottets yrkande avseende en ny punkt efter punkt 52 med lydelsen:
”Skyddet för demokratin och dess företrädare och enskildas fri- och rättigheter måste förstärkas ytterligare. Detta kan t.ex. ske genom att en ny straffskärpningsgrund som tar sikte på brottslighet som hotar demokratiska värden, införs i 29 kap. 2 § brottsbalken.”
- 1283 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande därmed anse motion G26 besvarad
- 1284 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion G27
- 1285 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 60
- 1286 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 61
- 1287 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 62
- 1288 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 63
- 1289 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 64
- 1290 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 65
- 1291 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion G28 besvarad
- 1292 att bifalla partistyrelsens och utskottets yrkande avseende programmets punkt 66
- 1293 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande därmed avslå motion G2 yrkande 15
- 1294 att bifalla partistyrelsens och utskottets yrkande avseende programmets punkt 68
- 1295 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande därmed bifalla motion G2 yrkande 16
- 1296 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 67
- 1297 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 69
- 1298 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 70
- 1299 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 71
- 1300 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 72
- 1301 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion G2 yrkande 17
- 1302 att därmed avslå Mark Klambers yrkande avseende motion G2 yrkande 17
- 1303 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 73
- 1304 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 74
- 1305 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion G29
- 1306 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag 75
- 1307 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag 76
- 1308 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag 78
- 1309 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion G30 besvarad
- 1310 att bifalla partistyrelsens i debatten framlagda yrkande avseende programmets punkt 77
- 1311 att därmed avslå utskottets, Gösta Frödins samt Tommy Lundkvists yrkanden avseende programmets punkt 77
- 1312 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion G31
- 1313 att bifalla partistyrelsens och utskottets yrkande avseende programmets punkt 79
- 1314 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion G32

- 1315 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion G33 yrkande 2 besvarat
- 1316 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande införa en ny punkt efter punkt 76 med lydelsen:
"Tillämpningen av regelverket vid misskötsamhet av skyddstillsyn och samhällstjänst måste stramas upp. En tydlig konsekvenstrappa i flera steg ska införas för när den dömden inte fullföljer sina åtaganden. Misskötsamhet ska snabbare än i dag kunna leda till varning, förlängning av övervakningstiden och korttidshäktning. Frivårdens möjligheter att erbjuda vård för missbruk och behandling för att bryta negativa levnadsmönster måste utökas."
- 1317 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande därmed bifalla motion G34
- 1318 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion G35
- 1319 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande införa en ny punkt sist i programmet med lydelsen:
"Ta bort preskriptionstiden för mord, dråp och folkmord. Tiden läker inte alla sår. Det finns anledning att se över om dagens preskriptionstider för de grövsta brotten. I dag kan bevisning säkras genom ny teknik, som t.ex. DNA. Därför menar vi att preskriptionstiden för mord och dråp samt folkmord och andra allvarliga folkrättsbrott ska tas bort."

§181. Avsnitt G, Rättspolitik: Brottsofferfrågor (utskott 5, utskottets förslag 1–32)

Programgruppen hade föreslagit:

- 1 **Låt staten betala skadestånd.** Vi menar att det inte är rimligt att brottsoffer ska behöva vänta så länge som i dag på att få ut skadestånd. Ett sätt att snabba på processen är att staten förskotterar utdömt skadestånd och sedan kräver in det av den dömden eller försäkringsbolag. Vi vill utreda hur vi på ett bättre sätt kan garantera att brottsoffren snabbt får ut hela skadeståndet.
- 2 **Brottsoffer ska alltid prioriteras.** När ett brott har begåtts ska en självklar princip gälla i hela åtgärdskedjan: Brottsoffrets rättigheter ska ges samma prioritet som den misstänktes och rättsprocessen får inte medföra att brottsoffrets problem på något sätt ökar. I varje del av rättskedjan, samt inom sjukvården och socialtjänsten, måste brottsoffrens situation därför särskilt beaktas.
- 3 **Satsa på kommunala skyddshandläggare.** En person som utsatts för ett brott är ofta redan sårbar, då blir det extra jobbigt att själv ta reda på vilket stöd som kan fås från vilken myndighet. Det behövs därför kommunala skyddshandläggare som kan samordna insatserna och vara en länk till olika myndigheter.
- 4 **Informera så att alla kan förstå.** Brottsoffer måste få begripliga beslutsmotiveringar när förundersökningar läggs ned eller åtal inte väcks. Känslan av att ha blivit orättvist behandlad, och sedan inte ens förstå de brev som skickas kan vara mycket stark och innebära att brottsoffret dessutom känner sig sviket av samhället. Vissa förbättringar i informationen har gjorts på senare år, men det behövs mer.
- 5 **Kameraövervakning behövs.** Vi vill ha tydligare regler och mindre krångel för att få tillstånd till kameraövervakning. Det behövs i brottsförebyggande syfte och för att effektivt kunna utreda brott. Kameror kan öka tryggheten för människor i tunnelbanan och på stan, men också minska risken för organiserat snatteri i matvarubutiker och stoppa vandalisering av skolor. För att skydda den personliga integriteten vill vi att all tillståndsgivning och tillsyn samlas hos en vässad nationell Integritetsinspektion. Vi vill också att det ska finnas kartor som visar vilka platser och lokaler som är kameraövervakade och att den som har fått sitt privatliv kränkt p.g.a. att inspelat material hamnat i fel händer alltid ska kunna kräva skadestånd direkt av tillståndshavaren.
- 6 **Utöka möjligheterna att få målsägandebiträde gällande sexualbrott.** Målsägandebiträde ska alltid förordnas gällande samtliga sexualbrott, utom sexuellt ofredande. Dessutom ska förundersökningsledaren vid sådana brott vara skyldig att begära att målsägandebiträde förordnas redan under förundersökningen. Genomför därför i den delen Målsägandebiträdeutredningens förslag.
- 7 **Obligatorisk eftervård för sexualbrottsdömda.** För att minska riskerna för vill vi att den som dömts för ett allvarligt eller upprepade fall av sexualbrott ska kunna åläggas av domstol att följa en individuell behandlingsplan och övervakas viss tid även efter fängelseiden. Att avvika från behandlingsplanen ska innebära sanktioner.
- 8 **Barn som bevittnar våld är brottsoffer fullt ut.** Vi menar att dessa barn inte bara ska bedömas som brottsoffer enligt socialtjänstlagen utan även enligt brottsbalken. Barnet ska kunna vara målsägande, och gärningsmannen kunna fällas också för de gärningar, bl.a. misshandel (psykisk misshandel) och olaga hot, som drabbar barnet. Vi menar också att dagens regler om brottskadeersättning för barn som bevittnat våld måste ses över, så att den förälder som har misshandlat den andra föräldern inte behöver godkänna ansökan.
- 9 **Utvärdera fridskränkningarna.** I dag hinner en hel del av de brott som ingår i grov kvinnofridskränkning och grov fridskränkning preskriberas innan åtal kan väckas. Det vill vi ändra på så att fler systematiska övergrepp mot närstående kan bedömas som fridskränkning.

I motion G1 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att staten förskotterar alla av domstol på materiella grunder utdömda skadestånd till brottsoffer avseende personskador
- 2 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att brottsoffer alltid ska få det av domstol på materiella grunder utdömda skadeståndet utan jämkning eller nedsättning
- 3 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att regeln i 10 § brottsskadelagen om självrisk på skadeståndet avskaffas

I motion G2 hade yrkats:

- 1 att punkt 3 stryks
- 2 att i punkt 4 lägga till: "Information måste också kunna ges på de nationella minoritetsspråken samt, där så krävs, även andra språk."
- 3 att i punkt 5 ändra de första tre meningarna till: "Kameraövervakning behövs – men reglerna behöver stramas upp. Kameraövervakning kan i många fall vara effektiv, men det måste också finnas tydliga regler mot missbruk."
- 4 att rubriken i punkt 8 ändras till: "Barn som bevittnar våld inom familjen är brottsoffer." och att konsekvensändringar görs i övriga delar av texten
- 5 att punkt 9 utvidgas med följande lydelse: "Vi vill också göra fridslagen könsneutral. Det är den enda bestämmelse i dag som har olika brottsrubriceringar för kvinnor och män."

I motion G3 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna ska verka för ett återupprättande av den allmänna rättshjälpen så att det blir ekonomiskt möjligt för privatpersoner att driva tvistemål i svenska domstolar

I motion G4 hade yrkats:

- 1 att bandspelare ska användas i polisens anmälningsskåp för att stärka rätts säkerheten

I motion G5 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska medverka till att brottsoffer får göra sin anmälan hos polismyndigheten med bandspelare påslagen i anmälningsskåpet för att stärka rätts säkerheten
- 2 att brottsoffret får tala med polisutredare och få rättshjälp samt får sin sak prövad i domstol och att kompetensen höjs hos lagmännen i våra tingsrätter
- 3 att lagmännen ska kalla in specialist, då de själva ej behärskar ämnet och om lagmännen begår tjänstefel ska de få ansvariga för det

I motion G6 hade yrkats:

- 1 punkt 5 i förslaget till rättspolitiskt program kompletteras med en ny mening efter den sista: "Kommuner med mycket kameraövervakning ska sträva efter att samordna denna i s.k. trygga stråk."

I motion G7 hade yrkats:

- 1 att punkt 5 i rättspolitiska programmet kompletteras med. "Inspelat material får lagras högst en vecka, förutom när det föreligger konkret misstanke om brott."

I motion G8 hade yrkats:

- 1 att en ny punkt läggs till efter punkt 9 under rubriken "Tydligare regler på brottsoffrens sida" i rapporten "Tidigt, tufft och tryggt" som får följande lydelse: "Kriminalisera sexuella handlingar som sker olovligt och utan samtycke."

I motion G9 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att komplettera rättsprogrammet med avsnitt om hedersrelaterade brott och om våldtäkter

I motion G10 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att tillsätta en nationell granskningskommission för att förbättra rättsväsendets hantering av våldtäktsärenden

I motion G11 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet tar ställning för att tillsynsmyndigheter eller motsvarande utövar tillsyn över kvinnojourer som har olika boendeformer i sin verksamhet

I motion G12 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att barn som är närvarande när ett våldsbrott begås ska betraktas som målsägare/brottsoffer och därigenom kunna få del av det stöd som ges till brottsoffer

I motion G13 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet kompletterar sitt program ”Tidigt, tufft och tryggt” med ett avsnitt om hur våld och övergrepp mot äldre kan förebyggas och hur äldre brottsoffer ska kunna få den vård, den behandling och den rehabilitering de behöver

Partistyrelsen hade yrkat:

- 1 att programgruppens förslag punkt 1 skulle bifallas
- 2 att programgruppens förslag punkt 2 skulle bifallas
- 3 att programgruppens förslag punkt 3 skulle bifallas
- 4 att programgruppens förslag punkt 4 skulle bifallas
- 5 att motion G1 yrkande 1 skulle anses besvarat
- 6 att motion G1 yrkande 2 skulle anses besvarat
- 7 att motion G1 yrkande 3 skulle anses besvarat
- 8 att motion G2 yrkande 1 skulle avslås
- 9 att motion G2 yrkande 2 skulle avslås
- 10 att det efter punkt 4 skulle införas en ny punkt med lydelsen:
”Förstärkt rättshjälp. Det är en grundläggande liberal princip att alla ska ha en verklig möjlighet att få sin sak prövad i domstol, oavsett storleken på plånboken. Dagens regler om allmän rättshjälp för tvistemål är för snäva.”
- 11 att motion G3 därmed skulle anses besvarad
- 12 att motion G4 yrkande 1 skulle anses besvarat
- 13 att motion G5 yrkande 1 skulle anses besvarat
- 14 att motion G5 yrkande 2 skulle anses besvarat
- 15 att motion G5 yrkande 3 skulle avslås
- 16 att programgruppens förslag punkt 5 skulle bifallas
- 17 att motion G6 yrkande 1 skulle anses besvarat
- 18 att motion G2 yrkande 3 skulle avslås
- 19 att motion G7 skulle anses besvarad
- 20 att programgruppens förslag punkt 6 skulle bifallas
- 21 att programmets förslag punkt 7 skulle ges lydelsen:
”Obligatorisk eftervård för sexualbrottsdömda. För att minska riskerna för återfall vill vi att den som dömts för ett allvarligt eller upprepade fall av sexualbrott ska kunna åläggas av domstol att följa en individuell behandlingsplan och övervakas viss tid även efter fängelseiden. Att avvika från behandlingsplanen ska innebära sanktioner.”
- 22 att motion G8 skulle avslås
- 23 att motion G9 skulle anses besvarad
- 24 att motion G10 skulle bifallas
- 25 att motion G11 skulle anses besvarad
- 26 att programmets förslag punkt 8 skulle ges lydelsen:
”Barn som bevittnar våld inom familjen är brottsoffer fullt ut. Vi menar att dessa barn inte bara ska bedömas som brottsoffer enligt socialtjänstlagen utan även enligt brottsbalken. Barnet ska kunna vara målsägande, och gärningsmannen kunna fällas också för de gärningar, bland annat misshandel (psykisk misshandel) och olaga hot, som drabbar barnet. Vi menar också att dagens regler om brottsskadeersättning för barn som bevittnat våld måste ses över, så att den förälder som har misshandlat den andra föräldern inte behöver godkänna ansökan.”
- 27 att motion G2 yrkande 4 därmed skulle bifallas
- 28 att motion G12 skulle anses besvarad
- 29 att programgruppens förslag punkt 9 skulle bifallas
- 30 att motion G2 yrkande 5 skulle avslås

- 31 att en ny punkt skulle läggas till efter programpunkt 9 med lydelsen:
”Särskilda satsningar på äldre brottsoffer. Äldre personer drabbas, liksom andra, av en rad olika brott men där konsekvenserna kan bli särskilt allvarliga för den äldre livskvalitet och känsla av trygghet. Synliggör äldre brottsoffer och se till att deras behov lyfts fram, både när det gäller förebyggande av brott mot äldre och insatser när ett brott har begåtts.”
- 32 att motion G13 därmed skulle bifallas

Utskottet yrkade:

- 1 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 1 skulle bifallas
- 2 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 2 skulle bifallas
- 3 att programmets punkt 3 skulle ges följande lydelse:
”3. Satsa på kommunala skyddshandläggare brottsoffersamordnare. En person som utsatts för ett brott är ofta redan sårbar, då blir det extra jobbigt att själv ta reda på vilket stöd som kan fås från vilken myndighet. Det behövs därför kommunala skyddshandläggare brottsoffersamordnare som kan samordna insatserna och vara en länk till olika myndigheter.”
- 4 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 4 skulle bifallas
- 5 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G1 yrkande 1 skulle anses besvarat
- 6 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G1 yrkande 2 skulle anses besvarat
- 7 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G1 yrkande 3 skulle anses besvarat
- 8 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G2 yrkande 1 skulle avslås
- 9 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G2 yrkande 2 skulle avslås
- 10 i enlighet med partistyrelsens yrkande att det efter punkt 4 skulle införas en ny punkt med lydelsen:
”Förstärk rättshjälp. Det är en grundläggande liberal princip att alla ska ha en verklig möjlighet att få sin sak prövad i domstol, oavsett storleken på plånboken. Dagens regler om allmän rättshjälp för tvistemål är för snäva.”
- 11 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G3 därmed skulle anses besvarad
- 12 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G4 yrkande 1 skulle anses besvarat
- 13 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G5 yrkande 1 skulle anses besvarat
- 14 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G5 yrkande 2 skulle anses besvarat
- 15 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G5 yrkande 3 skulle avslås
- 16 att partistyrelsens förslag till lydelse av punkt 5 skulle bifallas med följande ändringar:
”Kameraövervakning behövs. Vi vill ha tydligare regler och mindre krångel för att få tillstånd till kameraövervakning. Det behövs i brottsförebyggande syfte och för att effektivt kunna utreda brott, men det måste också finnas tydliga regler mot missbruk. Kameror kan öka tryggheten för människor i tunnelbanan kollektivtrafiken och på stan, men också minska risken för organiserat snatteri i butiker och stoppa vandalisering av skolor. För att skydda den personliga integriteten vill vi att all tillståndsgivning och tillsyn samlas hos en vässad nationell Integritetsinspektion. Vi vill också ~~att det ska finnas kartor som visar vilka platser och lokaler som är kameraövervakade och~~ att den som har fått sitt privatliv kränkt pga. att inspelat material hamnat i fel händer alltid ska kunna kräva skadestånd direkt av tillståndshavaren.”
- 17 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G6 yrkande 1 skulle anses besvarat
- 18 att motion G2 yrkande 3 skulle anses besvarat
- 19 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G7 skulle anses besvarad
- 20 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 6 skulle bifallas
- 21 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programmets förslag punkt 7 skulle ges lydelsen:
”Obligatorisk eftervård för sexualbrottsdömda. För att minska riskerna för återfall vill vi att den som dömts för ett allvarligt eller upprepade fall av sexualbrott ska kunna åläggas av domstol att följa en individuell behandlingsplan och övervakas viss tid även efter fängelsetiden. Att avvika från behandlingsplanen ska innebära sanktioner.”
- 22 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G8 skulle avslås
- 23 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G9 skulle anses besvarad
- 24 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G10 skulle bifallas
- 25 att motion G11 skulle avslås
- 26 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programmets förslag punkt 8 skulle ges lydelsen:
”Barn som bevittnar våld inom familjen är brottsoffer fullt ut. Vi menar att dessa barn inte bara ska bedömas som brottsoffer enligt socialtjänstlagen utan även enligt brottsbalken. Barnet ska kunna vara målsägande, och gärningsmannen kunna fällas också för de gärningar, bland annat misshandel (psykisk misshandel) och olaga hot, som drabbar barnet. Vi menar också att dagens regler om brottskadeersättning för

barn som bevittnat våld måste ses över, så att den förälder som har misshandlat den andra föräldern inte behöver godkänna ansökan.”

- 27 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G2 yrkande 4 därmed skulle bifallas
- 28 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G12 skulle anses besvarad
- 29 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 9 skulle bifallas
- 30 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G2 yrkande 5 skulle avslås
- 31 i enlighet med partistyrelsens yrkande att en ny punkt skulle läggas till efter programpunkt 9 med lydelsen:
”Särskilda satsningar på äldre brottsoffer. Äldre personer drabbas, liksom andra, av en rad olika brott men där konsekvenserna kan bli särskilt allvarliga för den äldres livskvalitet och känsla av trygghet. Synliggör äldre brottsoffer och se till att deras behov lyfts fram, både när det gäller förebyggande av brott mot äldre och insatser när ett brott har begåtts.”
- 32 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G13 därmed skulle bifallas

I debatten yttrade sig Lennart Gabrielsson för utskottet, Johan Pehrson för partistyrelsen, Jan Ertsborn, Helena Bargholtz, Fatima Svanå, Veronica Almroth, Anna Mårtensson och Björn Guström.

Fatima Svanå yrkade:

- 1 att motion G8 skulle bifallas

Landsmötet beslutade:

- 1320 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 1
- 1321 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 2
- 1322 att bifalla utskottets yrkande avseende programmets punkt 3
- 1323 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 4
- 1324 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion G1 yrkande 1 besvarat
- 1325 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion G1 yrkande 2 besvarat
- 1326 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion G1 yrkande 3 besvarat
- 1327 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion G2 yrkande 1
- 1328 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion G2 yrkande 2
- 1329 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande införa en ny punkt efter punkt 4 med lydelsen:
”Förstärkt rättshjälp. Det är en grundläggande liberal princip att alla ska ha en verklig möjlighet att få sin sak prövad i domstol, oavsett storleken på plånboken. Dagens regler om allmän rättshjälp för tvistemål är för snäva.”
- 1330 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande därmed anse motion G3 besvarad
- 1331 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion G4 yrkande 1 besvarat
- 1332 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion G5 yrkande 1 besvarat
- 1333 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion G5 yrkande 2 besvarat
- 1334 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion G5 yrkande 3
- 1335 att bifalla utskottets yrkande avseende programmets punkt 5
- 1336 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion G6 yrkande 1 besvarat
- 1337 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion G2 yrkande 3 besvarat
- 1338 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion G7 besvarad
- 1339 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 6
- 1340 att bifalla partistyrelsens och utskottets yrkande avseende programmets punkt 7
- 1341 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion G8
- 1342 att därmed avslå Fatima Svanås yrkande avseende motion G8
- 1343 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion G9 besvarad
- 1344 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla motion G10
- 1345 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion G11
- 1346 att bifalla partistyrelsens och utskottets yrkande avseende programmets punkt 8
- 1347 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande därmed bifalla motion G2 yrkande 4
- 1348 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion G12 besvarad
- 1349 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 9
- 1350 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion G2 yrkande 5
- 1351 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande införa en ny punkt efter programpunkt 9 med lydelsen:
”Särskilda satsningar på äldre brottsoffer. Äldre personer drabbas, liksom andra, av en rad olika brott men där konsekvenserna kan bli särskilt allvarliga för den äldres livskvalitet och känsla av trygghet. Synliggör äldre

brottsoffer och se till att deras behov lyfts fram, både när det gäller förebyggande av brott mot äldre och insatser när ett brott har begåtts.”

1352 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande därmed bifalla motion G13

§182. Avsnitt G, Rättspolitik: Tidiga och tydliga insatser mot unga kriminella (utskott 5, utskottets förslag 33–84)

Programgruppen hade föreslagit:

- 10 **Föräldrar ska ta ansvar för sina barn.** Tydliggör föräldrans ansvar i alla insatser för barn och unga. Det är föräldrarna som är de bästa brottsförebyggarna. Hur mycket vi än stärker åtgärder från skolan, socialtjänsten, polisen m.fl., så är det i grunden föräldrarna som ansvarar för sina barn.
- 11 **Svik inte utsatta barn.** Den lagstadgade skyldigheten att anmäla missförhållanden till socialtjänsten måste uppfyllas. Personal i förskola, skola och andra verksamheter som arbetare med barn måste ha tydliga rutiner vid misstanke om att barn far illa.
- 12 **Stoppa mobbningen.** Samtliga landets skolor ska ha en handlingsplan mot mobbning. Polisanmälan och inkopplande av socialtjänsten ska göras i större utsträckning. Orsaken till upprepad frånvaro ska utredas och följas upp. Vid problem eller missförhållanden i hemmiljön ska snabba insatser ske. Vi vill också införa ett nytt brott, mobbning, efter samma modell som fridskränkningssbrotten.
- 13 **Långsiktig, nationell strategi för generell föräldrastöd.** Genomför i huvudsak förslagen i utredningen Föräldrastöd – en vinst för alla, med många värdefulla åtgärder. Målet att stödet ska kunna erbjudas alla föräldrar från graviditeten t.o.m. att barnet fyllt 18 år, kan även vara en mycket viktig brottsförebyggande insats.
- 14 **Sänk tröskeln för insatser när unga är i riskzonen för brott.** När polis eller socialtjänst upptäcker unga som befinner sig i riskmiljöer, men utan att ha begått brott eller använt narkotika, ska de kunna kontakta föräldrarna för ett s.k. orosamtal. Då får de en chans att berätta om situationen och involvera föräldrarna.
- 15 **Mer forskning om ungdomar på glid.** Det behövs mer kunskap och forskning kring barn och ungas utsatthet, familjeinsatser, vilka metoder som fungerar bäst och återkommande utvärderingar av de insatser som redan görs.
- 16 **Satsa på barn- och ungdomspsykiatri.** Det behövs åtgärds- och vårdprogram för aggressiva eller självdestruktiva barn och ungdomar. Det samma gäller för dem som behöver särskilt stöd i skolan pga. neuropsykiatriska problem som damp, ADHD eller andra riskfaktorer för kriminell utveckling. Återkommande åtgärder i barnets vardagliga miljö har visat sig mest verksamma.
- 17 **Stödcentrum för unga brottsoffer i hela landet.** Unga gärningsmän har inte sällan en gång själva varit brottsoffer. Den onda cirkeln med brott måste brytas. Prioritera stödet till unga brottsoffer genom stödcentrum där polis och socialtjänst jobbar tätt tillsammans med fokus på insatser för brottsoffret. Vi vill att det ska finnas stödcentrum för unga brottsoffer i varje kommun.
- 18 **Slå vakt om unga brottsoffers rättigheter under rättsprocessen.** Dagens regler om målsägandebiträde är för snäva. En ung person måste få utökat professionellt stöd och hjälp. Korta handläggningstiderna gällande brott med unga förövare och unga brottsoffer inom hela rättskedjan.
- 19 **Satsa på fler fältarbetare.** De kan aldrig ersätta föräldrars och andra vuxnas ansvar för sina barn, men är ett viktigt komplement från samhällets sida. Att arbeta uppsökande med ungdomar som vistas i riskmiljöer är en viktig uppgift. Fältarbetaren kan även tidigt upptäcka och anmäla när barn far illa. Ett nära samarbete med skolan och föräldravandringar behövs.
- 20 **Alla brott ska utredas.** Huvudregeln måste vara alla brott ska utredas, även om den som begått det är under 15 år. Vi välkomnar därför utredningen Barn som misstänks för brott, som bl.a. föreslår att polis och åklagare får bättre möjligheter att utreda brott som begåtts av barn under 15 år och som stärker brottsoffrens ställning.
- 21 **Föräldrar ska vara skyldiga att närvara vid rättegång.** Dagens huvudregel om att vårdnadshavaren bara ska underrättas räcker inte. Vi menar att om ens barn är åtalat, är det självklart att föräldrarna ska vara med sitt barn i domstolen, om inte synnerliga skäl finns.
- 22 **Tydliggör föräldrarnas skadeståndsansvar.** Vi vill tydliggöra att föräldrarna har ett ansvar för vad deras barn gör och befinner sig, och vill därför skärpa föräldrarnas skadeståndsansvar. Ett sätt skulle kunna vara att vårdnadshavare görs ekonomiskt ansvariga för de skador barnen orsakar upp till ett maxbelopp.
- 23 **Socialtjänst och polis under samma tak.** På fler ställen runt om i landet bör socialtjänsten ha några medarbetare som har sin arbetsplats direkt hos polisen. Tätt samarbete och uppföljning på plats minskar risken att unga faller mellan stolarna. Vi menar också att socialtjänstens närvaro vid polisförhör med barn under 15 år ska vara obligatorisk.

- 24 **48-timmars-garanti för unga på glid.** Vi vill att föräldrar vars barn påträffas berusade eller anmälts för snatteri, vandalisering eller liknande kallas, tillsammans med sitt barn, till socialkontoret inom 48 timmar.
- 25 **Brott måste leda till en reaktion.** Frivillighet och samtycke utgör i dag grunden för sociala stöd- och påverkansinsatser om den som begår brott är under 15 år. Steget mellan ingen åtgärd och att skilja barnet från föräldrarna är för stort. Socialtjänsten måste ges möjlighet att föreskriva åtgärder eller behandling när unga begått brott. Vid allvarligare brottslighet eller vid upprepad brottslighet bör någon form av åtgärd eller behandling vara obligatorisk.
- 26 **Obligatoriska bedömningssamtal.** Socialtjänsten ska alltid kalla barnet och föräldrarna till ett bedömningssamtal för vidare insatser vid polisanmälan. Kommunerna bör, genom samarbetsavtal, ha en stående begäran hos polisen att i princip alla brott som underåriga begår ska utredas i samverkan med socialtjänsten.
- 27 **Förtydliga sekretessreglerna.** En ökad samverkan och dialog mellan polisen, socialtjänst m.fl. kommunala aktörer, är nödvändig, men försvåras av dagens sekretessregler. Rektorer måste kunna få information från socialtjänsten om elever som begår brott. Poliser som arbetar förebyggande måste kunna få information om unga som befinner sig i narkotikamiljöer.
- 28 **DNA-test även för dem under 15.** Allvarliga brott måste klaras upp, och då måste polisen ha rätt att använda moderna metoder även när den misstänkte är under 15 år. Vi vill därför införa en möjlighet att ta bl.a. salivprov för DNA-analys vid misstanke om allvarligare brott, förutsatt att detta är av stor vikt för att klarlägga brottet.
- 29 **Kraftfull kamp mot narkotika.** Vi vill att polisen ska få drogtesta barn under 15 år och misstänks ha använt narkotika. Det handlar inte om straffa någon, utan om att inte släppa taget om barn som är ute på hal is. Snabba insatser från beroendevården och socialtjänsten ska erbjudas i samband med polisingripandet. Vi menar också att det behövs ett snabbspår för narkotikaklassning. I dag står ungdomars hälsa och liv står på spel i väntan på att nya, farliga droger ska narkotikaklassas.
- 30 **Inför frivilliga drogtestar i skolan.** Skolornas policy mot alkohol- och narkotikamissbruk bör innefatta frivilliga drogtestar. Drogtester i skolan handlar inte om att straffa ungdomar, det handlar om att upptäcka droganvändning i tid och att elever inte ska vara drogpåverkade i skolan. Men då behövs ett tydligt regelverk. Testerna ska vara frivilliga och bygga på samförstånd mellan skolan, föräldrarna och eleverna.
- 31 **Möjliggör domstolsförhandling vid allvarliga brott.** Det bör i fler fall än i dag bli möjligt att i domstol klarlägga ansvarsförhållandena vid allvarliga brott då den misstänkte gärningsmannen är under 15 år. Det innebär att fler oskyldiga kan slippa misstanke om brott och att fler unga personer som begått allvarliga brott får tidigare och tydliga insatser från sociala myndigheter
- 32 **Sverige ska ha 20 000 poliser 2010.** Satsningen på en synlig, lokalt förankrad och närvarande polis är viktigt. Minskad brottslighet kräver ökad upptäcktsrisk, fler uppklarade brott och ett fördjupat förebyggande polisiärt arbete. Stödfunktioner för administration, men också expertfunktioner måste byggas ut i motsvarande omfattning för att fler poliser ska ge avsedd effekt.
- 33 **Krymp de kriminella ungdomsgängen.** Det krävs samordnade insatser och en nationell strategi för att hindra nyrekryteringen till kriminella ungdomsgång och den grova, organiserade brottsligheten. Det behövs också ett utökat stöd till dem som vill bryta sig ur gängen. Myndigheter, kommuner och andra aktörer måste bli bättre på att underlätta för dem som vill bryta sin kriminella bana.
- 34 **Kvalitetssäkra individuella behandlingsplaner, uppföljning och eftervård.** Frigivningsförberedelserna och utslussningen från tvångsvården måste förbättras och här ska SIS få ansvaret för insatser hela vägen. Därför måste uppföljning efter behandlingstiden alltid ske. Trots att de flesta ungdomar som tvångsvårdats kommer tillbaka till sin hemmiljö finns det stora brister i dagens eftervård. Vi vill pröva ett system där domstolen fastställer eftervården redan i samband med utdömandet av själva påföljden.
- 35 **Låt staten betala mer.** Samhället har inte råd – varken ekonomiskt eller mänskligt – att prioritera bort ungdomars behov av vård. Staten bör ta över en större del av kommunernas vårdavgifter vid SIS ungdomshem över hela landet. Satsa på långsiktiga åtgärder och särskilda samordnare för insatser hela vägen, även efter behandlingstiden. Det finns också behov av att följa upp återfallen i brott och satsa på forskning och statistik för att få en tydligare bild av vårdens resultat.
- 36 **Inför helgavskiljning som ny påföljd.** Det innebär att domstolen kan döma en ung människa till att under en kortare period avskiljs från sin hemmiljö för att delta i påverkans- och attitydprogram inom den institutionaliserade ungdomsvården. Syftet är dels att den unge ska få en kännbar konsekvens men framförallt att personen ska få hjälp att lämna ett destruktivt kriminellt liv bakom sig.

I motion G2 hade yrkats:

- 6 att första meningen i punkt 12 får följande lydelse: "Samtliga landets skolor ska ha en handlingsplan mot mobbning vars metoder ska bygga på vetenskaplig grund."

- 7 att sista meningen i punkt 12 får följande lydelse: "Lagen om fridskränkning ska utvidgas till att omfatta alla upprepade fridskränkningar mot individer, oavsett om det sker från en närstående eller i form av mobbning i skolmiljön eller på en arbetsplats."
- 8 att punkten 15 utvecklas med följande formulering: "Behandlingsmetoder som efter utvärdering visat sig sakna vetenskaplig grund ska inte få förekomma."
- 9 att den andra meningen i punkt 16 utgår
- 10 att rubriken i punkt 17 ändras till: "Stödcentrum för unga brottsoffer och unga gärningsmän i hela landet." och att konsekvensändringar görs i övriga delar av texten
- 11 att punkt 25 ändras till: "**Brott måste leda till en reaktion.** Frivillighet utgör i dag grunden för socialtjänstens insatser för unga som begår brott. När detta inte räcker till blir steget mellan frivillighet och tvångsåtgärder enligt dagens LVU för stort. Lagen om vård av unga bör kompletteras med utökade möjligheter för socialtjänsten att besluta om åtgärd eller behandling när unga begått brott, även när frivillighet inte föreligger. Vid allvarlig eller upprepad brottslighet bör någon form av åtgärd eller behandling vara obligatorisk. Beslut om åtgärder utan samtycke ska liksom i dag alltid underställas domstol."
- 12 att punkt 33 kompletteras med: "Mer resurser till stöd behövs för olika typer av exit-verksamheter, såsom Kris."
- 13 att punkterna 34 och 35 stryks

I motion G6 hade yrkats:

- 2 att punkt 30 i förslaget till rättspolitiskt program stryks

I motion G14 hade yrkats:

- 2 att rättspolitiska programmet, punkten 11, i slutet tillförs följande meningar: "Det ska vara obligatoriskt för vårdnadshavare att medverka i socialtjänstens utredning. Socialtjänsten ska informera den som anmält oro för ett barn när en utredning avslutas."

I motion G15 hade yrkats:

- 1 att punkt 22 i förslaget till rättspolitiskt program, "Tydliggör föräldrarnas skadeståndsansvar", stryks
- 2 att punkt 29 i förslaget till rättspolitiskt program, "Kraftfull kamp mot narkotika", förändras så att mening två och tre stryks samt fjärde meningen får följande lydelse: "Snabba insatser från beroendevård och socialtjänst ska erbjudas när ungas missbruk upptäcks."
- 3 att punkt 30 i förslaget till rättspolitiskt program, "Inför frivilliga drogtester i skolan", stryks
- 4 att punkt 31 i förslaget till rättspolitiskt program, "Möjliggör domstolsförhandling vid allvarliga brott", stryks

I motion G16 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att ta bort straffmyndighetsåldern
- 2 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att åtgärder till följd av att barn under 18 år begår brott behandlas i barn och ungdomsdomstolar
- 3 att Folkpartiet liberalerna ska verka för en lagstiftning som vad gäller unga brottslingar helt inriktar sig på att sätta den unge i fokus och att den har ett tydligt syfte att förhindra återfall

I motion G17 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar att Folkpartiet ska verka för att all systematisk brottslighet mot enskild ska polisutredas, oavsett förövarens ålder

I motion G18 hade yrkats:

- 1 att rättspolitiska programmet, punkten 27 ges följande lydelse: "Förtydliga sekretessreglerna. En ökad samverkan och dialog mellan polisen, socialtjänst m.fl. kommunala aktörer, är nödvändig, men försvåras av dagens sekretessregler. Rektorer ska kunna få information från socialtjänsten om elever begår grova brott. Poliser som arbetar förebyggande måste kunna få information om unga som befinner sig i narkotikamiljöer. Samtidigt måste konsekvenserna av varje förändring i sekretesslagstiftningen noga utredas, då sekretessen finns för att skydda enskilda och är en viktig förutsättning för att socialtjänsten ska kunna utreda utsatta familjers situation."

I motion G19 hade yrkats:

- 1 att innebörden av punkt 30 i förslaget till rättspolitiskt program ändras till att Folkpartiet ska verka för att införa obligatoriska drogtester i gymnasieskolan

I motion G20 hade yrkats:

- 1 att drogtest ska få ske på högstadiet två gånger per år med en gång på höstterminen och en gång på vårterminen. Efter att testet är utfört och resultat klara så ska det omedelbart kasseras

I motion G21 hade yrkats:

- 1 att rättspolitiska programmet, punkten 36 i slutet tillförs följande mening: "Det är därför av största vikt att insatsen utformas så att negativ påverkan mellan kriminella ungdomar inte uppstår."

I motion G22 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att ungdomstjänst blir den viktigaste påföljden för ungdomar, i stället för böter

Partistyrelsen hade yrkat:

- 1 att programmets förslag punkt 10 skulle ges lydelsen:
"Föräldrar ska ta ansvar för sina barn. Tydliggör föräldraansvaret i alla insatser för barn och unga. Det är föräldrarna som är de bästa brottsförebyggarna. Hur mycket vi än stärker åtgärder från skolan, socialtjänsten, polisen m.fl., så är det i grunden föräldrarna som ansvarar för sina barn. Det ska vara obligatoriskt för vårdnadshavare att medverka i socialtjänstens utredning."
- 2 att programgruppens förslag punkt 11 skulle bifallas
- 3 att motion G14 yrkande 2 skulle anses besvarat
- 4 att programförslaget punkt 12 skulle ges lydelsen:
"Stoppa mobbningen. Samtliga landets skolor ska ha en handlingsplan mot mobbning vars metoder ska bygga på vetenskaplig grund. Polisanmälan och inkopplande av socialtjänsten ska göras i större utsträckning. Orsaken till upprepade frånvaro ska utredas och följas upp. Vid problem eller missförhållanden i hemmiljön ska snabba insatser ske. Vi vill också införa ett nytt brott, mobbning, efter samma modell som fridskränkingsbrotten."
- 5 att motion G2 yrkande 6 därmed skulle bifallas
- 6 att motion G2 yrkande 7 skulle anses besvarat
- 7 att programgruppens förslag punkt 13 skulle bifallas
- 8 att programgruppens förslag punkt 14 skulle bifallas
- 9 att programgruppens förslag punkt 15 skulle bifallas
- 10 att programgruppens förslag punkt 16 skulle bifallas
- 11 att motion G2 yrkande 8 skulle anses besvarat
- 12 att motion G2 yrkande 9 skulle avslås
- 13 att programgruppens förslag punkt 18 skulle bifallas
- 14 att programgruppens förslag punkt 19 skulle bifallas
- 15 att programgruppens förslag i punkt 17 skulle bifallas med tillägg av en ytterligare mening i slutet: "Det är även viktigt med särskilda insatser för unga gärningsmän: vi vill se fler utredningscentrum för unga gärningsmän runt om i landet."
- 16 att motion G2 yrkande 10 därmed skulle anses besvarat
- 17 att en ny punkt skulle läggas till efter punkten 19:
"Tryggare på nätet. En stor mötesplats för ungdomar är olika forum på Internet – en plats där vuxennärvaron är nästan obefintlig men där många ungdomar utsätts för trakasserier. Det behövs informationsinsatser till ungdomar och föräldrar om att hot och trakasserier på Internet också är brottsliga och ska polisanmälas. Vi vill också att det ska finnas motsvarigheten till fältarbetare på nätet. För att skydda barn och ungdomar mot särskilt grova kränkningar på nätet ska dessutom åklagare ha möjlighet att väcka allmänt åtal för förtal och förolämpning då brottsoffret är under 18 år."
- 18 att programgruppens förslag punkt 20 skulle bifallas
- 19 att programgruppens förslag punkt 21 skulle bifallas
- 20 att programgruppens förslag punkt 22 skulle bifallas
- 21 att programgruppens förslag punkt 23 skulle bifallas
- 22 att programgruppens förslag punkt 24 skulle bifallas
- 23 att motion G15 yrkande 1 skulle avslås
- 24 att motion G16 yrkande 1 skulle avslås
- 25 att motion G16 yrkande 2 skulle anses besvarat
- 26 att motion G16 yrkande 3 skulle anses besvarat
- 27 att motion G17 skulle anses besvarad
- 28 att programgruppens förslag punkt 25 skulle bifallas
- 29 att programgruppens förslag punkt 26 skulle bifallas
- 30 att motion G2 yrkande 11 skulle anses besvarat

31 att programpunkt 27 skulle ges lydelsen:

”**Förtydliga sekretessreglerna.** En ökad samverkan och dialog mellan polisen, socialtjänst m.fl. kommunala aktörer, är nödvändig, men försvåras av dagens sekretessregler. Rektorer ska kunna få information från socialtjänsten om elever begår grova brott. Poliser som arbetar förebyggande måste kunna få information om unga som befinner sig i narkotikamiljöer. Samtidigt måste konsekvenserna av varje förändring i sekretesslagstiftningen noga utredas, då sekretessen finns för att skydda enskilda och är en viktig förutsättning för att socialtjänsten ska kunna utreda utsatta familjers situation.”

32 att motion G18 därmed skulle bifallas

33 att programgruppens förslag punkt 28 skulle bifallas

34 att programgruppens förslag punkt 29 skulle bifallas

35 att programgruppens förslag punkt 30 skulle bifallas

36 att motion G15 yrkande 2 skulle avslås

37 att motion G15 yrkande 3 skulle avslås

38 att motion G6 yrkande 2 skulle avslås

39 att motion G19 skulle avslås

40 att motion G20 skulle avslås

41 att programgruppens förslag punkt 31 skulle bifallas

42 att motion G15 yrkande 4 skulle avslås

43 att programgruppens förslag punkt 32 skulle bifallas

44 att programgruppens förslag punkt 33 skulle bifallas

45 att programgruppens förslag punkt 34 skulle bifallas

46 att programgruppens förslag punkt 35 skulle bifallas

47 att motion G2 yrkande 12 skulle anses besvarat

48 att motion G2 yrkande 13 skulle avslås

49 att programmets punkt 36 skulle ges lydelsen:

”**Inför helgavskiljning som ny påföljd.** Det innebär att domstolen kan döma en ung människa till att under en kortare period avskiljs från sin hemmiljö för att delta i påverkans- och attitydprogram inom den institutionaliserade ungdomsvården. Syftet är dels att den unge ska få en kännbar konsekvens men framförallt att personen ska få hjälp att lämna ett destruktivt kriminellt liv bakom sig. Det är därför av största vikt att insatsen utformas så att negativ påverkan mellan kriminella ungdomar inte uppstår.”

50 att motion G21 därmed skulle bifallas

51 att motion G22 skulle anses besvarad

52 att en ny punkt skulle införas efter punkt 36 med lydelsen:

”**Stöld är stöld – måhända ringa.** Om det ska vara möjligt att hindra att mindre allvarlig brottslighet blir grövre, måste vi tala klartext också om dessa brott. Stöld i affärer kallas i dag snatteri om värdet är lägre än 1 000 kronor. Vi menar att denna snuttifiering riskerar att urholka förtroendet för lagstiftningen, skicka fel signaler till unga människor samt underlätta för organiserade stöldligor att begå seriebrott mot företagare.”

Utskottet yrkade:

33 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programmets förslag punkt 10 skulle ges lydelsen:

”**Föräldrar ska ta ansvar för sina barn.** Tydliggör föräldraansvaret i alla insatser för barn och unga. Det är föräldrarna som är de bästa brottsförebyggarna. Hur mycket vi än stärker åtgärder från skolan, socialtjänsten, polisen m.fl., så är det i grunden föräldrarna som ansvarar för sina barn. Det ska vara obligatoriskt för vårdnadshavare att medverka i socialtjänstens utredning.”

34 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 11 skulle bifallas

35 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G14 yrkande 2 skulle anses besvarat

36 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programförslaget punkt 12 skulle ges lydelsen:

”**Stoppa mobbningen.** Samtliga landets skolor ska ha en handlingsplan mot mobbning vars metoder ska bygga på vetenskaplig grund. Polisanmälan och inkopplande av socialtjänsten ska göras i större utsträckning. Orsaken till upprepade frånvaro ska utredas och följas upp. Vid problem eller missförhållanden i hemmiljön ska snabba insatser ske. Vi vill också införa ett nytt brott, mobbning, efter samma modell som fridskränkingsbrotten.”

37 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G2 yrkande 6 därmed skulle bifallas

38 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G2 yrkande 7 skulle anses besvarat

39 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 13 skulle bifallas

40 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 14 skulle bifallas

41 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 15 skulle bifallas

42 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 16 skulle bifallas

- 43 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G2 yrkande 8 skulle anses besvarat
 44 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G2 yrkande 9 skulle avslås
 45 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 18 skulle bifallas
 46 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 19 skulle bifallas
 47 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag i punkt 17 skulle bifallas med tillägg av en ytterligare mening i slutet: "Det är även viktigt med särskilda insatser för unga gärningsmän: vi vill se fler utredningscentrum för unga gärningsmän runt om i landet."
 48 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G2 yrkande 10 därmed skulle anses besvarat
 49 att bifalla partistyrelsens förslag till ny punkt efter punkt 19 med följande ändringar:
"Tryggare på nätet. En stor mötesplats för ungdomar är olika forum på Internet – ~~en plats~~ platser där vuxennärvaron är nästan obefintlig men där många ungdomar utsätts för trakasserier. Det behövs informationsinsatser till ungdomar och föräldrar om att hot och trakasserier på Internet också är brottsliga och ska polisanmälas. Vi vill också att det ska finnas motsvarigheten till fältarbetare på nätet. För att skydda barn och ungdomar mot särskilt grova kränkningar på nätet ska dessutom åklagare ha möjlighet att väcka allmänt åtal för förtal och förolämpning då brottsoffret är under 18 år."
 50 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 20 skulle bifallas
 51 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 21 skulle bifallas
 52 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 22 skulle bifallas
 53 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 23 skulle bifallas
 54 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 24 skulle bifallas
 55 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G15 yrkande 1 skulle avslås
 56 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G16 yrkande 1 skulle avslås
 57 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G16 yrkande 2 skulle anses besvarat
 58 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G16 yrkande 3 skulle anses besvarat
 59 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G17 skulle anses besvarad
 60 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 25 skulle bifallas
 61 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 26 skulle bifallas
 62 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G2 yrkande 11 skulle anses besvarat
 63 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programpunkt 27 skulle ges lydelsen:
"Förtydliga sekretessreglerna. En ökad samverkan och dialog mellan polisen, socialtjänst m.fl. kommunala aktörer, är nödvändig, men försvåras av dagens sekretessregler. Rektorer ska kunna få information från socialtjänsten om elever begår grova brott. Poliser som arbetar förebyggande måste kunna få information om unga som befinner sig i narkotikamiljöer. Samtidigt måste konsekvenserna av varje förändring i sekretesslagstiftningen noga utredas, då sekretessen finns för att skydda enskilda och är en viktig förutsättning för att socialtjänsten ska kunna utreda utsatta familjers situation."
 64 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G18 därmed skulle bifallas
 65 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 28 skulle bifallas
 66 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 29 skulle bifallas
 67 att partistyrelsens förslag till punkt 30 skulle bifallas med följande ändring:
"Inför frivilliga drogtestar i skolan. Skolornas policy mot alkohol- och narkotikamissbruk bör innefatta frivilliga drogtestar. Drogtester i skolan handlar inte om att straffa ungdomar, det handlar om att upptäcka droganvändning i tid och att elever inte ska vara drogpåverkade i skolan. Men då behövs ett tydligt regelverk. Testerna ska vara frivilliga och bygga på samförstånd mellan skolan, föräldrarna och eleverna och utgöra ett stöd för ungdomar att avstå från narkotika."
 68 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G15 yrkande 2 skulle avslås
 69 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G15 yrkande 3 skulle avslås
 70 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G6 yrkande 2 skulle avslås
 71 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G19 skulle avslås
 72 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G20 skulle avslås
 73 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 31 skulle bifallas
 74 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G15 yrkande 4 skulle avslås
 75 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 32 skulle bifallas
 76 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 33 skulle bifallas
 77 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 34 skulle bifallas
 78 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programgruppens förslag punkt 35 skulle bifallas
 79 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G2 yrkande 12 skulle anses besvarat
 80 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G2 yrkande 13 skulle avslås

- 81 i enlighet med partistyrelsens yrkande att programmets punkt 36 ges lydelsen:
”Inför helgavskiljning som ny påföljd. Det innebär att domstolen kan döma en ung människa till att under en kortare period avskiljs från sin hemmiljö för att delta i påverkans- och attitydprogram inom den institutionaliserade ungdomsvården. Syftet är dels att den unge ska få en kännbar konsekvens men framförallt att personen ska få hjälp att lämna ett destruktivt kriminellt liv bakom sig. Det är därför av största vikt att insatsen utformas så att negativ påverkan mellan kriminella ungdomar inte uppstår.”
- 82 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G21 därmed skulle bifallas
- 83 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G22 skulle anses besvarad
- 84 i enlighet med partistyrelsens yrkande att en ny punkt skulle införas efter punkt 36 med lydelsen:
”Stöld är stöld – måhända ringa. Om det ska vara möjligt att hindra att mindre allvarlig brottslighet blir grövre, måste vi tala klartext också om dessa brott. Stöld i affärer kallas i dag snatteri om värdet är lägre än 1 000 kronor. Vi menar att denna snuttifiering riskerar att urholka förtroendet för lagstiftningen, skicka fel signaler till unga människor samt underlätta för organiserade stöldligor att begå seriebrott mot företagare.”

I debatten yttrade sig Johan Pehrson för partistyrelsen, Ann-Katrin Åslund för utskottet, Jan Jönsson, Linda Axäng, Anna Mårtensson, Björn Guström, Charlotta Schenholm, Ulf Fridébäck, Torkild Strandberg, Anna Starbrink, Mikael Trolin, Anders Wettergren, Björn Guström, Allan Widman, Torkild Strandberg, Bodil Ericsson, Philip Wendahl och Minna Klintz.

Björn Guström yrkade:

- 1 att förslaget till programpunkt 12 skulle avslås
- 2 att förslaget till programpunkt 30 skulle avslås

Linda Axäng yrkade:

- 1 att utskottets förslag till programpunkt 30 skulle bifallas med den ändringen att sista meningen får lydelsen:
 ”Testerna ska vara frivilliga och bygga på samförstånd mellan skolan, föräldrarna och eleverna och utgöra ett stöd för ungdomar att avstå från alkohol och narkotika.”

Anna Starbrink och Ann-Katrin Åslund yrkade:

- 1 att motion G15 yrkande 1 skulle bifallas
- 2 att motion G15 yrkande 2 skulle bifallas
- 3 att motion G15 yrkande 3 skulle bifallas

Charlotta Schenholm, Anna Starbrink och Ann-Katrin Åslund yrkade:

- 1 att motion G15 yrkande 4 skulle bifallas

Gerd Adolfsson yrkade:

- 1 att motion G22 skulle bifallas

Landsmötet beslutade:

- 1353 att bifalla partistyrelsens och utskottets yrkande avseende programmets punkt 10
- 1354 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 11
- 1355 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion G14 yrkande 2 besvarat
- 1356 att bifalla partistyrelsens och utskottets yrkande avseende programmets punkt 12
- 1357 att därmed avslå Björn Guströms yrkande avseende punkt 12
- 1358 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande därmed bifalla motion G2 yrkande 6
- 1359 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion G2 yrkande 7 besvarat
- 1360 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 13
- 1361 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 14
- 1362 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 15
- 1363 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 16
- 1364 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion G2 yrkande 8 besvarat
- 1365 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion G2 yrkande 9
- 1366 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 18
- 1367 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 19
- 1368 att bifalla partistyrelsens och utskottets yrkande avseende programmet punkt 17
- 1369 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande därmed anse motion G2 yrkande 10 besvarat

- 1370 att i enlighet med utskottets yrkande införa en ny punkt efter punkt 19 med lydelsen:
”Tryggare på nätet. En stor mötesplats för ungdomar är olika forum på Internet – platser där vuxennärvaron är nästan obefintlig men där många ungdomar utsätts för trakasserier. Det behövs informationsinsatser till ungdomar och föräldrar om att hot och trakasserier på Internet också är brottsliga och ska polisanmälas. Vi vill också att det ska finnas motsvarigheten till fältarbetare på nätet. För att skydda barn och ungdomar mot särskilt grova kränkningar på nätet ska dessutom åklagare ha möjlighet att väcka allmänt åtal för förtal och förolämpning då brottsoffret är under 18 år.”
- 1371 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 20
- 1372 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 21
- 1373 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 22
- 1374 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 23
- 1375 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 24
- 1376 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion G15 yrkande 1
- 1377 att därmed avslå Anna Starbrinks och Ann-Katrin Åslunds yrkande avseende motion G15 yrkande 1
- 1378 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion G16 yrkande 1
- 1379 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion G16 yrkande 2 besvarat
- 1380 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion G16 yrkande 3 besvarat
- 1381 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion G17 besvarad
- 1382 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 25
- 1383 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 26
- 1384 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion G2 yrkande 11 besvarat
- 1385 att bifalla partistyrelsens och utskottets yrkande avseende programmets punkt 27
- 1386 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande därmed bifalla motion G18
- 1387 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 28
- 1388 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 29
- 1389 att bifalla Linda Axängs yrkande avseende programpunkt 30
- 1390 att därmed avslå Björn Guströms yrkande avseende punkt 30
- 1391 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion G15 yrkande 2
- 1392 att därmed avslå Anna Starbrinks och Ann-Katrin Åslunds yrkande avseende motion G15 yrkande 2
- 1393 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion G15 yrkande 3
- 1394 att därmed avslå Anna Starbrinks och Ann-Katrin Åslunds yrkande avseende motion G15 yrkande 3
- 1395 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion G6 yrkande 2
- 1396 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion G19
- 1397 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion G20
- 1398 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 31
- 1399 att därmed avslå Charlotta Schenholms yrkande avseende punkt 31
- 1400 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion G15 yrkande 4
- 1401 att därmed avslå Charlotta Schenholms, Anna Starbrinks och Ann-Katrin Åslunds yrkande avseende motion G15 yrkande 4
- 1402 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 32
- 1403 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 33
- 1404 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 34
- 1405 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla programgruppens förslag punkt 35
- 1406 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion G2 yrkande 12 besvarat
- 1407 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion G2 yrkande 13
- 1408 att bifalla partistyrelsens och utskottets yrkande avseende programmets punkt 36
- 1409 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande därmed bifalla motion G21
- 1410 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion G22 besvarad
- 1411 att därmed avslå Gerd Adolfssons yrkande avseende motion G22
- 1412 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande införa en ny punkt efter punkt 36 med lydelsen:
”Stöld är stöld – måhända ringa. Om det ska vara möjligt att hindra att mindre allvarlig brottslighet blir grövre, måste vi tala klartext också om dessa brott. Stöld i affärer kallas i dag snatteri om värdet är lägre än 1 000 kronor. Vi menar att denna snuttifiering riskerar att urholka förtroendet för lagstiftningen, skicka fel signaler till unga människor samt underlätta för organiserade stöldligor att begå seriebrott mot företagare.”

Reservation 23

Anna Starbrink och Ann-Katrin Åslund reserverade sig för bifall till motion G15.

§183. Beredningsutskottets förslag 20

Beredningsutskottet yrkade:

- 1 att punkt 8 i det integrationspolitiska programmet skulle ges lydelsen:
”Medborgarskap för ett öppet samhälle. Vi föreslår att en medborgarkurs införs. Medborgarkursen ska inte bli en formalitet utan bör vara en mer djupgående introduktion till det svenska samhället. Alla som flyttar till Sverige i vuxen ålder ska erbjudas denna utbildning. För den som ansöker om svenskt medborgarskap ska det i princip vara ett krav att ha genomgått denna medborgarkurs. En ny form av medborgarceremoni införs dit den nye medborgaren inbjuds. En del bör vara att man bekräftar att man tagit del av vilka rättigheter och skyldigheter man har. Prövningen för medborgarskap bör göras individuell och inte utgå från olika tidsgränser.”

I debatten yttrade sig Erik Ullenhag för beredningsutskottet samt Gösta Frödin.

Gösta Frödin yrkade:

- 1 att all text efter ”i vuxen ålder ska erbjudas denna utbildning” i beredningsutskottets text skulle strykas

Landsmötet beslutade:

- 1413 att efter votering med röstsiffrorna 83–71 bifalla Gösta Frödins yrkande
- 1414 att i övrigt bifalla beredningsutskottets förslag

§184. Avsnitt G, Rättspolitik: Övrig rättspolitik (utskott 5, utskottets förslag 153–163)

I motion G36 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar som sin mening att Folkpartiet liberalerna ska verka för att nämndemän inte ska tillsättas genom politiska partier

I motion G37 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för en utredning av nämndemännens framtida ersättning utifrån målet att få ett representativt befolkningsurval som nämndemän och där ersättningen ska jämföras med andra länders ersättning för motsvarande uppdrag

I motion G38 hade yrkats:

- 1 att den som flyr rättvisan genom att försvinna utomlands eller inom landet inte ska ha rätt till advokathjälp på skattebetalarnas bekostnad

I motion G39 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för ett införande av alkoholbommar, eller liknande alkotest, i våra större hamnar för att undvika allvarliga trafikskador på grund av att allt för många kör alkohelpåverkade i land från färjorna i våra utlandshamnar

I motion G40 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att verka för att dömda huliganer ska kunna dömas till anmälningsskyldighet vid lagets kommande matcher under en tidsbegränsad period
- 2 att partistyrelsen ges i uppdrag att utreda gränsdragningen mellan polisens och arrangörernas ansvar för ordning och säkerhet i direkt anslutning till rent kommersiella idrottsarrangemang

I motion G41 hade yrkats:

- 1 att polisen ska få lägga in sitt veto mot fotbollsmatcher som inplaneras på tidpunkter då polisen bedömer att risken för bråk, upplopp och/eller vandalism blir onödigt stor

I motion G42 hade yrkats:

- 1 att lagen om ocker förtydligas så att effektiva årsräntor över 50 procent, där alla avgifter räknas in, ska betraktas som ocker

I motion G43 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar att ett förbud mot tidelag ska införas i brottsbalken

I motion G44 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar att fler fängelser bör drivas på entreprenad
- 2 att landsmötet uttalar att icke-offentliga aktörer bör få göra polisutredningar
- 3 att landsmötet uttalar att bonuspengar bör börja ges till tullen, polisen, advokater och fängelser
- 4 att landsmötet uttalar att icke-offentligt drivna tings- och länsrätter bör få beta av målköer
- 5 att landsmötet uttalar att tings- och länsrättsdomarnas löner borde påverkas av antalet timmar som tjänstgörs i en rättssal
- 6 att landsmötet uttalar att snabbutbildad b-polis bör göra sig synlig i utanförskapsområdena

I motion G45 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska arbeta för en snar ändring i lagstiftningen så att det blir möjligt för ett landsting att ta beslut om mobiltelefonförbud där sådant är nödvändigt för att förhindra fortsatt brottslighet.

Partistyrelsen hade yrkat:

- 1 att motion G36 skulle anses besvarad
- 2 att motion G37 skulle anses besvarad
- 3 att motion G38 skulle avslås
- 4 att motion G39 skulle bifallas
- 5 att motion G40 skulle anses besvarad
- 6 att motion G41 skulle anses besvarad
- 7 att motion G42 skulle avslås
- 8 att motion G43 skulle anses besvarad
- 9 att motion G44 skulle avslås
- 10 att motion G45 skulle bifallas

Utskottet yrkade:

- 153 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G36 skulle anses besvarad
- 154 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G37 skulle anses besvarad
- 155 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G38 skulle avslås
- 156 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G39 skulle bifallas
- 157 att motion G40 yrkande 1 skulle bifallas
- 158 att motion G40 yrkande 2 skulle bifallas med ändringen:
att Folkpartiet ska verka för en utredning av gränsdragningen mellan polisens och arrangörernas ansvar för ordning och säkerhet i direkt anslutning till rent kommersiella idrottsarrangemang
- 159 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G41 skulle anses besvarad
- 160 att motion G42 skulle anses besvarad
- 161 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G43 skulle anses besvarad
- 162 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G44 skulle avslås
- 163 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G45 skulle bifallas

I debatten yttrade sig Johan Pehrson för partistyrelsen, Lennart Gabrielsson, Marcus Claesson och Mikael Wendt.

Marcus Claesson och Mikael Wendt yrkade:

- 1 med anledning av motion G42 att lagen om ocker förtydligas så att effektiva årsräntor över 200 procent, där alla avgifter räknas in, ska betraktas som grovt ocker

Landsmötet beslutade:

- 1415 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion G36 besvarad
- 1416 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion G37 besvarad
- 1417 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion G38
- 1418 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla motion G39
- 1419 att i enlighet med utskottets yrkande bifalla motion G40 yrkande 1
- 1420 att i enlighet med utskottets yrkande bifalla G40 yrkande 2 med ändringen:
att Folkpartiet ska verka för en utredning av gränsdragningen mellan polisens och arrangörernas ansvar för ordning och säkerhet i direkt anslutning till rent kommersiella idrottsarrangemang
- 1421 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion G41 besvarad
- 1422 att i enlighet med utskottets yrkande anse motion G42 besvarad
- 1423 att därmed avslå Marcus Claessons och Mikael Wendts yrkande

- 1424 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion G43 besvarad
 1425 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion G44
 1426 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla motion G45

§185. Avsnitt G, Rättspolitik: Civilrätt (utskott 5, utskottets förslag 164–184)

I motion B56 hade yrkats:

- 3 att Folkpartiet ska verka för att civiläktenskap ersätter dagens system

I motion G46 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar att Folkpartiet anser att frågan om surrogatmödraskap bör prövas i en statlig utredning

I motion G47 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att en utredning tillsätts om trygghet och skydd av barn som fötts efter värdmödraskap och om värdmödrars trygghet

I motion G48 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna ställer sig positivt till surrogatmödraskap
 2 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att en statlig utredning rörande införande av surrogatmödraskap i Sverige kommer till stånd

I motion G49 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att Sverige och EU:s övriga medlemsländer ansluter till det gemensamma larmtelefonnumret för försvunna barn
 2 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att Sverige inom EU intensifierar arbetet för att förbättra möjligheterna att återfinna försvunna barn

I motion G50 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar att Folkpartiet liberalerna ska verka för införandet av civiläktenskap i Sverige

I motion G51 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att verka för att obligatoriska civiläktenskap införs i Sverige

I motion G52 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna tar ställning för att införa ett obligatoriskt civiläktenskap och att kyrkors, samfund, kommuners och domares civilrättsligt bindande vigselceremonier avskaffas

I motion G53 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för att vigselrätten för andra än stat och kommun avskaffas och därmed att endast borgerliga vigslar är juridiskt gällande

I motion G54 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att den efterlevande maken ska kunna behålla makarnas tidigare gemensamma bostad även om detta skulle inkräkta på särkullbarnens rätt till arv efter sin avlidne förälder

I motion G55 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att verka för att laglottensregeln i ärvdabalkens 7 kap. 3 § avskaffas

I motion G56 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet ska verka för en ändrad lagstiftning som stärker individens rätt att via testamente förfoga över den egna kvarlåtenskapen

I motion G57 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar att Folkpartiet ska verka för en revidering av namnlagen så att myndiga personer kan välja förnamn oavsett om dessa förknippas med ena eller andra könet

I motion G58 hade yrkats:

- 1 att landsmötet tar ställning för förändringar i trafikskadelagen så att berusade förare som orsakar en trafikolycka inte ska ha full ersättning som i dag utan jämföras med dem som får ut sjukförsäkring

I motion G59 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna ska verka för en lagändring som innebär att vårdnadshavaren, inte barnet, blir ansvarig för betalning av avgifter för minderårigas vård

I motion G60 hade yrkats:

- 1 att skuldsättning av barn kriminaliseras

I motion G61 hade yrkats:

- 1 att lagen ändras så att full klarhet vinnes om att en bostadsrättsägare inte kan gå förlustig sin lägenhet genom en andrahandsuthyrning
- 2 att lagen ändras så att en bostadsrättsägare endast kan nekas att hyra ut sin bostad enligt samma kriterier som anges som grund för att neka tillträde för ny medlem i bostadsrättsförening

I motion G62 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att verka för en översyn av gällande lagstiftning för att stärka tomträttshavarnas rättsliga ställning i fråga om både godtyckliga avgäldsuppräknings och möjligheter att friköpa marken på skäliga villkor

I motion G63 hade yrkats:

- 1 att Folkpartiet liberalerna ska verka för att lönegarantisystemet vid konkurser och företagsrekonstruktioner görs om till en obligatorisk och offentlig försäkring

I motion G64 hade yrkats:

- 1 att landsmötet uttalar som sin mening att Folkpartiet liberalerna bör verka för att det blir en ökad differentiering av återbetalningen för de av kronofogdens restförda (gäldenärer), som går från bidragsförsörjning (inklusive akassa), till försörjning av eget arbete. Den restförde bör alltså få behålla en större del av inkomsten som förbehållsbelopp. Dessa regler gäller för kronofogden, men bör ytterligare ökas för att ge än större incitament att individen ska gå till egen försörjning

I motion G65 hade yrkats:

- 1 att partistyrelsen ges i uppdrag att verka för att alliansregeringen följer upp ärendet Håkan Lans. Det är utomordentligt viktigt på både moraliska, juridiska och ekonomiska grunder att skydda en framstående svensk uppfinnare. Det borde finnas bättre förutsättningar att få rättvisa mot Pentagon med den nya amerikanska administrationen. Ärendets nuvarande status bör klarläggas, och ny regeringsframstöt hos Obamaregeringen vid behov göras

Partistyrelsen hade yrkat:

- 1 att motion G46 skulle anses besvarad
- 2 att motion G47 skulle bifallas
- 3 att motion G48 skulle avslås
- 4 att motion G49 skulle anses besvarad
- 5 att motion G50 skulle avslås
- 6 att motion G51 skulle avslås
- 7 att motion G52 skulle avslås
- 8 att motion G53 skulle avslås
- 9 att motion B56 yrkande 3 skulle avslås
- 10 att motion G54 skulle avslås
- 11 att motion G55 skulle avslås
- 12 att motion G56 skulle avslås
- 13 att motion G57 skulle anses besvarad
- 14 att motion G58 skulle anses besvarad
- 15 att motion G59 skulle bifallas
- 16 att motion G60 skulle anses besvarad
- 17 att motion G61 skulle avslås

- 18 att motion G62 skulle anses besvarad
- 19 att motion G63 skulle anses besvarad
- 20 att motion G64 skulle anses besvarad
- 21 att motion G65 skulle avslås

Utskottet yrkade:

- 164 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G46 skulle anses besvarad
- 165 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G47 skulle bifallas
- 166 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G48 skulle avslås
- 167 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G49 skulle anses besvarad
- 168 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G50 skulle avslås
- 169 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G51 skulle avslås
- 170 likhet med partistyrelsen att motion G52 skulle avslås
- 171 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G53 skulle avslås
- 172 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion B56 yrkande 3 skulle avslås
- 173 att motion G54 skulle bifallas
- 174 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G55 skulle avslås
- 175 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G56 skulle avslås
- 176 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G57 skulle anses besvarad
- 177 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G58 skulle anses besvarad
- 178 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G59 skulle bifallas
- 179 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G60 skulle anses besvarad
- 180 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G61 skulle avslås
- 181 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G62 skulle anses besvarad
- 182 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G63 skulle anses besvarad
- 183 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G64 skulle anses besvarad
- 184 i enlighet med partistyrelsens yrkande att motion G65 skulle avslås

I debatten yttrade sig Jan Ertsborn för utskottet, Helena Bargholtz, Helena Sjöberg, Marie Wahlgren, Stefan Falk och Sven Bosarfve.

Helena Sjöberg yrkade:

- 1 att motion G50 skulle bifallas

Helena Bargholtz yrkade:

- 1 att motion G51 skulle bifallas

Stefan Falk och Marie Wahlgren yrkade:

- 1 att motion G56 skulle bifallas

Stefan Saläng yrkade:

- 1 att motion G62 skulle bifallas

Landsmötet beslutade:

- 1427 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion G46 besvarad
- 1428 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla motion G47
- 1429 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion G48
- 1430 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion G49 besvarad
- 1431 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion G50
- 1432 att därmed avslå Helena Sjöbergs yrkande
- 1433 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion G51
- 1434 att därmed avslå Helena Bargholtz yrkande
- 1435 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion G52
- 1436 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion G53
- 1437 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion B56 yrkande 3
- 1438 att i enlighet med utskottets yrkande bifalla motion G54
- 1439 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion G55

- 1440 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion G56
- 1441 att därmed avslå Stefan Falks och Marie Wahlgrens yrkande
- 1442 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion G57 besvarad
- 1443 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion G58 besvarad
- 1444 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande bifalla motion G59
- 1445 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion G60 besvarad
- 1446 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion G61
- 1447 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion G62 besvarad
- 1448 att därmed avslå Stefan Salängs yrkande
- 1449 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion G63 besvarad
- 1450 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande anse motion G64 besvarad
- 1451 att i enlighet med partistyrelsens och utskottets yrkande avslå motion G65

§186. Nominering av ordförande och sex ledamöter i valberedningen

Mötesordförande Jonas Andersson nominerade följande personer till valberedningen:

Ann-Katrin Åslund, Stockholm, ordförande
 Ann-Cathrine André, Skeppshult
 Jan Ertsborn, Falkenberg
 Liselott Hagberg, Nyköping
 Pierre Månsson, Kristianstad
 Linda Nordlund, Liberala Ungdomsförbundet
 Thomas Olofsson, Luleå

Inga ytterligare nomineringar gjordes.

§187. Val av valberedning

Landsmötet beslutade:

- 1452 att bifalla mötespresidiets förslag

§188. Övriga ärenden som landsmötet beslutar att behandla

Mötespresidiet yrkade:

- 1 att landsmötet uppdrar åt partistyrelsen att fatta beslut att fatta beslut i de frågor som landsmötet eventuellt har missat att behandla

Landsmötet beslutade:

- 1453 att enhälligt bifalla mötespresidiets förslag

§189. Landsmötets avslutande

Mötespresidiet tackade alla landsmötesdeltagare och personal för ett väl genomfört landsmöte. Ett särskilt tack riktades till Martin Andreasson och Ulf Schyldt som lett mötessekretariatets arbete.

Partiordförande Jan Björklund förklarade landsmötet för avslutat kl. 13.50.

Justering

Protokollet justeras:

.....
Niklas Frykman

.....
Christina Holmgren

.....
Rosie Rothstein

.....
Christer Sörliden

Landsmötesordförande:

.....
Jonas Andersson

.....
Ulrika Francke

.....
Nina Larsson

.....
Lars Persson

